

Colloquial

Albanian

Colloquial Albanian is easy to use and completely up to date!

Specially written by experienced teachers for self-study or class use, the course offers you a step-by-step approach to written and spoken Albanian. No prior knowledge of the language is required.

What makes *Colloquial Albanian* your best choice in personal language learning?

- Interactive – lots of exercises for regular practice
- Clear – concise grammar notes
- Practical – useful vocabulary and pronunciation guide
- Complete – including answer key and reference section

Whether you're a business traveller, or about to take up a daring challenge in adventure tourism; you may be studying to teach or even looking forward to a holiday – if you'd like to get up and running with Albanian, this rewarding course will take you from complete beginner to confidently putting your language skills to use in a wide range of everyday situations.

Accompanying audio material is available to purchase separately on CDs or in MP3 format, or comes included in the great value *Colloquial Albanian* paperback and CDs complete course. Recorded by native speakers, the audio material complements the book and will help develop your listening and pronunciation skills.

THE COLLOQUIAL SERIES

Series Adviser: Gary King

The following languages are available in the Colloquial series:

Afrikaans	German	Romanian
Albanian	Greek	Russian
Amharic	Gujarati	Scottish Gaelic
Arabic (Levantine)	Hebrew	Serbian
Arabic of Egypt	Hindi	Slovak
Arabic of the Gulf	Hungarian	Slovene
Basque	Icelandic	Somali
Bengali	Indonesian	Spanish
Breton	Irish	Spanish of Latin America
Bulgarian	Italian	Swahili
Cambodian	Japanese	Swedish
Cantonese	Korean	Tamil
Catalan	Latvian	Thai
Chinese (Mandarin)	Lithuanian	Turkish
Croatian	Malay	Ukrainian
Czech	Mongolian	Urdu
Danish	Norwegian	Vietnamese
Dutch	Panjabi	Welsh
English	Persian	Yiddish
Estonian	Polish	Yoruba
Finnish	Portuguese	Zulu (forthcoming)
French	Portuguese of Brazil	

COLLOQUIAL 2s series: *The Next Step in Language Learning*

Chinese	German	Russian
Dutch	Italian	Spanish
French	Portuguese of Brazil	Spanish of Latin America

All these Colloquials are available in book & CD packs, or separately. You can order them through your bookseller or via our website www.routledge.com.

Colloquial Albanian

The Complete Course
for Beginners

Linda Mëniku and Héctor Campos

First published 2012
by Routledge
2 Park Square, Milton Park, Abingdon, Oxon OX14 4RN

Simultaneously published in the USA and Canada
by Routledge
711 Third Avenue, New York, NY 10017

Routledge is an imprint of the Taylor & Francis Group, an informa business

© 2012 Linda Mëniku and Héctor Campos

The right of Linda Mëniku and Héctor Campos to be identified as authors of this work has been asserted by them in accordance with sections 77 and 78 of the Copyright, Designs and Patents Act 1988.

All rights reserved. No part of this book may be reprinted or reproduced or utilised in any form or by any electronic, mechanical, or other means, now known or hereafter invented, including photocopying and recording, or in any information storage or retrieval system, without permission in writing from the publishers.

Trademark notice: Product or corporate names may be trademarks or registered trademarks, and are used only for identification and explanation without intent to infringe.

British Library Cataloguing in Publication Data

A catalogue record for this book is available from the British Library

Library of Congress Cataloguing in Publication Data

Mëniku, Linda.

Colloquial Albanian: the complete course for beginners. — New ed. / Linda Mëniku and Héctor Campos.

p. cm. — (The Colloquial series)

Text in English and Albanian.

Revised ed. of: Colloquial Albanian / by Isa Zymberi.

Includes bibliographical references and index.

1. Albanian language—Textbooks for foreign speakers—English. 2. Albanian language—Grammar. 3. Albanian language—Spoken Albanian. 4. Albanian language—Sound recording for English speakers. I. Campos, Héctor. II. Title.

PG9527.5.E5Z9 2012

491'.99182421—dc23

ISBN: 978-0-415-59796-8 (pack)

ISBN: 978-0-415-59795-1 (pbk)

ISBN: 978-0-415-59797-5 (CDs)

ISBN: 978-0-415-59798-2 (MP3)

ISBN: 978-0-203-83996-6 (ebk)

Typeset in Avant Garde and Helvetica
by Graphicraft Limited, Hong Kong

Contents

Introduction to the Albanian language	vii
Introduction to the Albanian sound system	xiii
1 Si jeni?	1
How are you?	
2 Unë jam anglez, po ju?	18
I am English, and you?	
3 Në kafe	34
At the coffee shop	
4 Suvenire nga Shqipëria	51
Souvenirs from Albania	
5 Apartamenti im	66
My apartment	
6 Në dyqan	81
At the store	
7 Në restorant	97
At the restaurant	
8 Pushimet	112
Vacation	
9 Në rrugë	127
On the street	
10 Në postë	142
At the post office	
11 Në Tiranë	161
In Tirana	
12 Si e kalove fundjavën?	178
How did you spend your weekend?	
13 Te mjeku	195
At the doctor's office	

14	Intervistë për punë	213
	A job interview	
15	Ismail Kadare	234
	Appendices	256
	Key to selected exercises	281
	Albanian–English glossary	301
	Grammatical index	327

Introduction to the Albanian language

Albanian is spoken by over 7.6 million people in Albania, Kosovo, Macedonia, Italy and Greece. The language has an official status in Albania, Kosovo, Macedonia and Montenegro. There are also Albanian-speaking communities in Greece and in Italy that date from six centuries ago. Furthermore, Albanian is also spoken by large immigrant communities in the United States, the United Kingdom, Germany, the Netherlands and Switzerland, Italy and Greece.

In Macedonia, the Albanian-speaking population is found mainly in the western part of the country, where it constitutes a linguistic majority. The 2002 Macedonian census estimated that 25% of the population in Macedonia speaks Albanian. In Montenegro, Albanian communities can be found along the border with Albania, mainly in Ulcinj, Tush and Gucinje. In Serbia they are scattered in the southern area, in the Presheva Valley, near the borders with Macedonia and Kosovo. In Greece there are two major Albanian-speaking communities. The first one can be found in Epirus (around Igoumenitsa and Parga), where they speak the Cham Albanian dialect.¹ Other Albanian speakers can also be found in Boetia, southern Euboea, Attica, Corinth and northern Andros. The people in this latter group are the descendants of a great migration that took place in the fourteenth century and hence their dialect is more conservative than the one spoken in Albania

¹ 'Chameria' is the area originally inhabited by the Chams and it extends from the Ionian coast to the Ioannina mountains in the east and as far as the Preveza Gulf. These days it comprises a few villages south of Saranda and the prefectures of Thesprotia and Preveza in Greece. The Cham Albanian dialect is considered one of the most conservative Albanian dialects. See http://en.wikipedia.org/wiki/Cham_Albanians for a very informative article on Cham Albanian.

or Kosovo.² In Italy we can find Albanian-speaking communities in Calabria, in the village of Cosenza and in and around Palermo on the island of Sicily. These groups are the descendants of another large migration that took place in the middle of the fifteenth century. Generally speaking, there are four major varieties or dialects of Albanian: Tosk (3,035,000), Ghegh (4,156,090), Arbëresh (260,000) and Arvanitika (150,000).³

Albanian is an Indo-European language, but like modern Greek and Armenian, it does not have any other closely related living language. Within the Indo-European family, it forms a group of its own. In Albanian, the language is called **shqip**, Albania is called **Shqipëri**, and the Albanians call themselves **shqiptarë**. Until the fifteenth century the language was known as *Arbërisht* or *Arbnisht*, which is still the name used for the language in Italy and Greece. The Greeks refer to all the varieties of Albanian spoken in Greece as *Arvanitika*. In the second century AD, Ptolemy, the Alexandrian mathematician, astronomer and geographer, used the name *Albanoi* to refer to an Illyrian tribe that used to live in what is now central Albania. During the Middle Ages the population of that area was referred to as *Arbanon* or *Albanon*. It is clear that the words *Arbëresh*, *Arvanitika*, and even *Albanian* and *Albania* are all related to the older name of the language. As for the modern name of the country and language, **Shqipëri** and **shqip**, there are several hypotheses; we will mention only a couple here. One is that it is related to the word **shqiponjë** ‘eagle’, and thus **Shqipëri** would be ‘the country of the eagle’.⁴ This hypothesis has been refuted. Another hypothesis is that it derives from the old adverb **shqip**, which means ‘clearly, intelligibly’. Parallel to the original forms *Arbëni/Arbëri*, the forms **Shqipëni/Shqipëri** were adopted and they

² Within the Ioannina province there are two villages (near Konitsa) where the Lab Albanian dialect can be heard. Labëria (whence the adjective *Lab*) is the region of southern Albania, extending from Vlora to Saranda. In general, Greeks use the term *arvanites* to refer to Albanian-speaking Greek citizens.

³ The numbers in parentheses indicate the approximate number of speakers as cited by the Ethnologue (2005). See also <http://www.albanianlanguage.net/> for a distribution of these speakers.

⁴ The eagle is the national symbol for Albanians. The Albanian flag contains a double-headed eagle in the centre. The national hero, George Kastrioti Skanderbeg (1405–68), had a coat of arms that depicted a double-headed eagle on a red field, similar to the modern Albanian flag.

spread from north to south. Regarding the origin of the Albanian language itself, there are many disputed origins for it, among them ancient Illyrian, Thracian and Dacian. However, the theory most accepted by scholars these days is that Albanian is a descendant of ancient Illyrian.⁵ As a result of the absorption of Illyria into the Roman empire, Albanian vocabulary shows a considerable amount of borrowings from Latin. Similarly, Albanian also has numerous Slavic borrowings resulting from later contact with the Slavs, mainly the Bulgarians and the Serbs. It must be noted that the Illyrian origin of Albanian is perhaps one of the central pillars of Albanian nationalism because it provides an argument for the continuous presence of Albanian culture and language in Kosovo, Serbia, Macedonia and Greece.⁶

The Gheg dialect is spoken north of the Shkumbin River. The Ghegs were originally Catholic and their culture was more archaic than that of the Tosks in the south. The Ottomans were never able to completely subdue them. The first text written in Gheg is the *Formula e pagëzimit* (Baptism Formula) that dates from 1462 and which is attributed to Pal Engjëlli, Bishop of Durrës. The *Meshari* (Missal) written by Gjon Buzuku in Italy, is the first long text written in Albanian and dates from 1555.

The Tosk dialect is spoken south of the Shkumbin River and in many villages in Italy and in Greece, as well as in Bulgaria and Ukraine. Different from their northern Catholic neighbours, the Tosks were mainly Orthodox before the Ottoman invasion. The Albanian migration to Greece started in the thirteenth century, to Italy in the fifteenth century. Migration to Bulgaria and Ukraine occurred much later. The first Tosk

⁵ For further information, see Newmark's *Standard Albanian* (1982, Stanford University Press), Camaj's *Albanian Grammar with Exercises, Chrestomathy and Glossaries* (1984, Otto Harrassowitz – Wiesbaden). See also Wikipedia, http://en.wikipedia.org/wiki/Standard_Albanian#Standard_Albanian. For arguments for and against this hypothesis see http://en.wikipedia.org/wiki/Origin_of_the_Albanians and references there cited.

⁶ Stephan Schumacher and Joachim Matzinger from the University of Vienna, studying old Albanian texts, have recently concluded that there is no solid evidence to conclude that Albanian derives from Illyrian as they share very little in common (apart from the fact that there are very few vestiges of Illyrian itself). Instead, they propose that ancient (proto-) Albanian developed parallel to Illyrian until the first texts appeared. For more information see: http://www.fwf.ac.at/en/public_relations/press/pv200805-en.html.

text, *Perikopeja e Ungjillit të Pashkëve* (The Song of the Easter Gospel) dates from around 1500. The Arberesh text *E mbesuame e krështëre* (Christian Doctrine) dates from 1592. Since the first written texts in the fifteenth century, different alphabets have been used to record the Albanian language from its first texts. Typically the early Gheg texts were written with the Latin alphabet, sometimes using spellings from Italian and Greek. Early texts in the Tosk dialect, on the other hand, used the Greek alphabet. During the Ottoman period, both dialects were also written with the Ottoman Turkish version of the Arabic alphabet.

Since the nineteenth century Albanians have seen the necessity for a unified standard language. The Congress of Manastir (now Bitola, Macedonia), held in 1908, proposed the exclusive use of the Latin alphabet and a highly phonetic system of writing. In 1916, the Literary Commission of Shkodra ratified the necessity for a phonetic writing system and also proposed that a national literary language be adopted. This literary language would preserve the literary elements of all dialects and would get rid of the stigmatized dialectal forms. Under the influence of Aleksandër Xhuvani, who claimed that “*njisia e gjuhës është njisia e kombit*” (the unity of the language is the unity of the nation), this commission proposed that the central dialect of Elbasan be used as the norm.⁷ This proposal was later adopted by the Congress of Lushnja in 1920. However, since there was no grammar or dictionary written for this dialect during that period, the concept of a ‘standard language’ could not be implemented. In addition, during the literary Renaissance of the nineteenth and early twentieth centuries, most literary works were written in the Tosk dialect.

When the Communists took power in 1944, there was no “standard Albanian” that all Albanians would accept. Furthermore, Tosk had slowly permeated political and cultural writings. In 1972, the Kongresi i Drejtshkrimit të Gjuhës Shqipe (Congress of Albanian Orthography) met in Tirana under the auspices of the Academy of Science and the Institute of Language and Literature of the University of Tirana. Their conclusions were published in 1973 in the *Drejtshkrimi i gjuhës shqipe* (Orthography of the Albanian language), a work that was widely circulated both in Albania and Kosovo. This was followed by the *Fjalori drejtshkrimor i gjuhës shqipe* (Dictionary of Albanian Orthography).

⁷ It must be noted that Xhuvani, a pioneer in language standardization and in Albanian linguistics, was from Elbasan.

This second volume contains around 32,000 entries and not only regulates the spelling, but also gives specific guidelines regarding morphological and syntactic use. A second major step into standardization was the publication of Volume I: *Fonetika dhe gramatika e gjuhës së sotme letrare shqipe* (Phonetics and grammar of Modern Literary Albanian, 1976), Volume II: *Morfologjia* (Morphology, 1976, 1995, 2002) and Volume III: *Sintaksa* (Syntax, 1976, 1983, 2002). Officially, ‘standard Albanian’ is neither Tosk nor Gheg, although it must be observed that Tosk elements prevail. This volume follows the norms proposed in those works.

Due to its location in the Balkan Peninsula, Albanian also shares many of the Balkan *Sprachbund* properties⁸ found in other Balkan languages, such as Greek, Bosnian, Serbian, Croatian, Montenegrin, Bulgarian and Macedonian, which we will discuss in detail in this volume.⁹ For instance, it has definite articles that follow rather than precede the noun (Unit 1), direct and indirect objects that are typically reduplicated by a clitic pronoun (Unit 10), genitive and dative cases that are typically merged into one case (Units 10, 13), infinitival clauses that are replaced by subjunctive clauses (Unit 8), a future tense that originates from the equivalent of the verb ‘to want’ (Unit 10), and conditionals that are formed by adding a future marker to the imperfect form (Unit 14), among other properties. Albanian also exhibits two additional Moods that are not typically found in other languages: Optative and Admirative (Unit 15).

This book is intended to teach Standard Albanian, although the last lesson will contain a snippet of the Gheg and Tosk dialects. Lessons typically contain two or three dialogues, which are followed

⁸ *Sprachbund* is a group of languages that share linguistic features because of geographical proximity or because of language contact. Within the Balkan languages, Romanian and Aromanian are Romance languages, while other Balkan languages such as Bosnian, Croatian, Serbian, Montenegrin, Bulgarian, Macedonian belong to the Slavic family. Greek is also considered a Balkan language and forms a group of its own within the Indo-European family of languages.

⁹ It must be observed that some of these features may appear in other non-Balkan languages. Also, some of these features may not be found in all Balkan languages. See Sandfel’s *Linguistique balcanique* (1930, Klienckiek editions) and more recently Olga Tomic’s *Balkan Sprachbung Morphosyntactic Features* (2006, Springer Editions).

by a comprehensive vocabulary list. These vocabulary lists show the stressed vowel in the different words or expressions by using **bold** and underline. Following the vocabulary is the ‘Language points’ section, where the main grammatical points are discussed. To facilitate the assimilation of new concepts, Language point sections are followed by several exercises. Each lesson concludes with a reading exercise, where the main grammatical points are reinforced and where a related cultural issue is discussed. Following the reading exercise, some lessons also contain a ‘Culture point’ section. In this section we give further cultural background about the topics discussed in the readings or in the dialogues. The book also contains several appendices where the main grammatical points are summarized and where solutions to selected exercises can also be found. The book then concludes with a general glossary with the vocabulary introduced in the different chapters. A set of recordings accompanies this volume, where all the dialogues and readings as well as some further vocabulary and grammar assimilation exercises can be found. Upon completion and mastery of this book, the student ought to be at the A2/B1 level of the CEFR (Common European Framework of Reference for languages).

For reasons of space we have not included an English–Albanian glossary. For a bi-directional Albanian–English, English–Albanian dictionary, we refer the student to Ramazan Hysa’s *Albanian, Standard Dictionary* (Hippocrene Books, 2003). An excellent English–Albanian dictionary is Pavli Qesku’s *Fjalor Anglisht–Shqip* (Botime EDFa, 2007). Leonard Newmark’s *Albanian–English Dictionary* (Oxford University Press, 1999) is also a good reference dictionary. Linda Mëniku and Héctor Campos’s *Discovering Albanian* (Wisconsin University Press, 2011) is a good source for further practice and expansion of the Albanian that you will learn here. For those interested in literary Albanian, we recommend Newmark’s *Standard Albanian, a reference grammar for students* (Stanford University Press, 2007).

We would like to thank our three anonymous reviewers who gave us very constructive suggestions as to how to improve this book. We are very thankful to Anna Poggi, Ronald Leow, Colleen Moorman and Ariel Zach for helping us proofread and edit this and previous versions of this work, and to Ana Kolin, Marion Haberkellner and Elina Kapelinaki for their comments. We are also grateful to Samantha Vale Noya and her staff at Routledge for all their support and patience.

Introduction to the Albanian sound system

The Albanian alphabet

The Albanian alphabet has 36 letters. Most of them are pronounced as in English or have a close equivalent English sound. However, you must pay special attention to the way those sounds are spelled in Albanian. Pay close attention to the pronunciation of the following letters: **c, ç, d, dh, ë, gj, j, ll, nj, q, rr, th, x, xh, y, z** and **zh**. Once you learn how each letter is pronounced in Albanian you will be able to pronounce any word since Albanian, unlike English, is written very close to the way it is pronounced.

(CD1; 2)

Letter	Read as	Pronunciation	Example	English equivalent
A, a	a	[a]	<u>a</u> utobus	f <u>a</u> ther
B, b	bë	[b]	<u>b</u> ankë	<u>b</u> ank
C, c	cë	[ts]	<u>c</u> eremoni	<u>i</u> ts
Ç, ç	çë	[tʃ]	<u>ç</u> okollatë	<u>ch</u> ocolate
D, d	dë	[d]	<u>d</u> eklaratë	<u>d</u> eclaration
Dh, dh	dhë	[ð]	<u>dh</u> e	<u>th</u> e
E, e	e	[e]	<u>e</u> lefant	<u>p</u> est
Ë, ë	ë	[ə]	<u>ë</u> mbël	<u>a</u> round
F, f	fë	[f]	<u>f</u> ilm	<u>f</u> ilm
G, g	gë	[g]	<u>g</u> azetë	<u>g</u> ame
Gj, gj	gjë	[ʃ]	<u>g</u> jeneral	<u>g</u> ene
H, h	hë	[h]	<u>h</u> oroskop	<u>h</u> oroscope
I, i	i	[i]	<u>i</u> dealist	<u>e</u> el
J, j	jë	[j]	<u>j</u> anar	<u>y</u> acht
K, k	kë	[k]	<u>k</u> ilogram	<u>sk</u> y
L, l	lë	[l]	<u>l</u> imon	<u>l</u> ight

Letter	Read as	Pronunciation	Example	English equivalent
Ll, ll	llë	[λ]	<u>ll</u> ak	ma <u>ll</u>
M, m	më	[m]	<u>ma</u> rs	<u>M</u> ars
N, n	në	[n]	<u>nu</u> ancë	<u>n</u> ight
Nj, nj	një	[ɲ]	<u>nj</u> eri	ca <u>ny</u> on
O, o	o	[o]	<u>o</u> pera	mo <u>r</u> e
P, p	pë	[p]	<u>po</u> stë	spo <u>t</u>
Q, q	që	[ç]	<u>q</u> endër	<u>ch</u> in
R, r	rë	[r]	<u>ra</u> dio	Spanish: pe <u>r</u> o
Rr, rr	rrë	[R]	<u>rr</u> ugë	Spanish: pe <u>rr</u> o
S, s	së	[s]	<u>s</u> eksion	<u>S</u> am
Sh, sh	shë	[ʃ]	<u>sh</u> ampanjë	<u>sh</u> oe
T, t	të	[t]	<u>te</u> atër	sto <u>p</u>
Th, th	thë	[θ]	<u>th</u> uhet	<u>th</u> eory
U, u	u	[u]	<u>u</u> lu	<u>ro</u> of
V, v	v	[v]	<u>vi</u> olinë	<u>vi</u> olin
X, x	xë	[dʒ]	<u>x</u> ixa	fa <u>ds</u>
Xh, xh	xh	[dʒ]	<u>xh</u> aketë	<u>j</u> acket
Y, y	y	[y]	<u>y</u> ll	French: <u>tu</u> ¹⁰
Z, z	zë	[z]	<u>zo</u> olog	<u>z</u> one
Zh, zh	zhë	[ʒ]	<u>zh</u> ongler	<u>vis</u> ual

Exercise (CD1; 3)

Read the following words. Where a word contains more than one vowel, the underlined vowel is the vowel that takes the main stress in the word.

cë	<u>c</u> ila, france <u>z</u>
çë	ç <u>a</u> ji, sandu <u>ç</u>
dë	da <u>t</u> a, Shko <u>d</u> ër
dhë	dh <u>ë</u> mbi, <u>e</u> dhe
gjë	gje <u>r</u> man, mir <u>ë</u> mëngjes
jë	ja <u>m</u> , je <u>t</u> oj, mje <u>k</u>

¹⁰ The closest sound in English is that found in the word *vacuum*. To make this sound, round your lips as if you were going to say *oo* (as in *moon*), but say *ee* (as in *teen*) instead.

llë	llogari, llullë
një	njeri, Spanjë
që	quhem, Greqi
rë	raport, rigoroz
rrë	rregull, birrë
thë	them, pothuaj
xë	xurxull, xixa
xhë	xhenerik, inxhinier
yë	yll, thyej
zë	zonja, gëzohem
zhë	zhurmë, plazh
shq	shqip, shqiptar, Shqipëri

Unit One

Si jeni?

How are you?

In this unit you will learn about:

- greetings, introductions, farewells
- subject pronouns
- the present indicative of the verbs **jam** 'to be' and **kam** 'to have'
- the interrogative pronoun **kush** 'who'
- negative sentences
- asking and answering yes/no questions
- nationality adjectives
- the definite form of proper nouns
- saying where you are from

Dialogue 1

Mirëmbërëma, si jeni? (CD1; 4)

It's 7 o'clock in the evening. Dea meets Mr. Ardian on the street.

DEA	Mirëmbërëma, zoti Ardian. Si jeni?
ZOTI ARDIAN	Mirëmbërëma, Dea. Jam shumë mirë, faleminderit. Po ti, si je?
DEA	Mirë, faleminderit.
ZOTI ARDIAN	Natën e mirë, Dea.
DEA	Natën e mirë, zoti Ardian!

- DEA *Good evening, Mr. Ardian. How are you?*
 MR. ARDIAN *Good evening, Dea. I am very well, thank you. And you, how are you?*
 DEA *Good, thank you.*
 MR. ARDIAN *Have a good night, Dea!*
 DEA *Have a good night, Mr. Ardian!*
-

Dialogue 2

Si quheni ju? (CD1; 6)

It's 10 o'clock in the morning. Mrs. Arjana, the Albanian teacher, meets her students for the first time.

- ZONJA ARJANA *Mirëmëngjes! Unë quhem Arjana. Si quheni ju?*
 DANIEL *Mirëmëngjes! Unë quhem Daniel.*
 ZONJA ARJANA *Gëzohem! Po ju, si¹ quheni?*
 PETER *Unë quhem Peter.*
 ZONJA ARJANA *Më falni, si quheni?*
 PETER *Peter.*
 ZONJA ARJANA *Gëzohem, Peter! Po ju, kush jeni?*
 LURA *Jam Lura.*
- MRS. ARJANA *Good morning! My name is Arjana. What is your name?*
 DANIEL *Good morning! My name is Daniel.*
 MRS. ARJANA *I am glad (to meet you)! And you, what is your name?*
 PETER *My name is Peter.*
 MRS. ARJANA *Pardon me, what is your name?*
 PETER *Peter.*
 MRS. ARJANA *I am glad to meet you, Peter! And you, who are you?*
 LURA *I am Lura.*
-

¹ Another way to ask someone's name is: **Si e keni emrin?** (literally: What do you have it, the name?).

Vocabulary

faleminderit	thank you	quheni	you are called, your name is
gëzohem	Pleased (to meet you) ²	si	how
jam	I am	si je	how are you (2nd sing)?
jëni	are (2nd pl)	si jëni	how are you (2nd pl)?
kush	who	si quheni⁴	what is your name? (literally: how are you called?)
më falni	excuse me	shumë	very
mirë	well	ti	you (2nd sing)
mirëmbërëma	Good evening!	unë	I
mirëmëngjes	Good morning!	zonjë	Madam
natën e mirë	Good night!	zoti	Mister
po³ ju	and you		
quhem	I am called, my name is		

Language points

Greetings

Mirëmëngjes	Good morning
Mirëdita	Good afternoon
Mirëmbërëma	Good evening

² Also: **Gëzohem që ju njoh!** 'I am pleased to get to know you!'/**Gëzohem që ju takoj!** 'I am pleased to meet you!'

³ You will see later that **po** has different meanings: **po** = yes, **po** = and (when used in interrogative structures: **po ju?**).

⁴ For the second person singular use: **Si quhesh?**

Farewells

Mirupafshim	Goodbye (used any time, day or night)
Ditën e mirë	Have a good afternoon!
Natën e mirë	Have a good night!/Good night

Subject pronouns

unë	I	ne	we
ti	you	ju	you
ai	he	ata	they (masc)
ajo	she	ato	they (fem)

Subject pronouns are often omitted in Albanian, as the information about the speaker is given by the verb. So you can say: **Unë quhem Arjana** or **Quhem Arjana** for ‘My name is Arjana’ (literally: I am called Arjana).

The pronoun **ju** is used to address an individual formally or to address a group formally or informally.

Ti is the informal form of address for the second person singular. However, it is sometimes used in formal situations. As a foreigner, it is safer to use **ju** with people you don’t know and restrict **ti** to people your age or younger.

There is no equivalent for the pronoun ‘it’ in Albanian. Instead the pronouns **ai** and **ajo** are used, depending on the gender of the subject. As we will see later, all nouns in Albanian are either masculine or feminine.

Ata refers to a group of males or a group of males and females. **Ato** refers to a group of exclusively females. These pronouns may also refer to objects.

The verbs **jam** and **kam** in the present indicative

The verbs **jam** ‘to be’ and **kam** ‘to have’ are irregular. Since Standard Albanian has no infinitives, verbs are usually referred to by the first person singular of the present indicative.

<i>jam</i>			<i>kam</i>		
(unë)	jam	I am	(unë)	kam	I have
(ti)	je	you are	(ti)	ke	you have
(ai, ajo)	është	he/she is	(ai, ajo)	ka	he/she has
(ne)	jemi	we are	(ne)	kemi	we have
(ju)	jeni	you are	(ju)	keni	you have
(ata, ato)	janë	they are	(ata, ato)	kanë	they have

The interrogative pronoun kush 'who'

Kush is the equivalent of the English 'who'.

Kush **jeni ju?** **Unë jam Ana.**

Kush **je ti?** **Unë jam Ana.**

Exercise 1

How would you say the following in Albanian?

- 1 My name is Barbara. (Unë) quhem Barbara.
- 2 How are you?
- 3 I am fine, thank you. And you?
- 4 Very well.
- 5 Good evening!
- 6 Good bye!

Exercise 2

Complete the following dialogues with the correct word from the list.

faleminderit, janë, jeni, mirë, quhem, quheni, si, kush, ajo

- 1 **Si je?** – **Mirë,** _____
- 2 **Si _____?** – _____ **Mira.**
- 3 _____ **është ajo?** – _____ **është Ana.**
- 4 **Si _____?** – **Jemi shumë _____,** faleminderit.
- 5 **Ata _____ Peteri dhe (and) Lura.**

Exercise 3

Write the correct forms of the verb **jam** in the present indicative.

- 1 **Unë** jam **Adriana.**
- 2 **Ajo** _____ **Alberta.**
- 3 **Ata** _____ **Peteri dhe Danieli.**
- 4 **Ai** _____ **Adriani.**
- 5 **Ti** _____ **Klaudia.**
- 6 **Ne** _____ **Peteri dhe Klaudia.**
- 7 **Ato** _____ **Adriana dhe Alberta.**
- 8 **Ju** _____ **Lura dhe Dea.**

Exercise 4

Write the correct forms of the verb **kam** in the present indicative.

- 1 **Unë** kam **një vëlla** (a brother).
- 2 **Ti** _____ **një motër** (a sister).
- 3 **Ne** _____ **një shok** (a male friend).
- 4 **Ai** _____ **një shoqe** (a female friend).
- 5 **Adriana dhe ti** _____ **një qen** (a dog).
- 6 **Lura dhe unë** _____ **një mace** (a cat).
- 7 **Ti dhe unë** _____ **një makinë** (a car).
- 8 **Ata** _____ **një vëlla.**
- 9 **Ju** _____ **një shok dhe një shoqe.**
- 10 **Ajo** _____ **një motër dhe një vëlla.**
- 11 **Ata** _____ **një mace dhe një qen.**
- 12 **Ajo** _____ **makinë.**

Dialogue 3

Jam shqiptar (CD1; 9)

Dea and Silvio are saying where they are from.

-
- DEA Mirëdita. Unë jam Dea. Jam shqiptare. Jam nga Shqipëria.
Nga jeni ju?
- SILVIO Mirëdita, Dea. Unë jam Silvio. Jam nga Italia. Jam italian.

DEA *Good afternoon. I am Dea. I am Albanian. I am from Albania. Where are you from?*

SILVIO *Good afternoon, Dea. I am Silvio. I am from Italy. I am Italian.*

Dialogue 4

Jam anglez (CD1; 12)

Eduard and Barbara are introducing themselves to each other.

EDUARD *Mirëdita. Unë quhem Eduard. Jam nga Anglia. Jam anglez. Si quheni ju?*

BARBARA *Mirëdita, Eduard. Unë quhem Barbara. Jam amerikane. Jam nga Shtetet e Bashkuara.*

EDUARD *Gëzohem që ju njoh!*

EDUARD *Good afternoon. My name is Eduard. I am from England. I am British. What is your name?*

BARBARA *Good afternoon. My name is Barbara. I am American. I am from the United States.*

EDUARD *Glad to meet you!*

Dialogue 5

Ju jeni gjermane? (CD1; 13)

Rea and Alva are saying their nationality.

REA *Përshëndetje. Më falni, zonjë, ju jeni gjermane?*

ALVA *Jo, nuk jam gjermane.*

REA *Çfarë jeni ju?*

ALVA *Jam franceze. Jam nga Franca.*

REA *Greetings. Excuse me, Madam, are you German?*

ALVA *No, I am not German.*

REA *What (nationality) are you?*
 ALVA *I am French. I am from France.*

Dialogue 6

Ju jeni austriak? (CD1; 14)

Dea and Hans are saying where they are from.

DEA Zoti Hans, ju jeni austriak?
 HANS Po, unë jam nga Vjena. Jam austriak. Po ti, Dea?
 DEA Unë jam shqiptare. Jam nga Shqipëria, nga Tirana.
 DEA *Mister Hans, are you Austrian?*
 HANS *Yes, I am from Vienna. I am Austrian. And you, Dea?*
 DEA *I am Albanian. I am from Albania, from Tirana.*

Vocabulary

amerikan , -e	American
anglez , -e	British, English
Angli , -a	England
Austri , -a	Austria
austriak , -e	Austrian
çfarë	what
francez , -e	French (nationality)
Franc/ë , -a	France
Gëzohem që ju njoh!	Pleased to meet you!
gjerman , -e	German
Gjermani , -a	Germany
Itali , -a	Italy
italian , -e	Italian
jo	no
nga	from
Nga jeni ju?	Where are you from?

nuk	not
përshëndetje	greetings
po	yes
s'	not
Shqipëri, -a	Albania
shqiptar, -e	Albanian
Shtetet e Bashkuara	the United States
Tiranë, -a	Tirana
Vjenë, -a	Vienna

Language points

Negative sentences

To make a sentence negative, put **nuk** or **s'** before the verb. Both forms are interchangeable.

Unë nuk jam angleze. I am not English.

Unë s'jam angleze. I am not English.

Asking yes/no questions

There are three ways to ask yes/no questions in Albanian.

- (1) Use an affirmative sentence and rising intonation at the end of the sentence.

Affirmative sentence: **Ju jeni austriak.** You are Austrian.

Interrogative sentence: **Ju jeni austriak?** You are Austrian?

- (2) Invert the subject and the verb. Remember that the subject is used for contrast or emphasis.

Jeni ju austriak? Are you Austrian?

Jeni austriak?

- (3) Use the particle **a** before the inverted verb.

A jeni ju austriak? Are you Austrian?

A jeni austriak?

Note: Use of the particle **a** is optional.

Constructions (2) and (3) are the most common ways to ask yes/no questions. Construction (1) indicates surprise or suggests the speaker assumes the sentence is true and is asking for confirmation.

Answering yes/no questions

To answer affirmatively, use **po** ‘yes’.

A jeni ju austriak? Are you Austrian?
Po, unë jam austriak. Yes, I’m Austrian.

To answer negatively, use **jo** ‘no’.

A jeni ju austriak? Are you Austrian?
Jo, unë nuk jam austriak. No, I’m not Austrian.
Jo, unë s’jam austriak. No, I’m not Austrian.

Nationality adjectives

Adjectives⁵ can be either feminine or masculine, depending on the noun they modify (**Dea** → **shqiptare**, **Silvio** → **italian**, **Eduard** → **anglez**, **Alva** → **franceze**). To form the feminine nationality adjective, add **-e** to the masculine form.

Country	Nationality adjective		Language	
	masculine	feminine		
Angli ⁶	Great Britain	anglez	angleze	anglisht
Austri	Austria	austriak	austriake	gjermanisht
Brazil	Brazil	brazilian	braziliane	portugalisht

⁵ There are two classes of adjectives in Albanian. Class 1 adjectives, like nationality adjectives, can be used on their own. As we will see in Unit 2, Class 2 adjectives will require an additional article when used.

⁶ The term **Angli** refers to Great Britain, while the term **anglez/angleze** refers to someone from Great Britain. We also have the terms **skocez/skoceze** for ‘Scottish’ and **uellsian/uellsiane** for ‘Welsh’.

Country	Nationality adjective		Language	
	masculine	feminine		
Francë	France	francez	franceze	frëngjisht
Greqi	Greece	grek	greke	greqisht
Gjermani	Germany	gjerman	gjermane	gjermanisht
Itali	Italy	italian	italiane	italisht
Spanjë	Spain	spanjoll	spanjolle	spanjisht
Suedi	Sweden	suedez	suedeze	suedisht
Shqipëri	Albania	shqiptar	shqiptare	shqip
Turqi	Turkey	turk	turke	turqisht

Names of countries are written with capital letters; nationality adjectives are written with lower-case letters.

Asking about nationality

To ask about someone's nationality, you literally say 'what nationality do you have?'. Use **çfarë kombësie** or **ç'kombësi** for 'what nationality'. For the moment, notice the different forms: **kombësie** used with **çfarë** and **kombësi** used with **ç'**.

Çfarë kombësie keni? What is your nationality?
Ç'kombësi keni? What is your nationality?

The indefinite form of proper nouns

In Albanian all nouns are either masculine or feminine (this is what we call 'grammatical gender'). Generally, masculine nouns end in a consonant while feminine nouns end in a vowel. Proper nouns (names of a person, country, city, etc.) also follow this general rule for gender.

Masculine nouns: **Ëngjell, Gëzim, Zamir**, etc.
 Masculine countries: **Brazil** 'Brazil', **Egjipt** 'Egypt', etc.

Feminine nouns: **Luljetë, Linditë, Dhuratë, Teutë,**⁷ etc.
 Feminine countries: **Shqipëri** ‘Albania’, **Greqi** ‘Greece’,
Gjermani ‘Germany’

Using proper nouns as subjects

Albanian has five basic cases. They are: nominative, accusative, dative, genitive and ablative. Each case is associated with particular functions within the sentence (subject of the sentence, direct object, indirect object, object of a preposition, possession, modifier, etc.). In this lesson we will concentrate on the nominative case. As we will see below, nouns have different forms depending on whether they are definite or indefinite. This is due to the fact that in Albanian the definite article follows rather than precedes the noun and forms one word with the noun. Thus to say ‘the house’, you would say the equivalent of ‘house-the’.

Subjects always appear in the nominative case in Albanian. When using a proper noun as a subject, we must use its **nominative definite form**.

Albana dhe Zamiri janë nga Shqipëria.

Albana and Zamir are from Albania.

Shqipëria është në Evropë.

Albania is in Europe.

Apply the following rules to form the nominative definite form of a noun:

- (i) If the masculine noun ends in **-k**, **-g** or **-h**, add **-u**.

<i>Indefinite</i>		<i>Definite</i>
Mark	→	Marku
Luksemburg	→	Luksemburgu

⁷ The indefinite forms of proper nouns are especially common in Kosovo. In Albania, these feminine nouns are used in their definite form, hence, **Luljeta, Lindita, Dhurata, Teuta**, etc.

- (ii) If the masculine noun ends in a consonant other than **-k**, **-g** or **-h**, add **-i**.

<i>Indefinite</i>		<i>Definite</i>
Zamir	→	Zamiri
Egjipt	→	Egjipti

- (iii) If the feminine noun ends in **-ë**, replace the final **-ë** with **-a**.

<i>Indefinite</i>		<i>Definite</i>
Luljetë	→	Luljeta
Tiranë	→	Tirana
Francë	→	Franca

- (iv) If the noun ends in a stressed **-i**, add **-a**.

<i>Indefinite</i>		<i>Definite</i>
Shqipëri	→	Shqipëria
Greqi	→	Greqia

Saying where you are from

To say where you are from, use the verb **jam** 'to be' followed by the preposition **nga** 'from'. **Nga** must always be followed by the **nominative definite form** of the noun.

Gëzimi është nga Tirana.

Gëzim is from Tirana.

Eduardi nuk është nga Gjermania; është nga Brazili.

Eduard is not from Germany, he is from Brazil.

To ask someone where he/she is from, you ask: **Nga jeni ju?/Nga je ti?** 'Where are you from?'

Calling someone by his/her name

When calling someone by his/her name, use the definite form for feminine nouns.

Dhurata, Albana! **Hajdeni**⁸ **këtu!**
Mirëdita, Teuta!

Dhurata, Albana! Come here!
 Good morning, Teuta!

Use the indefinite form for masculine nouns.

Mirëdita, Eduard!
 Zamir, **hajde këtu!**

Good morning, Eduard!
 Zamir, come here!

When calling someone by a title (**zoti**, **zonja**, **zonjushë**), also use the indefinite form for masculine nouns and the definite form for feminine nouns.⁹

Zoti Gëzim!
Zonja Barbara!
Zonjushë Albana!

Mr. Gëzim!
 Mrs. Barbara!
 Miss Albana!

With job titles, always use the definite form, both with masculine and feminine nouns.

Profesor Gëzimi!
Mësuese Ingridi!
Doktor Eduardi!

Professor Gëzimi!
 Teacher Ingrid!¹⁰
 Doctor Eduard!

Exercise 5

Answer the following questions.

- Çfarë jeni ju?** (Austrian) Unë jam austriak/austriake.
- Çfarë është ajo?** (Italian)

⁸ The word **hajde** is used in different Balkan languages and has many meanings. In this example, it is used as a verb and means ‘to come’. **Hajdeni** is the plural second person form; the singular second person form is **hajde**.

⁹ When used as subjects, the title usually appears in its definite form:

Zoti Gëzim është shqiptar.

Mr. Gëzim is Albanian.

Zonja Barbara është shqiptare.

Mrs. Barbara is Albanian.

Zonjushë/Zonjusha Albana është shqiptare.

Miss Barbara is Albanian.

¹⁰ Although the name **Ingrid** is a woman’s name, it follows the rules for masculine nouns because it ends in a consonant.

- 3 **Çfarë është ai?** (British)
- 4 **Çfarë je ti?** (Albanian)
- 5 **Çfarë jam unë?** (French)

Exercise 6

Answer the following questions.

- 1 **Nga është Gëzimi?** (Albania) Gëzimi është nga Shqipëria.
- 2 **Nga është Iliri?** (Kosovo)
- 3 **Nga është Tomi?** (United States)
- 4 **Nga është zoti Smith?** (England)
- 5 **Nga janë zonja Julia dhe zoti Adrien?** (Germany, France)

Exercise 7

Answer the following questions about these people's nationalities.

- 1 **Shekspiri është anglez?** Po, Shekspiri është anglez.
- 2 **Marylin Monroe është franceze?**
- 3 **Moxarti është gjerman?**
- 4 **Elvis Presley është italian?**
- 5 **Salvador Dalí është spanjoll?**
- 6 **Armani është francez?**

Exercise 8

Translate the following sentences.

- 1 I am not American. I am Albanian. Unë nuk jam amerikan(e).
Jam shqiptar(e).
- 2 Anton, are you from Spain?
- 3 We are from England.
- 4 Antonia is Italian.
- 5 Maria is not Italian. She is Spanish.
- 6 Mrs. Ana, are you from Kosovo?
- 7 Tansu is from Turkey.

Exercise 9

Based on the reading below, answer the following questions:

- 1 **Nga është Bledi?**
- 2 **Çfarë është Bledi?**

- 3 A ka Bledi vëlla?
- 4 A ka Bledi motër?
- 5 Nga është Tomi?
- 6 A ka Tomi motër?
- 7 Si quhet ajo?
- 8 A ka ajo mace?
- 9 A ka Danieli (një) qen?
- 10 Si quhet qeni?

(CD1; 16)

Bledi

Bledi është nga Shqipëria, nga Tirana. Bledi është student. Ai ka një vëlla. Vëllai quhet Tedi. Ai është dentist. Tedi ka një shok anglez. Ai quhet Tomi. Tomi është nga Londra. Tomi ka një vëlla dhe një motër. Vëllai quhet Daniel. Motra quhet Alberta. Danieli është ekonomist. Alberta është pianiste. Danieli ka një qen. Alberta ka një mace. Qeni quhet Xhufi dhe macja quhet Pisika.

Vocabulary

dentist	dentist (masc)
ekonomist	economist (masc)
pianiste	pianist (fem)
quhet	he/she is called

Exercise 10

Based on the reading in Exercise 9, is the following information about Bledi true or false? If the information is false, provide the correct information.

- 1 Bledi është nga Italia. T F _____
- 2 Bledi është nga Roma. T F _____
- 3 Bledi ka një vëlla. T F _____
- 4 Bledi ka një motër. T F _____
- 5 Bledi ka një shok anglez. T F _____
- 6 Bledi ka një mace. T F _____

Culture point

As in most countries, Albanians shake hands or kiss each other on the cheeks two or three times when meeting.

Albanian gestures for showing disagreement or agreement are different. To say 'no', Albanians typically nod up and down. To say 'yes,' they move the head from left to right a couple of times.

Unit Two

Unë jam anglez, po ju?

I am English, and you?

In this unit you will learn about:

- describing yourself and saying what you do
- the present indicative of regular Class 1 verbs
- the verb **flas** 'to speak'
- basic question words
- the preposition **në** 'at'
- adjectives as complements of the verb **jam** 'to be'
- expressing information about professions

Dialogue 1

Unë jam anglez, po ju? (CD1; 17)

A British man is speaking to the vendor (**shitësi**) in a bookstore. He speaks Albanian fluently.

SHITËSI Më falni, zotëri. Ju jeni anglez?

DANIELI Mirëdita. Po, unë jam anglez. Quhem Daniel Smith. Po ju?

SHITËSI Unë jam shqiptar. Quhem Ardian Topia. Zotëri, ju flisni shumë mirë shqip.

DANIELI Faleminderit. Flas mirë shqip sepse gruaja ime është shqiptare. Është nga Shkodra. Po ju, nga jeni?

- SHITËSI Unë jam nga Tirana. Edhe vëllai im jeton në Angli. Ai banon në Londër. Po ju, ku banoni?
- DANIELI Unë punoj në Londër, por nuk banoj atje. Banoj në Bristol.
- SELLER *Excuse me sir. Are you English?*
- DANIEL *Good morning. Yes, I am English. My name is Daniel Smith. And you?*
- SELLER *I am Albanian. My name is Ardian Topia. Sir, you speak Albanian very well!*
- DANIEL *Thank you. I speak Albanian well because my wife is Albanian. She is from Shkodër. And you, where are you from?*
- SELLER *I am from Tirana. My brother also lives in England. He lives in London. And you, where do you live?*
- DANIEL *I work in London, but I don't live there. I live in Bristol.*

Dialogue 2

Jeni në Shqipëri për pushime? (CD1; 19)

Daniel is now speaking with an Albanian taxi driver.

- TAKSISTI Zotëri, çfarë pune bëni?
- DANIELI Jam mjek.
- TAKSISTI Sa mirë! Ku punoni?
- DANIELI Punoj në një spital në Londër.
- TAKSISTI Po tani, jeni në Shqipëri për pushime?
- DANIELI Po. Unë dhe gruaja ime vijmë çdo vit për pushime në Shqipëri.
- TAKSISTI Keni fëmijë?
- DANIELI Po, kam një djalë dhe një vajzë.
- TAKSISTI T'ju rrojnë!
- DANIELI Faleminderit.
- TAXI DRIVER *Sir, what do you do for a living?*
- DANIEL *I am a doctor.*
- TAXI DRIVER *Nice! Where do you work?*
- DANIEL *I work in a hospital in London.*

- TAXI DRIVER *And now, are you in Albania on vacation?*
 DANIEL *Yes. My wife and I come to Albania on vacation every year.*
 TAXI DRIVER *Do you have children?*
 DANIEL *Yes, I have one son and one daughter.*
 TAXI DRIVER *May they live long!*
 DANIEL *Thank you!*

Vocabulary

atj <u>e</u>	there
b <u>ë</u> j	to do, to make
b <u>ë</u> ni	you make, you do (2nd pl)
ban <u>o</u> j	to live, to reside
ai/ajo ban <u>o</u> n	he/she lives
ç <u>d</u> o	every, each
dj <u>a</u> lë	son, boy, guy
e <u>d</u> he	also
f <u>ë</u> mijë	child, children
f <u>l</u> isni	you speak (2nd pl)
gr <u>a</u> ja i <u>m</u> e	my wife
j <u>e</u> t <u>o</u> j	to live
j <u>e</u> t <u>o</u> n	he/she lives, you live
m <u>j</u> ek	doctor
n <u>ë</u>	in
p <u>ë</u> r	for
p <u>u</u> në	work
Çfarë p <u>u</u> ne b <u>ë</u> ni?	What do you do for a living?
p <u>u</u> n <u>o</u> j	to work
p <u>u</u> n <u>o</u> n	he/she works
p <u>u</u> shim	holiday, vacation
p <u>ë</u> r p <u>u</u> shime	for the holidays
Sa mir <u>ë</u> !	Good!
s <u>e</u> pse	because

spita _l	hospital
Shko _{dër, Shko} _{dra}	Shkodra
tani	now
T'ju rro _{jnë!}	literally: May they live (long)!
vaj _{zë}	daughter, girl
vëll _a	brother
vëll _a im	my brother
vij _{më}	we come
vit	year
çdo vit	every year
zotë _r	Sir

Language points

Verb classes in Albanian

Since there are no infinitives in Standard Albanian, verbs are classified into six classes, depending on the first person singular ending of the present indicative.

Class 1:	verbs ending in -j	punoj 'to work'
Class 2:	verbs ending in a consonant	hap 'to open'
Class 3:	verbs ending in a vowel	pi 'to drink'
Class 4:	three verbs that end in -i	iki 'to go'
Class 5:	irregular verbs	jam 'to be'
Class 6:	hem verbs	quhem 'to be called'

Present tense indicative: Class 1 verbs

In Albanian, verbs agree in person and number with their subject. The chart below shows the conjugation of some Class 1 verbs in the present tense:

	punoj 'to work'	banoj 'to live' ¹	jetoj 'to live'	bëj 'to do'	vij 'to come'
unë	punoj	banoj	jetoj	bëj	vij
ti	punon	banon	jeton	bën	vjen
ai, ajo	punon	banon	jeton	bën	vjen
ne	punojmë	banojmë	jetojmë	bëjmë	vijmë
ju	punoni	banoni	jetoni	bëni	vini
ata, ato	punojnë	banojnë	jetojnë	bëjnë	vijnë

Other common Class 1 verbs are:

mësoj	shkoj	shikoj	shkruaj	lexoj	dëgjoj	udhëtoj
to learn	to go	to see	to write	to read	to listen	to travel

The present tense is used to express actions, states or conditions that happen all the time. It can also be used to express an action happening at the moment of speaking. In English we would use the present progressive in these cases.

Mësoj shqip në universitet.	I learn/am learning Albanian at the university.
Çfarë bën tani?	What are you doing now?
Dëgjoj muzikë.	I listen/am listening to the music.

The verb flas

In Dialogue 1, you encountered the verb **flas** 'to speak'. Because this verb ends in a consonant, it belongs to Class 2.

Zotëri, ju flisni shumë mirë shqip.

Sir, you speak Albanian very well.

Flas mirë shqip sepse gruaja ime është shqiptare.

I speak Albanian well because my wife is Albanian.

The present tense of the verb **flas** is shown below. Pay attention to the different vowels that appear in the conjugation:

¹ **Banoj** is used mostly as an equivalent of 'to reside, to inhabit'. **Jetoj** is the equivalent of 'to live'.

	flas 'to speak'
unë	flas
ti	flet
ai, ajo	flet
ne	flasim
ju	flisni
ata, ato	flasin

Question words

In Dialogue 1, you encountered the structure:

Ku **punoni?** Where do you work?

Ku is the equivalent of the English 'where'. As in English, the question word comes at the beginning of the question; however, there is no auxiliary 'do'. To form a question with a question word, the subject and verb must be inverted.

Ku **banon Danieli?** Where does Daniel live?

Other common question words are shown below. Notice that the verb always follows the question word.

Kush banon në Tiranë?	Who lives in Tirana?
Çfarë bën Danieli?	What does Daniel do?
Çfarë pune bën Danieli?	What does Daniel do for a living? (literally: what job does Daniel?)
Ç 'bën Danieli?	What does Daniel do?
Ç 'punë bën Danieli?	What does Daniel do for a living?
Kur shkon në shkollë?	When do you/does (s)he go to school?
Si vini në shkollë?	How do you come to school?
Pse mëson shqip?	Why are you learning/do you learn Albanian? ²

² To answer a question with **pse** 'why', use **sepse** 'because'.

Pse **mëson shqip?**

Why are you studying/do you study Albanian?

Mësoj shqip sepse **gruaja ime është shqiptare.**

I'm learning Albanian because my wife is Albanian.

The preposition në ‘at’

In Unit 1, we learned that the preposition **nga** ‘from’ requires the nominative definite form of the noun.

Jam nga Tirana.

I am from Tirana.

Danieli është nga Londra.³

Daniel is from London.

Notice the forms the (feminine) cities above take when following the preposition **në** ‘in, at’.

Banoj në Tiranë.

I live in Tirana.

Danieli punon në Londër.

Daniel works in London.

Në requires the **accusative indefinite** form of the noun, which is identical to the nominative indefinite form discussed in Unit 1. No definite article is used with the noun, even if it is required in English.

Gëzimi shkon në shkollë.

Gëzim goes to school.

Ne shkojmë në universitet.

We go to the university.

Në is also used to indicate times of day, again using the accusative indefinite form.

në mëngjes

in the morning

në mbrëmje

in the evening

në mesditë

at noon

në mesnatë

at midnight

Two exceptions to the rule above are:

natën

at night

ditën

during the day

These are the accusative definite forms, which will be studied in Unit 5.

³ For feminine nouns that end in **-ër**, form the definite form by deleting **-ë** and adding **-a**: **Londër** → **Londra**, **Shkodër** → **Shkodra**. For masculine nouns that end in **-ër**, form the definite form by deleting **-ë** and adding **-i**: **Arbër** → **Arbri**.

Exercise 1

Translate the following sentences.

- 1 We live in Paris. Ne banojmë/jetojmë në Paris.
- 2 Where do you work?
- 3 I work in Albania. And you?
- 4 My wife is American.
- 5 You speak Albanian very well.
- 6 My brother works in London.
- 7 I have a son.
- 8 Do you have (a) daughter?
- 9 She lives in Tirana.
- 10 Shkodër is in Albania.

Exercise 2

Complete the following dialogues with the correct word from the list.

nga, çfarë, jam, quheni, ku, punoj, nuk, banoni, qthem

- 1 **Mirëdita, si quheni?** – ____ **Silvia.**
- 2 ____ **punoni?** – ____ **në Bremen.**
- 3 ____ **pune bëni?** – ____ **mjek.**
- 4 ____ **në Shqipëri?** – **Jo, ____ banoj në Shqipëri.**
- 5 ____ **jeni ju?** – **Jam nga Roma.**

Exercise 3

Write the correct forms of the verbs **punoj, banoj, vij, jetoj, bëj.**

- 1 **Unë banoj/jetoj/punoj në Nju-Jork (New York).**
- 2 **Ajo _____ nga Anglia.**
- 3 **Ata _____ në Tiranë.**
- 4 **Ai _____ në Athinë (Athens).**
- 5 **Ti _____ nga Athina.**
- 6 **Ne _____ nga Tirana.**
- 7 **Ato _____ në spital.**
- 8 **Çfarë pune _____ ju?**

Exercise 4

Write the appropriate question for the following answers. The information you need to ask about is in bold.

- 1 _____ Ku banoni ju _____? **Banoj** në Tiranë.
- 2 _____? **Jam** student.
- 3 _____? **Studioj** në universitet.
- 4 _____? **Mësoj shqip** sepse
banoj në Shqipëri.
- 5 _____? **Është** nga Londra.
- 6 _____? **Vij në universitet** me
autobus (by bus).
- 7 _____? **Shkojmë në shkollë** në
mëngjes.
- 8 _____? Danieli **është mjek**.

Exercise 5

An Albanian economist, who works in a bank in Tirana, is introducing himself. Look for the following information:

1 Ç'kombësi ka Shendi Guri?	6 A ka fëmijë?
2 Nga është ai?	7 Si quhet djali?
3 Ku punon ai?	8 Si quhet vajza?
4 Ku banon ai?	9 Si quhet gruaja?
5 Çfarë pune bën ai?	10 Ku punon ajo?

(CD1; 23)

Shendi Guri

Quhem Shendi Guri. Jam shqiptar. Jam nga Tirana. Jam ekonomist dhe punoj në një bankë në Tiranë. Banoj në Tiranë. Jam i martuar. Kam një vajzë dhe një djalë. Djali quhet Arbi, kurse vajza quhet Ema. Arbi është i rritur. Ai është në shkollë. Ema është shumë e vogël. Gruaja ime, Afërdita, është mësuese. Ajo punon në një shkollë në Tiranë. Unë kam edhe një motër. Ajo quhet Vera. Vera është e re. Ajo është studente dhe është e pamartuar.

Vocabulary

b an <u>k</u> ë	bank
g ru <u>a</u> ja i me	my wife
i mar <u>t</u> uar	married
e pamar <u>t</u> uar	unmarried, single
e r <u>e</u>	young, new
i rrit <u>ur</u>	grown up
s tudent/ e	student
sh koll <u>ë</u>	school
e vog <u>ël</u>	small, little
sh um <u>ë</u> e vog <u>ël</u>	very small, very little

Language points

Adjective classes in Albanian

Albanian has two kinds of adjectives. You are already familiar with Class 1 adjectives since the nationality adjectives that we studied in Unit 1 belong to that group.

Silvio është italian. Silvio is Italian.

Dea është shqiptare. Dea is Albanian.

Class 2 adjectives are always preceded by an adjectival article,⁴ which agrees with the noun it modifies.

Silvio është i martuar. Silvio is married.

Vera është e re. Vera is young.

Class 2 adjectives: Predicative use

When an adjective is used after the verb **jam** 'to be', the adjective is a predicative adjective; when it modifies the noun directly, it is an

⁴ Adjectival articles are also called 'linking articles' as they are used to link or connect the noun with the adjective. You will also encounter linking articles with possessive or genitive constructions in Unit 13.

attributive adjective.⁵ In this section we will examine the predicative use of Class 2 adjectives.

When a Class 2 adjective refers to a masculine singular noun, the adjectival article is **i**.

Shendi është i martuar.

Shendi is married.

Arbi është i rritur.

Arbi is grown up.

When the adjective refers to a feminine singular noun, the adjectival article is **e**.

Vera është e re.

Vera is young.

Vera është e pamartuar.

Vera is unmarried.

Emë është shumë e vogël.

Emë is very little.

Notice that the adjective itself remains unchanged; the only element that changes is the adjectival article.

Masculine

Feminine

i martuar

e martuar

married

i rritur

e rritur

grown up

i pamartuar

e pamartuar

unmarried

i vogël

e vogël

little, small

Here are some common Class 2 adjectives:

i,e bardhë

white

i,e hapur

open

i,e gjelbër

green

i,e mbyllur

closed

i,e kaltër

sky blue

i,e lehtë

easy, light

i,e verdhë

yellow

i,e vështirë

difficult

i,e lumtur

happy

i,e lirë

free, cheap

i,e trishtuar

sad

i,e zënë

busy

i,e sëmurë

sick

i,e shtrenjtë

expensive

i,e vjetër

old

i,e shpejtë

fast

⁵ Predicative adjective: **Vajza është e re.**

The girl is **young**.

Attributive adjective: **Vajza e re është**

The **young** girl is at school.

në shkollë.

Adjectives that end in **-ëm** in the masculine form change to **-me** in the feminine form.

<i>Masculine</i>	<i>Feminine</i>	
i këndshëm	e këndshme	pleasant
i nevojshëm	e nevojshme	necessary
i shëndetshëm	e shëndetshme	healthy
i ngadalshëm	e ngadalshme	slow
i ndryshëm	e ndryshme	different
i zakonshëm	e zakonshme	usual

There are some Class 2 adjectives that take one form in the masculine and a different form in the feminine.

<i>Masculine</i>	<i>Feminine</i>	
i kuq	e kuqe	red
i zi	e zezë	black
i ri	e re	new/young
i keq	e keqe	bad
i madh	e madhe	big

Asking about professions

In Unit 1, you learned how to ask about nationality. The same structure is used to ask about professions. Notice that **kombësi** ‘nationality’ is a feminine noun while **profesion** ‘profession’ is a masculine noun.⁶

Çfarë kombësie keni?	What is your nationality?
Ç’ kombësi keni?	What is your nationality?
Çfarë profesioni keni?	What is your profession?
Ç’ profesion keni?	What is your profession?

Here are two more questions used to ask about someone’s profession:

Çfarë pune bëni?	What do you do for a living?
Ç’ punë bëni?	What do you do for a living?

⁶ As we will see in Unit 7, these two constructions differ in that **çfarë** requires the indefinite ablative form of the noun while **ç’** requires the indefinite accusative form.

Talking about professions

As in English, professions are expressed by using the verb **jam** 'to be' followed by the profession. In Albanian the profession is not preceded by an indefinite article.

Jam ekonomist.	I am an economist.
Gëzimi është mësues.	Gëzim is a teacher.
Afërdita është mësuese.	Afërdita is a teacher.

As with nationality adjectives, add **-e** to the masculine form of the profession to form the corresponding feminine profession.

<i>Masculine</i>	<i>Feminine</i>	
ekonomist	ekonomiste	economist
mësues	mësuese	teacher
mjek	mjeke	doctor
inxhinier	inxhiniere	engineer
avokat	avokate	lawyer
sekretar	sekretare	secretary
infirmier	infirmiere	nurse
shitës	shitëse	sales assistant/vendor
shtëpiak	shtëpiake	househusband/housewife
shofer	shofere	taxi/bus/truck driver

Exercise 6

Re-read the text about Shendi Guri in Exercise 5. Then complete the paragraph with the correct form of the verbs **banoj**, **jam**, **kam**, **punoj**, **quhem**, and **shkoj**. You may use each verb more than once.

Quhem Shendi Guri. Jam shqiptar. **Jam nga Tirana.** _____ ekonomist dhe _____ në një bankë në Tiranë. _____ në Tiranë. **Jam i martuar.** _____ një vajzë dhe një djalë. **Djali** _____ Arbi, kurse vajza quhet Ema. Arbi _____ i rritur. Ai _____ në shkollë. Ema _____ shumë e vogël. **Gruaja ime, Afërdita,** _____ mësuese. Ajo _____ në një shkollë në Tiranë. **Unë** _____ edhe një motër. Ajo _____ Vera. Vera _____ e re. Ajo _____ studente dhe _____ e pamartuar.

Exercise 7

Complete the following information about Dea with the correct form of the words **i, e martuar**, **infermier**, **Vlorë**, **shqiptar** and **i, e vogël**. Pay attention to the form of the adjectives.

Dea është shqiptare. Ajo jeton në _____. Dea është _____ dhe punon në spital. Ajo është _____ dhe ka një djalë. Djali quhet Indrit. Indriti është shumë_____.

Exercise 8

Write the adjectives in the correct form.

- 1 **Ana është** e re (young). **Arditi është** _____ (young).
- 2 **Ai është** _____ (small). **Ajo është** _____ (small).
- 3 **Vajza është** _____ (married). **Djali është** _____ (single).
- 4 **Djali është** _____ (grown up). **Edhe vajza është** _____ (grown up).
- 5 **Drini është** _____ (married). **Bora është** _____ (married).

Exercise 9

Answer the following questions using the opposite adjective.

- 1 **Dhurata është e sëmurë?**
Jo, Dhurata nuk është e sëmurë. Është e shëndetshme.⁷
- 2 **Mësimi (the lesson) është i vështirë?**
- 3 **Gëzimi është i lumtur?**
- 4 **Dyqani (the store) është i hapur?**
- 5 **Albana, je e zënë?**
- 6 **Libri (the book) është i shtrenjtë?**
- 7 **Bora (the snow) është e zezë?**
- 8 **Teuta është e martuar?**
- 9 **Shtëpia (the house) është e madhe?**
- 10 **Libri është i vjetër?**

⁷ In everyday language, we use: **Ajo është mirë me shëndet.**

Exercise 10

Answer the following questions about yourself.

- 1 Çfarë kombësie keni?
- 2 Çfarë pune bëni?
- 3 Ku punoni?
- 4 Ku banoni?
- 5 Nga jeni?

Exercise 11

Answer the questions using the cues in parentheses.

- 1 Çfarë pune bën zoti Adi? Zoti Adi është inxhinier. (engineer)
- 2 Çfarë pune bën Klara? _____ (housewife)
- 3 Çfarë pune bën ti, Ilira? _____ (doctor)
- 4 Çfarë pune bën Diana? _____ (nurse)
- 5 Çfarë pune bëj unë? _____ (teacher)

Exercise 12

Translate into Albanian.

- 1 Hans is German. He is from Frankfurt. He is married and works in a bank.
- 2 Andrea is Italian; he is from Rome. Andrea is an engineer and he has a son and a daughter.
- 3 Helga is Austrian. She lives in Vienna. She is a housewife.
- 4 Neva is French but (**por**) she lives in Tirana. Neva is married and has a daughter. She is a teacher.
- 5 Denis is from Turkey. He is a student. He studies (**studioj**) in Germany.

Culture points

- As with most Mediterranean people, Albanians are more relaxed about time than Northern Europeans or Americans. Punctuality might not always be respected, especially in free-time activities.

- Albanians are friendly and will speak openly about family, heritage, culture, music, food, etc. Don't be surprised if they ask you direct questions about your personal life.
- Albanians are close to their families, and have a strong connection to their parents. Family structure in Albania has changed in the last 20 years, since the fall of Communism in 1990. According to Albanian tradition, children live with their parents until they marry. This situation is different for those who move to a different city to study or work.
- In Kosovo, traditional extended families with multiple generations living together are still prevalent.

Unit Three

Në kafe

At the coffee shop

In this unit you will learn about:

- ordering food in a café or fast-food restaurant
- getting a room at a hotel
- indefinite and definite articles: singular nouns
- the present indicative of Class 3 verbs
- the present progressive
- definite singular nouns
- indefinite plural nouns
- definite plural nouns
- how to say 'on the left', 'on the right'

Dialogue 1

Çfarë dëshironi? (CD1; 25)

A group of friends is ordering at a coffee shop in Tirana.

KAMARIERI Mirëdita! Çfarë dëshironi?

KLIENTI 1 Një kafe dhe një gotë ujë, ju lutem.

KAMARIERI Po për ju?

KLIENTI 2 Unë dua një kafe të shkurtër¹ dhe një shishe ujë me gaz.²

KLIENTI 3 Më falni, keni çaj?

¹ You may wonder about the article **të** preceding the adjective. We will learn later that **të** is the article that appears with indefinite forms.

² Also **një ujë me gaz**.

- KAMARIERI Po, kemi. Çfarë çaji doni?
 KLIENTI 3 Dua një çaj të ngrohtë. Keni çaj jeshil?
 KAMARIERI Po, kemi çaj jeshil, çaj trëndafili, çaj limoni etj.
 KLIENTI 3 Një çaj jeshil, të lutem.
 KLIENTI 4 Kurse për mua, një lëng portokalli.
 KAMARIERI Ndonjë gjë tjetër?
 KLIENTI 5 Keni birrë?
 KAMARIERI Po. Kemi birrë “Tirana”, birrë “Korça”, Heineken, Corona, etj.
 KLIENTI 4 Si është birra “Tirana”?
 KAMARIERI Birra “Tirana” është shumë e mirë.
- THE WAITER *Good afternoon! What would you like?*
 CLIENT 1 *A coffee and a glass of water, please.*
 THE WAITER *And for you?*
 CLIENT 2 *I want a short coffee and a bottle of sparkling water.*
 CLIENT 3 *Excuse me, do you have tea?*
 THE WAITER *Yes, we do have it. What kind of tea would you like?*
 CLIENT 3 *I want a hot tea. Do you have green tea?*
 THE WAITER *Yes, we have green tea, rose tea, lemon tea, etc.*
 CLIENT 3 *Green tea, please.*
 CLIENT 4 *Whereas for me, orange juice.*
 THE WAITER *Anything else?*
 CLIENT 5 *Do you have beer?*
 THE WAITER *Yes. We have ‘Tirana’ beer, ‘Korça’ beer, Heineken, Corona, etc.*
 CLIENT 4 *How is ‘Tirana’ beer?*
 THE WAITER *‘Tirana’ beer is very good.*

Dialogue 2

Unë dua një sanduiç, po ti? (CD1; 29)

Two girls are ordering in a fast-food restaurant in Albania.

- BARBARA Mirëdita! Çfarë dëshironi?
 KLARA Mirëdita! Unë dua një sanduiç dhe një kola. Po ti, Maria, çfarë do?

- MARIA Unë dua një sallatë dhe një ujë tonik. Nuk po ha sanduiç sot.
- KLARA Mirë. Më falni, sa kushtojnë?
- BARBARA Sanduiçi kushton 120 lekë,³ kola dhe uji tonik kushtojnë nga 150 lekë,⁴ kurse sallata kushton 200 lekë.⁵
- KLARA Faleminderit. Urdhëroni lekët!
- BARBARA *Good afternoon! What would you like?*
- KLARA *Good afternoon. I would like a sandwich and a coke. And you Maria, what do you want?*
- MARIA *I would like a salad and a mineral water. I am not eating a sandwich today.*
- KLARA *OK! Excuse me, how much do they cost?*
- BARBARA *The sandwich costs 120 lekë, the coke and the tonic water cost 150 lekë each, whereas the salad costs 200 lekë.*
- KLARA *Thank you. Here's the money!*

Vocabulary

bjrr/ë, -a	beer
çaj, -i	tea
çaj jeshil	green tea
çaj limoni	lemon tea
çaj trëndafili	rose tea, cranberry tea
dëshiroj	to want
dua	to want
got/ë, -a	glass
kaf/e, -ja⁶	coffee
kola (Koka-Kola)	coke, Coca-Cola
kurse	whereas

³ 120 = njëqind e njëzet

⁴ 150 = njëqind e pesëdhjetë

⁵ 200 = dyqind

⁶ The word 'coffee' can be pronounced as **kafë** or **kafë**, with stress on the ultimate or on the penultimate syllable. In the former case the definite form ('the coffee') is **kafja**, in the latter case it is **kafëja**.

kushtoj	to cost
Sa kushtojnë?	How much do they cost?
lek, -u	Albanian currency
lekët	money, plural
lëng portokalli	orange juice
ndonjë gjë tjetër?	anything else?
për	for
për ju	for you
sallat/ë, -a	salad
sanduiç, -i	sandwich
shish/e, -ja	bottle
uj/ë, -i	water
ujë me gaz	sparkling water
ujë tonik	mineral water
një gotë ujë	a glass of water
Urdhëroni lekët!	Here's the money!

Language points

The indefinite article: Singular nouns

In Unit 1, you learned that nouns are either masculine or feminine. The indefinite article corresponding to 'a, an' in English, is **një**, and is invariable for masculine and feminine nouns.

Masculine

Feminine

një **çaj** a tea një **kafë** a coffee

The definite article: Singular masculine nouns

Generally, nouns that end in a consonant are masculine. To form the definite nominative form of masculine nouns apply the same rules learned in Unit 1 for proper nouns.

- (i) Nouns ending in **-k**, **-g**, or **-h** take a **-u** to form their definite form.

<i>Indefinite</i>	<i>Definite</i>	
(një) shok	shoku	a/the friend (male)
(një) krah	krahu	a/the arm
(një) zog	zogu	a/the bird

- (ii) Nouns ending in **-ër** drop the **-ë** and add **-i**.

<i>Indefinite</i>	<i>Definite</i>	
(një) emër	emri	a/the name, a/the noun
(një) numër	numri	a/the number

- (iii) The definite article **-i** is used for all masculine nouns ending in a consonant, other than **-k**, **-g** and **-h**.

<i>Indefinite</i>	<i>Definite</i>	
(një) çaj	çaji	a/the tea
(një) student	studenti	a/the student (masc)
(një) mësues	mësuesi	a/the teacher (masc)

- (iv) Masculine nouns that end in **-ë**, drop the **-ë** and add **-i**.

<i>Indefinite</i>	<i>Definite</i>	
ujë	uji	(the) water
burrë	burri	(the) man

These definite forms are nominative forms. They are typically used in subject position or after the preposition **nga**.

Çaji është i shtrenjtë.

The tea is expensive.

Studenti është i mirë.

The student (masc) is good.

Mësuesi është shqiptar.

The teacher is Albanian.

Teuta vjen nga universiteti.

Teuta is coming/comes from the university.

The definite article: Singular feminine nouns

The same rules learned for proper nouns apply for all feminine nouns in general.

- (i) If the noun ends in **-ë**, replace the **-ë** with **-a**.

<i>Indefinite</i>	<i>Definite</i>	
(një) gotë	gota	a/the glass

- (ii) If the noun ends in **-e**, replace the **-e** with **-ja**.

<i>Indefinite</i>	<i>Definite</i>	
(një) kafe	kafja	a/the coffee

- (iii) If the noun ends in a stressed **-i**, add **-a**.

<i>Indefinite</i>	<i>Definite</i>	
(një) shtëpi	shtëpia	a/the house

- (iv) If the noun ends in **-ër**, **-ërr**, or **-ël**, drop the **-ë** and add **-a**.

<i>Indefinite</i>	<i>Definite</i>	
(një) motër	motra	a/the sister

Present indicative of Class 3 verbs

In Unit 2 we learned that Class 3 verbs end in a vowel in the present indicative. The verbs **pi** 'to drink', **ha** 'to eat', **di** 'to know' and **fle** 'to sleep' are all Class 3 verbs. Note the **e** changing to **i** in the **ju** form of the verb **fle**:

	pi 'to drink'	ha 'to eat'	di 'to know'	fle 'to sleep'
unë	pi	ha	di	fle
ti	pi	ha	di	fle
ai, ajo	pi	ha	di	fle
ne	pi-më	hamë	dimë	flemë
ju	pi-ni	hani	dini	flini
ata, ato	pi-në	hanë	dinë	flenë

Present progressive

To form the present progressive, add **po** before the verb.

Po **ha sanduiç tani.** I am eating a sandwich now.

To form the negative present progressive, add **nuk** or **s'** before **po**.

Nuk po ha sanduiç tani. I am not eating a sandwich now.

The present progressive is used to express an action that is happening at the time of speaking. Since the simple present can be used for the same purpose, **po** is used to emphasize the duration or the fact that an action is in progress.

The present indicative of the verb *dua* 'to want'

The verb **dua** is classified as a Class 3 verb since it ends in a vowel. However, due to its irregular forms in the present and in other tenses, we classify it as an irregular Class 5 verb.

dua 'to want, love'

unë	dua
ti	do
ai, ajo	do
ne	duam
ju	doni
ata, ato	duan

Exercise 1

Write the singular definite form of the following nouns:

1 mësuese <u>mësuesja</u>	5 mjek _____
2 mësues _____	6 shitës _____
3 inxhinier _____	7 motër _____
4 inxhiniere _____	8 vëlla _____

Exercise 2

Write the phrases in the correct forms.

- 1 (The coffee) Kafeja/Kafja **është e mirë.**
- 2 (The water) _____ **është me gaz.**
- 3 (The bottle) _____ **është e vogël.**
- 4 (The tea) _____ **është jeshil.**
- 5 (The beer) _____ **është e mirë.**

Exercise 3

Translate the following.

- 1 I want a coffee and a glass of water.
Unë dua një kafe dhe një gotë ujë.
- 2 Excuse me, do you have tea?
- 3 What kind of tea would you like?
- 4 Do you have beer?
- 5 How is the 'Tirana' beer?

Exercise 4

Write the verbs in the correct forms.

- 1 **Klara** _____ **po ha** _____ (is eating) **një sanduiç.**
- 2 _____ (I am drinking) **një gotë ujë.**
- 3 **Ata** _____ (want) **një sallatë.**
- 4 **Klara** _____ (drinks) **ujë tonik.**
- 5 **Ju** _____ (sleep) **shumë.**

Dialogue 3

Në hotel (CD1; 31)

Andrea is a tourist in Albania. He is travelling with his family and is talking to a hotel receptionist.

RECEPTIONISTJA	Mirëmbërëma, zotërinj! Urdhëroni!
ANDREA	Mirëmbërëma! Duam një dhomë dyshe ⁷ dhe dy dhoma teke për dy net. Si janë çmimet?
RECEPTIONISTJA	Dhoma dyshe kushton 70 euro, kurse dhomat teke kushtojnë 50 euro. Në çmim është i përfshirë dhe mëngjesi.
ELENA	Më falni, a kanë dhomat banjë brenda?
RECEPTIONISTJA	Po, dhomat janë me banjë brenda dhe me ballkon.
ANDREA	Shumë mirë. Atëherë, një dhomë dyshe dhe dy dhoma teke, ju lutem.
RECEPTIONISTJA	Sa persona jeni?
ANDREA	Jemi katër persona. Unë, gruaja dhe dy djemtë.
RECEPTIONISTJA	Mirë. Pasaportat, ju lutem.
ANDREA	Ja, ku janë.
RECEPTIONISTJA	Faleminderit. Dhomat janë në katin e tretë. Majtas keni dy ashensorë. Urdhëroni çelësat!
RECEPTIONIST	<i>Good afternoon, gentlemen! May I help you?</i>
ANDREA	<i>Good afternoon! We would like a double room and two single rooms for two nights. How much are they? (literally: how are the prices?)</i>
RECEPTIONIST	<i>The double room costs 70 euros, whereas the single rooms cost 50 euros. Breakfast is also included in the price.</i>
ELENA	<i>Excuse me, do the rooms have a bath (inside)?</i>
RECEPTIONIST	<i>Yes, the rooms have a bath (inside) and a balcony.</i>
ANDREA	<i>Very well. Then, a double room and two single rooms, please.</i>
RECEPTIONIST	<i>How many people in your party? (literally: how many (people) are you?)</i>
ANDREA	<i>There's four of us: me, my wife and 2 boys.</i>
RECEPTIONIST	<i>Good. Passports, please.</i>
ANDREA	<i>Here, they are.</i>
RECEPTIONIST	<i>Thank you. The rooms are on the third floor. On the left, you have two elevators. Here are the keys.</i>

⁷ We can also say **dhomë dopio**, plural: **dhoma dopio**.

Vocabulary

ashensor , -i, -ë	elevator
banj/ë , -a, -a	bathroom, restroom
brenda	inside
çmim , -i, -e	price
në çmim	in the price
disa	some
dÿsh , -e	double
dhom/ë , -a, -a	room
dhomë dÿshe	double room
dhomë teke	single room
ja	look
kat , -i, -e	floor
në katin e tretë	on the third floor
kurse	while
kushtoj	to cost
i,e lirë	free, cheap
majtas	on/to the left
me	with
mëngjes , -i	breakfast, morning
nat/ë , -a, net	night
net	nights
pasaport/ë , -a, -a	passport
i,e përfshirë	included
tek , -e	single
Urdhëroni!	May I help you?

Language points

The indefinite plural of masculine nouns

The masculine plural is formed by adding **-ë**, **-a**, **-e** to the indefinite form of the singular noun, but there are no specific rules on how to predict these endings. It is important to memorize the plural endings

when you learn a new word. Most masculine nouns take an **-ë** ending, especially nationalities and professions.⁸

<i>Indefinite singular</i>	<i>Indefinite plural</i>	
	ë ending	
mjek	mjekë	doctor(s)
student	studentë	student(s)
ashensor	ashensorë	elevator(s)
a ending		
person	persona	person(s)
e ending		
çmim	çmime	price, prices
profesion	profesione	profession(s)
ballkon	ballkone	balcony(ies)

Some nouns have the same form in the singular and in the plural.

<i>Indefinite singular</i>	<i>Indefinite plural</i>	
mësues	mësues	teacher(s)
nxënës	nxënës	pupil(s)

A large number of kinship nouns are irregular and don't follow the general rules in the plural.

<i>Indefinite singular</i>	<i>Indefinite plural</i>	
xhaxha	xhaxhallarë	uncle(s) (father's side)
vëlla	vëllezër	brother(s)
djalë	djem	son(s), boy(s)

⁸ Since the plural forms are unpredictable, we will provide you with the plural form in the glossary. Nouns will be listed in the (nominative) indefinite form, then the (nominative) singular definite form and then in the (nominative) indefinite plural form. Thus if you find **student**, **-i**, **-ë**, you will know that the respective forms are: **student** (nominative indefinite = 'student'), **studenti** (nominative definite singular = 'the student'), **studentë** (nominative indefinite plural = 'students'). We will learn how to make the definite plural in the next section. Since these forms are regular, they will not be listed in the glossary.

Some nouns form the plural by adding **-nj**, **-ër** to the singular form or by changing the last consonant of the noun: **k→q**, **g→gj**.

<i>Indefinite singular</i>	<i>Indefinite plural</i>	
zotëri	zotërinj	gentleman(men)
gjysh	gjyshër	grandparent(s)
mik	miq	friend(s), guest(s)
zog	zogj	bird(s)

The definite article: Nominative definite plural masculine nouns

To form the definite plural form for masculine nouns, add **-t** to the indefinite form.

<i>Indefinite plural</i>	<i>Definite plural</i>	
(disa) mjekë	mjekët	(the) doctors
(disa) studentë	studentët	(the) students
(disa) persona	personat	(the) persons
(disa) çmime	çmimet	(the) prices
(disa) ballkone	ballkonet	(the) balconies

If the noun has one syllable or if the last syllable is stressed, add **-të** to the indefinite form.

<i>Indefinite plural</i>	<i>Definite plural</i>	
(disa) djem	djemtë	(the) boys
(disa) miq	miqtë	(the) friends, the guests
(disa) kushërinj	kushërinjtë	(the) cousins

The chart below summarizes the forms discussed so far:

<i>Indefinite singular</i>	<i>Definite singular</i>	<i>Indefinite plural</i>	<i>Definite plural</i>
student	studenti	studentë	studentët
person	personi	persona	personat
çmim	çmimi	çmime	çmimet
mësues	mësuesi	mësues	mësuesit⁹

⁹ Note that for nouns that don't change in the plural, the definite article in the plural is **-it**.

<i>Indefinite singular</i>	<i>Definite singular</i>	<i>Indefinite plural</i>	<i>Definite plural</i>
mik	miku	miq	miqtë
zog	zogu	zogj	zogjtë
kushëri	kushëri	kushërinj	kushërinjtë

The indefinite plural of feminine nouns

To form their plural, most feminine nouns ending in **-ë** change the **-ë** to **-a**.

<i>Indefinite singular</i>	<i>Indefinite plural</i>	
(një) dhomë	(disa) dhoma	room(s)
(një) vajzë	(disa) vajza	girl(s)

Some feminine nouns ending in **-ë** don't change in the plural.

<i>Indefinite singular</i>	<i>Indefinite plural</i>	
(një) orë	(disa) orë	clock(s), watch(es)
(një) ditë	(disa) ditë	some days

Feminine nouns that end in **-ër** or **-ël** drop the **-ë** and add **-a**.

<i>Indefinite singular</i>	<i>Indefinite plural</i>	
(një) motër	(disa) motra	sister(s)

Feminine nouns ending in unstressed **-e** or **-o**, remain unchanged in the plural.

<i>Indefinite singular</i>	<i>Indefinite plural</i>	
(një) mësuese	(disa) mësuese	teacher(s) (fem)
(një) radio	(disa) radio	radio(s)

Feminine nouns ending in a stressed vowel also remain unchanged in the plural.

<i>Indefinite singular</i>	<i>Indefinite plural</i>	
(një) shtëpi	(disa) shtëpi	house(s)

You have already encountered some exceptions to these rules.

Indefinite singular

Indefinite plural

(një) natë

(disa) net

night(s)

(një) grua

(disa) gra

woman, women

These indefinite plural forms are both nominative and accusative. Nominative indefinite forms are typically used with subjects and accusative indefinite forms with direct objects.¹⁰

Disa dhoma kushtojnë 50 euro.

Some rooms cost 50 euros.

Duam dy dhoma.

We want two rooms.

The equivalent of the English ‘some’ is **disa** or **ca**: **disa dhoma/ca dhoma** ‘some rooms’.

The definite article: Nominative definite plural feminine nouns

Compare the sentences below:

Disa dhoma teke kushtojnë 50 euro.

Some single rooms cost 50 euros.

Dhomat teke kushtojnë 50 euro.

The single rooms cost 50 euros.

The first example contains an indefinite form; the second example, a definite form.

To form the definite plural of a feminine noun, add **-t** to the indefinite plural form.

¹⁰ Remember that the preposition **nga** ‘from’ requires a definite nominative form, while **në** ‘at, to’ requires an indefinite form:

Alberti është nga Shtetet e Bashkuara.

Albert is from the United States.

Alberti shkon në male.

Albert goes to the mountains.

<i>Indefinite plural</i>	<i>Definite plural</i>	
(disa) dhoma	dhomat	(the) rooms
(disa) vajza	vajzat	(the) girls
(disa) ekonomiste	ekonomistet	(the) economists (fem)
(disa) mësuese	mësueset	(the) teachers (fem)
(disa) motra	motrat	(the) sisters

To form the definite plural of a feminine noun ending in a stressed vowel, add **-të** to the indefinite plural form.

<i>Indefinite plural</i>	<i>Definite plural</i>	
(disa) shtëpi	shtëpitë	(the) houses
(disa) gra	gratë	(the) women

The chart below summarizes the forms discussed here:

<i>Indefinite singular</i>	<i>Definite singular</i>	<i>Indefinite plural</i>	<i>Definite plural</i>
dhomë	dhoma	dhoma	dhomat
orë	ora	orë	orët
ekonomiste	ekonomistja	ekonomiste	ekonomistet
motër	motra	motra	motrat
shtëpi	shtëpia	shtëpi	shtëpitë

Ja

Ja is used to point something out. It can refer to a person or an object, which can be close or far away.

Ja, **ku është djali**. Look, (t)here is the boy!

Ja, **ku është vajza**. Look, (t)here is the girl!

Majtas ‘on the left’, djathtas ‘on the right’

To express that something is to the left or to the right, we use:

majtas	or	në të majtë	on the left
djathtas	or	në të djathtë	on the right

Exercise 5

Write the different forms of the following words.

	<i>Definite singular</i>	<i>Indefinite plural</i>	<i>Definite plural</i>
bankë	banka	banka	bankat
mësues			
motër			
infirmier			
dhomë			
inxhinier			

Exercise 6

Translate the phrases in parentheses. Then change the sentences to the plural.

- 1 _____ **Banka** _____ (The bank) është atje. _____
_____ **Bankat** janë atje.
- 2 _____ (The house) **është në Tiranë.**
- 3 _____ (The engineer) **punon në Shqipëri.**
- 4 _____ (The economist, fem) **punon në bankë.**
- 5 _____ (The girl) **mëson shumë.**

Exercise 7

Change the following sentences to the plural.

- 1 **Dhoma është në katin e tretë.** Dhomat janë në katin e tretë.
- 2 **Shtëpia është atje.**
- 3 **Unë kam një vajzë.**
- 4 **Vajza është në dhomë.**
- 5 **Duam një dhomë.**

Exercise 8

Translate the following sentences.

- 1 We want one double room.
- 2 Two single rooms cost 100 euros.
- 3 Breakfast is included in the price.
- 4 The rooms are on the third floor.
- 5 On the left there are two elevators.

Culture points

- In Albania, the coffee shop (**kafe**) is a popular meeting place.
- For several beverages, Albanians use the trademark: **Koka-Kola** or **Kola** 'Coca-Cola', **Fanta** 'Fanta', **Sprajt** 'Sprite'.
- Typical beverages are **kafe** 'coffee', **makiato** 'macchiato', **kapuçino** 'cappuccino', **kakao** 'cocoa', **birrë** 'beer'.
- Tipping is normal, but there are no exact rules. The smallest amount you might want to give is 10–20 lekë, used to tip on small amounts.
- There are different ways of asking what a customer wants in Albanian:

Çfarë do të merrni?/Çfarë do merrni?

'What will you have (literally: take)?'

- Waiters can be addressed as: **kamarier** 'waiter'/**kamariere** 'waitress', but also as: **çuni** 'boy'/**goce** 'girl'.
- Albania is known in the Balkan region for its famous cognac (**konjak**) 'Skënderbeu'.

Unit Four

Suvenire nga Shqipëria

Souvenirs from Albania

In this unit you will learn about:

- talking on the phone
- singular adjectives
- cardinal numbers
- telling the time
- expressing when an event takes place
- buying souvenirs
- plural adjectives
- the predicative and attributive use of Class 2 adjectives

Dialogue 1

Në telefon (CD1; 34)

Beni is talking on the phone to Ingrid about going to the movies together.

INGRIDI Alo, urdhëro!

BENI Alo, Ingrid. Jam Beni.

INGRIDI Ç'kemi Beni? Si je?

BENI Mirë. Ingrid, dëgjo, kam tri bileta për në kinema. A vjen dhe ti me ne?

- INGRIDI Çfarë filmi ka në kinema?
- BENI Është një film i ri shumë i bukur. Luan dhe një aktore e re shqiptare.
- INGRIDI Në çfarë ore fillon filmi?
- BENI Filmi fillon në orën 20:30 dhe mbaron në orën 22:30.
- INGRIDI Sa është ora tani?
- BENI Ora tani është 16:00.
- INGRIDI Beni, më fal, por nuk besoj se vij dot. Kam një punë tjetër në orën 18:00.
- BENI Mirë.
- INGRIDI Faleminderit. Kalofshi mirë sonte!
- INGRID *Hello?*
- BEN *Hello, Ingrid. It's Beni.*
- INGRID *What's up, Beni? How are you?*
- BEN *Good. Ingrid, listen, I have three tickets for the movie theatre. Do you want to come with us? (literally: are you coming with us?)*
- INGRID *What movie is showing (literally: is there) at the movie theatre?*
- BEN *It is a beautiful new movie. (In this movie) also stars a beautiful young Albanian actress.*
- INGRID *What time does the movie start?*
- BEN *The movie starts at 8:30pm and it ends at 10:30pm.*
- INGRID *What time is it now?*
- BEN *It is 4:00pm.*
- INGRID *Beni, I'm sorry, but I don't believe I can come. I have something else at 6:00pm.*
- BEN *OK.*
- INGRID *Thank you! Have a good time tonight!*

Vocabulary

aktor/e, -ja, -e	actress
besoj	to believe
besoj se	to believe that
bilet/ë, -a, -a	ticket
Ç'kemi?	What's up?

deri	until
deri kur	until when
dëgjo	listen (imperative)
dot	at all
film, -i, -a	film, movie
filloj	to begin, to start
Kalofshi mjrë!	Have a good time!
kinema, -ja, -	movie theatre
luaj	to play
mbaroj	to end, to finish
mbase	maybe
me	with
me ne	with us
Në çfarë ore? ¹	(At) what time?
Në ç'orë?	(At) what time?
pun/ë, -a, -ë	work, something to do
punë tjetër	another work ²
Sa është ora?	What time is it? (literally: how much is the time?)
sonte	tonight
tani	now

Language points

Attributive Class 2 adjectives with singular nouns

As we have seen before, adjectives have a predicative and an attributive use. Predicative adjectives follow the verb 'to be' while attributive adjectives follow the noun directly. We also studied Class 2 adjectives, which are always preceded by an adjectival article. For singular masculine adjectives the article is **i**; for singular feminine adjectives it is **e**.

¹ There is no difference in meaning between: **Në ç'orë?** and **Në çfarë ore?**

² Meaning: to have another thing to do.

Filmi është i bukur.

The movie is beautiful.

Aktorja është e bukur.

The actress is beautiful.

The adjectives above are used predicatively. The adjectival articles are the same when the adjective is used attributively, i.e. when it follows the noun. The same adjectival article is used with indefinite or definite nouns:

Ky është një film i bukur.

This is a beautiful movie.

Kjo është një aktore e bukur.

This is a beautiful actress.

Ai është filmi i bukur.

That is the beautiful film.

Ajo është aktorja e bukur.

That is the beautiful actress.

Cardinal numbers

0	zero	11	njëmbëdhjetë ³
1	një	12	dymbëdhjetë
2	dy	13	trembëdhjetë
3	tre/tri ⁴	14	katërbëdhjetë
4	katër	15	pesëmbëdhjetë
5	pesë	16	gjashtëmbëdhjetë
6	gjashtë	17	shtatëmbëdhjetë
7	shtatë	18	tetëmbëdhjetë
8	tetë	19	nëntëmbëdhjetë
9	nëntë	20	njëzet
10	dhjetë	31	tridhjetë e një
30	tridhjetë	43	dyzet e tre
40	dyzet	54	pesëdhjetë e katër
50	pesëdhjetë	65	gjashtëdhjetë e pesë
60	gjashtëdhjetë	77	shtatëdhjetë e shtatë
70	shtatëdhjetë	88	tetëdhjetë e tetë
80	tetëdhjetë	92	nëntëdhjetë e dy
90	nëntëdhjetë	106	njëqind e gjashtë
100	njëqind		
1,000	një mijë		
1,102	një mijë e njëqind e dy		

³ In the spoken language you will also hear: **njëmbdhjetë** or **njëmdhjet**.

⁴ **Tri** is used with feminine nouns.

The numbers from 11 to 19 are formed by adding **-mbëdhjetë** (literally: on ten).

The tens from 30 to 90 (except for 40) are formed by adding **-dhjetë** 'ten'.

To form compound numbers, add **e**: **tridhjetë e një** 'thirty-one', **gjashtëdhjetë e pesë** 'sixty-five', etc. Note the numbers 20 and 40, which use an old measure of twenty units, **-zet**.

Telling the time

To ask the time, we use a structure that literally means 'How much is the time?'

Sa është ora?

What time is it?

You can reply as follows:

Ora është dymbëdhjetë.

It's 12 o'clock.

Është dymbëdhjetë.

It's 12 o'clock.

On TV, in official meetings and activities, and in airline timetables, the 24-hour clock or military time is used.

To express the minutes after the hour, use the conjunction **e** 'and'.

Ora është tetë e 10 minuta.

It's ten (minutes) past eight.

Ora është dy e 5 minuta.

It's five (minutes) past two.

To express the minutes before the hour, use the preposition **pa** (literally: without). The use of **minuta** 'minutes' is optional.

Ora është tetë pa 10 (minuta).

It's ten to eight.

Ora është dy pa 5 (minuta).

It's five to two.

The equivalent of 'a quarter' is **një çerek**.

(Ora është) dy e një çerek.

It's a quarter past two.

(Ora është) dy pa një çerek.

It's a quarter to two.

The equivalent of 'a half' is **një gjysmë**.

(Ora është) dy e gjysmë.⁵

It's two thirty.

⁵ In colloquial language, you will hear mostly **gjysëm** instead of **gjysmë** as the equivalent of 'half'.

You can also add:

e mëngjesit	in the morning (literally: of the morning)
e darkës	in the evening (literally: of the evening)
pasdite	in the afternoon

The words ‘noon’ (**mesditë**) or ‘midnight’ (**mesnatë**) are rarely used to express time.

Note that military time does not use **një çerek** and **e gjysmë**. Instead, the full minutes must be mentioned.

Ora është trembëdhjetë e tridhjetë (minuta).

It’s 1:30pm.

Ora është trembëdhjetë e pesëmbëdhjetë (minuta).

It’s 1:15pm.

In everyday language, the word **një** in **një çerek** is optional. You will frequently hear:

(Ora është) dy e çerek. It’s two fifteen.

Expressing when an event takes place

To ask when an event takes place, use **në ç’orë** or **në çfarë ore** ‘(at) what time?’

Në çfarë ore **fillon filmi?** What time does the movie start?

Në ç’orë **fillon filmi?** What time does the movie start?

To say when an event takes place, use **në orën** (literally: at [the hour]).

Filmi fillon në orën 20:30. The film starts at 8:30pm.

Exercise 1

Read the following times.

9:20 1:45 4:15 10:05 12:10 13:40

12:15 7:10 8:30 2:30 3:45 11:00

Exercise 2

Answer the following questions.

- 1 **Sa është ora?** Ora është dymbëdhjetë e një çerek. (12:15).
- 2 **Sa është ora?** _____ (10:45).
- 3 **Sa është ora?** _____ (09:30).
- 4 **Sa është ora?** _____ (12:05).
- 5 **Sa është ora?** _____ (10:25).
- 6 **Sa është ora?** _____ (06:10).
- 7 **Sa është ora?** _____ (05:50).

Exercise 3

Answer the following questions.

- 1 **Kur fillon filmi?** (8:30) Filmi fillon në orën 8.30.
- 2 **Kur mbaron filmi?** (10:50) _____
- 3 **Në çfarë ore vjen ti?** (12:15) _____
- 4 **Në ç'orë shkon ti në kinema?** (20:00) _____
- 5 **Në ç'orë shkoni në hotel?** (6:25) _____

Exercise 4

Translate the following sentences.

- 1 I have three tickets for the movie theatre.
- 2 Are you coming with us?
- 3 What time does the movie begin? What time is it now?
- 4 I am going to the cinema.
- 5 A new Albanian actor is starring in the movie.

Dialogue 2

Në një dyqan në Krujë (CD1; 36)

Two tourists are buying souvenirs in Kruja.

- ANTONIA Mirëdita! Më falni, a keni punime me filigram?
- SHITËSJA Po. Kemi unaza, byzylykë dhe varëse shumë të bukura me filigram.

- ANTONIA Sa kushton një unazë?
- SHITËSJA Unazat kanë çmime të ndryshme. Çmimet variojnë nga 1500 lekë në 7000 lekë.
- ANTONIA Po pjatat me pamje nga Shqipëria, sa kushtojnë?
- SHITËSJA Një pjatë kushton 1000 lekë. Kemi dhe punime druri shumë të bukura me motive shqiptare.
- ANTONIA Po qilima me motive popullore shqiptare, a keni?
- SHITËSJA Po. Kemi qilima shumë të bukur. Ja ku janë!
- ANTONIA Janë shumë të shtrenjtë?
- SHITËSJA Jo, qilimat janë të lirë. Një qilim i vogël kushton 3000 lekë. Në qoftë se doni, kemi dhe mbulesa tavoline dhe veshje tradicionale shqiptare shumë të veçanta me çmime të arsyeshme.
- ANTONIA Faleminderit!
- ANTONIA *Good afternoon! Excuse me, do you have filigree work?*
- VENDOR *Yes. We have very beautiful rings, bracelets and necklaces in filigree.*
- ANTONIA *How much is a ring?*
- VENDOR *The rings have different prices. The prices vary from 1,500 lekë to 7,000 lekë.*
- ANTONIA *And how much are the plates with views from Albania?*
- VENDOR *A plate costs 1,000 lekë. We also have beautiful wooden works with Albanian motifs.*
- ANTONIA *Do you have carpets with traditional Albanian motifs?*
- VENDOR *Yes. We have very beautiful carpets. Here they are!*
- ANTONIA *Are they expensive?*
- VENDOR *No, the carpets are cheap. A small carpet costs 3,000 lekë. If you want, we have special tablecloths and very special traditional Albanian dresses at (literally: with) reasonable prices.*
- ANTONIA *Thank you!*

Vocabulary

i arsyesh/ëm, e -me	reasonable
byzylyk, -u, -ë	bracelet
çmim, -i, -e	price

dru , -ja, -të	wood
dyqan , -i, -e	store
filigram , -i, -e	filigree
i,e lirë	cheap
mbules/ë , -a, -a	cover
mbulesë tavoline	tablecloth
motiv , -i, -e	motif
i ndrysh/ëm , e -me	different
në qoftë se	if
pamj/e , -a, -e	view
pjat/ë , -a, -a	plate
punim , -i, -e	work
punime druri	wooden work
qilim , -i, -a	carpet
i,e shtrenjtë	expensive
tradicional , -e	traditional
unaz/ë , -a, -a	ring
varës/e , -ja, -e	necklace
varioj	to vary
i,e veçantë	special
veshj/e , -a, -e	clothes

Language points

Attributive Class 2 adjectives with plural masculine nouns

Adjectival or linking articles are sensitive to the gender (masculine, feminine), number (singular, plural), definiteness (definite, indefinite) and case (nominative, accusative, etc.) of the noun they modify. The following chart summarizes the different adjectival article forms for masculine nominative nouns (subjects). Notice that **të** follows a plural indefinite noun and **e** follows a plural definite noun. The adjective itself does not change in the plural.

Indefinite

(një) film i bukur	a beautiful film
(disa) filma të bukur	some beautiful films

Definite

filmi i bukur	the beautiful film
filmat e bukur	the beautiful films

Masculine nouns that change gender in the plural

Nouns ending in **-im** or foreign loan words ending in **-et** or **-on** form their plural by adding **-e**. These nouns are masculine in the singular and feminine in the plural, thus they take feminine adjectives in the plural.

një universitet evropian
a European university

disa universitete evropiane
some European universities

universiteti i ri
the new university

universitetet e reja
the new universities

The following chart summarizes the different forms of masculine Class 2 adjectives.

<i>Indefinite singular</i>	<i>Definite singular</i>	<i>Indefinite plural</i>	<i>Definite plural</i>
(një) student i mirë	studenti i mirë	studentë të mirë	studentët e mirë
(një) person i mirë	personi i mirë	persona të mirë	personat e mirë
(një) mësues i mirë	mësuesi i mirë	mësues të mirë	mësuesit e mirë
(një) mik i mirë	miku i mirë	miq të mirë	miqtë e mirë
(një) zog i mirë	zogu i mirë	zogj të mirë	zogjtë e mirë
(një) kushëri i mirë	kushëriri i mirë	kushërinj të mirë	kushërinjtë e mirë
(një) çmim i mirë	çmimi i mirë	çmime të mira	çmimet e mira

Adjectives ending in -ëm, -shëm

Adjectives that end in **-ëm** in the masculine change to **-me** in the feminine.

djalë i fisëm	noble boy
djem të fisëm	noble boys
djalë i arsyeshëm	reasonable boy
djem të arsyeshëm	reasonable boys
vajzë e fisme	noble girl
vajza të fisme	noble girls
vajzë e arsyeshme	reasonable girl
vajza të arsyeshme	reasonable girls

These adjectives take the following forms with nouns that change gender in the plural:

çmim i arsyeshëm	reasonable price
çmime të arsyeshme	reasonable prices
çmimi i arsyeshëm	the reasonable price
çmimet e arsyeshme	the reasonable prices

Attributive Class 2 adjectives with plural feminine nouns

To modify an indefinite plural feminine noun with a Class 2 adjective, use the adjectival article **të**. When the adjective ends in **-ë**, change the **-ë** to **-a** in the plural.

<i>Singular indefinite</i>	<i>Plural indefinite</i>	
(një) unazë e lirë	(disa) unaza të lira	(some) cheap ring(s)

When the adjective ends in **-l**, **-r**, **-j** or **-t**, add **-a** to form the plural. Don't forget to change the adjectival article and to delete **-ë** before the final consonant.

<i>Singular indefinite</i>	<i>Plural indefinite</i>	
(një) unazë e bukur	(disa) unaza të bukura	(some) beautiful ring(s)
(një) gjuhë e huaj	(disa) gjuhë të huaja	(some) foreign language(s)
(një) vajzë e vogël	(disa) vajza të vogla⁶	(some) small girl(s)

If the adjective modifies a definite feminine noun form, the adjectival article remains **e** with singular or plural nouns. The adjective still changes its final **-ë** to **-a**.

<i>Singular definite</i>		<i>Plural definite</i>	
unaza e lirë	the cheap ring	unazat e lira	the cheap rings
vajza e vogël	the small girl	vajzat e vogla	the small girls

The forms above are all nominative forms, and thus are used as subjects.

Një unazë e lirë kushton 10 euro.

A cheap ring costs 10 euros.

Disa unaza të lira kushtojnë 10 euro.

Some cheap rings cost 10 euros.

Unaza e lirë kushton 10 euro.

The cheap ring costs 10 euros.

Unazat e lira kushtojnë 10 euro.

The cheap rings cost 10 euros.

The following chart summarizes the different forms of feminine Class 2 adjectives.

<i>Indefinite singular</i>	<i>Definite singular</i>	<i>Indefinite plural</i>	<i>Definite plural</i>
(një) vajzë e mirë	vajza e mirë	(disa) vajza të mira	vajzat e mira
(një) studente e mirë	studentja e mirë	(disa) studente të mira	studentet e mira
(një) shtëpi e mirë	shtëpia e mirë	(disa) shtëpi të mira	shtëpitë e mira

⁶ Adjectives ending in **-ël** or **-ër** drop the **-ë** before taking the ending **-a**, e.g: **e vogël**→**të vogla**.

Some irregular adjectives

The following adjectives are exceptions in their formation of the plural.

<i>Indefinite</i>		<i>Definite</i>	
(një) djalë i ri	a young boy	djali i ri	the young boy
(disa) djem të rinj	some young boys	djemtë e rinj	the young boys
(një) vajzë e re	a young girl	vajza e re	the young girl
(disa) vajza të reja	some young girls	vajzat e reja	the young girls
(një) student i keq	a bad student	studenti i keq	the bad student
(disa) studentë të këqij	some bad students	studentët e këqij	the bad students
(një) dhomë e keqe	a bad room	dhoma e keqe	the bad room
(disa) dhoma të këqija	some bad rooms	dhomat e këqija	the bad rooms
(një) djalë i vogël	a small boy	djali i vogël	the small boy
(disa) djem të vegjël	some small boys	djemtë e vegjël	the small boys
(një) vajzë e vogël	a small girl	vajza e vogël	the small girl
(disa) vajza të vogla	some small girls	vajzat e vogla	the small girls
(një) qilim i zi	a black carpet	qilimi i zi	the black carpet
(disa) qilima të zinj	some black carpets	qilimat e zinj	the black carpets
(një) makinë e zezë	a black car	makina e zezë	the black car
(disa) makina të zeza	some black cars	makinat e zeza	the black cars

(një) djalë i madh	a big boy	djali i madh	the big boy
(disa) djem të mëdhenj	some big boys	djemtë e mëdhenj	the big boys
(një) shtëpi e madhe	a big house	shtëpia e madhe	the big house
(disa) shtëpi të mëdha	some big houses	shtëpitë e mëdha	the big houses
(një) libër i kuq	a red book	libri i kuq	the red book
(disa) libra të kuq	some red books	librat e kuq	the red books
(një) shtëpi e kuqe	a red house	shtëpia e kuqe	the red house
(disa) shtëpi të kuqe	some red houses	shtëpitë e kuqe	the red houses

Predicative Class 2 adjectives: Plural forms

When used predicatively, plural Class 2 adjectives always bear the adjectival article **të** with definite or indefinite subjects.

Studentët janë të mirë.

The students are good.

Makinat janë të zeza.

The cars are black.

Disa djem janë shumë të rinj.

Some boys are very young.

Disa dhoma janë të këqija.

Some rooms are bad.

Exercise 5

Complete the following sentences with the appropriate forms of the noun and the adjective given in parentheses. Then change the sentences into the plural.

- 1 Ekonomisti i mirë (The good economist) **punon shumë.**
Ekonomistët e mirë punojnë shumë.
- 2 _____ (The small brother) **jeton në Itali.**
_____.
- 3 _____ (The bad male student) **nuk mëson shumë.** _____.
- 4 _____ (The big girl) **banon në Angli.**
_____.
- 5 _____ (The new female student) **është e mirë.**
_____.

Exercise 6

Change the following sentences into the plural.

- 1 **Çmimi është i arsyeshëm.** Çmimet janë të arsyeshme.
- 2 **Varësja është e bukur.**
- 3 **Qilimi është i shtrenjtë.**
- 4 **Unaza është e veçantë.**
- 5 **Byzlyku është i mirë.**
- 6 **Shtëpia është e madhe.**
- 7 **Makina është e zezë.**
- 8 **Djali i vogël është i keq.**
- 9 **Shtëpia e kuqe është e madhe.**
- 10 **Libri i kuq është i madh.**

Exercise 7

Translate the following sentences.

- 1 We have beautiful rings and necklaces.
- 2 How much is the ring?
- 3 The rings have different prices.
- 4 The carpets are expensive.
- 5 The traditional dresses are beautiful.
- 6 How much are the black rings?

Unit Five

Apartamenti im

My apartment

In this unit you will learn about:

- modifying accusative indefinite nouns
- **më pëlqen** 'to like'
- describing your house
- modifying accusative definite nouns

Dialogue 1

Apartamenti im (CD1; 40)

Sofia is visiting Klara's apartment for the first time.

KLARA Sofia, ky është apartamenti im. Apartamenti nuk është shumë i madh, por është shumë komod.

SOFIA Paske një apartament shumë të bukur, Klara! Më pëlqen shumë.

KLARA Korridori është pak i ngushtë, por është funksional. Kurse kjo është soxhornoja.¹ Soxhornoja është e madhe dhe ka shumë dritë.

SOFIA Sa dritare ka soxhornoja?

KLARA Ka dy dritare të mëdha. Kjo këtu majtas, është një kuzhinë e vogël gatimi. Këtu kemi një tavolinë të vogël me katër karrige dhe një divan të madh, sepse në darkë rrimë këtu zakonisht.

¹ **Soxhorno** 'living room' is a word borrowed from Italian that has started to be used recently.

SOFIA Sa dhoma gjumi keni?

KLARA Kemi dy dhoma gjumi. Dhomat janë të vogla, por kanë ballkone. Ballkonet janë shumë të bukura.

SOFIA Sa banja keni?

KLARA Kemi dy banja jo shumë të mëdha.² Atje në fund kemi dhe një depo të vogël ku mbajmë gjëra të ndryshme.

KLARA *Sofia, this is my apartment. My apartment is not very big, but it is very comfortable.*

SOFIA *You have a very beautiful apartment, Klara! I like it a lot!*

KLARA *The corridor is a little narrow, but it is functional. And this is the living room. The living room is big; it gets a lot of light.*

SOFIA *How many windows does the living room have?*

KLARA *It has two big windows. Here on the left is a small kitchen. Here we have a small table with four chairs and a big sofa, because we usually spend time here in the evening.*

SOFIA *How many bedrooms do you have?*

KLARA *We have two bedrooms. The bedrooms are small, but they have balconies. The balconies are very beautiful.*

SOFIA *How many bathrooms do you have?*

KLARA *We have two bathrooms, not too big. There at the end we have a storage room where we keep different things.*

Vocabulary

apartament , -i, -e	apartment
apartamenti im	my apartment
ballkon , -i, -e	balcony
banj/ë , -a, -a	bathroom
depo , -ja, -	storage room, depot
divan , -i, -e	sofa
drit/ë , -a, -ë	light
dritar/e , -ja, -e	window
dhomë gjumi	bedroom

² In colloquial Albanian you will also hear **banjo**: **dy banjo jo shumë të mëdha**.

f und, -i	end, bottom
në fund	at the end
f unksional, -e	functional
gjë, -ja, -ra	thing
karrig/e, -ia, -e	chair
kjo	this (fem)
komod, -e	comfortable
korridor, -i, -e	hall, hallway
kuzhin/ë, -a, -a	sitting room
kuzhinë gatimi	kitchen
ky	this (masc)
mbaj	to keep
më pëlqen	I like it
i ndrysh/ëm, e -me	different, various
i,e ngushtë	narrow
paske ³	you have! (expressing surprise)
rri	to stay
soxhorno, -ja, -	living room
tavolin/ë, ⁴ -a, -a	table
zakonisht	usually

Language points

Accusative indefinite nouns and Class 2 adjectives: Singular forms

In Unit 4, we learned that Class 2 adjectives always take the adjectival article **i** or **e** when modifying an indefinite nominative noun.

Ky është një apartament i bukur. This is a beautiful apartment.

Kjo është një shtëpi e bukur. This is a beautiful house.

³ This form is in the admiring mood. You will learn more about the admiring mood in Unit 15.

⁴ Also: **tryezë**.

Direct objects typically appear in the accusative case. When a Class 2 adjective modifies an indefinite direct object, the adjectival article is **të**. The adjective itself remains unchanged.

Unë kam një apartament të bukur. I have a beautiful apartment.

Unë kam një shtëpi të bukur. I have a beautiful house.

The following chart summarizes the different forms of a Class 2 adjective when it modifies an indefinite singular noun in the nominative case (subject position) and in the accusative case (direct object position). In the singular form neither the noun nor the adjective change; only the adjectival article changes.

	<i>Masculine</i>	<i>Feminine</i>
Nominative	një apartament i bukur	një shtëpi e bukur
Accusative	një apartament të bukur	një shtëpi të bukur

Accusative indefinite nouns and Class 2 adjectives: Plural forms

When a Class 2 adjective modifies an indefinite plural subject, the adjectival article is always **të**.

The adjective takes a final **-a** if the noun is feminine plural.

Disa studentë të mirë flasin shqip.
Some good students (masc) speak Albanian.

Disa studente të mirë flasin shqip.
Some good students (fem) speak Albanian.

The same forms of the adjective and adjectival article are used with (accusative) direct objects:

Profesori ka disa studentë të mirë.
The professor has some good students (masc).

Profesori ka disa studente të mirë.
The professor has some good students (fem).

We saw in Unit 2 that the preposition **në** ‘in, at’ also requires the accusative case. The same adjectival articles are used in this instance.

Banoj në një apartament të bukur.

I live in a beautiful apartment.

Gëzimi banon në një shtëpi të bukur.

Gëzim lives in a beautiful house.

The following chart summarizes the indefinite forms studied so far.

	<i>Masculine singular</i>	<i>Masculine plural</i>	<i>Feminine singular</i>	<i>Feminine plural</i>
Nominative	(një) student i mirë	(disa) studentë të mirë	(një) studente e mirë	(disa) studente të mira
Accusative	(një) student të mirë	(disa) studentë të mirë	(një) studente të mirë	(disa) studente të mira

Më pëlqen

Më pëlqen means ‘I like’ (literally: (it) is pleasing to me). Likes or dislikes can be expressed using this structure. What you like appears in the definite form and in the nominative case, as it is the subject of this construction, and, consequently, it must agree with the verb. When what you like is plural, the verb will be in the plural form too. The subject typically follows the verb in these constructions. The definite form is used even if the subject is indefinite (or generic, i.e. it refers to a class of objects) in English.

Më pëlqen **akullorja**.

I like ice cream.

Më pëlqejnë **mollët**.

I like apples.

Më pëlqen **apartamenti**.

I like the apartment.

Nuk më pëlqen **apartamenti**.

I don't like the apartment.

Më pëlqejnë **apartamentet**.

I like the apartments.

Më pëlqejnë **disa apartamente**.

I like some apartments.

To ask whether someone likes something use **të pëlqen/pëlqejnë** (informal) or **ju pëlqen/pëlqejnë** (formal). The use of the interrogative particle **a** in front of the sentence is optional.

Të pëlqen shtëpia?

Do you like the house?

A ju pëlqen libri?

Do you like the book?

A të pëlqejnë shtëpitë?

Do you like the houses?

Ju pëlqejnë librat?

Do you like the books?

Exercise 1

Translate the words in parentheses. Then change the sentences into the plural using the numeral **dy** 'two'.

1 **Ti ke** _____ një apartament të vogël _____ (a small apartment).

_____ Ti ke dy apartamente të vogla. _____

2 **Këtu ke** _____ (a red table).

3 **Ai ka** _____ (a black sofa).

4 **Ajo do** _____ (a big house).

5 **Vajza shikon** _____ (a comfortable apartment).

Exercise 2

Ask whether your partner likes the words in parentheses. Then answer the questions. Be formal or informal as stated. Keep the number (singular or plural) of the nouns as indicated.

1 Të pëlqen kafeja? (**kafe**, informal) Po, më pëlqen kafeja.

2 _____? (**birrë**, informal) _____

3 _____? (**muzikë**, formal) _____

4 _____? (**dhoma**, formal) _____

5 _____? (**mësuese**, informal) _____

Exercise 3

Translate the following sentences.

1 The apartment is small but very comfortable.

2 I like (female) teachers. I don't like (male) teachers.

3 I like the hallway. It is functional and it gets a lot of light.

4 We have a small table with four small chairs.

5 We have two large bedrooms.

Dialogue 2

Klara po kërkon një apartament me qira (CD1; 42)

Eva and Ingrid are talking about Klara, who is looking to rent an apartment.

-
- EVA Ingrid, me kë po flet në telefon?
 INGRIDI Po flas me Klarën. Klara po kërkon një apartament me qira.
 EVA Çfarë apartamenti do Klara?
 INGRIDI Do një apartament të vogël, një dhomë dhe një kuzhinë, këtu afër.
 EVA Ingrid, ka disa apartamente të lira në pallatin e ri, këtu përballë.
 INGRIDI Janë shumë të shtrenjta?
 EVA Nuk besoj se janë shumë të shtrenjta. Janë apartamente të pamobiluara.
 INGRIDI Në çfarë kati janë?
 EVA Janë në katin e dytë ose në katin e tretë.
 INGRIDI Shumë mirë. Faleminderit Eva!
- EVA *Ingrid, who are you talking to on the phone?*
 INGRIDI *I am talking to Klara. Klara is looking for an apartment for rent.*
 EVA *What kind of apartment does Klara want?*
 INGRIDI *She wants a small apartment, (with) one bedroom and a kitchen, near here.*
 EVA *Ingrid, there are several available apartments in the new building here in front.*
 INGRIDI *Are they very expensive?*
 EVA *I don't think they are very expensive. They are unfurnished apartments.*
 INGRIDI *What floor are they on?*
 EVA *They are on the second floor or on the third floor.*
 INGRIDI *Very well. Thank you Eva!*
-

Vocabulary

kë	whom
kërkoj	to search, to look for
qira, -ja, -	rent
me qira	for rent
pallat, -i, -e	building, palace, condominium
i, e pamobiluar	unfurnished
përballë	opposite
i, e shtrenjtë	expensive

Language points

Accusative definite nouns

In Dialogue 2, you encountered the following sentences:

Po flas në telefon me Klarën.

I am talking on the phone with Klara.

Ka disa apartamente të lira në pallatin e ri.

There are several available apartments in the new building.

The ending **-n** is the marker for the singular accusative case both for masculine and feminine nouns.

To form the accusative case of definite masculine singular nouns, add **-n** to the definite singular nominative form.

student → **student-i** → **student-i-n**

the student (masc)

shok → **shok-u** → **shok-u-n**

the friend (masc)

Po shikoj studentin.

I am watching the student (masc).

Po flas me shokun.

I am speaking with the friend (masc).

To form the accusative case of definite feminine singular nouns, add **-n** to the indefinite singular form.

vajzë → vajzë-n	the girl (acc)
shoqe → shoqe-n	the friend (fem, acc)
Po shikoj vajzën.	I am speaking with the daughter (fem, acc).
Po flas me shoqen.	I am speaking with the friend (fem, acc).

For feminine nouns that end in a stressed vowel add **-në**.

shtëpi → shtëpi-në	the house (acc)
Po shikoj shtëpinë.	I am seeing the house.

For proper nouns that end in **-a**, change the **-a** into **-ën**.

Teuta → Teut-ën	
Vizitoj Teutën çdo javë.	I visit Teuta every week.

To form the definite plural accusative, use the same form as the definite plural nominative; simply add **-t** to the corresponding plural form of both masculine and feminine nouns.

Studentët janë këtu.	The students (masc, nom) are here.
Po shikoj studentët.	I see the students (masc, acc).
Vajzat janë këtu.	The girls (fem, nom) are here.
Po shikoj vajzat.	I see the girls (fem, acc).

The following chart summarizes the definite nominative and accusative forms studied so far.

	<i>Masculine singular</i>	<i>Masculine plural</i>	<i>Feminine singular</i>	<i>Feminine plural</i>
Nominative	studenti	studentët	studentja	studentet
Accusative	studentin	studentët	studenten	studentet

Accusative definite nouns and Class 2 adjectives: Singular

Accusative indefinite singular nouns always take the adjectival article **të**.

Unë kam një apartament të bukur.

I have a beautiful apartment.

Unë kam një shtëpi të bukur.

I have a beautiful house.

Accusative definite singular nouns always take the adjectival article **e**.

Unë shikoj apartamentin e bukur.

I see the beautiful apartment.

Unë shikoj shtëpinë e bukur.

I see the beautiful house.

Accusative definite nouns and Class 2 adjectives: Plural

When used with plural definite accusative nouns, adjectives have the same form used with definite nominative nouns.

Studentët e mirë flasin shqip.

The good students (masc) speak Albanian.

Studentet e mira flasin shqip.

The good students (fem) speak Albanian.

Unë flas me studentët e mirë.

I speak with the good students (masc).

Unë flas me studentët e mira.

I speak with the good students (fem).

The following chart summarizes the definite forms studied so far.

	<i>Masculine singular</i>	<i>Masculine plural</i>	<i>Feminine singular</i>	<i>Feminine plural</i>
Nominative	studenti i mirë	studentët e mirë	studentja e mirë	studentet e mira
Accusative	studentin e mirë	studentët e mirë	studenten e mirë	studentet e mira

The following chart summarizes the indefinite forms studied so far.

	<i>Masculine singular</i>	<i>Masculine plural</i>	<i>Feminine singular</i>	<i>Feminine plural</i>
Nominative	një student i mirë	disa studentë të mirë	një studente e mirë	disa studente të mira
Accusative	një student të mirë	disa studentë të mirë	një studente të mirë	disa studente të mira

Prepositions used with the accusative case

The following prepositions require an accusative noun:

për ‘for’	Po flas për apartamentin e ri.	I am speaking about the new apartment.
me ‘with’	Po flas me Klarën.	I am speaking with Klara.
në ‘in, at’	Ata banojnë në apartamentin e ri.	They live in the new apartment.
pa ‘without’	Ajo shkon në shkollë pa shoqen.	She goes to school without (her) friend.
mbi ‘on’	Libri është mbi tavolinën e re.	The book is on the new table.
nën ‘under’	Libri është nën tavolinën e re.	The book is under the new table.

When a noun is used by itself after a preposition, use the indefinite form, even if it is expressed as a definite form in English. If the noun is modified by an adjective, then use the definite form.

Libri është mbi tavolinë.

The book is on the table.

Libri është mbi tavolinën e re.

The book is on the new table.

Ata po shkojnë në shkollë.

They are going to (the) school.

Ata po shkojnë në shkollën e re.

They are going to the new school.

With proper nouns, always use the definite form, both for masculine and feminine nouns.

Shkoj pa Gëzimin. I go without Gëzim.
Shkojmë pa Teutën. We go without Teuta.

Ordinal numbers

In Dialogue 2, you encountered this sentence:

Janë në katin e dytë ose në katin e tretë.
 They are on the second or on the third floor.

These are ordinal numbers. Ordinal numbers are used as adjectives (hence they modify a noun) and always bear an adjectival article (see Unit 4). Numbers higher than five keep the same form as the corresponding cardinal number, but the first five ordinal numbers must be memorized.

<i>Cardinal</i>	<i>Ordinal</i>	<i>Cardinal</i>	<i>Ordinal</i>
1 një	i,e parë	6 gjashtë	i,e gjashtë
2 dy	i,e dytë	7 shtatë	i,e shtatë
3 tre	i,e tretë	8 tetë	i,e tetë
4 katër	i,e katërt	9 nëntë	i,e nëntë
5 pesë	i,e pestë	10 dhjetë	i,e dhjetë

<i>Cardinal</i>	<i>Ordinal</i>
11 njëmbëdhjetë	i,e njëmbëdhjetë
12 dymbëdhjetë	i,e dymbëdhjetë
13 trembëdhjetë	i,e trembëdhjetë
14 katërbëdhjetë	i,e katërbëdhjetë
15 pesëmbëdhjetë	i,e pesëmbëdhjetë
16 gjashtëmbëdhjetë	i,e gjashtëmbëdhjetë
17 shtatëmbëdhjetë	i,e shtatëmbëdhjetë
18 tetëmbëdhjetë	i,e tetëmbëdhjetë
19 nëntëmbëdhjetë	i,e nëntëmbëdhjetë
20 njëzet	i njëzetë

Exercise 4

Translate the phrases in parentheses into the correct form.

- 1 **Po shikoj** _____ **djalin e vogël** (the small boy).
- 2 **Ata kanë** _____ (two boys).
- 3 **Unë banoj në** _____ (a new building).
- 4 **Ajo shikon** _____ (the beautiful house).
- 5 **Kam disa** _____ (new apartments).

Exercise 5

Translate the phrases in parentheses. Pay attention to the correct case.

- 1 **Ata banojnë në** _____ **katin e parë** (the first floor).
- 2 **Ne jemi në** _____ (the third floor).
- 3 **Ky është** _____ (the fifteenth floor).
- 4 **Atje ka** _____ (five apartments) **me qira**.
- 5 _____ (The new apartments) **janë** _____ (unfurnished).
- 6 **Teuta po vjen nga** _____ (the first floor).

Exercise 6

Read these ads (**njoftime**) and answer the questions that follow.

- 1 **Ofojmë apartamente për shitje në Sarandë me çmime shumë konkurruese. Apartamentet janë 200 metra nga deti. Çmimi është 650 euro për m².**
- 2 **Jap me qira për sezonin turistik një vilë me 3 kate, me 4 dhoma gjumi, 3 kuzhina, me dy ballkone të mëdha. Vila është 150 m nga plazhi. Ka afër dyqane, restorante, etj.**

Vocabulary

bosh, -e	empty
çmim, -i, -e	price
det, -i, -e	sea

dhom/ë, -a, -a	room
dhomë gjumi	bedroom
jap	to give
kat, -i, -e	floor
kontaktoj	to contact
konkurrues, -e	competitive
m² (metra katrorë)	square metres
ofroj	to offer
pallat, -i, -e	block of flats
për shitje	for sale
preferoj	to prefer
sezon, -i, -e	season
shitj/e, -a, -e	selling, sale
për shitje	for sale
tek	at
plazh, -i, -e	beach
stadium, -i, -e	stadium
turistik, -e	touristic
vil/ë, -a, -a	villa

- 1 Çfarë kërkon klienti në njoftimin 1?
- 2 Ku janë apartamentet për shitje?
- 3 Sa është çmimi për m² (metër katror)?
- 4 Sa dhoma dhe sa ballkone ka vila në njoftimin 2?
- 5 Çfarë ka vila afër?
- 6 Me sa kate është vila?

Exercise 7

Create a dialogue between a client looking for an apartment to rent and an estate agent, using the information in Exercise 6.

Exercise 8

Describe this house using the vocabulary provided.

A
CB

Vocabulary

abazh <u>ur</u> , -i, -ë	lamp
buf <u>e</u> , -ja, -	cupboard
çat <u>i</u> , -a, -	roof
garazh, -i, -e	garage
komodin/ë, -a, -a	night-table
komo, -ja, -	dresser
oxh <u>a</u> /k, ku, -qe	chimney
perd <u>e</u> , -ja, -e	curtain
so b /ë, -a, -a	stove
shtrat, -i, shtr <u>et</u> ër ⁵	bed

⁵ Also **kravat**, -i, -e.

Unit Six

Në dyqan

At the store

In this unit you will learn about:

- buying newspapers
- the pronouns **cili, cila, cilët, cilat** ‘which’
- direct object pronouns and clitics
- shopping for fruit and vegetables
- Class 2 verbs
- weights and sizes
- the use of Albanian money
- recipes

Dialogue 1

Te gazetashitësi (CD1; 45)

Erika is buying some newspapers.

-
- ERIKA Mirëmëngjes! I keni gazetat e sotme?
GAZETASHITËSI Po. I kemi. Kemi gazetën “Shqip”, “Gazetën shqiptare”, gazetën “Panorama”, gazetën “Mapo”, etj. Cilën gazetë doni?
ERIKA Dua gazetën “Panorama” dhe gazetën “Mapo”.
GAZETASHITËSI Urdhëroni! Po ju zonjë, çfarë gazete doni?
ELIZA Dua gazetën “Çelësi”. E keni?

GAZETASHITËSI	Po e kemi. Kemi numrin e sotëm dhe numrin e kaluar. Cilin numër doni?
ELIZA	Dua numrin e sotëm.
ERIKA	Edhe për mua një gazetë “Çelësi”, ju lutem.
GAZETASHITËSI	Urdhëroni!

Vocabulary

cili	which (masc, nom)
cilin	which (masc, acc)
cilën	which (fem, acc)
gazet/ë, -a, -a	newspaper
cilën gazetë	which newspaper (acc)
gazetashitës, -i, -	newspaper seller
i, e kaluar	last, previous
num/ër, -ri, -ra	number, issue
cilin numër	which issue (acc)
për mua	for me
i sot/ëm, e -me	today's

Language points

Cili ‘which’

The indefinite interrogative adjective **cili** ‘which’ must agree in gender, number and case with the noun it modifies. The accusative is formed in the same way as we learned for nouns in the previous unit. **Cili** is always followed by the indefinite form of the noun:

cili → cilin	Cili djalë është ky?	Which boy is this? (nom)
	Cilin djalë po shikon?	Which boy are you seeing? (acc)
cila → cilën	Cila vajzë është kjo?	Which girl is this? (nom)
	Cilën vajzë po shikon?	Which girl are you seeing? (acc)

In the plural, nominative and accusative forms are the same:

cilët → cilët	Cilët djem janë këta?	Which boys are these? (nom)
	Cilët djem po shikon?	Which boys are you seeing? (acc)
cilat → cilat	Cilat vajza janë këto?	Which girls are these? (nom)
	Cilat vajza po shikon?	Which girls are you seeing? (acc)

The following chart summarizes the forms studied so far:

	<i>Masculine singular</i>	<i>Feminine singular</i>	<i>Masculine plural</i>	<i>Feminine plural</i>
Nominative	cili	cila	cilët	cilat
Accusative	cilin	cilën	cilët	cilat

Accusative pronouns and clitics

In Dialogue 1 you encountered the forms:

Edhe për mua një gazetë “Çelësi”, ju lutem.

For me a newspaper “Çelësi” as well, please.

I keni gazetat e sotme?

Do you have (them) today’s newspapers?

E keni?

Do you have it?

These are accusative pronouns. Pronouns come in two forms in Albanian, a strong and a weak form (the weak form is also called a clitic pronoun). The following chart shows the weak and strong forms of the different pronouns:

<i>Nominative</i>	<i>Accusative</i>	
	<i>strong</i>	<i>weak (clitic)</i>
unë	mua	më
ti	ty	të
ai	atë	e
ajo	atë	e
ne	ne	na
ju	ju	ju
ata	ata	i
ato	ato	i

The strong accusative forms of pronouns are used:

- after the prepositions **për** ‘for’, **pa** ‘without’, **me** ‘with’, **në** ‘in, at’, **mbi** ‘on’, **nën** ‘under’.

Ata flasin për mua.

They speak about me.

Ata shkojnë në shkollë pa mua.

They go to school without me.

Mbi ne **banon xhaxhai**.

Above us lives (our) uncle.

- to emphasize the direct object, which is typically placed at the front of the sentence. The clitic form must co-occur with the emphatic form.

Mua më **besojnë miqtë**.

The friends trust ME.

While the weak form must always stay next to the verb, the strong (or emphatic) form may float around.

Më **besojnë** mua **miqtë**.

The friends trust ME.

Më **besojnë miqtë** mua.

The friends trust ME.

The weak form is used to replace the direct object when the direct object is understood from context.

Po, e kam unë.

Yes, I have it.

Po, i kam unë.

Yes, I have them.

In spoken Albanian, definite direct objects may co-occur with the accusative clitic. In Standard Albanian these forms are mostly used with definite nouns.

I **keni** gazetat e sotme? Do you have (them) today's newspapers?

Exercise 1

Use the short forms **e** or **i** of the personal pronouns.

- 1 _____ **keni gazetën “Panorama”?**
- 2 **Po,** _____ **kemi gazetat e sotme.**
- 3 **Ata** _____ **shikojnë shokët.**
- 4 _____ **doni gazetën “Shqip”?**
- 5 _____ **duam.**

Exercise 2

Use the correct form of the pronouns in parentheses.

- 1 **Vajzat po flasin me** _____ (him).
- 2 **Djali bisedon për** _____ (us).
- 3 **Ajo rri në shtëpi pa** _____ (them, masc).
- 4 **Unë po mendoj** (to think) **për** _____ (you, informal).
- 5 **Ai po blen** (to buy) **një gazetë për** _____ (me).

Exercise 3

Translate the expressions in parentheses. Pay attention to the form of the adjective.

- 1 **Nuk e kemi** _____ (today's newspaper).
- 2 **Dua** _____ (the previous issue).
- 3 **Ata po flasin për** _____ (the good student, masc).
- 4 **Nuk i kemi** _____ (today's newspapers).
- 5 **Po bisedoj me** _____ (the good students, fem).

Exercise 4

Translate the following sentences.

- 1 Do you have today's newspaper?
- 2 I want the newspaper 'Mapo'.
- 3 Do you have it?
- 4 He has the last issue.
- 5 Which newspaper would you like?

Dialogue 2

Në dyqan (CD1; 47)

Sofia is shopping for some fruit and vegetables.

- SOFIA Mirëdita. Dua dy kilogramë patate. A keni?
 SHITËSJA Po. Kemi patate të reja. Janë shumë të mira.
 SOFIA Po speca, a keni?
 SHITËSJA Kemi speca të kuq dhe speca jeshilë. Sa kilogramë doni?
 SOFIA Po marr dy kilogramë speca jeshilë dhe një kilogram sallatë jeshile. Si është sallata jeshile?
 SHITËSJA Është shumë e freskët.
 SOFIA Më falni, po kërkoj për domate, por nuk po i shoh.
 SHITËSJA Domatet janë atje në fund. Kemi domate shumë të mira. Si i doni?
 SOFIA I dua për sallatë. Po marr dhe një kilogram qepë. Ah, paskeni dhe patëllxhanë! Dy kilogramë patëllxhanë, ju lutem, dhe dhjetë kokrra vezë.
 SHITËSJA Urdhëroni!
 SOFIA Sa kushtojnë të gjitha?
 SHITËSJA 1000 lekë.

Vocabulary

domat /e, -ja, -e	tomato
i,e freskët	fresh
në fund	at the end
të gjitha	all together
jeshil, -e	green
kërkoj (për)	to search, to look for
kilogram, -i, -ë	kilogram
kok/ërr, -rra, -rra	piece
marr	to take
paskeni	you have! (admiring form)
patat /e, -ja, -e	potato

patëllxhan , -i, -ë	aubergine, eggplant
qep/ë , -a, -ë	onion
Sa kushtojnë të gjitha?	How much for everything?
sallat/ë , -a, -a	salad
sallatë jeshile	green salad
spec , -i, -a	pepper
specatë të kuq	red peppers
specatë jeshilë	green peppers
shoh	to see, to watch
vez/ë , -a, -ë	egg

Additional vocabulary

Shopping

bëj pazar	to shop
blej	to buy
dyqan , -i, -e	store
markat/ë , -a, -a	market
supermarkat/ë , -a, -a	supermarket
shes	to sell

Language points

Present tense indicative of Class 2 verbs

In this unit, you will learn how to conjugate Class 2 verbs, i.e. verbs that end in a consonant.

	hap 'to open'	mbyll 'to close'
unë	hap	mbyll
ti	hap	mbyll
ai, ajo	hap	mbyll
ne	hapim	mbyllim
ju	hapni	mbyllni
ata, ato	hapin	mbyllin

In Unit 2 you learned how to conjugate the verb **flas** ‘to speak’. This is also a Class 2 verb, but notice the vowel changes that this verb undergoes in the forms for **ti**, **ai/ajo** and **ju**. The same pattern of vowel change (**a/e/i**) is observed with the verb **dal** ‘to go out’.

	flas ‘to speak’	dal ‘to go out’
unë	flas	dal
ti	flet	del
ai, ajo	flet	del
ne	flasim	dalim
ju	flisni	dilni
ata, ato	flasin	dalin

Other Class 2 verbs undergo only two vowel changes (**a/e**).

	marr ‘to take’	jap ‘to give’
unë	marr	jap
ti	merr	jep
ai, ajo	merr	jep
ne	marrim	japim
ju	merrni	jepni
ata, ato	marrin	japin

In Dialogue 2, you encountered another Class 2 verb, **shoh** ‘to see’, where you can observe three vowel changes (**o/e/i**) as well. Similar to **shoh** is the verb **njoh** ‘to know’.

	shoh ‘to see, to watch’	njoh ‘to know’
unë	shoh	njoh
ti	sheh	njeh
ai, ajo	sheh	njeh
ne	shohim	njohim
ju	shihni	njihni
ata, ato	shohin	njohin

Similar to **flas** ‘to speak’ are the verbs **pres** ‘to wait’ and **shes** ‘to sell’ in that the second and third person singular end in **-t** rather than in **-s**.

	flas ‘to speak’	pres ‘to wait’	shes ‘to sell’
unë	flas	pres	shes
ti	flet	pret	shet
ai, ajo	flet	pret	shet
ne	flasim	presim	shesim
ju	flisni	prisni	shisni
ata, ato	flasin	presin	shesin

Some Class 2 verbs that end in **-s** can take two forms in the **unë**, **ne** and **ata/ato** forms. Both forms are interchangeable.

	përgatis ‘to prepare’	mas ‘to weigh’
unë	përgatis/përgatit	mas/mat
ti	përgatit	mat
ai, ajo	përgatit	mat
ne	përgatisim/përgatitim	masim/matim
ju	përgatisni	matni
ata, ato	përgatisin/përgatitin	masin/matin

A very common (and quite irregular) Class 2 verb is the verb **them** ‘to say’.

	them ‘to say’
unë	them
ti	thua
ai, ajo	thotë
ne	themi
ju	thoni
ata, ato	thonë

Weights, Part I: Fruits and vegetables

In Albania, as in other European countries, the metric system is used. Fruits and vegetables are sold in kilograms: **gjysmë kilogrami** ‘half a kilo’, **çerek kilogrami** ‘quarter of a kilo’. In the spoken language you will also hear **kile/kilo** instead of **kilogram**, e.g. **gjysëm kile domate**, **çerek kile domate**.

Dua një kilogram domate.

I would like one kilo of tomatoes.

Dua dy kilogramë domate.

I would like two kilos of tomatoes.

You can buy also in pieces.

Dua një kokërr domate.

I would like one tomato.

Dua dy kokrra domate.

I would like two tomatoes.

Eggs are sold in **kokërr/kokrra**.

Dua një kokërr vezë.

I would like one egg.

Dua dy kokrra vezë.

I would like two eggs.

Notice that we use the plural form of the noun if the noun can be counted. If the noun cannot be counted (we say that it is a mass noun), then we use the singular form.

Dua një kilogram sheqer.

I would like a kilo of sugar.

The use of Albanian money

Albania uses the Albanian currency **lek**. The plural is **lekë**.

Caution!

In 1964, the lek was devalued: a zero was dropped from the value of the currency (or from each bill) so that 100 lekë became 10 lekë. Nearly 50 years after the change, Albanians still quote the prices in old lekë, even though officially the prices are used in the new system. To make sure that the price you have been

quoted is correct, you should ask: **lekë të reja apo lekë të vjetra?**
'new or old lekë?'

Exercise 5

Complete the following sentences with the correct forms of the verbs in the present indicative.

- 1 **Ai po** _____ (shoh) një shok.
- 2 **Vajza po** _____ (marr) një kilogram domate.
- 3 **Ti** _____ (përgatis) një darkë (dinner) të mirë.
- 4 **Çfarë po** _____ (them, ti)?
- 5 **Kush po** _____ (hap) dritaren?

Exercise 6

Complete the following sentences with the correct form of the words.

- 1 **Kemi** _____ (red peppers).
- 2 **Po marr** _____ (two kilos of green peppers).
- 3 **Kemi domate** _____ (very good).
- 4 **Dua** _____ (three kilos of aubergines).
- 5 **Keni** _____ (eggs)? **Dua** _____
(ten eggs).

Exercise 7

Translate the following.

- 1 Do you have potatoes?
- 2 How many kilos of tomatoes would you like?
- 3 Is the green salad fresh?
- 4 One kilo of tomatoes costs 80 lekë.
- 5 I also want one kilo of onions.

Exercise 8

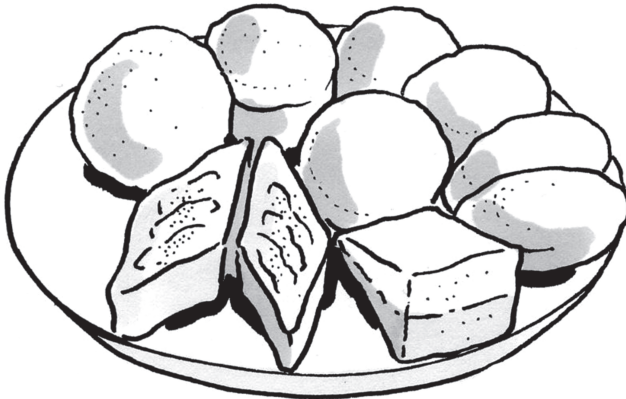
Answer the following questions based on the reading below:

- 1 Çfarë është ballokumja?
- 2 Si e përgatisim ballokumen?
- 3 Sa kokrra vezë duhen (are needed)?
- 4 Sa gjalpë?
- 5 Për sa minuta e pjekim?
- 6 Në çfarë temperature e pjekim?

(CD1; 49, 50)

Ballokumja

Ballokumja është një ëmbëlsirë karakteristike për Elbasanin. Është sinonim për Ditën e Verës (14 Mars). Ballokumen e përgatisim me: gjalpë të freskët (500 gramë), sheqer (1 kg), vezë (8 kokrra), miell misri (1 kg).

Gatimi

Tresim gjalpin. Rrahim gjalpin bashkë me sheqerin dhe shtojmë vezët një nga një. Më pas shtojmë miellin dhe vazhdojmë përzierjen. E lëmë brumin 15 minuta në qetësi. Më pas hedhim pak miell në tepsi dhe vëmë ballokumet. I pjekim për 40 minuta në temperaturën 170°C.

Vocabulary

bashkë me	together with
brum/ë, -i	dough
Djita e Verës	Spring Day (literally: Summer Day)
ëmbëlsir/ë, -a, -a	sweet
gatim, -i, -e	cooking
gjalp/ë, -i	butter
hedh	to throw, add
lë	to leave
miell	flour
miell misri	corn flour
mis/ër, -ri, -ra	corn
një nga një	one by one
pas	after
më pas	afterward
përzjerj/e, -a, -e	mixture
pjek	to bake
qetësi, -a, -	tranquillity, serenity
në qetësi	at rest
rrah	to beat
sinonim, -i, -e	synonym
sheqer, -i	sugar
shtoj	to add
temperatur/ë, -a, -a	temperature
tepsi, -a, -	flat pan
tres	to dissolve
vazhdoj	to continue
vë	to put

Exercise 9

Translate the following recipe.

Tavë dheu

Përbërësit për 4 persona:

- 300g gjizë
- 250g mish ose mëlçi
- 3 domate
- 2 spec
- 150g vaj ulliri
- 3 thelbinj hudhra
- spec djegës
- 2 kokrra qepë
- kripë

Përgatitja:

Marrim një tigan dhe hedhim vajin, mishin, qepën dhe pastaj i përziejmë. Më pas hedhim domatet e grira, hudhrat, specin djegës, i përziejmë dhe i ziejmë për 20 minuta. Pastaj hedhim edhe gjizën dhe e ziejmë për pak minuta.

Vocabulary

djegës, -e	hot, burning
i,e grirë	minced/ground
gjiz/ë, -a	cottage cheese
hudh/ër, -ra, -ra	garlic
krip/ë, -a, -ëra	salt
mëlçi, -a, -	liver
mish, -i, -ra	meat
pastaj	then, later, afterward
përbërës, -i, -	ingredient
përgatitj/e, -a, -e	preparation

përziej	to mix
qep/ë, -a, -ë	onion
spec djegës	hot pepper
tigan, -i, -ë	frying pan
thelb, -i, -inj	clove
vaj, -i	oil
vaj ulliri	olive oil
ziej	to boil

Culture point

The most important public holidays in Albania are:

New Year – Viti i Ri (January 1st and 2nd): This is a major celebration for all Albanians. It is a period of the year when Albanians get together with their family and friends who live abroad. A typical dish for New Year's Eve is turkey (**gjeldeti**).

March 14, Spring Day – Dita e Verës: This is a celebration that marks the beginning of spring. A typical dessert on this day is **ballokume**.

March 22, Sultan Novrus – Dita e Sulltan Novruzit: This is the celebration of the beginning of the year by the Bektashi sect in Albania. A typical dessert on this day is **hashure** 'wheat pudding'.

May 1, Workers' Day – Dita e Punëtorëve: This is 'International Workers' Day' and it commemorates the 1886 Haymarket Massacre in Chicago, USA, where police fired against workers during a general strike. It is an important official holiday in many communist countries, and celebrations typically include parades by the armed forces and workers. Afraid that May 1 might be used as a day to commemorate the Chicago riots, the then-president of the United States, Grover Cleveland, accepted the proposal by some New York workers' groups to celebrate Workers' Day on September 1. Since 1887 that is when Workers' Day is celebrated in the United States and in Canada.

October 19, Mother Teresa's Beatification Day – Dita e Lumturimit të Nënë Terezës: Mother Teresa of Calcutta is of Albanian origin. Her real name was Agnes Gonxhe Bojaxhiu. Her mother and sister lived

in Albania. On October 19, 2003, Pope John Paul II beatified Mother Theresa. Since then, October 19 has been a holiday in Albania.

November 28, Independence Day – Dita e Pavarësisë: Albania declared its independence from the Ottoman Empire on November 28, 1912, after 500 years of Ottoman rule.

November 29, Liberation Day – Dita e Çlirimit: On November 29, Albania commemorates its liberation from the fascist occupation on that date in 1944.

December 8, Youth Day – Dita e Rinisë: This date has been a holiday since 2010. It commemorates the student demonstrations against the Communist regime.

The other public holidays in Albania are: Catholic and Orthodox Easter, Christmas (December 25), **Bajrami i Vogël** (Eid El Fitter) and **Bajrami i Madh/Kurban Bajrami** (Eid al-Adha).

Unit Seven

Në restorant

At the restaurant

In this unit you will learn about:

- common phrases used for grocery shopping
- the attributive ablative case
- weights: dairy products and liquids
- phrases used to order desserts at a pastry shop
- the comparative form of adjectives and adverbs
- phrases used to order in a restaurant
- how to express possession for singular possessors

Dialogue 1

Në minimarket (CD1; 51)

Sofia is shopping in a small store (**minimarket**) in Tirana.

SHITËSJA Mirëdita, zonjë. Urdhëroni!

SOFIA Mirëdita! Dua dy kilogramë djathë. Keni djathë vendi?

SHITËSJA Po, kemi djathë vendi shumë të mirë. Doni djathë të bardhë apo djathë kaçkavall?

SOFIA Dua dy kilogramë djathë të bardhë dhe dy pako gjalpë, ju lutem. Po vaj ulliri, a mbani?

SHITËSJA Po.

- SOFIA Dua edhe gjysmë¹ litri vaj ulliri. Po marr dhe një litër² vaj vegjetal, një bukë dhe makarona. Çfarë makaronash keni?
- SHITËSJA Kemi makarona italiane.
- SOFIA Shumë mirë. Po marr dy pako makarona dhe një pako oriz.
- SHITËSJA Doni ndonjë gjë tjetër?
- SOFIA. Një shishe qumësht dhe dy kuti me kos me fruta. Po reçel, keni?
- SHITËSJA Po, kemi reçel fiku, reçel pjeshke, reçel portokalli. Çfarë reçeli doni?
- SOFIA Dua një çerek kilogrami³ reçel pjeshke.

ACB

Vocabulary

blej	to buy
bukë, -a, -ëra	bread
djathë, -i, -ra	cheese
djathë i bardhë	feta cheese (literally: white cheese)
djathë kaçkavall	fat cheese
djathë vendi	local cheese
fi/k, -ku, -q	fig
gjalpë, -i	butter
gjalpë me pako	a pack of butter
kos, -i	yoghurt
kuti, -a, -	box
lek, -u, -ë	Albanian currency
lekë të reja	new currency
lekë të vjetra	old currency
litër, -ri, -ra	litre
gjysmë litri	half a litre
makarona, -t	pasta
makaronash	pasta (ablative case)

¹ In colloquial language, you will hear **gjysëm** instead of **gjysmë**.

² In colloquial language, you will more often hear **një kilogram vaj** instead of **një litër vaj**.

³ In colloquial language, you will hear **(një) çerek kile**.

mbaj	to carry, keep, have
oriz, -i	rice
pako, -ja, -	pack, package
pjeshk/ë, -a, -ë	peach
portoka/ll, -lli, -j	orange
qumësht, -i	milk
qumësht lope	cow milk
qumësht me kuti	carton of milk
reçel, -i	jam
reçel fiku	fig jam
reçel pjeshke	peach jam
reçel portokalli	marmalade
shish/e, -ja, -e	bottle
ulli, -ri, -nj	olive
vaj	oil
vaj ulliri	olive oil
vaj vegjetal	vegetable oil
i vjet/ër, e -ra	old

Language points

Attributive ablative case

In Dialogue 1 you found the following structures:

djathë vendi	local cheese
vaj ulliri	olive oil
gjysmë litri	half a litre

In these constructions there are two nouns, and the second noun modifies the first one. The first noun is always indefinite and the second noun typically appears in the attributive ablative case. To form the ablative case, simply follow these rules:

For singular masculine nouns, add **-i** or **-u**.

reçel portokall-i	marmalade
reçel fik-u	fig jam

For singular feminine nouns, replace the **-ë** ending with **-e**, or add **-je** if the noun ends in a stressed vowel, except **-i**. If it ends in a stressed **-i**, add **-e**.

mish lop-e	beef
mish dele-je	lamb
reçel qersh-i-e	cherry jam

To form a plural attributive, simply add **-sh** to the plural indefinite form.

Çfarë makaronash keni? What kind of pasta (pl) do you have?

Uses of the attributive ablative case

The attributive ablative case is used:

(a) when a noun modifies an indefinite noun⁴

qumësht lope cow milk

(b) to indicate the material composition of an indefinite noun

reçel pjeshke peach jam

(c) with certain measure phrases

një çerek kilogrami quarter of a kilo

gjysmë litri half a litre

However, notice that we use the indefinite form with the following measure expressions:

dy pako gjalpë two packs of butter

një shishe qumësht a bottle of milk

një litër vaj a litre of oil

një kilogram djathë a kilo of cheese

⁴ If the first noun is definite, then the genitive rather than attributive ablative case must be used:

qumësht lope cow milk

qumështi i lopës the cow milk

We will study these constructions in Unit 13.

(d) after the question word **çfarë** ‘what’⁵

Çfarë reçeli **keni**? What kind of jam do you have?

Weights, Part II: Dairy products and liquids

As mentioned in Unit 6, Albania uses the metric system. For liquids we use the following measures:

- **litër, litra**

një litër qumësht	a litre of milk
dy litra qumësht	two litres of milk

In the colloquial language, **litër** is not used very frequently. As for products that you buy by units of weight, most people use **kilogram** or **kilo**. Don’t be surprised to hear:

një kilogram vaj a kilogram of oil

or even:

një kile vaj a kilogram of oil

As you saw in Dialogue 1, for dairy products you can also use:

- **shishe** ‘bottle’ or **kuti** ‘carton’ (for milk and yoghurt)

një shishe kos	a bottle of yoghurt
një shishe qumësht	a bottle of milk
një kuti qumësht	a carton of milk
një kuti kos	a carton of yoghurt

- **pako** ‘pack’

një pako gjalpë a pack of butter

Notice that in all the units discussed above, you use the indefinite form of the product you are measuring.

⁵ Remember that the question word **ç** ‘what’ is interchangeable with **çfarë** ‘what’. However, while **çfarë** takes the indefinite attributive ablative case, **ç** takes an indefinite form:

çfarë profesioni	ç profesion	what profession
çfarë kombësie	ç kombësi	what nationality

Exercise 1

Complete the following sentences with the attributive ablative form of the nouns indicated.

- 1 **Unë** dua gjysmë _____ (kilogram) djathë.
- 2 **Ata marrin** qumësht _____ (lopë).
- 3 **Blejme** reçel _____ (portokall).
- 4 **Çfarë** _____ (profesion) keni?
- 5 **Ata duan** vaj _____ (ulli).
- 6 **A keni** djathë _____ (vend)?
- 7 **Doni** reçel _____ (pjeshkë)?
- 8 **Çfarë** _____ (makarona) keni?
- 9 **Çfarë** _____ (djathë) doni?
- 10 **Ai blen** një çerek _____ (litër) vaj.

Exercise 2

Translate the phrases in parentheses.

- 1 **Keni** _____ (local cheese)?
- 2 **Dua** _____ (two kilos of cheese).
- 3 **A mbani** _____ (olive oil)?
- 4 **Çfarë** _____ (pasta) keni?
- 5 **Dua** _____ (half a litre of olive oil).
- 6 **A keni** _____ (cow milk)?
- 7 **Duam** _____ (a bottle of milk) **dhe** _____ (quarter of a kilo of fig jam).
- 8 **Kemi** _____ (fig jam), _____ (peach jam), **dhe** _____ (marmalade).

Exercise 3

Translate the following.

- 1 Do you have olive oil?
- 2 I would like (some) butter.
- 3 I would like half a litre of olive oil.
- 4 We have very good feta cheese.
- 5 What kind of jam would you like?

Dialogue 2

Në pastiçeri (CD1; 53)

Ema and Drena are at the pastry shop.

- KAMARIERI Urdhëroni! Çfarë dëshironi?
 EMA Çfarë ëmbëlsirash keni?
 KAMARIERI Kemi akullore, bakllava, krem karamel etj.
 EMA Unë dua akullore. Çfarë akulloresh keni?
 KAMARIERI Kemi akullore me vanilje, me çokollatë, me luleshtrydhe, me limon, me qershi.
 EMA Cila është më e mirë? Akullorja me çokollatë apo me luleshtrydhe?
 KAMARIERI Varet nga shija juaj, zonjë.
 EMA Mirë. Po mar një akullore me çokollatë, se më pëlqen më shumë.
 DRENA Keni torta?
 KAMARIERI Po. Kemi torta shumë të mira. Kemi tortë me fruta, tortë me gështenjë, tortë me arra.
 DRENA Mirë, një tortë⁶ me fruta, ju lutem.

Vocabulary

akullor/e, -ja, -e	ice cream
apo	or (used mostly in interrogative sentences)
arr/ë, -a, -a	walnut
bakllava, -ja, -	baklava
çokollat/ë, -a, -a	chocolate
ëmbëlsir/ë, -a, -a	dessert
gështenj/ë, -a, -a	chestnut
krem, -i, -ra	cream
krem karamel	custard
kurse	whereas

⁶ In this case **një tortë me fruta** means a piece (**një copë**) of fruit cake.

limon , -i, -a	lemon
luleshtrydh/e , -ja, -e	strawberry
më e mirë	better
më shumë	more
pastiçeri , -a, -	confectionery
qersh i, -a, -	cherry
se	because
shij/e , -a, -e	taste
shija juaj	your taste
tort/ë , -a, -a	cake
vanilj/e , -a	vanilla
varet nga	it depends on

Language points

Comparative adjectives

In Albanian, comparative adjectives are formed by adding the adverb **më** in front of the adjective.

Ky djalë është më trim. This boy is braver.

If the adjective includes an adjectival article, the comparative **më** must precede both the adjectival article and the adjective.

Çaji me limon është më i mirë.

The lemon tea is better.

Akullorja me çokollatë është më e mirë.

The chocolate ice cream is better.

Kamarierët janë më të mirë atje.

The waiters are better there.

Tortat me fruta janë më të mira.

The fruit cakes are better.

In the examples above, one of the elements being compared is understood from context. When the two elements being compared are mentioned, use **se** or **sesa** 'than' after the comparative adjective.

Çaji me limon është më i mirë se çaji me kamomil.

(The) lemon tea is better than (the) chamomile tea.

Akullorja me çokollatë është më e mirë se akullorja me luleshtrydhe.

(The) chocolate ice cream is better than (the) strawberry ice cream.

Kamarierët janë më të mirë atje sesa këtu.

(The) waiters are better there than here.

Tortat me fruta janë më të mira se tortat me çokollatë.

(The) fruit cakes are better than (the) chocolate cakes.

To express 'less (than)' use **më pak . . . se(sa)**.

Vajza është më pak e shqetësuar se(sa)⁷ djali.

The girl is less worried than the boy.

Comparative adverbs

Adverbs follow the same pattern as adjectives when you want to compare them.

Akullorja me çokollatë më pëlqen më shumë.

I like the chocolate ice cream more.

Kamarierët punojnë më mirë atje se(sa) këtu.

(The) waiters work better there than here.

Possessive adjectives, Part I: Nominative singular possessee

Possessive adjectives agree in number, gender and case with the nouns they modify. The following are the possessive adjectives for definite nominative nouns in the singular:

djali	im	vajza	ime	my son/daughter
djali	yt	vajza	jote	your son/daughter
djali	i tij	vajza	e tij	his son/daughter

⁷ **Se** and **sesa** can be used interchangeably.

djali	i saj	vajza	e saj	her son/daughter
djali	ynë	vajza	jonë	our son/daughter
djali	juaj	vajza	juaj	your son/daughter
djali	i tyre	vajza	e tyre	their son/daughter

Exercise 4

Translate the following comparative phrases in parentheses.

- Vajza është** ___ më e vogël se ___ (smaller than) **djali**.
- Studentët mësojnë** _____ (more than) **nxënësit**.
- Vajzat flasin** _____ (more beautifully than) **djemtë**.
- Dhoma teke është** _____ (bigger than) **dhoma dopio**.
- Vajzat flasin** _____ (worse than) **djemtë**.
- Qilimi është** _____ (more expensive than) **unaza**.
- Ajo ha** _____ (more) **akullore se torta**.
- Shtëpitë në Durrës janë** _____ (cheaper than) **në Tiranë**.
- Filmi i ri është** _____ (more beautiful).
- Ti punon** _____ (better than) **unë**.

Exercise 5

Use the possessive pronouns in the correct form.

- ___ **Djali im** _____ (My son) **është i vogël**.
- ___ (My house) **është e vogël**.
- ___ (Your, formal, apartment) **është i bukur**.
- ___ (Their student, fem) **është më e mirë sesa** _____ (their student, masc).
- ___ (Your, informal, apartment) **është më i mirë**.
- ___ (His student) **është i mirë**.
- ___ (Her book) **është më i mirë sesa** _____ (my book).
- ___ (Our teacher, fem) **është nga Shqipëria kurse** _____ (their teacher, fem, referring to some boys) **është nga Kosova**.

- 9 _____ (Our father) **është më i ri sesa** _____
(our mother).
- 10 _____ (Our lesson) **është më i vështirë se**
_____ (your, pl, lesson).
- 11 _____ (Your, informal, sister) **është më e**
zgjuar sesa _____ (your brother).

Dialogue 3

Në restorant (CD1; 54)

A group of friends are ordering food at a restaurant.

- ARDIANI Mirëdita! Çfarë keni sot në meny?⁸
- KAMARIERI Sot kemi supë me perime, sallata të ndryshme, gjellë tradicionale etj.
- ARDIANI Unë dua një supë me perime dhe një biftek me patate.
- ERA Unë po marr një supë me domate. Si thoni, a marrim dhe një sallatë me perime të skarës?
- ANDREA E marrim. Më falni, çfarë gjellësh tradicionale keni?
- KAMARIERI Kemi tavë kosi, specia të mbushur, patëllxhanë të mbushur, byrek.
- ANDREA Po marr një tavë kosi dhe patëllxhanë të mbushur. Kam shumë uri.
- BESA A keni gjellë pa mish?
- KAMARIERI Po. Kemi patate të furrës, fërgesë me djathë, etj.
- BESA Po porosis patate të furrës.
- KAMARIERI Po për të pirë, çfarë dëshironi?
- BESA Verë të kuqe dhe dy shishe ujë me gaz. Kam shumë etje.
- KAMARIERI Urdhëroni! Ju bëftë mirë!

⁸ Also **Cila është menyja e ditës?** (literally: what is the menu of the day?)

**A
CB**
Vocabulary

biftek , -u, -ë	steak
byrek , -u, -ë	pie
etj/e , -a	thirst
kam etje	to be thirsty
fërges/ë , -a, -a	(typical Albanian dish) ⁹
furr/ë , -a, -a	oven
gjell/ë , -a, -ë	cooked meal
çfarë gjellësh	what meals
Ju bëftë mirë!	Bon appétit!
i,e mbushur	filled, stuffed
meny , ja, -	menu
patat/e , -ja, -e	potato
patate të furrës	baked potatoes
perim/e , -ja, -e	vegetable
perime të skarës	grilled vegetables
për të pirë	to drink
porosis	to order
sallat/ë , -a, -a	salad
Si thoni?	What do you say?
sot	today
sup/ë , -a, -a	soup
supë me perime	vegetable soup
tavë kosi	Elbasan tava (a traditional Albanian dish)
tradicional , -e	traditional
uri , -a	hunger
kam uri	to be hungry
ver/ë , -a	wine

Exercise 6

Read and translate the following advertisements:

⁹ If you want to prepare **fërgesë**, there is a recipe here: <http://www.frosina.org/culturehistory/recipes.asp>.

Bar-Restorant Shqipëria është një restorant i bukur dhe cilësor në Durrës. Ky restorant ofron kuzhinë tradicionale shqiptare si dhe kuzhinë italiane. Për rezervime, kontaktoni në: 8764 814.

Fast food Tirana kërkon një punëtorë me përvojë. Për më shumë, kontaktoni në: 2235 341.

Vocabulary

cilësor	of quality
kërkoj	to look for, to search
kontaktoj	to contact
kuzhin/ë, -a, -a	cuisine
ofroj	to offer
për më shumë	for more (information)
për rezervime	for reservations
përvoj/ë, -a, -a	experience
si dhe	as well as

Exercise 7

Below is a menu. In Albanian, order the items listed in this menu, and have a conversation using the expressions and structure of Dialogue 3.

ANTIPASTAT

Proshutë krudo dhe pjepër

**Miks sallamrash dhe
djathërash**

**Sallatë jeshile dhe domate
të vogla**

PJATAT E PARA

**Spageti me domate dhe
borzilok**

Penne me salcë pikante

DJATHËRAT

Djathë i bardhë

Djathë kaçkavall në skarë

SALLATAT

Sallatë mikse: domate,

sallatë jeshile, kastraveca

Sallatë me perime të skarës

Sallatë me perime të ziera

PJATAT E DYTA

Fileto viçi me piper jeshil

Fileto viçi me këpurdha

Eskallop derri me limon

Shishqebap miks në skarë

Pulë e pjekur

ËMBËLSIRA

Sallatë frutash

Tiramisu

**A
CB****Vocabulary**

borzilok , -u, -ë	basil
djath /ë, -i, -ëra	cheese
djathë kaçkavall	fat cheese
eskallop derri	pork
fileto ¹⁰ viçi	veal fillet
kastravec , -i, -a ¹¹	cucumber
këpurdh /ë, -a, -a	mushroom
piper , -i	pepper
pjep/ër , -ri, -ra	melon
proshutë krudo	raw ham
pulë e pjekur	roasted chicken
salcë pikante	hot sauce
shishqebap , -i, -ë	shishkebab
i,e zier	boiled

¹⁰ The standard form is **filetë** (filet/ë, -a, -a).¹¹ You will also hear **trangull** (trangu/ll, -lli, -j).

Culture point

Albanian cuisine

- Many of the common dishes in Albanian cuisine are typical of Balkan and Mediterranean cuisine. Some traditional Albanian dishes are Elbasan Tava (a yoghurt and lamb dish) and Albanian liver.
- Albanian cuisine is tasty due to the richness of the vegetables, spices and varieties of dairy products and meat commonly used for cooking.
- Lunch is the main meal in Albania. Lunch consists of soup and main dishes based on meat, salads and desserts. Meals are usually accompanied by fresh bread. For dessert, Albanians typically eat fruit, cakes, sweets, etc. Meals may be accompanied by wine, soda, fruit juice, etc.
- A typical drink is **raki**, an alcoholic drink that is produced from grapes, plums or mulberries.
- Albanians drink coffee during the day and not necessarily after their meals.
- There are many good restaurants all over the country. Fish restaurants are especially good in Tirana, along the coastline of the Adriatic and Ionian Sea, in Pogradec and in Shkodra.

Unit Eight

Pushimet

Vacation

In this unit you will learn about:

- reservations/travelling
- modal verbs and the subjunctive
- leisure activities and holiday plans
- the future tense
- expressing future plans
- days of the week, months of the year

Dialogue 1

Në agjenci (CD1; 57)

Barbara po pyet në një agjenci turistike për bileta për në Itali.

ARDIANA Mirëdita, zonjë! Urdhëroni!

BARBARA Mirëdita. Dua të bëj një rezervim bilete për në Romë.

ARDIANA Për në Romë ka avion çdo ditë. Kur doni të udhëtoni?

BARBARA Dua të udhëtoj më datë 15 shtator.

ARDIANA Data 15 shtator është e martë. Të martën ka dy avionë për në Romë, në orën 6:15 dhe në orën 12:05. Në çfarë ore dëshironi të udhëtoni?

BARBARA Mund të bëni një rezervim për në orën 12:05?

ARDIANA Në rregull. Po data e kthimit, cila është?

- BARBARA. Kthimi është për në datë 20 shtator. Më falni, sa kushton bileta?
- ARDIANA. Bileta vajtje-ardhje kushton 220 euro. Rezervimi është i vlefshëm deri më datë 8 shtator. Deri më datë 8 shtator duhet të vini të prisni biletën.
- BARBARA. Mirë. A mund të paguaj me kartë?
- ARDIANA. Po.
- BARBARA. Shumë faleminderit. Ditën e mirë.

Vocabulary

avion , -i, -ë	plane
bilet/ë , -a, -a	ticket
biletë vajtje-ardhje	round-trip ticket
cila	which (sing, fem)
çdo	every
dat/ë , -a, -a	date
më datë	on the (date)
çdo ditë	every day
doni të udhëtoni	you want to travel
dua të bëj	I want to make
duhet	must
kart/ë , -a, -a	(credit) card
kthim , -i, -e	return
data e kthimit	the return date
e martë	Tuesday
të martën	on Tuesday
mund	can
Mund të bëni ... ?	Can you make ... ?
në rregull	all right
paguaj	to pay
për në	for
pres	to cut, to wait
pres biletën	to buy the ticket

pyes	to ask
rezervim, -i, -e	reservation
rezervim bilete	ticket reservation
rezervo	to reserve
shtator	September
të	(subjunctive marker)
udhëtoj	to travel
Urdhëroni!	May I help you?
i vlefsh/ëm, e -me	valid

Language points

Present subjunctive

Unlike English, Standard Albanian has no infinitives. Instead, we typically use the present subjunctive form after the modal verbs **duhet** 'must' and **mund** 'can', which is always introduced by the particle **të**. The charts below show the conjugations of some Class 1–3 verbs in the present tense indicative and in the present tense subjunctive. Note that the verbs have almost the same endings in the indicative as in the subjunctive, except for the second and third person singular.

Class 1: Present tense

	punoj 'to work'		bëj 'to do'	vij 'to come'
	<i>Indicative</i>	<i>Subjunctive</i>	<i>Subjunctive</i>	<i>Subjunctive</i>
unë	punoj	të punoj	të bëj	të vij
ti	punon	të punosh	të bësh	të vish
ai, ajo	punon	të punojë	të bëjë	të vijë
ne	punojmë	të punojmë	të bëjmë	të vijmë
ju	punoni	të punoni	të bëni	të vijnë
ata, ato	punojnë	të punojnë	të bëjnë	të vijnë

Class 2: Present tense

Notice that Class 2 verbs take the form of the first person singular as the base for the paradigm:

	marr 'to take'		flas 'to speak'	
	<i>Indicative</i>	<i>Subjunctive</i>	<i>Indicative</i>	<i>Subjunctive</i>
unë	marr	të marr	flas	të flas
ti	merr	të marrësh	flet	të flasësh
ai, ajo	merr	të marrë	flet	të flasë
ne	marrim	të marrim	flasim	të flasim
ju	merrni	të merrni	flisni	të flisni
ata, ato	marrin	të marrin	flasin	të flasin

Class 3: Present tense

Class 3 verbs add the same endings as Class 1 verbs since their stem also ends in a vowel:

	pi 'to drink'		rri 'to stay'
	<i>Indicative</i>	<i>Subjunctive</i>	<i>Subjunctive</i>
unë	pi	të pi	të rri
ti	pi	të pish	të rrish
ai, ajo	pi	të pijë	të rrijë
ne	pimë	të pimë	të rrimë
ju	pini	të pini	të rriini
ata, ato	pinë	të pinë	të rrinë

The modal verbs **duhet 'must'** and **mund 'can'**

Modal verbs typically indicate obligation, recommendation, ability and/or possibility, and they are always followed by a verb in the subjunctive mood in Albanian. Similar to what we observe in English, modal verbs keep the same form throughout the different grammatical persons. Only the second verb agrees with the subject:

Unë duhet të punoj .	I should/must work.
Ti duhet të punosh .	You should/must work.
Ai/ajo duhet të punojë .	He/she should/must work.
Ne mund të flasim shqip .	We can speak Albanian.

Ju mund të flisni shqip.

You can speak Albanian.

Ata/ato mund të flasin shqip.

They can speak Albanian.

Non-modal verbs that are typically followed by an infinitive in English must be conjugated in Albanian and they also typically appear in subjunctive mood. The subject agrees both with the main verb as well as with the subjunctive verb.

Unë dua të shkoj në Angli.

I want to go to England.

Ti do të shkosh në Angli.

You want to go to England.

Ai/ajo do të shkojë në Angli.

He/she wants to go to England.

Ne fillojmë të punojmë në orën 7.

We start to work at 7.

Ju shpresoni të shkoni në Itali.

You hope to go to Italy.

Ata presin të shkojnë në Itali.

They are waiting to go to Italy.

In structures where we want someone else to do something, the conjunction **që** 'that' precedes the subjunctive form.

Unë dua të shkoj në Angli.

I want to go to England.

Unë dua që¹ të shkosh në Angli.

I want you to go to England. (literally: I want that you go there)

The subjunctive is also used after certain impersonal expressions such as **është mirë** 'it is good', **është e rëndësishme** 'it is important', **është e domosdoshme** 'it is necessary', **është herët** 'it is early', etc.

¹ Verbs of saying and thinking use the conjunction **se** and the indicative rather than the subjunctive mood: **Mendoj se Teuta banon në Shqipëri** 'I think that Teuta lives in Albania.'

Është mirë **të shkosh edhe ti atje.**

It is good for you to go there also.

Është e rëndësishme **(që) të flasim.**

It is important for us to speak.

Është e domosdoshme **të bisedojmë.**

It is necessary to talk.

Është herët **të mendojmë për këtë.**

It is early to think about this.

When the subject of the embedded sentence is expressed, we need to precede the embedded sentence (still in the subjunctive) with the conjunction **që** 'that'.

Dua që Tomi të shkojë atje.

I want Tom to go there.

Është më mirë që Tomi të shkojë atje.

It's better for Tom to go there.

Subjunctive and negation

Modal verbs are negated by putting the negative adverb **nuk** 'not' in front of the modal.

Duhet të punoj. I have to work.

Nuk **duhet të punoj.** I don't have to work.

Mund të shkosh? Can you go?

Nuk **mund të shkoj.** I cannot go.

Some verbs allow the same pattern as **duhet** 'must, should' and **mund** 'can'.

Nuk **dua të shkoj.**

I don't want to go.

Nuk **filloj të studioj në orën 7.**

I don't start to study at 7.

When we negate the subjunctive clause, we must use **mos** 'not' right after the subjunctive marker **të**.

Është më mirë të mos pish duhan.

It's better (for you) not to smoke. (literally: to drink tobacco)

Të këshilloj të mos flasësh.

I recommend that you do not speak.

Days of the week

The days of the week in Albanian are:

e hënë	e martë	e mërkurë	e enjte
Monday	Tuesday	Wednesday	Thursday
e premte	e shtunë	e diel	
Friday	Saturday	Sunday	

In Dialogue 1, you saw two different forms for the equivalent of 'Tuesday':

Data 15 shtator është e martë.

September 15 is a Tuesday.

Të martën **ka dy avionë për në Romë.**

On Tuesday there are two flights to Rome.

As you can see in the English translation, the second structure is equivalent to the English phrase 'on Tuesday'. The two forms are given below. The first is for the name of the day, the second one is to say 'on (a particular day)'. As you can see, we use the definite accusative form to express 'on (a particular day)'.

e hënë	e martë	e mërkurë	e enjte
të hënë	të martën	të mërkurën	të enjten
e premte	e shtunë	e diel	
të premten	të shtunën	të dielën	

Exercise 1

Complete the following sentences with the subjunctive form of the verbs indicated. Don't forget to include the particle **të** in front of the verb.

- Unë dua** të flas **(flas) anglisht.**
- Ajo duhet** _____ **(vij) në shtëpi.**

- 3 Mund _____ (rezervoj, ti) një biletë?
- 4 Kur doni _____ (shkoj, ju) në Romë?
- 5 Është e rëndësishme _____ (flas, ne) me ju.
- 6 Ata po fillojnë _____ (studioj).
- 7 Të këshilloj _____ (mësoj, ti) shqip.
- 8 Është e domosdoshme _____ (punoj, ju) shumë.
- 9 Ti nuk mund _____ (shkoj) atje.
- 10 Unë mund _____ (pres) biletën në agjenci.

Exercise 2

Complete the following sentences with the correct form of the verbs.

- 1 Dua (Dua, unë) të _____ bëj _____ (bëj) një rezervim bilete për në Romë.
- 2 A _____ (dua, ti) të _____ (udhëtoj, ne) më datë 15 shtator?
- 3 Në çfarë ore _____ (dëshiroj, ju) të _____ (udhëtoj, ju)?
- 4 A _____ (mund, ai) të _____ (bëj, ai) një rezervim për një datë tjetër?
- 5 _____ (Duhet, unë) të _____ (vij, unë) në Tiranë më datë 19 shtator.

Exercise 3

Translate the following.

- 1 Can I make a ticket reservation?
- 2 I want to travel on Tuesday.
- 3 I want you to travel on Friday.
- 4 When would you like to travel?
- 5 It is important for you to go there.
- 6 Can you come?
- 7 Gëzim thinks that he can come on Sunday.
- 8 It is better for you not to travel tomorrow.

Dialogue 2

Pushimet (CD1; 59)

Hansi dhe Amelia bisedojnë për pushimet.

- HANSI Amelia, ku do të shkoni sivjet me pushime?
 AMELIA Do të shkojmë në Jug me disa miq të huaj.
 HANSI Sa do të rrimi?
 AMELIA Dy javë. Do të rrimë një javë në Sarandë dhe një javë në Dhërmi. Duam të bëjmë plazh në vende të ndryshme.
 HANSI Po në Butrint, do të shkoni?
 AMELIA Patjetër. Butrinti është vetëm pak kilometra larg nga Saranda. Miqtë tanë duan të vizitojnë qendra historike dhe arkeologjike në Shqipëri dhe besoj se Butrinti do të jetë me shumë interes për ata. Po ju, ku do të shkoni me pushime?
 HANSI Do të shkoj në Theth me gruan dhe fëmijët.
 AMELIA Ku do të rrimi atje?
 HANSI Në një hotel. Ne shkojmë atje pothuaj çdo verë. Sivjet do të rrimë një javë.
 AMELIA Çfarë do të bëni atje?
 HANSI Thethi ofron mundësi për alpinizëm dhe për çiklizëm malor. Atje ka zakonisht shumë turistë të huaj që ngjiten në male.
 AMELIA Faleminderit për informacionin. Mbase shkojmë edhe ne në Theth me miqtë tanë.

Vocabulary

alpinizëm, -i	mountain climbing
besoj	to believe
besoj se	I believe that
bëj plazh	to sunbathe
çdo	every
çiklizëm, -i	cycling
çiklizëm malor	mountain biking

historik , -e	historic
i,e huaj	foreign
interes , -i, -a	interests
me shumë interes	very interesting
jav/ë , -a, -ë	week
do të jetë	will be
jug , -u	south
larg nga	far from
mal , -i, -e	mountain
malor , -e	mountainous
mbase	may be
mi/k , -ku, -q	friend (masc)
me disa miq të huaj	with some foreign friends
miqtë tanë	our friends
mundësi , -a, -	possibility, opportunity
ngjitem ²	to climb
ofroj	to offer
plazh , -i, -e	beach
bëj plazh	to sunbathe
pothuaj	almost
pushim , -i, -e	vacation, holiday
me pushime	on vacation
qend/ër , -ra, -ra	centre
qendra arkeologjike	archaeological centres
qendra historike	historical centres
rri	to stay
do të rri	I will stay
Sa do të rri?	How long will you stay?
se	that (conjunction)
sivjet	this year
ver/ë , -a	summer
vizitoj	to visit

² This is a Class 6 verb. There will be more on Class 6 verbs in Unit 11.

Language points

The future tense

To form the future tense in Standard Albanian, add the particle **do**³ in front of the present subjunctive.

punoj 'to work'

unë	do të punoj	I will work
ti	do të punosh	you will work
ai, ajo	do të punojë	he/she will work
ne	do të punojmë	we will work
ju	do të punoni	you will work
ata, ato	do të punojnë	they will work

In spoken language the particle **të** is usually omitted. Thus you will hear native speakers say: **do shkojmë** 'we will go' and **do flasim** 'we will speak' instead of **do të shkojmë** and **do të flasim**. In the written language the particle **të** must always be included. The future tense is used to express actions or states/conditions that will take place in the future.

To form the negative future, add **nuk** or **s'** in front of the future particle **do**:

Nesër nuk do të punoj.

I will not work tomorrow.

Vitin e ardhshëm s'do të shkosh në Sarandë?

Won't you go to Saranda next year?

Here are some common expressions used to express the future:

nesër	tomorrow
pasnesër	day after tomorrow
pas dy orësh	in two hours
pas një jave	next week
pas një muaji	next month

³ The particle **do** comes from the verb **dua** 'to want'. This is a very common strategy to form the future tense in different languages. Even in English, the future auxiliary 'will' comes from the verb 'to will', which means 'to want'.

pas një viti	next year
vitin e ardhshëm	next year (literally: the coming year)
vitin që vjen	next year (literally: the year that comes)
javën e ardhshme	next week (literally: the coming week)

The following verbs have irregular forms in the future:

jam 'to be' **kam** 'to have' **them** 'to say' **dua** 'to want' **bie** 'to fall'

unë	do të jem	do të kem	do të them	do të dua	do të bie
ti	do të jesh	do të kesh	do të thuash	do të duash	do të biesh
ai, ajo	do të jetë	do të ketë	do të thotë	do të dojë	do të bjerë
ne	do të jemi	do të kemi	do të themi	do të duam	do të biem
ju	do të jeni	do të keni	do të thoni	do të doni	do të bini
ata, ato	do të jenë	do të kenë	do të thonë	do të duan	do të bien

Months of the year

janar	January	korrik	July
shkurt	February	gusht	August
mars	March	shtator	September
prill	April	tetor	October
maj	May	nëntor	November
qershor	June	dhjetor	December

Other expressions with months

në mars	in March
më 13 korrik	on July 13
të premten, më 25 dhjetor	on Friday, December 25
tetorin tjetër	next October

Exercise 4

Translate these sentences into Albanian. You may want to review Dialogue 1.

- 1 Where are you going on vacation this year?
- 2 How long will you be staying there?
- 3 We will stay in Saranda for a week in July.

- 4 Our friends will visit Butrint in August.
- 5 Where will you stay there?
- 6 What do you think that he will say?
- 7 Teuta will not be at home on Saturday.
- 8 It's important that you not say anything.

Exercise 5

Complete the following sentences with the future tense of the verbs in parentheses. Then rewrite them in the present tense.

- 1 **Ai** do të shkojë (shkoj) në Butrint. Ai shkon në Butrint.
- 2 **Ne** _____ (bëj) plazh në Sarandë. _____
- 3 **Amelia** _____ (shkoj) në Jug me pushime. _____
- 4 _____ (rri, unë) në Shqipëri. _____
- 5 **Sa ditë** _____ (rri, ne) në Dhërmi? _____
- 6 **Ti** _____ (jam) në hotel në orën 9? _____
- 7 **Filmi** _____ (filloj) në orën 18:00. _____
- 8 _____ (kam) Teuta kohë të lirë? _____

Exercise 6

Complete the following sentences with the correct form of the future tense.

- 1 **Amelia, ku** _____ do të shkosh _____ (shkoj, ti) me pushime?
- 2 _____ (shkoj, unë) në Jug me disa miq të huaj.
- 3 _____ (shkoj, ju) edhe në Tiranë?
- 4 **Jo,** _____ (shkoj, ne) në Tiranë.
- 5 **Sa ditë** _____ (rri, ata) në Sarandë vitin që vjen?
- 6 _____ (rri, ti) një javë në Sarandë dhe një javë në Dhërmi.
- 7 **Po në Butrint** _____ (shkoj, ato)?

Exercise 7

Use the reading below to answer the following questions:

- 1 Çfarë është Thethi?
- 2 Kur, ku dhe nga kush përmendet Thethi për herë të parë?
- 3 Si është Thethi?
- 4 Çfarë mund të shikosh në Theth?

- 5 **A** ka shpella në Theth?
- 6 **Sa** kilometra rrugë malore ka në Theth?
- 7 **Me** çfarë e krahason Thethin alpinisti Georg Heinsheimer?

(CD1; 61)

Thethi

Thethi është një park natyror 70 km larg nga Shkodra. Thethi përmendet për herë të parë nga Coronelli në vitin 1688, në një hartë gjeografike. Thethi është një vend shumë i bukur, me faunë dhe florë të pasur. Atje mund të shikosh edhe shqiponjën. Thethi ka kanione dhe male të larta dhe është një zonë e veçantë turistike në Shqipëri. Në Theth vijnë çdo vit alpinistë nga Evropa dhe nga bota si dhe studiues të shumtë. Atje ka disa shpella. Shpella e Arapit është 13 km e gjatë. Në Theth ka rreth 100 km rrugë malore, ku çiklistët malorë mund të shohin peizazhe të mrekullueshme. Alpinisti i madh Georg Heinsheimer, e krahason Thethin me Tirolin në Austri.

Vocabulary

alpinist, -i, -ë	mountain climbers
bot/ë, -a, -ë	world
çiklist, -i, -ë	bicycle rider
faun/ë, -a	fauna
flor/ë, -a	flora
gjeografik, -e	geographical
i,e gjatë	long
hart/ë, -a, -a	map
herë, -a, -ë	time
për herë të parë	for the first time
kanion, -i, -e	canyon
krahasoj	to compare
i,e lartë	high

ma <u>l</u> , -i, -e	mountain
ma <u>l</u> or, -e	mountainous
i mrekull <u>ë</u> shëm, e -me	marvellous, wonderful
na <u>t</u> yror, -e	natural
i,e pa <u>r</u> ë	first
pa <u>r</u> /k, -ku, -qe	park
i,e pa <u>s</u> ur	rich
peiz <u>a</u> zh, -i, -e	scenery, view
p ërmend <u>e</u> t	it is mentioned
r r <u>e</u> th	around
rru <u>g</u> /ë, -a, -ë	way, route
stu <u>d</u> iues, -i, -	researcher
shp <u>e</u> ll/ë, -a, -a	cave
shq <u>i</u> ponj/ë, -a, -a	eagle
i,e sh <u>u</u> mtë	numerous
Ti <u>r</u> ol, -i	Tyrol
tur <u>i</u> stik, -e	touristic
i,e ve <u>ç</u> antë	important

Unit Nine

Në rrugë

On the street

In this unit you will learn about:

- finding your way around the sights of a city
- demonstrative pronouns: nominative and accusative
- giving affirmative and negative orders
- ordering a cab
- the verbs **iki** 'to go, leave', **eci** 'to walk' and **hipi** 'to go in, climb'

Dialogue 1

Në rrugë (CD2; 1)

Eduardi po kërkon një bankë. Ai pyet një person në rrugë.

EDUARDI Më falni, a mund të më ndihmoni? A e dini ku ka një bankë këtu afër?

ANILA E shikoni atë shkollën atje? Banka është prapa shkollës. Është rreth 300 metra që këtej. Nëse doni, mund të shkoni dhe në një bankë që është në anën tjetër të rrugës, afër agjencisë turistike.

EDUARDI Shumë faleminderit!

ANILA Asgjë. Në këtë zonë ka dhe zyra të këmbimit valutor.

EDUARDI Ku ndodhen?

- ANILA Janë shumë afër. Ecni rreth 50 metra drejt urës. Në të djathtë është një hotel i ri. Afër hotelit ka dy zyra të këmbimit valutor.
- EDUARDI Shumë faleminderit! Po ndonjë automat ku mund të tërheq para, a ka këtu rrotull?
- ANILA Nëse doni të tërhiqni para, mund të përdorni automatën që ndodhet pranë zyrave të këmbimit valutor.
- EDUARDI Faleminderit për informacionin!
- ANILA Asgjë. Kënaqësia ime!

Vocabulary

<u>afër</u>	near
<u>agjenci</u> , -a, -	agency
<u>agjenci turistike</u>	travel agency
<u>asgjë</u>	nothing
<u>atë</u>	that (acc)
<u>automat</u> , -i, -e	ATM
<u>bank/ë</u> , -a, -a	bank
<u>di</u>	to know
<u>drejt</u>	toward
<u>ecni</u>	you go, you walk
<u>gjej</u>	to find
<u>informacion</u> , -i, -e	information
<u>kënaqësi</u> , -a, -	pleasure
<u>këtej</u>	here, this direction
<u>që këtej</u>	from here
<u>këtu</u>	here
<u>ndihmōj</u>	to help
<u>ndodhet</u>	it is located
<u>ndodhen</u>	they are located
<u>në anën tjetër</u>	on the other side
<u>para</u> , -ja, -	money
<u>përdor</u>	to use
<u>prapa</u>	behind

rreth ¹	around
rrotull	around
rrug/ë, -a, -	street
tërheq	to withdraw
tërheq para	to withdraw money
ur/ë, -a, -a	bridge
zon/ë, -a, -a	zone, area
zyr/ë, -a, -a	office
zyra të këmbimit valutor	exchange offices

Language points

Definite ablative case

In Dialogue 1, you encountered these structures:

Banka është **prapa** shkollës.
The bank is behind the school.

Ecni rreth 50 metra **drejt** urës.
Go about 50 metres toward the bridge.

Afër hotelit ka dy zyra të këmbimit valutor.
Near the hotel there are two exchange offices.

Mund të përdorni automatin që ndodhet **pranë** zyrave të këmbimit valutor.

You can use the ATM that is located near the exchange offices.

All the words in bold above can be used either as prepositions (followed by a complement) or as adverbs (by themselves).

Banka është **afër** agjencisë turistike. The bank is near the tourist agency.

Banka është **afër**. The bank is near.

Ecni rreth 50 metra **drejt** urës. Go about 50 metres toward the bridge.

Ecni **drejt**. Walk straight.

¹ **Rrotull** can also be used as an adverb: **Vij rrotull** 'I stroll around.' **Rreth** cannot be used as an adverb.

All these prepositions: **prapa** ‘behind’, **afër** ‘near’, **drejt** ‘toward’, **prej** ‘from’, **larg** ‘far’, **pranë** ‘near’, **rreth** ‘around’, **jashtë** ‘outside’, **gjatë** ‘along, during’, **pas** ‘after’ take the ablative case.

To form the definite ablative:

- definite singular masculine nouns: add **-t** to the **definite** form.

<i>Nominative</i> <u>definite</u>	<i>Ablative</i> <i>definite</i>	
hoteli	(afër) hotelit	(near) the hotel
miku	(afër) mikut	(near) the friend

- singular feminine forms: add **-s** to the **indefinite** form.

<i>Nominative</i> <u>indefinite</u>	<i>Ablative</i> <i>definite</i>	
shkollë	(afër) shkollës	(near) the school
urë	(afër) urës	(near) the bridge

- feminine nouns that end in a stressed vowel **-i**: add **-së** to the indefinite form as well.

<i>Nominative</i> <u>indefinite</u>	<i>Ablative</i> <i>definite</i>	
agjenci	agjencisë	the agency

- plural forms: add **-ve** to the plural indefinite, for both feminine and masculine nouns.

<i>Nominative</i> <u>indefinite</u>	<i>Ablative</i> <i>definite</i>	
studentë	(prapa) studentëve	(behind) the students
hotele	(pranë) hoteleve	(near) the hotels
zyra	(afër) zyrave	(near) the offices
shtëpi	(drejt) shtëpive	(toward) the houses

Demonstrative: Nominative forms

Albanian has two sets of demonstrative pronouns to indicate distance relative to the speaker. Demonstrative pronouns agree in gender, number

and case with the noun they refer to. The equivalents of 'this/these', used when the object is near the speaker, are: **ky, kjo, këta, këto**.

Ky është një student.	This is a student (masc).
Këta janë studentë.	These are students (masc).
Kjo është një studente.	This is a student (fem).
Këto janë studente.	These are students (fem).

If the object is far from the speaker, we use the **ai**-series shown below:

Ai është një student.	That is a student (masc).
Ata janë studentë.	Those are students (masc).
Ajo është një studente.	That is a student (fem).
Ato janë studente.	Those are students (fem).

These demonstrative forms can be used as pronouns (by themselves), as in the examples above. They can also be used as demonstrative adjectives, preceding a noun.

Ai student është larg.	That student (masc) is far away.
Ata studentë janë larg.	Those students (masc) are far away.
Ajo studente është larg.	That student (fem) is far away.
Ato studente janë larg.	Those students (fem) are far away.

We typically use the indefinite form of the noun after a demonstrative adjective. However, if we want to emphasize the direction or to contrast two nouns, then we use the definite form of the noun.

Ajo banon tek ajo shtëpia atje.
She lives in **that** house over there.

Po shikoj këta studentët në të djathtë.
I am watching **these** students on the right.

Demonstrative: Accusative forms

When the demonstrative forms appear as direct objects or as objects of prepositions that require the accusative case, we must use the corresponding accusative forms. As with nominative forms, the noun typically appears in the indefinite form; to emphasize the noun or the direction use the definite accusative form.

Po shkoj në atë drejtim.

I am going in that direction.

Po flas me këtë student.

I am speaking with this (masc) student.

Po flas me këtë studente.

I am speaking with this (fem) student.

Po flasim me këta studentë.

I am speaking with these (masc) students.

Do të flas me ato mësuese.

I will speak with those (fem) teachers.

E shikoni atë shkollën atje?Do you see **that** school over there?

The following chart summarizes the nominative and the accusative forms of the two demonstratives in Albanian:

	ky 'this'		ai 'that'	
	Nominative	Accusative	Nominative	Accusative
Masculine singular	ky	këtë	ai	atë
Feminine singular	kjo	këtë	ajo	atë
Masculine plural	këta	këta	ata	ata
Feminine plural	këto	këto	ato	ato

Exercise 1

Complete the following sentences with the ablative form of the nouns in parentheses.

- Unë jam** afër vajzës (near the girl).
- Banka është** _____ (far from the bridge).
- _____ (Near the agency) **ka një automat.**
- Po shkoj** _____ (toward the school).
- _____ (Around the house) **ka shumë fëmijë.**
- _____ (Near the hotel) **ka një bankë.**
- Marr informacione** _____ (from the female students).
- _____ (Behind the banks) **ka një agjenci turistike.**

- 9 **Ecni rreth 50 metra** _____ (toward the bridge).
 10 **Banka është** _____ (far from the school).
 11 **Banka është** _____ (near the travel agency).
 12 _____ (Near the hotels) **ka dy zyra të këmbimit valutor**.
 13 **Automati ndodhet** _____ (outside the money exchange offices).

Exercise 2

Translate the phrases in parentheses. Pay attention to the correct form of the demonstrative.

- 1 **Djali po shikon** (this house). _____ **këtë shtëpi** _____
 2 **Po flas me** (that girl). _____
 3 (These boys) **po shkojnë në bankë**. _____
 4 (Those houses) **janë larg**. _____
 5 **Unë shikoj** (this store). _____
 6 **Dua** (this one, referring to a book). _____
 7 **Nuk më pëlqejnë** (those ones, referring to female teachers).

Exercise 3

Translate the following sentences.

- Excuse me, can you help me?
- Do you know where there is a bank near here?
- The bank is behind the school, near the travel agency.
- In this area there are two money exchange offices.
- Near the hotel there is a bridge.

Exercise 4

Draw a map of a city and include the main buildings: theatre, museum, bank, etc. Then ask where the different buildings are, as in the example:

Example: **Ku është teatri? Teatri është afër muzeut.**

Dialogue 2

Si mund të shkoj tek Ambasada Angleze? (CD2; 4)

Helena pyet një person në rrugë sesi mund të shkojë tek Ambasada Angleze në Tiranë.

-
- HELENA Përshëndetje. Më falni, si mund të shkoj tek Ambasada Angleze?
- ROBERTI Ambasada angleze është në rrugën “Skënderbej”. Është larg që këtu. Nuk mund të shkoni më këmbë. Merrni më mirë një taksì.
- HELENA Ku mund të marr taksì?
- ROBERTI Keni taksì këtu afër. Kaloni rrugën dhe ecni 50 metra. Në të majtë rrinë gjithmonë disa taksì.
- HELENA Po nëse nuk gjej taksì atje?
- ROBERTI Telefononi në numrat: 2377777 ose 2255555. Janë Radio Taksì² dhe vijnë menjëherë.
- HELENA Ju falenderoj³ për ndihmën!
-

Dialogue 3

Kam nevojë për një taksì për në aeroport (CD2; 6)

Ava bisedon në telefon me një radio taksì.

-
- AVA Alo, mirëmbërëma! Kam nevojë për një taksì për në aeroport.
- RADIO TAKSI Patjetër! Cila është adresa jote?
- AVA Rruga “Myslym Shyri”, pallati 67.
- RADIO TAKSI Në rregull. Taksìa do të jetë atje për 10 minuta. Të lutem, prit jashtë.
- AVA Sigurisht. Më fal, sa larg është aeroporti?

² Also **Radio Taxi**.

³ Also **falënderoj**.

RADIO TAKSI	Nuk është larg. Nëse nuk ka trafik, do të jesh atje për 20–30 minuta.
AVA	Faleminderit.

Vocabulary

adres/ë, -a, -a	address
aeropot, -i, -e	airport
ambasad/ë, -a, -a	embassy
eci	to walk
falënderoj	to thank
gjej	to find
gjithmonë	always
juaj	your (2nd pl)
kaloj	to cross
kaloj rrugën	to cross the street
këmb/ë, -a, -ë	foot
më këmbë	on foot
këtu	here
i, e majtë	right
në të majtë	on the right
menjëherë	immediately
më mirë	better
ndihm/ë, -a, -a	help
nevoj/ë, -a, -a	need
kam nevojë për	to need
ose	or
pallat, -i, -e	building, palace
prit	wait, imperative
që këtu	from here
rrug/ë, -a, -ë	street
sä larg	how far
sesi	how
taksi, -a, -	taxi
tek	to
trafi/k, -ku, -qe	traffic

Language points

Imperative

In Dialogues 2 and 3 you saw the following structures:

Merrni më mirë një taks .	You (had) better take a cab.
Kaloni rrugën dhe eci 50 metra .	Pass the street and walk 50 metres.
Telefononi në numrin 2377777 .	Call the number 2377777.
Ju lutem , prisni jashtë .	Please, wait outside.

The forms in bold are imperative forms; they are used to give a command. The imperative can have only two forms: second person singular (**ti**) or second person plural (**ju**). The imperative form for **ju** is the same as the **ju** form in the present indicative. For the **ti** form, simply take off the **-ni** ending of the corresponding **ju** imperative. If the vowel changes in the **ju** form, the same vowel must be used in the imperative, as shown below.

<i>Verb</i>	<i>Present Indicative</i>	<i>Imperative</i>	<i>Imperative</i>	
	ju	ju	ti	
kaloj	kaloni	kaloni	kalo	Cross!
blej	blini	blini	bli	Buy!
hap	hapni	hapni	hap	Open!
marr	merrni	merrni	merr	Take!
dal	dilni	dilni	dil	Go out!
pi	pini	pini	pi	Drink!
ha	hani	hani	ha	Eat!

Verbs that end in **-sni** in the **ju** form always take a **-t** in the **ti** form.

<i>Verb</i>	<i>Present Indicative</i>	<i>Imperative</i>	<i>Imperative</i>	
	ju	ju	ti	
pyes	pyesni	pyesni	pyet	Ask!
pres	prisni	prisni	prit	Wait!
shes	shisni	shisni	shit	Buy!

Class 1 verbs which end in **-aj**, **-ěj**, **-uaj** or **-yej** add **-j** in the **ti** form after dropping the syllable **-ni**. The same is observed with the verbs **them** ‘to say’ and **dua** ‘to want’, which also change the vowel from **o** to **ua**.

<i>Verb</i>	<i>Present Indicative</i>	<i>Imperative</i>	<i>Imperative</i>	
	ju	ju	ti	
laj	lani	lani	laj	Wash!
shkruaj	shkruani	shkruani	shkruaj	Write!
luaj	luani	luani	luaj	Play!
běj	běni	běni	běj	Do!
them	thoni	thoni	thuaj	Say!
dua	doni	doni	duaaj	Want!

Some verbs take an **-r** in the **ti** form.

<i>Verb</i>	<i>Present Indicative</i>	<i>Imperative</i>	<i>Imperative</i>	
	ju	ju	ti	
hyj	hyni	hyni	hyr	Come in!
zěj	zini	zini	zěr	Take, hold!
bie	bini	bini	bjer	Bring!
věj	vini	vini	věr	Put!
lěj	lini	lini	lěr	Let!

The verbs **jam** ‘to be’, **kam** ‘to have’, **flas** ‘to speak’ and **vij** ‘to come’ are irregular.

<i>Verb</i>	<i>Present Indicative</i>	<i>Imperative</i>	<i>Imperative</i>	
	ju	ju	ti	
jam	jeni	jini	ji	Be!
kam	keni	kini	ki	Have!
flas	flisni	flisni	fol	Speak!
vij	vini	ejani	eja	Come!

Negative imperative

To form a negative imperative, simply add the negative adverb **mos** 'not' in front of the verb.

Merrni një taks!	Take a taxi!
Mos merrni një taks!	Don't take a taxi!
Prit jashtë!	Wait outside!
Mos prit jashtë!	Don't wait outside!

The verbs **iki** 'to go, to leave', **eci** 'to walk', **hipi** 'to go in, to climb'

Although these three verbs all end in a vowel and they should belong to the Class 3 verbs, they conjugate differently, hence their classification as Class 4.

Present tense indicative

	iki	eci	hipi
unë	iki	eci	hipi
ti	ikën	ecën	hipën
ai, ajo	ikën	ecën	hipën
ne	ikim	ecim	hipim
ju	ikni	ecni	hipni
ata, ato	ikin	ecin	hipin

Present subjunctive and future tense

	iki	eci	hipi
unë	(do) të iki	(do) të eci	(do) të hipi
ti	(do) të ikësh	(do) të ecësh	(do) të hipësh
ai, ajo	(do) të ikë	(do) të ecë	(do) të hipë
ne	(do) të ikim	(do) të ecim	(do) të hipim
ju	(do) të ikni	(do) të ecni	(do) të hipni
ata, ato	(do) të ikin	(do) të ecin	(do) të hipin

Imperative forms

<i>Verb</i>	<i>Present indicative</i> ju	<i>Imperative</i> ju	<i>Imperative</i> ti
iki	ikni	ikni	ik
eci	ecni	ecni	ec
hipi	hipni	hipni	hip

Exercise 5

Complete the following sentences with the imperative form of the verbs, both in singular and in plural.

- Mos (flas)** fol/flisni **shpejt!**
- (Zë)** _____ **vend** (place)!
- (Eci)** _____ **shpejt!**
- Mos (telefonj)** _____ !
- Mos** _____ **(marr) në telefon!**
- (Vë)** _____ **një adresë.**
- (Pres)** _____ **(jashtë).**
- (Dal)** _____ **nga shtëpia.**
- (Vij)** _____ **në orën 9.**
- (Jam)** _____ **atje në orën 10 në mëngjes.**

Exercise 6

Translate the following.

- You'd better take a cab.
- Where can I take a cab?
- Cross the street and walk 50 metres.
- What if I don't find taxis there?
- Call the number 2377777.
- I need a cab to the airport.
- What is your address?
- The cab will be there in 10 minutes.
- Please, wait outside.
- Write down (informal) the number.

Exercise 7

Use the reading below to answer the following questions:

- 1 Sa pika ka në Shkodër që riparojnë biçikleta?
- 2 Çfarë të bie në sy kur viziton për herë të parë Shkodrën?
- 3 Çfarë është biçikleta për shkodranët?
- 4 Kur e përdorin biçikletën shkodranët?
- 5 Pse e përdorin biçikletën shkodranët?

(CD2; 8)

Shkodra, qyteti i biçikletave

Në Shkodër, ka një numër të madh njerëzish që përdorin biçikletën. Aktualisht, në këtë qytet ka mjaft pika tregtimi biçikletash. Ka dhe rreth 30 pika që riparojnë biçikletat. Kur viziton Shkodrën për herë të parë, një nga gjërat që të bie në sy janë vendet për parkim për biçikletat, pranë dyqaneve, lokaleve, institucioneve publike etj.

Biçikleta është e dashur për shkodranët, por edhe mjaft e përdorshme. Kur flet me shkodranët, e kupton pse ata vazhdojnë të përdorin biçikletën. Një banor thotë: “Biçikleta është shumë ekonomike. Unë e përdor makinën vetëm kur bie shi ose kur dalim jashtë qytetit me familjen. Në punë shkojmë me biçikleta, pasi kursejmë kohë, lëvizim më lehtë dhe është më e shëndetshme.”⁴

Vocabulary

aktualisht	right now
banor, -i, -ë	inhabitant
bje	to fall
të bie në sy	strikes you
bje shi	to rain

⁴ Adapted from the article: *Qyteti i biçikletave, Shkodra vazhdon të ruajë emrin*. www.shekulli.com.al.

biçiklet/ë, -a, -a	bicycle
i,e dashur	dear
ekonomik, -e	economic
gjë, -ja, -ra	thing
her/ë, -a, -ë	times
koh/ë, -a, -ë	time
kuptoj	to understand
kursej	to save
lehtë	easily
lëviz	to move
lokal, -i, -e	local
më bie në sy	it catches my eye
mjaft	enough, many
njeri, -u, njerëz	person, people
parkim, -i, -e	parking
pasj	because
përdor	to use
i përdorsh/ëm, e -me	useful
plik/ë, -a, -a	spot, place
plikë tregtimi	commercial place
pse	because
riparoj	to repair
që	that
i shëndetsh/ëm, e -me	healthy
shkodran	inhabitant of Shkodra
tregtim, -i, -e	trading, marketing

Unit Ten

Në postë

At the post office

In this unit you will learn about:

- the post office
- dative forms of personal pronouns
- indirect objects
- talking on the phone
- indirect and direct object clitic pronouns in future and subjunctive constructions
- expressing an indirect and a direct object clitic pronoun together

Dialogue 1

Në postë (CD2; 9)

Ana po poston një letër në postë.

ANA Mirëdita, dua të postoj një letër për në Angli. Si janë tarifrat?

PUNONJËSJA Letra e thjeshtë kushton 80 lekë, kurse letra e porositur¹ kushton 150 lekë. Çmimi varet nga pesha.

¹ In colloquial language we use **letër rekomandë**, but in the official website of the Albanian post office (<http://www.postashqiptare.al>), you will find it as **letër e porositur**.

- ANA Për sa shkon letra e thjeshtë?
- PUNONJËSJA Letra e thjeshtë shkon për 8–10 ditë, kurse letra e porositur shkon për 4–5 ditë.
- ANA Unë kam një dokument shumë të rëndësishëm. Çfarë më sugjeroni të bëj?
- PUNONJËSJA Ju sugjeroj të përdorni shërbimin e shpejtë EMS.² Është shërbim i sigurt dhe ju garantoj që letra do të mbërrijë në Angli për 3–4 ditë.
- ANA Dakord. Po e dërgoj me shërbimin EMS.
- PUNONJËSJA Duhet të shkruani mbi zarf adresën e marrësit dhe adresën e dërguesit.
- ANA Në rregull. Tjetër?
- PUNONJËSJA Ju lutem, nënshkruani këtu: emër, mbiemër, firmë.

Vocabulary

adres/ë, -a, -a	address
adresa e dërguesit	sender's address
adresa e marrësit	receiver's address
dërgoj	to send
dërgues, -i, -	sender
em/ër, -ri, -ra	name
firm/ë, -a, -a	signature
garantoj	to guarantee
let/ër, -ra, -ra	letter
letër e porositur	registered letter
letër e thjeshtë	regular letter
marrës, -i, -	recipient
mbërrij	to arrive
mbi	on
mbiem/ër, -ri, -ra	surname
më	me (to me)
nënshkruaj³	to sign

² EMS = Express Mail Service.

³ You will also hear the verb **firmos** as the equivalent of 'to sign'.

përdor	to use
per sa shk ^o n	how long does it take
pesh/ë, -a, -a	weight
postoj	to post
i rëndësishëm, e -me	important
sugjeroj	to suggest
shërbim, -i, -e	service
shërbimi i shpejtë	express mail
i,e sigurt	secure
tarif/ë, -a, -a	fee
i,e thjeshtë	simple
varet	it depends
varet nga p ^e sha	it depends on the weight
zarf, -i, -e	envelope

Language points

Dative forms of personal pronouns

In Dialogue 1, you encountered these structures:

Çfarë **më** sugjeroni të bëj?

What do you suggest I should do?

Ju sugjeroj të përdorni shërbimin e shpejtë.

I recommend you use the fast service.

The words in bold are indirect object clitic pronouns. Indirect objects typically appear in the dative case, so these are dative clitic pronouns. Just like the direct object pronouns that we studied in Unit 6, indirect object pronouns come in two forms, a strong and a weak (clitic) form, as shown in the chart below:

<i>Nominative</i>	<i>Dative (Indirect form)</i>	
	<i>strong</i>	<i>weak (clitic)</i>
unë	mua	më
ti	ty	të
ai	atij	i
ajo	asaj	i
ne	neve	na
ju	juve	ju
ata	atyre	u
ato	atyre	u

The strong forms of the pronoun are used to emphasize the indirect object. They are typically placed in front of the sentence in these cases.

Mua më **japin një letër**.

They give **me** a letter.

While the weak form must always stay next to the verb, the long (or emphatic) form may float around.

Më **japin** mua **një letër**.

They give **me** a letter.

Më **japin një letër** mua.

They give **me** a letter.

The weak forms of the pronoun are used:

- when the indirect object is understood from context.

Po i shkruaj një letër.

I am writing a letter to her/him.

- with psychological verbs such as **pëlqej** 'to like'.

I pëlqen ai film.

He/she likes that film.

U pëlqen ai libër.

They like that book.

Other verbs like më pëlqen ‘to like’

Other verbs that function like **më pëlqen** are:

- **më⁴ duket** ‘to seem’
 Më duket **se ajo nuk do të vijë**.
 It seems to me that she is not coming today.
- **më dhemb** ‘to hurt’
 Më dhemb **koka**.
 I have a headache. (literally: the head hurts to me)
- **më merren mendtë** ‘to feel dizzy’
Po më merren mendtë.
 I feel dizzy.
- **më shijon gjella** ‘the food tastes good to (someone)’
Po më shijon **shumë dreka sot**.
 Lunch tastes very good to me today.
- **më shkon** ‘to look good on (something)’
Kjo bluzë më shkon **shumë**.
 This blouse looks very good on me.
- **më vjen mirë për** ‘to be happy for (someone)’
 Më vjen mirë **për ty**.
 I am happy for you.
- **më vjen keq për** ‘to feel sorry about’
 Më vjen keq **për ty**.
 I am sorry for you.
- **më vjen turp prej** ‘to be ashamed of’
 Më vjen turp **prej Mirës**.⁵
 I am ashamed of Mira.

⁴ You can replace **më** with any of the short forms of the dative pronouns: **të duket, i duket, na duket, ju duket, u duket**. The same rule applies for all the structures discussed in this section.

⁵ Note that this structure requires the ablative.

- **më intereson** 'it is of interest to me'

Kjo gjë nuk më intereson.

That (thing) doesn't interest me.

- **më rri mirë**⁶ 'it fits me well, looks good on'

Kjo bluzë më rri mirë.

This blouse fits me well.

Exercise 1

Use the correct form of the weak form of the indirect pronouns.

- 1 **Punonjësja** **i** (ajo) **thotë se letra shkon për 5 ditë.**
- 2 **Unë** (ju) **garantoj se shërbimi është i sigurt.**
- 3 **(Ne)** **pëlqen filmi.**
- 4 **Djali** (ti) **jep një letër.**
- 5 **(Ajo) sugjerojmë të shkojë në postë.**

Exercise 2

Complete the following sentences with both the strong and the weak form.

- 1 **Mua më** (Unë) **pëlqen filmi.**
- 2 (Ajo) **pëlqejnë kartolinat.**
- 3 (Ne) **pëlqen Shqipëria.**
- 4 (Ata) **pëlqejnë pushimet.**
- 5 (Ti) **pëlqen muzika.**

Exercise 3

Translate the following sentences.

- 1 I would like to mail a letter to England.
- 2 I have a very important document.
- 3 What do you suggest I do?
- 4 I suggest you use the express service.
- 5 Please, sign here!

⁶ Used for clothes.

Exercise 4

Translate the expressions in parentheses.

- 1 Më duket (It seems to me) **kartolinë e bukur.**
- 2 _____ (It looks good on me) **kjo bluzë.**
- 3 _____ (I am sorry) **për ju.**
- 4 _____ (I am ashamed) **që nuk do të vij me ju.**
- 5 _____ (It is of interest to me) **që të mësoj më shumë për Shqipërinë.**

Dialogue 2

Çfarë po bën këtu? (CD2; 11)

Sara dhe Ana bisedojnë në postë. Ato duan të postojnë kartolina për festat.

SARA Ana, çfarë po bën këtu?

ANA Po i dërgoj një letër motrës. Po ti?

SARA Po u dërgoj kartolina dhe dhurata për Vitin e Ri kushërinjve që jetojnë jashtë Shqipërisë.

ANA Pse po i poston kaq shpejt?

SARA Dua që të mbërrijnë në kohë. Për festa, posta do të ketë shumë ngarkesë dhe nuk dua që kartolinat dhe pakot të shkojnë me vonesë.

ANA Mirë e ke. Po u shkruaj dhe unë kushërinjve dhe miqve të mi. Po shkoj të blej kartolinat.

Vocabulary

dhurat/ë, -a, -a	gift, present
jashtë	outside
jashtë Shqipërisë	outside Albania
kaq	so
kartolin/ë, -a, -a	postcard
mbërrij	to arrive

mirë e ke	(literally: you have it right (colloquial))
ngarkes/ë, -a, -a	load, workload
shpejt	early, quick, fast
të mi	my (dat)
Viti i Ri	New Year
vonës/ë, -a, -a	delay

Language points

Indirect objects: Nouns and dative case

In Dialogue 2, Ana says to Sara:

Po i dërgoj një letër motrës.

I am sending a letter to (my) sister.

The noun **motrës** (**sime**) 'to my sister' is the indirect object, and it appears in the dative case.

The indirect object appears doubled by the indirect object clitic pronoun **i** 'to her'. To form the dative of definite nouns use the following rules:

For masculine singular nouns:

- -add **-t** to the **definite** form of the masculine nouns.

Nominative definite *Dative definite*

studenti **studentit** (to) the male student

miku **mikut** (to) the friend

For feminine singular nouns:

- add **-s** to the **indefinite** form of feminine nouns.

Nominative indefinite *Dative definite*

studente **studentes** to the female student

vajzë **vajzës** to the girl

- add **-së** to the **indefinite** form of feminine nouns ending in a stressed vowel.

Nominative indefinite Dative definite

agjenci **agjencisë** the agency

For masculine and feminine plural nouns:

- add **-ve** to the plural **indefinite**; this applies to both feminine and masculine nouns.

Nominative indefinite Dative definite

studentë **studentëve** to the (male)students

studente **studenteve** to the (female)
students

vajza **vajzave** to the girls

Clitic doubling with indirect and direct objects

Indirect objects are typically doubled in Albanian, that is to say, you will typically find both an indirect object and a dative weak (clitic) pronoun. The indirect object may precede or follow the direct object.

Po i dërgoj Teutës një letër. I am sending Teuta a letter.

Po i dërgoj një letër Teutës. I am sending Teuta a letter.

Direct objects, on the other hand, are doubled when the direct object has already been mentioned in context.

Po marr Teutën në telefon.

I am calling Teuta on the phone.

Po e marr tani Teutën në telefon.

I am calling Teuta on the phone now.

Possessive adjectives, Part II: Nominative plural possessives

In Unit 7 we learned the possessive adjectives for nominative singular possessives. In this lesson we will learn the forms of the

nominative plural possessive adjectives. These are shown in the following chart:

<i>Masculine</i>	<i>Feminine</i>	
shokët e mi	shoqet e mia	my (male/female) friends
shokët e tu	shoqet e tua	your (male/female) friends
shokët e tij	shoqet e tij	our (male/female) friends
shokët e saj	shoqet e saj	her (male/female) friends
shokët tanë	shoqet tona	your (male/female) friends
shokët tuaj	shoqet tuaja	your (male/female) friends
shokët e tyre	shoqet e tyre	their (male/female) friends

These forms can be used in subject position or after prepositions that require the nominative case, such as **nga**, **te(k)**.⁷

Unë po vij nga shtëpia ime.

I am coming from my home.

Unë po shkoj te shoqja ime.

I am going to my friend's house.

Exercise 5

Change the following sentences into the plural.

- 1 **Ky është shoku im.** Këta janë shokët e mi.
- 2 **Shtëpia ime është larg.**
- 3 **Shoku yt është mjek.**
- 4 **Vëllai ynë është mësues.**
- 5 **Motra jonë është mësuese.**
- 6 **Letra jote është shumë e bukur.**
- 7 **Banka e saj është larg.**
- 8 **Po shkoj te shoqja e tyre.**
- 9 **Studenti i tyre është i mirë.**
- 10 **Kartolina e tij është interesante.**

⁷ **Te** is used for short distances: **Po shkoj te dera** 'I am going to the door'; or to indicate 'to the house of . . .': **Po shkoj te Ardi** 'I am going to Ardi's place.'

Dialogue 3

A mund të bisedoj me zotin Adam, ju lutem? (CD2; 13)

Sara nga kompania “Shqipëria” komunikon në telefon me kompaninë EDFA.

ERIKA Kompania EDFA, mirëdita.

SARA Alo, mirëdita! Unë quhem Sara dhe telefonoj nga kompania “Shqipëria”. A mund të bisedoj me zotin Adam, ju lutem?

ERIKA Zoti Adam për momentin është i zënë. Doni t’i lini një mesazh?

SARA A mund t’i thoni zotit Adam se po presim një përgjigje për kontratën?

ERIKA Patjetër. Do ta informojmë sapo të mbarojë takimin.

SARA Më falni, kur mund t’ju telefonoj sërish?

ERIKA Nëse doni, mund të na lini një numër telefoni që t’ju telefonojmë ne.

SARA Shumë faleminderit. Po ju jap më mirë një numër celulari. Ndërkohë, po jua dërgojmë dhe njëherë e-mail-in me informacione për kontratën.

ERIKA Shumë faleminderit! Ju lutem, na e dërgoni sa më shpejt.

Vocabulary

bisedoj	to talk
dërgoj	to send
e-mail, -i, -e	e-mail
informacion, -i, -e	information
kompani, -a, -	company
komunikoj	to communicate
kontrat/ë, -a, -a	contract
lë	to leave
lë një mesazh	to leave a message
mbaroj	to start
mesazh, -i, -e	message
më mirë	better

moment , -i, -e	moment
për momentin	for the moment
ndërkohë	meanwhile, in the meantime
nëse	in case, if
num/ër , -ri, -ra	number
numër celulari	mobile phone number
numër telefoni	phone number
njëherë	once
edhe njëherë	once more
përgjigj/e , -a, -e	answer
sapo	as soon as
sëri sh	again
takim , -i, -e	meeting
telefoni	to call
i,e zënë	busy

Language points

Dative clitic pronouns and subjunctive/future të

In Dialogue 3, you saw some clitic pronouns used in subjunctive constructions:

A mund t'i thoni zotit Adam se . . .

Can you please tell Mr. Adams that . . .

When **të** is followed by the clitic pronoun **i** 'him, her, it', it becomes **t'i**.

Doni t'i lini një mesazh?

Would you like to leave him a message?

The subjunctive marker **të** is also truncated to **t'** when it is followed by the clitic pronouns **ju** 'you' and **u** 'them'.

. . . një numër telefoni që t'ju telefonojmë ne.

. . . a phone number for us to call you.

. . . një numër telefoni që t'u telefonojmë ne.

. . . a phone number for us to call them.

With other short-form pronouns, **të** remains unchanged.

Vajza do të më lërë një mesazh.

The girl will leave me a message.

Vajza do të të lërë një mesazh.

The girl will leave you a message.

Vajza do të na lërë një mesazh.

The girl will leave us a message.

Accusative clitic pronouns and subjunctive/ future të

The same process in which **të** is truncated to **t'** is found with the direct object (accusative) clitic i 'them'.

Sekretari do t'i informojë për takimin.

The secretary will inform them about the meeting.

When **të** appears in front of **e**, it changes to **ta**.

Do ta informojmë sapo të mbarojë takimin.

We will inform him as soon as the meeting is over.

The following chart includes a summary of dative and accusative clitic pronouns following **të**:

Future tense + dative clitic

Future tense + accusative clitic

Vajza do të më lërë një mesazh në telefon.

Vajza do të më informojë për takimin.

Vajza do të të lërë një mesazh në telefon.

Vajza do të të informojë për takimin.

Vajza do t'i lërë një mesazh në telefon.

Vajza do ta informojë për takimin.

Vajza do të na lërë një mesazh në telefon.

Vajza do të na informojë për takimin.

Vajza do t'ju lërë një mesazh në telefon.

Vajza do t'ju informojë për takimin.

Vajza do t'u lërë një mesazh në telefon.

Vajza do t'i informojë për takimin.

Direct and indirect object clitics

Direct and indirect objects may co-occur. When they do, the indirect object clitic typically precedes the direct object one.

Kush ju jep numrin?

Who gives you the number?

Sekretarja na e jep (numrin).

The secretary gives it to us (the number).

Ju lutem, na e dërgoni sa më shpejt.

Please, send it to us as soon as possible.

However, just as the subjunctive/future marker **të** changes when followed by the clitics **i**, **e** or **u**, so do indirect object clitic pronouns when followed by a direct object clitic.

Gëzimi ia tregon Teutës të gjithë historinë. (i + e)

Gëzim told Teuta the whole story.

Teuta ma tregon të gjithë historinë. (më + e)

Teuta told me the whole story.

Agimi m'i thotë të gjitha. (më + i)

Agim tells me everything.

Po jua dërgojmë informacionet. (ju + i)

We are sending you the information.

The following chart shows the change that indirect and direct objects undergo when they appear together:

	+ e	+ i
më	ma	m'i
të	ta	t'i
i	ia	ia
na	na e	na i
ju	jua	jua
u	ua	ua

These complex forms may also cause the subjunctive/future marker **të** to truncate.

Gëzimi do t'ia tregojë Teutës të gjithë historinë.

Gëzim will tell Teuta all the story.

Dua që Teuta të m'i thotë të gjitha.

I want Teuta to tell me everything.

There are different combinations of these complex clitic clusters with **të**:

të ma	të ta	t'ia	të na e	t'jua	t'ua
të m'i	të t'i	t'ia	të na i	t'jua	t'ua

Exercise 6

Complete the following sentences with the correct form of **të** and the corresponding accusative (direct object) or dative (indirect object) clitic.

- 1 **A mund** ___t'i___ **thoni zotit Andrea se kemi një takim?**
- 2 **A mund** _____ **dërgoni një letër motrës?**
- 3 **Ata do** _____ **shohin filmin e ri.**
- 4 **Djali do** _____ **lërë (juve) një mesazh në telefon.**
- 5 **Do** _____ **sugjeroj vëllezërve që të vijnë nesër.**
- 6 **Mësuesja do** _____ **informojë atë për takimin.**
- 7 **Unë dua** _____ **blej librin.**
- 8 **Kur mund** _____ **telefonoj (atij) sërish?**
- 9 **Mund** _____ **takoj shokët.**
- 10 **Do** _____ **flas shoqes.**

Exercise 7

Complete the following sentences with the correct strong forms of the accusative or dative pronouns, as necessary.

- 1 **Erika po më telefonon** ___mua___.
- 2 **Po të flas** _____.
- 3 **Sara u telefonon** _____.
- 4 **Po më dërgojnë** _____ **një letër.**
- 5 **Po i shikoj** _____.
- 6 **Mira po i shkruan** _____.
- 7 **Mund të na lini** _____ **një numër telefoni?**
- 8 **Po të shikoj** _____.
- 9 **Z. Adam po e dëgjon** _____.

Exercise 8

Complete the following sentences with the correct indirect + direct clitic cluster.

- 1 **Ai po** ____ **ma** ____ **dërgon letrën mua.**
- 2 **Z. Adam po** _____ **shkruan e-mail-et juve.**
- 3 **Sekretarja po** _____ **jep numrin atyre.**
- 4 **Ajo po** _____ **lë atyre mesazhet në celular.**
- 5 **Erika po** _____ **shpjegon problemet asaj.**

Exercise 9

Translate into Albanian.

- 1 Can I talk with Mr. Adam, please?
- 2 Mrs. Adam is busy.
- 3 Would you like her to leave you a message?
- 4 We will inform them.
- 5 I will give her a mobile phone number.

Exercise 10

Use the reading below to answer the following questions.

- 1 **Çfarë mundëson interneti?**
- 2 **Çfarë është interneti?**
- 3 **Çfarë mund të bësh në internet?**
- 4 **A e përdorin qytetarët shqiptarë internetin?**
- 5 **Sa është përqindja në Evropë dhe në Shqipëri?**
- 6 **Si janë çmimet për internetin?**
- 7 **Çfarë projekti ka qeveria shqiptare?**
- 8 **Sa shkolla kanë kabinet informatike?**
- 9 **Sa kompjuterë janë të lidhur në rrjet?**
- 10 **Cilët janë përdorues të rregullt të internetit?**

(CD2; 14)

Interneti në Shqipëri

Interneti po transformon gjithnjë e më shumë botën. Interneti mundëson komunikimin e shpejtë mes individëve dhe organizatave. Interneti është gazeta dhe enciklopedia më e madhe në botën moderne. Në internet mund të komunikosh, mund të lexosh, mund të marrësh informacione, mund të blesh e mund të shesësh mallra dhe shërbime, mund të paguash faturat, mund të publikosh, të dëgjosh muzikë, mund të bësh shkollë dhe trajnime profesionale etj.

Edhe qytetarët shqiptarë po e përdorin çdo ditë e më shumë internetin. Statistikat tregojnë se 32 për qind përdorin sot internetin. Evropa e ka mesataren 45 për qind, Shtetet e Bashkuara të Amerikës mbi 70 për qind.

Nëse flasim për vitin 2009, Shqipëria është pak a shumë në një nivel të njëjtë me vendet në rajon, por mbrapa mesatares evropiane. Çmimet për internetin janë ende të larta. Pas abonimit dhe instalimit, që janë kryesisht falas, çdo muaj duhet të paguash jo më pak se 1,000 lekë⁸ për një linjë interneti komode.

Si në të gjitha vendet, edhe në Shqipëri, të rinjtë janë përdorues të rregullt të internetit. Një shtrirje të madhe, interneti ka edhe në shkollat shqiptare. Qeveria shqiptare ka një projekt për shkollat dhe sot ka rreth 2000 shkolla me kabinet informatike, me të paktën 5–15 kompjuterë të lidhur në rrjet, por jo të gjitha e kanë efektive lidhjen me internetin në çdo kohë.

⁸ Around \$10.

Vocabulary

abonim , -i, -e	subscription
bot/ë , -a, -ë	world
dëgjoj	to listen to
enciklopedi , -a, -	encyclopedia
ende	still, yet
efektiv , -e	effective
falas	for free
fatur/ë , -a, -a	bill
gjithnjë	always
gjithnjë e më shumë	even more
individ , -i, -ë	individual
informatik , -e	informatics
instalim , -i, -e	installation
internet , -i	Internet
kabinet , -i, -e	section
komunikim , -i, -e	communication
komunikoj	to communicate
lidhj/e , -a, -e	connection
i,e lidhur	connected
linj/ë , -a, -a	line, connection
mall , -i, -ra	ware, goods
mbrapa	above
mes	among
mesatar/e , -ja, -e	average
mundësoj	to make possible
nivel , -i, -e	level
i,e njëjtë	identical, same
organizat/ë , -a, -a	organization
pak a shumë	more or less
përdorues , -i, -	user
për qind	per cent
përqindj/e , -a, -e	percentage, rate

për sa shkōn	how long does it take
profesional, -e	professional
publikōj	to publish
qiveri, -a, -	government
qytetar, -i, -ë	citizen
rajon, -i, -e	region
(i) ri, -u, -nj	young man
të rinj	young men, young people
të reja	young women
i, e rregullt	regular
rrjet, -i, -e	network
shërbim, -i, -e	service
shtrirj/e, -a, -e	extent, range
trajnim, -i, -e	training
transformōj	to transform
tregoj	to tell, to show

Unit Eleven

Në Tiranë

In Tirana

In this unit you will learn about:

- describing your daily routine
- using Class 6 verbs
- expressing emotions
- making plans with your friends
- passive constructions
- reciprocal constructions
- impersonal constructions

Dialogue 1

Në Tiranë (CD2; 15)

Drini po bisedon me Arjanin për pushimet e tij në Tiranë.

ARJANI Drini, ç'kemi? Ç'thonë pushimet?

DRINI Shumë mirë, Arjan.

ARJANI Si po i kalon ditët?

DRINI Shkëlqyeshëm! Në mëngjes, sa zgjohem nga gjumi, ha mëngjes dhe dal për vrap nga Liqeni.¹ Atje takohem me ca shokë. Pas vrapit, ulemi dhe pimë një kafe të gjithë bashkë.

ARJANI Po pasditeve, me se merresh?

¹ **Liqeni artificial** 'Artificial Lake' of Tirana is a place where people usually go jogging.

- DRINI Pasditeve dal me kushërinj e miq. E ndiej shumë mungesën e tyre dhe dua të rri sa më shumë me ata.
- ARJANI Dhe sa do të rrish këtu?
- DRINI Dhe dy javë. Do të më marrë malli për të gjithë kur të iki.
- ARJANI Ke në plan të vish prapë vitin tjetër?
- DRINI Besoj se po.
- ARJANI Kalofsh mirë dhe shpresoj të shihemi së shpejti!

ABC

Vocabulary

besoj	to believe
Besoj se po!	I hope so!
Ç' thonë (pushimet)?	What about (your vacation)?
dal	to go out
gjum/ë, -i	sleep
ha mëngjes	to eat breakfast
iki	to go
Kalofsh mirë!	Have a good time!
liqen, -i, -e	lake
mall, -i	longing
më merr malli	to miss (literally: the longing is taking me)
merrem	to be engaged with, to do
munges/ë, -a, -a	absence
ndiej	to feel
e ndiej mungesën	to miss (literally: to feel the absence)
pasditeve	on the afternoons
plan, -i, -e	plan
prapë	again
sa	as
sa më shumë	as much as possible
së shpejti	soon
Si po i kalon ditët?	How are you spending your days?
shihem	to see (reflexive)
shkëlqyeshëm	brilliantly, in an excellent way
shpresoj	to hope

takohem	to meet, to get together
ulem	to sit
vit, -i, -e	year
vitin tjetër	next year
vrap, -i	run
dal për vrap	to go for a run
i, e tyre	their
zgjohem	to wake up
zgjohem nga gjumi	(literally: to wake up from the sleep)

Language points

Class 6 -(h)em verbs

In this unit we will study verbs that end in **-(h)em**. These verbs belong to Class 6 (see Unit 2), and have traditionally been analyzed as reflexive verbs. Many verbs in this class are verbs in which the subject carries out and at the same time receives or suffers the action of the verb. This is why these verbs are typically referred to as ‘reflexive verbs’. However, we will avoid such terminology here as there are many verbs that do not imply a reflexive action (take **zgjohem** ‘to wake up’, where it is clearly not the case that I wake myself up; I just wake up!). Then there are other verbs that exist only in the **-(h)em** class: **ankohem** ‘to complain’. So we will avoid the name ‘reflexive verbs’ here.

Compare the following structures:

Nëna zgjon **djalin nga gjumi**. The mother is waking up the son.

Nëna zgjohet **nga gjumi**. The mother is waking up.

Many **-(h)em** verbs are usually used to describe daily routines, verbs such as: **lahem** ‘to wash oneself’, **krihem** ‘to comb oneself’, **vishem** ‘to dress oneself’, **zhvishem** ‘to undress oneself’, **rruhem** ‘to shave oneself’, **merrem** ‘to be involved’. The examples below show the relation between a regular transitive verb and the corresponding Class 6 verb:

- **laj/lahem**

Unë laj **rrobat**. I do the laundry.

Unë lahem. I take a bath. (literally: I wash myself)

- **kreh/krihem**

Unë kreh flokët.	I comb my hair.
Unë kreh djalin.	I comb my son's hair.
Unë krihem.	I comb my own hair.

- **vesh/vishem**

Unë vesh një bluzë.	I wear a blouse.
Unë vesh djalin.	I dress my son.
Unë vishem.	I dress myself.

- **zhvesh/zhvishem**

Unë zhvesh bluzën.	I take off the blouse.
Unë zhvesh djalin.	I undress the child.
Unë zhvishem.	I get undressed.

- **rruaj/rruhem**

Unë rruaj mjekrrën. ²	I shave my beard.
Berberi rruan një klient.	The barber is shaving a client.
Burri rruhet.	The man shaves himself.

- **marr/merrem**

Unë marr një informacion.	I take/receive a (piece of) information.
Unë merrem me sport.	I do sports.

Notice that while most verbs and the corresponding Class 6 form are connected in meaning, some verbs, such as **marr/merrem**, change meaning drastically. Other verbs that change meaning in the **-(h)em** form are:

bëj	to do	bëhem	to become
heq	to remove	hiqem	to pretend
jap	to give	jepem	to devote oneself
pjek	to grill	piqem	to become ripe
sjell	to bring	sillem	to behave

² Notice that in Albanian we don't use a possessive with parts of the body. Thus we say **Unë kreh flokët** 'I comb my hair,' (literally: I comb the hairs), **Unë rruaj mjekrrën** 'I shave my beard' (literally: I shave the beard), etc.

Class 6 verbs have their own endings. Compare the Class 1 verb **laj** ‘to wash’ with the corresponding Class 6 **-(h)em** verb **lahem** ‘to wash oneself’:

	laj ‘to wash’	lahem ‘to wash oneself’
unë	laj	la-hem
ti	lan	la-hesh
ai, ajo	lan	la-het
ne	lajmë	la-hemi
ju	lani	la-heni
ata, ato	lajnë	la-hen

Below are two Class 2 verbs, **marr** ‘to take’ and **vesh** ‘to wear/dress’, with the corresponding Class 6 **-(h)em** forms, **merrem** ‘to be involved’ and **vishem** ‘to dress oneself’. Notice that if the verb stem ends in a consonant, we add **-em** rather than **-hem**.

	marr ‘to take’	merrem ‘to be involved’	vesh ‘to wear/dress’	vishem ‘to dress myself’
unë	marr	merr-em	vesh	vishem
ti	merr	merr-esh	vesh	vishesh
ai, ajo	merr	merr-et	vesh	vishet
ne	marrim	merr-emi	veshim	vishemi
ju	merrni	merr-eni	vishni	visheni
ata, ajo	marrin	merr-en	veshin	vishen

You may be wondering where the stem of the **-(h)em** form comes from. Where there is such a connection, it comes from the second person plural **ju** ‘you’ of the present tense indicative.

Verb	ju form in present indicative	-(h)em form
------	-------------------------------	-------------

marr	merr- ni	merr- em	to be involved with, to do
vesh	vish- ni	vish- em	to get dressed
laj	la- ni	la-h- em	to wash oneself
takoj	tako- ni	tako-h- em ³	to meet with someone

³ We could posit that **-em** (and not both **-em** and **-hem**) is the basic ending for Class 6 verbs. An **-h-** appears when the verb stem ends in a vowel to avoid having two vowels in sequence.

To form the present progressive of **-(h)em** verbs, just add the particle **po** in front of the verb.

Unë lahem në orën 7:00. I take a shower at 7:00.

Unë po lahem tani. I am taking a shower now.

In Dialogue 1, you also encountered structures in the subjunctive:

Shpresoj të shihemi së shpejti!

I hope we can see each other (i.e. meet again) soon!

-(h)em verbs take the same endings in the present subjunctive and in the future as in the present tense indicative.

	<i>Present indicative</i>	<i>Present subjunctive</i>	<i>Future</i>
unë	lahem	të lahem	do të lahem
ti	lahesh	të lahesh	do të lahesh
ai, ajo	lahet	të lahet	do të lahet
ne	lahemi	të lahemi	do të lahemi
ju	laheni	të laheni	do të laheni
ata, ato	lahen	të lahen	do të lahen

Class 6 psychological verbs

Many verbs that express emotional reactions also belong to Class 6 (**-(h)em** verbs). When used in their non-**(h)em** transitive form, they are usually interpreted as causative verbs, that is, they cause someone to feel something.

- **kënaq/kënaqem**

Ai po e kënaq fëmijën këtu.

He is making the child happy here.

Ai po kënaqet këtu.

He is enjoying himself here.

- **mërzis/mërzitem**

Unë e mërzis vajzën.

I am annoying the girl.

Unë mërzitem.

I am getting bored/annoyed myself.

- **trishtoj/trishtohem**

Ajo të trishton ty. She makes you feel sad.

Ajo trishtohet. (literally: She feels sad.)

Below are some other common **-(h)em** verbs:

- **përpiqem** 'to try'

Vajza përpiqet të mësojë shumë.

She is trying to learn a lot.

- **fejohem**⁴ 'to get engaged'

Drina po fejohet.

Drina is getting engaged.

Drina po fejohet me një djalë anglez.

Drina is getting engaged to a British guy.

- **martohem** 'to get married'

Iliri po martohet.

Ilir is getting married.

Iliri po martohet me një vajzë angleze.

Ilir is getting married to a British girl.

- **përshëndetem** 'to greet'

Unë po përshëndetem me një shoqe.

I am greeting a (female) friend.

- **përqafohem** 'to embrace, to hug'

Shokët përqafohen me mall.

The friends hug each other with feeling.

Exercise 1

Complete the following sentences by translating the verbs in parentheses.

- 1 **Ajo** merret (is involved with, does) **me sport, kur ka kohë.**
- 2 **Ne** _____ (wash ourselves) **çdo mëngjes.**
- 3 **Ju** _____ (are greeting) **me një shok.**
- 4 **Beni** _____ (is shaving himself).

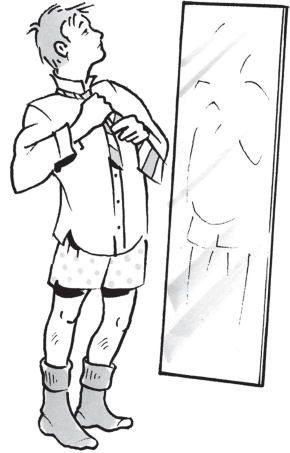
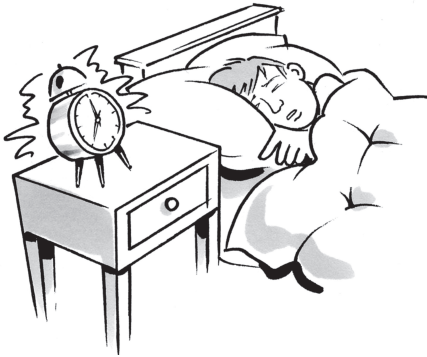
⁴ Note the use of the preposition **me** 'with' with some Class 6 verbs: **fejohem**, **martohem**, **përshëndetem**, etc.

- 5 **Alma** _____ (is getting dressed) **sepse do të shkojë në punë.**
 6 **Ata** _____ (wake up) **nga gjumi në orën 7.**
 7 **Anita** _____ (is getting married) **në tetor.**
 8 **Eraldi** _____ (is getting bored) **në shtëpi, sepse është vetëm.**
 9 **Ata** _____ (are hugging each other) **me mall.**
 10 **Unë** _____ (am feeling sad).

Exercise 2

Describe your daily routine from the time you wake up until the time you leave for school/work. Then describe Eraldi's daily routine.

Exercise 3

Complete the following sentences with the correct form of the verbs in parentheses. Use the present subjunctive or the future tense as needed.

- 1 **Vajza duhet** ___ të vishet ___ (to get dressed) **shpejt.**
- 2 **Ata mund** _____ (to do) **me sport.**
- 3 **Ai** _____ (will get dressed).
- 4 **Ata duan** _____ (to take a shower) **shpejt.**
- 5 **Ti** _____ (will be involved) **me politikë.**
- 6 **Era duhet** _____ (to comb her hair).
- 7 **Ne** _____ (will see each other) **të hënën.**
- 8 **Ata** _____ (will wake up) **nga gjumi së shpejti.**

Exercise 4

Translate the following into Albanian.

- 1 How do you spend your days?
- 2 I wake up in the morning, eat breakfast and go running.
- 3 I meet some friends at the coffee shop.
- 4 We sit (together) and drink coffee.
- 5 I hope we will see each other again.

Dialogue 2

Atëherë, shihemi të dielën! (CD2; 18)

Eda dhe Maria flasin në telefon. Ato duan të shohin një shfaqje në teatër.

-
- EDA Alo Maria, si je?
- MARIA Mirë faleminderit, Eda, po ti?
- EDA Shumë mirë. Maria, këto ditë po shfaqet një teatër i ri. Thonë se është i bukur. A shkojmë ta shohim nesër pasdite?
- MARIA Nesër pasdite nuk mundem, sepse kam një vizitë tek mjeku.
- EDA Maria, çfarë ke? Nuk ndihesh mirë?
- MARIA Jo, jo. Eda, mos u shqetëso! Është thjesht për kontroll.
- EDA Mirë. Po të shtunën, si e ke?

- MARIA Të shtunën do të takohem me disa miq të vjetër për darkë.
E lëmë për të dielën?
- EDA. Shumë mirë.
- MARIA Po për biletat?
- EDA Biletat do t'i rezervoj unë. Po përpiqem të flas dhe me Tinën.
Mbase do të vijë edhe ajo me ne.
- MARIA Shumë mirë. Atëherë shihemi të dielën. A takohemi para
Teatrit Kombëtar, të dielën në orën 8:00? Teatri fillon në
orën 8.30.
- EDA Mirë. Mirupafshim! Të fala nga shtëpia.

Vocabulary

atëherë	then
bilet/ë, -a, -a	ticket
i,e bukur	beautiful
dakord	agreed, in agreement
dark/ë, -a, -a	dinner
të fala	greetings
Të fala nga shtëpia!	Greetings to your family!
kontroll, -i, -e	control
lë	to leave
E lëmë për të dielën?	Shall we leave it for Sunday?
mbase	perhaps
mos	don't (negative imperative)
mundem	can, be able
ndihem	to feel
përpiqem	to try
rezervoj	to make a reservation
shfaqet	it is shown
shfaqet një teatër	to show a play
shoh	to watch
shqetësohem	to be worried
Mos u shqetëso!	Don't worry!
takohem	to meet with

teat/ër, -ri, -ro	theatre, play
Teatri Kombëtar	National Theatre
thjesht	simply
thonë	they say
vizit/ë, -a, -a	visit

Language points

Passive constructions

In an active sentence the subject (semantically, the ‘agent’) typically carries out an action and the object receives or suffers the action (semantically, the ‘patient’). In a passive sentence, the subject is typically the patient (and thus it needs to agree with the verb) and verbs will typically appear in their **-(h)em** form. The agent of a passive sentence is optionally introduced by the preposition **nga** ‘from, by’.

Gazeta publikon artikullin.

The newspaper publishes the article.

Artikulli publikohet nga gazeta.

The article is published by the newspaper.

Mësuesi hap dritaret.

The teacher opens the windows.

Dritaret hapen nga mësuesi.

The windows are opened by the teacher.

Reciprocal constructions

Verbs that express a reciprocal construction are commonly expressed in the **-(h)em** form:

Gëzimi dhe Teuta po fejohej.

Gëzim and Teuta are getting engaged.

Gëzimi dhe Teuta do të martohen.

Gëzim and Teuta will get married.

Gëzimi dhe Teuta gjithmonë përqafohen.

Gëzim and Teuta always hug each other.

Gëzimi dhe Teuta po puthen.

Gëzim and Teuta are kissing each other.

Shokët po përshëndeten.

The friends are greeting each other.

We typically use the **ne** form of Class 6 verbs to say goodbye.

Shihemi nesër!

See you tomorrow! (literally: we see each other tomorrow)

Dëgjohemi!

Let's call each other! (literally: we listen to each other)

Impersonal constructions

Impersonal constructions can also be expressed with a **-(h)em** construction. Since the construction is impersonal, the verb will always appear in the third person singular.

Mendohet **se do të ketë shumë turistë këtë verë.**

It is thought that there will be a lot of tourists this summer.

Thuhet se **kjo është një shkollë shumë e mirë.**

It is said that this is a very good school.

Class 6 verbs: Imperative forms

-(h)em verbs form the imperative by adding **-(h)u** or **-(h)uni** to the stem of the **-(h)em** form, to form the **ti** and the **ju** form, respectively:

	<i>ti form</i>	<i>ju form</i>	
ul-em	ul-u	ul-uni	Sit down!
vish-em	vish-u	vish-uni	Get dressed!
nis-em	nis-u	nis-uni	Leave!
la-hem	la-hu	la-huni	Wash up!
zgjo-hem	zgjo-hu	zgjo-huni ⁵	Wake up!

To form the negative imperative of the **ti** form, use **mos u** ‘don’t!’ in front of the respective stem without the **-hem** ending.

lahu!	mos u laj!	Don’t wash yourself!
zgjohu!	mos u zgjo!	Don’t wake up!
vishu!	mos u vish!	Don’t get dressed!

To form the negative imperative of the **ju** form, put **mos u** ‘don’t’ in front of the verb. The form of the verb is basically the stem without the Class 6 **-(h)em** ending plus the personal ending **-ni**.⁶

⁵ Think of **-u** as a reflexive clitic pronoun which means ‘self’, and which appears in imperative forms and which never changes form (we use the same form with all grammatical persons). Thus **-u-** is added to the stem of the **-(h)em** verb. The **ti-** form has no ending in the imperative while the **ju** form takes an additional **-ni** ending:

nis-em	nis-u	nis-u-ni	Leave!
ul-em	ul-u	ul-u-ni	Sit down!

Stems that end in a vowel add **-h-** to avoid two vowels appearing in sequence:

la-h-em	la-h-u	la-h-u-ni
zgjo-h-em	zgjo-h-u	zgjo-h-u-ni

We thus see that all verbs have essentially the same behavior in the imperative.

⁶ In negative imperatives, clitics always appear before the verb. Hence, **-u-**, being a reflexive clitic, as we suggested in the previous footnote, must appear before the verb. The verbs are used basically in the same form as in the affirmative. The **-h-** is no longer needed, as it appeared only to avoid having the reflexive clitic **-u-** next to a vowel.

la-h-em	la-h-u	mos u laj	la-h-u-ni	mos u la-ni
zgjo-h-em	zgjo-h-u	mos u zgjo	zgjo-h-u-ni	mos u zgjo-ni
ni-sem	nis-u	mos u nis	nis-u-ni	mos u nis-ni
ul-em	ul-u	mos u ul	ul-u-ni	mos u ul-ni

lahuni! **mos u lani!** Don't wash yourselves!
zgjohuni! **mos u zgjoni!** Don't wake up!

Exercise 5

Complete the following sentences with the correct form of the Class 6 verb in parentheses.

- 1 **Ajo nuk** _____ (ndihet) (ndihem) mirë.
- 2 **Ne do të** _____ (takohem) me disa miq të vjetër.
- 3 **Po** _____ (përpiqem) të flas me Tinën.
- 4 **Ai mund** _____ (fejohem) të dielën.
- 5 **Unë po** _____ (përshëndetem) me një shoqe.
- 6 **Ai po** _____ (kënaqem) këtu.
- 7 **Ju** _____ (mërzitem).
- 8 **Vajza** _____ (martohem) në verë.
- 9 **Shokët** _____ (përqafohem) me mall.
- 10 **Djali po** _____ (vishem) shpejt.

Exercise 6

Write the corresponding affirmative and negative forms of the **ti** and **ju** forms, as indicated:

	<i>ti affirmative</i>	<i>ti negative</i>	<i>ju affirmative</i>	<i>ju negative</i>
vishem	vishu	mos u vish	vishuni	mos u vishni
mërzitem				
gëzohem				
përshëndetem				
ulem				
nisem				
ndihem				
shqetësohem				

Exercise 7

Translate the following into Albanian.

- 1 Do they feel well?
- 2 Don't worry (**ju**)!
- 3 On Saturday, I will meet with some cousins.

- 4 He is trying to speak with Dita.
- 5 Let's meet on Sunday at 8:00.
- 6 Why are they always hugging each other?

Exercise 8

Use the reading below to answer the following questions:

- 1 Çfarë duhet të bëjnë turistët në vitin 2011?
- 2 Nga vjen ky sugjerim?
- 3 Cilët janë ekspertët që e bëjnë këtë sugjerim?
- 4 Cilat shtete dhe qytete rekomandojnë ata?
- 5 Çfarë thotë Robert Reid? Pse është Shqipëria në 10 destinacionet kryesore për vitin 2011?
- 6 Çfarë u jep Shqipëria turistëve?
- 7 Cili është destinacioni në rritje në Shqipëri?
- 8 Si është Gjirokastra?

(CD2; 20)

Shqipëria në 10 destinacionet më mira per vitin 2011

Në vitin 2011 vizitoni Shqipërinë! Sugjerimi vjen nga rrjeti i njohur televiziv amerikan CNN. Nën titullin “Destinacionet më të mira për vitin 2011” CNN rendit në vend të gjashtë pikërisht Shqipërinë. Rekomandimet, në fakt, janë hartuar prej ekspertëve në këtë fushë, si Robert Reid, redaktor për udhëtimet në *Lonely Planet*; Pauline Frommer, e njohur për guidat e udhëtimeve⁷ dhe Martin Rapp, zëvendëspresident për shitjet në Altour.

Pasi rekomandojnë Nju-Jorkun, Zelandën e Re, Amazonën peruane, Barcelonën në Spanjë dhe Norvegjinë, ekspertët e CNN-it vënë theksin tek Shqipëria, e cila lë pas vende si Japonia, Guatemala, Bullgaria, Italia, Brazili etj.

“Fakti që Shqipëria është në 10 destinacionet kryesore turistike për vitin 2011, sipas ‘Lonely Planet’, mund të jetë surprizë për shumë persona, –shkruan CNN tek citon Robert Reid-in, por Shqipëria u jep turistëve një shije mesdhetare pa zhurma dhe çmime të shtrenjta”. Destinacioni i vërtetë

⁷ Pauline Frommer's guidebooks.

në rritje është Gjirokastra, një qytet që bën pjesë në Trashëgiminë Botërore të UNESKO-s.

“Gjirokastra është një qytet me kalldrëme dhe me pallate nga periudha osmane,” thekson Reid, duke shtuar se “është një vend me atmosferë që ka shumë histori”.

“Me plazhet piktoreske, ushqimet e shijshme dhe me një trashëgimi kulturore të pasur, Shqipëria nuk do të mbetet dhe për shumë kohë jashtë rrugëve më të rrahura”, thotë “Lonely Planet”.⁸

ACB

Vocabulary

atmosfer <u>e</u> , -a	air
citoj	to quote
destinac <u>ion</u> , -i, -e	destination
duke shtu <u>a</u> r	adding
e cila	which (fem)
eksp <u>er</u> t, -i, -ë	expert
fush/ <u>ë</u> , -a, -a	field, area
hartoj	to compile
kalldr <u>ëm</u> , -i, -e	cobblestone
kryes <u>or</u> , -e	main
lë	to leave
lë pas	to leave behind
mbet <u>em</u>	to remain
mesdhet <u>a</u> r, -e	Mediterranean
i,e njohu <u>r</u>	well known
pas <u>i</u>	after
i,e pasu <u>r</u>	rich
periudh/ <u>ë</u> , -a, -a	period
periudha osma <u>ne</u>	Ottoman period
pikëri <u>sht</u>	precisely, exactly

⁸ Adapted from: <http://lajmetshqip.com/cnn-rendit-shqiperine-ne-10-destinacionet-me-mira-per-vitin-2011>.

redaktor , -i, -ë	editor
rekomandim , -i, -e	recommendation
rendis	to rank
i,e rrahur	much-travelled
rrugë të rrahura	the beaten track
rrjet , -i, -e	network, web
rritje , -a, -	increase, growth
sipas , -e	according to
sugjerim , -i, -e	suggestion
shije , -a, -e	taste
i shijsh/ëm , e -me	tasty, savoury
shitje , -a, -e	sale, selling
shtoj	to add
duke shtuar	adding
televizion , -e	television (adj.)
trashëgimi , -a	heritage
trashëgimi botërore	world heritage
theks , -i, -a	stress, accent
vë theksin	to emphasize
theksoj	to emphasize, to accentuate
i,e vërtetë	true
zëvendëspresident , -i, -ë	vice-president
zhurmë , -a, -a	noise

Unit Twelve

Si e kalove fundjavën?

How did you spend your weekend?

In this unit you will learn about:

- describing events that happened in the past
- talking about your vacation
- the simple past tense: regular verbs
- the simple past tense: irregular verbs
- the simple past tense with passive and reciprocal constructions

Dialogue 1

Si e kalove fundjavën? (CD2; 21)

Andja dhe Ema bisedojnë për fundjavën.

ANDJA Si e kalove fundjavën, Ema?

EMA Shumë mirë. Të shtunën ndenja në shtëpi. Lexova një libër shumë të bukur. Kurse dje shkova në Durrës me familjen. Ishte kohë shumë e bukur dhe kaluam shumë mirë.

ANDJA Bëtë plazh?

EMA Jo, plazh nuk bëmë se ishte pak ftohtë, por dolëm shëtitje buzë detit dhe luajtëm me top. Plazhi ishte plot me njerëz dhe takuam shumë miq e të njohur.

ANDJA Ku shkuat për drekë?

EMA Për drekë shkuam në një restorant të ri shumë të mirë. Hëngrëm peshk të freskët. Po ti, çfarë bëre?

ANDJA Kisha shumë punë në zyrë dhe punova gjithë fundjavën.
Përktheva dhe përgatita materialet për mbledhjen e sotme.

Vocabulary¹

bë/j, -ra, -rë	to do
buzë	on the edge, by
buzë detit	by the sea
dal, dola, dalë	to go out
dje	yesterday
drek/ë, -a, -a	lunch
ftohë	cold
fundjav/ë, -a, -a	weekend
gjithë	all
ha, hëngra, ngrënë	to eat
jam, qeshë, qenë	to be
ishte	he/she/it was (imperfect)
kal/oj, -ova, -uar	to spend
kam, pata, pasur	to have
kisha	I had (imperfect)
lex/oj, -ova, -uar	to read
luaj, -ta, -tur	to play
mbledhje, -a, -e	meeting
peshk, -u, -q	fish
përgati/s, -ta, -tur	to prepare
përkth/ej, -eva, -yer	to translate
rri, ndenja, ndenjur	to stay
i sot/ëm, e -me	today's
shëtitje, -a, -e	stroll
shk/oj, -ova, -uar	to go
top, -i, -a	ball
zyr/ë, -a, -a	office

¹ From now on, all verbs will be given in their first person (**unë**) present indicative, simple past tense and past participle forms. Participles will be discussed in Unit 13.

Language points

Expressions typically used with the simple past tense

dje	yesterday
pardje	the day before yesterday
para një jave	a week ago
javën e kaluar	last week
javën që shkoi	last week (literally: the week that went)
muajin e kaluar	last month
para një muaji	a month ago
vitin e kaluar	last year
para një viti	a year ago

Simple past tense: Class 1 verbs

You saw the following examples in the simple past tense in Dialogue 1.

Si e kalove fundjavën?

How did you spend your weekend?

Lexova një libër shumë të bukur.

I read a beautiful book.

Class 1 verbs that end in **-oj** keep the **-o-** in the singular forms while they take **-ua-** in the plural forms. An extra **-v-** appears to avoid having the sequences **-oa** and **-oe** in the first and second person, respectively.

	shkoj 'to go'	udhëtoj 'to travel'
unë	shk- <u>o</u> -v-a	udhëtova
ti	shk- <u>o</u> -v-e	udhëtove
ai, ajo	shk- <u>o</u> -i	udhëtoi
ne	shk- <u>ua</u> -m	udhëtuan
ju	shk- <u>ua</u> -t	udhëtuat
ata, ato	shk- <u>ua</u> -n	udhëtuan

Verbs ending in **-uaj** also take **-o-** in the singular forms and **-ua-** in the plural forms. Again, notice the additional **-v-** in the first and second person singular.

	shkruaj 'to write'	gatuaj 'to cook'
unë	shkr-<u>o</u>-v-a	gatova
ti	shkr-<u>o</u>-v-e	gatove
ai, ajo	shkr-<u>o</u>-i	gatoi
ne	shkr-<u>ua</u>-m	gatuam
ju	shkr-<u>ua</u>-t	gatuat
ata, ato	shkr-<u>ua</u>-n	gatuan

Luckily not all verbs have a vowel change! Most verbs that end in **-aj**, **-ej**, **-ij**, **-yj**, or **-iej** take **-u** instead of **-i** in the third person singular. An extra **-ë** is also added to the endings for the plural forms. Notice that these verbs just add the past endings; the original vowel of the ending remains unchanged.

	laj 'to wash'	blej 'to buy'	fshij 'to sweep'	ndiej 'to feel'
unë	la-v-a	bleva	fshiva	ndjeva
ti	la-v-e	bleve	fshive	ndjeve
ai, ajo	la-u	bleu	fshiu	ndjeu
ne	la-më	blemë	fshimë	ndjemë
ju	la-të	bletë	fshitë	ndjetë
ata, ato	la-në	blenë	fshinë	ndjenë

Two-syllable verbs ending in **-ej** follow the pattern above, but they change the **-e-** into **-ye-** in the plural forms.

	kërcej 'to dance'	përkthej 'to translate'
unë	kërc-e-v-a	përktheva
ti	kërc-e-v-e	përktheve
ai, ajo	kërc-e-u	përktheu
ne	kërc-<u>ye</u>-m	përkthjem
ju	kërc-<u>ye</u>-t	përkthyet
ata, ato	kërc-<u>ye</u>-n	përkthyen

The verbs **bëj** ‘to do’ and **hyj** ‘to enter, come in’ follow the pattern of **shkoj** ‘to go’, but they add an **-r-** in all singular forms.

	bëj ‘to do’	hyj ‘to enter, come in’
unë	bë-ra	hyra
ti	bë-re	hyre
ai, ajo	bë-ri	hyri
ne	bë-më	hymë
ju	bë-të	hytë
ata, ato	bë-në	hynë

A few verbs take an extra **-t-** before all the past endings.

	luaj ‘to play’	arrij ‘to arrive’	gjej ‘to find’
unë	luaj-ta	arrita	gjeta
ti	luaj-te	arrite	gjete
ai, ajo	luaj-ti	arriti	gjeti
ne	luaj-tëm	arritëm	gjetëm
ju	luaj-tët	arritët	gjetët
ata, ato	luaj-tën	arritën	gjetën

Simple past tense: Class 3 verbs

The simple past tense for the verbs **pi** ‘to drink’ and **shtie** ‘to put in, insert’ is shown below. Notice that it follows the pattern of the verb **laj** ‘to wash’.

	pi ‘to drink’	shtie ‘to put in’
unë	pi-v-a	shtiva
ti	pi-v-e	shtive
ai, ajo	pi-u	shtiu
ne	pi-më	shtimë
ju	pi-të	shtitë
ata, ato	pi-në	shtinë

Many Class 3 verbs are irregular; some take **-ta**, while others take **-ra** in the simple past tense. Notice that the **-t-** is kept throughout the conjugation; the **-r-** is used only in the singular forms.

di 'to know'	dita, dite, diti, ditëm, ditët, ditën
fle 'to sleep'	fjeta, fjete, fjeti, fjetëm, fjetët, fjetën
shpie 'to take to'	shpura, shpure, shpuri, shpumë, shputë, shpunë
vë 'to put'	vura, vure, vuri, vumë, vutë, vunë
zë 'to catch'	zura, zure, zuri, zumë, zutë, zunë
nxë 'to learn, to acquire'	nxura, nxure, nxuri, nxumë, nxutë, nxunë

Simple past tense: Irregular verbs

The following chart shows some common irregular verbs that change their stems drastically to form the simple past tense.

jap 'to give'	dhashë, dhe, dha, dhamë, dhatë, dhanë
them 'to say'	thashë, the, tha, thamë, thatë, thanë
shoh 'to see'	pashë, pe, pa, pamë, patë, panë
bie 'to fall'	rashë, re, ra, ramë, ratë, ranë
lë 'to leave, let'	lashë, le, la, lamë, latë, lanë
jam 'to be'	qeshë, qe, qe, qemë, qetë, qenë²
dua 'to want'	desha, deshe, deshi, deshëm, deshët, deshën

² Usually the verbs **jam** 'to be' and **kam** 'to have' are used in the imperfect rather than in the simple past tense forms. These are the corresponding imperfect forms:

jam 'to be'	isha, ishe, ishte, ishim, ishit, ishin
kam 'to have'	kisha, kische, kishte, kishim, kishit, kishin

We will discuss the imperfect in Unit 14.

kam 'to have'	pata, pate, pati, patëm, patët, patën
vete 'to go'	vajta, vajte, vajti, vajtëm, vajtët, vajtën
ha 'to eat'	hëngra, hëngre, hëngri, hëngrëm, hëngrët, hëngrën
rri 'to stay'	ndenja, ndenje, ndenji, ndenjëm, ndenjët, ndenjën
vij 'to come'	erdha, erdhe, erdhi, erdhëm, erdhët, erdhën
bie 'to bring'	prura, prure, pruri, prumë, prutë, prunë

Exercise 1

Complete the following chart with the correct form of each verb in the present tense and in the simple past tense of the person indicated.

	<i>unë</i>	<i>ne</i>	<i>ti</i>	<i>ju</i>	<i>ajo</i>	<i>ata</i>
jam	jam/qeshë	jemi/qemë				
kam						
flas						
ha						
pi						
them						
shoh						
blej						
vë						
lë						
luaj						
vij						
shkoj						
rri						
bëj						
di						
fle						
përkthej						
dua						

Exercise 2

Put the verbs in parentheses in the simple past tense.

- 1 Ajo shkoi (shkoj) në shkollë në orën 8:00.
- 2 Si e _____ (kaloj, ju) fundjavën?
- 3 Të shtunën _____ (rri, ata) në shtëpi.
- 4 Ti _____ (lexoj) një libër të bukur.
- 5 _____ (Dal, ajo) shëtitje buzë detit.
- 6 _____ (Luaj, ata) me top.
- 7 _____ (Ha, unë) peshk të freskët.
- 8 _____ (Shkoj, ti) në zyrë.
- 9 _____ (Punoj, unë) në fundjavë.
- 10 _____ (Kam, ti) shumë punë.

Exercise 3

Use the prompts below to write about your weekend.

- ✓ postoj kartolinat
- × shkoj në teatër
- ✓ takoj Edën
- × lexoj një libër
- ✓ gatuj një drekë të mirë

Exercise 4

This is a list of things you wanted to do this weekend but you weren't able to accomplish. Write sentences using the simple past tense to explain what you did and what you couldn't do.

shkoj në kinema

jam vonë

filmi fillon në orën 20:30

filmi mbaron në orën 22:30

ha darkë në restorant

shkoj me disa miq në restorant

atje kaloj shumë mirë

Dialogue 2

Si të shkoi udhëtimi? (CD2; 24)

Aleksadri dhe Albani flasin për udhëtimin e tij në Kanada.

ALEKSANDRI Alban, kur u ktheve nga Kanadaja?

ALBANI U ktheva mbrëmë në darkë.

ALEKSANDRI Si të shkoi udhëtimi?

ALBANI Pata shumë probleme. Avioni u nis me shumë vonesë nga Torontoja se ishte kohë e keqe. Arritëm vonë në Vjenë dhe e humba avionin për në Tiranë.

ALEKSANDRI Si ia bëre?

ALBANI Prita 6 orë në aeroport dhe u nisa në darkë me avionin e fundit. Në Tiranë, arritëm në orën 12:00 të natës. Ishte një udhëtim shumë i lodhshëm.

ALEKSANDRI Po valixhet, të erdhën?

ALBANI Valixhet erdhën sot në mëngjes.

ALEKSANDRI Të priti njeri në aeroport?

ALBANI Jo. Ishte shumë vonë në darkë. Mora një taksì dhe shkova vetë në shtëpi.

Vocabulary

aerop<u>o</u>rt, -i, -e	airport
arri/j, -ta, -tur	to arrive
avio<u>n</u>, -i, -ë	plane
dark/ë, -a, -a	evening, dinner
i,e fu<u>nd</u>it	last
hu<u>m</u>b, -a, -ur	to lose, miss
hu<u>m</u>b avio<u>n</u>in	to miss the plane
ishte	it was
kam, pa<u>t</u>a, pa<u>s</u>ur	to have
ko<u>h</u>/ë, -a, -ë	time, weather

kth/ehem, u -eva, -yer	to return
i lodhsh/ëm, e -me	tiring, exhausting
marr, mora, marrë	to take
mbrëmë	last night
njs/em, u -a, -ur	to depart
njëri/i, -a³	someone, one
pata	I had
pr/es, -jta, -jtur	to wait
se, sepse	because
Sj ia bëre?	How did you do it?
shk/oj, -ova, -uar	to go
Sj të shkoi . . .	How was/were your . . . ?
valixh/e, -ja, -e	suitcase, luggage
vetë	alone, by myself
vij, erdha, ardhur	to come
vones/ë, -a, -a	delay

Language points

Simple past tense: Class 2 verbs

The following chart shows the conjugation for the verbs **hap** 'to open' and **fut** 'to put in or into'.

	hap 'to open'	fut 'to put in or into'
unë	hap-a	futa
ti	hap-e	fute
ai, ajo	hap-i	futi
ne	hap-ëm	futëm
ju	hap-ët	futët
ato, ata	hap-ën	futën

³ The forms **njëri** and **njëra** are masculine and feminine, respectively.

If the verb ends in **-h**, the third person takes **-u** rather than **-i**.⁴

kreha 'to comb (someone)'	kreha, krehe, krehu, krehëm, krehët, krehën
njoh 'to know'	njoha, njohe, njohu, njohëm, njohët, njohën

Verbs that end in **-as**, **-es** or **-is** take **-ta** in the simple past tense. Notice the **-i-** in the stem.

bërtas 'to shout'	bërtita, bërtite, bërtiti, bërtitëm, bërtitët, bërtitën
pres 'to wait'	prita, prite, priti, pritëm, pritët, pritën⁵
shes 'to sell'	shita, shite, shiti, shitëm, shitët, shitën
zbres 'to get off, descend'	zbrita, zbritë, zbriti, zbritëm, zbritët, zbritën
gëlltis 'to swallow'	gëlltita, gëlltite, gëlltiti, gëlltitëm, gëlltitët, gëlltitën

Verbs that end in **-yes** also take **-ta** and there is no vowel change.

pyes 'to ask'	pyeta, pyete, pyeti, pyetëm, pyetët, pyetën
----------------------	--

A few Class 2 verbs change their stem vowel to **-o-**; yet the endings are the same as those for **hap** 'to open'.

dal 'to go out'	dola, dole, doli, dolëm, dolët, dolën
flas 'to speak'	fola, fole, foli, folëm, folët, folën
marr 'to take'	mora, more, mori, morëm, morët, morën
sjell 'to bring'	solla, solle, solli, sollëm, sollët, sollën
zgjedh 'to choose'	zgjedha, zgjedhe, zgjedhi, zgjedhëm, zgjedhët, zgjedhën

⁴ This rule refers to the sound [h] rather than to the letter 'h'. Thus the verb **vesh** 'to dress (someone)' takes **-i** rather than **-u**: **vesha, veshe, vesh-i, veshëm, veshët, veshën**.

⁵ **Pres** can also mean 'to cut'. This verb takes the same endings as **pi** 'to drink': **preva, preve, preu, premë, pretë, prenë**.

Other verbs change the stem vowel to **-i-**.

thërras 'to call'

thirra, thirre, thirri, thirrëm, thirrët, thirrën

vdës 'to die'

vdiqa, vdiqe, vdiq, vdiqëm, vdiqët, vdiqën

Simple past tense: Class 4 verbs

The simple past tense for the Class 4 verbs is shown below:

eci 'to walk, go on foot'

eca, ece, eci, ecëm, ecët, ecën

hipi 'to get on, climb'

hipa, hipe, hipi, hipëm, hipët, hipën

iki 'to go away'

ika, ike, iku, ikëm, ikët, ikën

Simple past tense: Class 6 verbs

The simple past tense of Class 6 verbs is formed by adding the reflexive particle **u** in front of the past tense form. With the exception of the third person singular, the past tense forms of the **-(h)em** verbs are the same as the corresponding verbs without **-(h)em**.

	laj 'to wash'	lahem 'to bathe'
unë	lava	u lava
ti	lave	u lave
ai, ajo	lau	u la
ne	lamë	u lamë
ju	latë	u latë
ata, ato	lanë	u lanë

As you can see above, the third person singular loses its past tense ending from the non-**(h)em** form. An exception to this rule are the verbs that end in **-oj** and **-uaj**, which change the ending **-oi** into **-ua**.

takoj 'to meet (someone)'

takova, takove, takoi, takuam, takuat, takuan

takohem 'to meet (with someone)'

u takova, u takove, u takua, u takuam, u takuat, u takuan

rruaj 'to shave (someone)'

rrova, rrove, rroi, rruam, rruat, rruan

rruhem 'to shave oneself'

u rrova, u rrove, u rrua, u rruam, u rruat, u rruan

Verbs that end in **-ej** and **-yej** take **-ye** instead of **-eu** in the third person singular.

kthej 'to return something'

ktheva, ktheve, ktheu, kthyem, kthyet, kthyen

kthehem 'to return, come back'

u ktheva, u ktheve, u kthye, u kthyem, u kthyet, u kthyen

thyej 'to break (something)'

theva, theve, theu, thyem, thyet, thyen

thyhem 'to get/be broken'

u theva, u theve, u thye, u thyem, u thyet, u thyen

Verbs that take **-ri** in the simple past tense, take no ending in the third person singular.⁶

bëj 'to do'

bëra, bëre, bëri, bëmë, bëtë, bënë

bëhem 'to become'

**u bëra, u bëre, u bë, u bëmë, u bëtë,
u bënë**

vë 'to put'

vura, vure, vuri, vumë, vutë, vunë

vihem 'to be put'

**u vura, u vure, u vu, u vumë, u vutë,
u vunë**

The simple past tense: Passive and reciprocal constructions

Since passive constructions use the **-(h)em** form of the verb, the rules discussed in the previous section apply to these constructions as well.

E pushuan Antonin nga puna.

They laid off Anton from his job.

⁶ An exception to this rule would be the verb **merrem** 'to be engaged with':
u mora, u more, u mor, u morëm, u morët, u morën.

Antoni u pushua nga puna.

Antoni was laid off from his job.

Ata i përkthyen poezitë e saj.

They translated her poems.

Poezitë e saj u përkthyen.

Her poems were translated.

The same criterion applies to reciprocal constructions.

Ata u përqaftuan me mall.

They hugged each other with love.

Exercise 5

Change the verbs in these sentences to simple past tense.

- 1 **Kur kthehen ata nga Italia?**
Kur u kthyen ata nga Italia?
- 2 **Avioni nisët në orën 10:00.**
- 3 **Po pres në aeroport.**
- 4 **Ky është një udhëtim i lodhshëm.**
- 5 **Pres një mik.**
- 6 **Valixhja vjen tani.**
- 7 **Po marr një taksì.**
- 8 **Unë merrem me sport.**
- 9 **Ti përgatitesh për udhëtim.**
- 10 **Vajza takohet me një shoqe.**

Exercise 6

Translate the following sentences.

- 1 She returned from Italy yesterday.
- 2 We met in front of the museum.
- 3 I waited six hours at the airport.
- 4 We arrived in Tirana at 12:00.
- 5 It was very late in the evening.
- 6 Those songs were sung by Frank Sinatra.
- 7 When Ema and Andja saw each other, they hugged each other with love.

Exercise 7

Complete the following chart with the appropriate forms of the present and the simple past indicative. Then write the corresponding English infinitive.

	<i>Present</i>	<i>Past</i>	<i>English infinitive</i>
bëj/unë	bëj	bëra	to do
jam/ai			
them/ti			
rri/ne			
vete/ju			
pi/ato			
vë/ajo			
nxë/unë			
vij/ti			
shes/ai			
flas/ne			
lahem/ai			
takohem/ti			
bëhem/unë			
zhvishem/ju			
ulem/ata			
shihem/ne			
sëmurem/ajo			
ngrihem/unë			

Exercise 8

Use the reading below to answer the following questions:

- Kur u organizua edicioni i trembëdhjetë i panairit të librit?**
- Çfarë u promovuan në këtë panair?**
- Sa libra u shitën në panair?**
- A ishin njerëzit të interesuar për këtë panair?**
- Çfarë është panairi “Tirana 2010”?**
- Si cilësohet ky panair?**
- Pse është ky panair një vendtakimi për autorët shqiptarë nga të gjitha trevat?**

(CD2; 26)

Panairi i librit “Tirana 2010”

Panairi i librit “Tirana 2010” u organizua nga datat 11–16 nëntor 2010. Ky ishte edicioni i tij i trembëdhjetë. Në këtë panair u promovuan libra të rinj nga shtëpi të ndryshme botuese. Në panair u shitën rreth 200 mijë libra. Panairi u vizitua prej 50–60 mijë qytetarëve. Mbrëmjen e djeshme, u ndanë pesë çmime për letërsinë. Në këtë panair morën pjesë autorët më të rëndësishëm shqiptarë si dhe u organizuan promovime të shumta librash. Panairi u sponsorizua nga Ministria e Kulturës, e Rinisë dhe e Sporteve, si dhe nga organizata dhe OJQ⁷ të ndryshme. Panairi “Tirana 2010” është ngjarja kulturore më e madhe për librin që zhvillohet në Shqipëri dhe një nga ngjarjet më të rëndësishme kulturore në vend. Ky panair është prej vitesh vendtakimi më i madh dhe më i rëndësishëm për autorët shqiptarë nga të gjitha trevat ku jetojnë e punojnë shqiptarët, por edhe për ata që vijnë nga emigracioni.

Vocabulary

autor, -i, -ë	author
botues, -e	publishing
shtëpi botuese	publishing house
cilës/oj, -ova, -uar	to describe, qualify, call
çmim, -i, -e	price
edicion, -i, -e	version, edition
emigracion, -i, -e	emigration
i djesh/ëm, -e -me	yesterday's, of the previous day
kultur/ë, -a, -a	culture, civilization
kulturor, -e	cultural
mbrëmjen e djeshme	yesterday evening
ministri, -a, -	ministry

⁷ OJQ = **Organizatë joqeveritare** ‘non-governmental organization’.

nda <u>j</u> , -va, -rë	to separate, select
ngjarj <u>e</u> , -a, -e	event
i ndrysh <u>ëm</u> , e -me	different
organizat <u>ë</u> , -a, -a	organization
organizohet	it is organized
panair , -i, -e	fair
panairi i librit	book fair
promovim , -i, -e	promotion
promovohet	it is promoted
qytetar , -i, -ë	citizen
i rëndësish <u>ëm</u> , e -me	important
rini , -a	youth
sponsorizohet	it is sponsored
sport , -i, -e	sport
shitet	it is sold
shkrimtar , -i, -ë	writer
i,e shumtë	most
trev <u>ë</u> , -a, -a	region
vendtakim , -i, -e	meeting place
zhvill <u>o</u> <u>j</u> , - <u>o</u> <u>va</u> , - <u>u</u> <u>ar</u>	to develop

Unit Thirteen

Te mjeku

At the doctor's office

In this unit you will learn about:

- the present perfect tense
- the past participle
- other constructions that use the past participle
- how to talk about health problems
- buying medicine
- the genitive case: nominative forms
- the genitive case: accusative forms
- the genitive versus attributive ablative

Dialogue 1

Te mjeku (CD2; 27)

Një pacient bisedon me mjekun për shqetësimet e tij.

MJEKU Urdhëroni, uluni. Çfarë shqetësimesh keni?

PACIENTI Nuk ndihem mirë, doktor. Mbrëmë kam pasur dhimbje^{1,2} të forta koke. Nuk kam fjetur gjithë natën.

¹ There two forms for the word 'pain': **dhimbje/dhembje**. Both of these forms are used in the same way.

² To talk about body pains and injuries use these structures: **kam dhembje koke/barku/dhëmballe/këmbe** (leg) etc. Another form is: **më dhemb koka/barku/këmbe** (see Unit 10).

MJEKU	Keni marrë ndonjë mjekim?
PACIENTI	Kam pirë aspirina, por nuk më kanë dhënë ndonjë efekt.
MJEKU	Po temperaturë, a keni pasur?
PACIENTI	Të them të drejtën, nuk e kam matur.
MJEKU	Keni kollë?
PACIENTI	Po, kam një kollë të fortë. Mbrëmë jam kollitur gjithë natën. Më djeg dhe fyti. Çfarë kam doktor?
MJEKU	Jeni ftohur, ³ me sa duket. Duhet t'ju vizitohet.

**A
CB**

Vocabulary

aspirin/ë, -a, -a	aspirin
bar/k, -ku, -qe	abdomen, belly
djeg, dogja, djegur	to burn
doktor, -i, -ë	doctor
dhëmball/ë, -a, -ë	molar tooth
dhimbj/e, -a, -e	pain, ache
dhimbje koke	headache
efekt, -i, -e	effect
fle, fjeta, fjetur	to sleep
i,e fortë	strong
ft/ohem, u -oha, -ftohur	to catch a cold
fyti, -i	throat
gjithë natën	all night
jap, dhashë, dhënë	to give
kam, pata, pasur	to have
këmb/ë, -a, -ë	leg, foot
kok/ë, -a, -a	head
koll/ë, -a	cough
kollit/em, u -a, -ur	to cough
marr, mora, marrë	to take, pick
mat, -a, -ur	to measure
me sa duket	apparently

³ Jam ftohur or also kam marrë të ftohtë.

mjekim , -i, -e	medication
nd/ihem , u -jeva, -ier	to feel
ndonjë	any
pi , piva, pirë	to drink
shqetësim , -i, -e	worry, trouble, concern
temperaturë , -a, -a	fever
të them të drejtën	to tell the truth
ul/em , u -a, -ur	to sit down
vizit o j , -o v a, -u a r	to examine (doctor), visit

Language points

Present perfect

The present perfect is formed by using the verb **kam** 'to have' or **jam** 'to be' in the present tense followed by the main verb in the past participle form. In the next section we will learn how to form the past participle in Albanian.

The past participle

Class 1 verbs

Class 1 verbs that end in **-oj** and **-uaj** add **-uar** to the stem to form their past participle.

punoj 'to work'	punua-r	shkruaj 'to write'	shkrua-r
lexoj 'to read'	lexuar	rruaj 'to shave'	rruar

Class 1 verbs that end in **-ej** change the **-e-** into **-ye-** and add **-r**.

kërcej 'to dance'	kërc-ye-r
kthej 'to return (something)'	kthyer

Monosyllabic Class 1 verbs add **-rë** to the stem to form their past participle.

laj 'to wash'	la-rë	fshij 'to sweep'	fshirë
blej 'to buy'	blerë	hyj 'to enter'	hyrë
bëj 'to do'	bërë		

Class 2 verbs

Class 2 verbs typically add **-ur** to the stem to form their past participle.

hap 'to open'	hap-ur
mbyll 'to close'	mbyllur
njoh 'to know'	njohur
vesh 'to dress (someone)'	veshur

Class 2 verbs that end in **-s/-t** form the past participle by adding **-tur**. Notice that these forms are based on the forms of the simple past tense, indicated in parentheses.

mas/mat 'to measure'	(mata)	ma-tur
pyes 'to ask'	(pyeta)	pyetur
shëtis 'to walk'	(shëtita)	shëtitur
pres 'to wait'	(prita)	pritur

Some Class 2 verbs add **-ë**.

dal 'to leave'	dal-ë	sjell 'to bring'	sjellë
marr 'to take'	marrë	nxjerr 'to take out'	nxjerrë

Class 3 verbs

Class 3 verbs that end in **-ë** add **-në** to form their past participle.

vë 'to put'	vë-në	lë 'to leave, let'	lënë
zë 'to find'	zënë		

The verb **pi** 'to drink' adds **-rë**, thus giving **pirë**. Class 3 verbs that are irregular in the simple past tense base their past participle on these past forms. See below under 'Irregular verbs'.

Class 4 verbs

Class 4 verbs take **-ur** to form their past participle.

eci 'to go'	ec-ur	iki 'to leave, depart'	ikur
hipi 'to climb, get on'	hipur		

Irregular verbs

There are a few irregular verbs in Albanian. If you mastered the simple past tense forms in the previous unit, the past participle forms ought to be easy to remember.

	<i>Simple past</i>	<i>Past participle</i>		<i>Simple past</i>	<i>Past participle</i>
bie 'to fall'	rashë	rënë	jap 'to give'	dhashë	dhënë
bie 'to bring'	prura	prurë	kam 'to have'	pata	pasur
dua 'to want'	desha	dashur	rri 'to stay'	ndenja	ndenjur
flas 'to speak'	fola	folur	shoh 'to see'	pashë	parë
fle 'to sleep'	fjeta	fjetur	them 'to say'	thashë	thënë
ha 'to eat'	hëngra	ngrënë	vdes 'to die'	vdiqa	vdekur
jam 'to be'	qeshë	qenë	vij 'to come'	erdha	ardhur

Class 6 verbs

Class 6 verbs (those verbs that end in **-(h)em**) use the same participle as the corresponding non-**(h)em** verb. However, they use the present tense of the verb **jam** 'to be' rather than **kam** 'to have' to form the present perfect. Notice the difference between the following pair of sentences:

Nëna e ka zgjuar **djalin shumë herët**.

The mother has woken up the child very early.

Djali është zgjuar **shumë herët**.

The child has woken up very early.

Other examples follow:

Unë jam lindur **në Tiranë**.⁴

I was born in Tirana.

Ajo është specializuar **për letërsi**.

She (has) specialized in literature.

Ata janë martuar **në vitin 2000**.

They got married in 2000.

Duhet të jemi takuar **diku**.

We must have met somewhere.

⁴ This is the correct form, but very often you will also hear these constructions with **kam** 'to have': **Unë kam lindur në Tiranë**.

Other constructions that use the past participle

To express purpose

Use **për të** (in order to) + past participle to express purpose.⁵

Ai erdhi për të punuar.

He came (in order) to work.

Nesër do të shkoj në teatër për të parë shfaqjen e re.

I will go to the theatre tomorrow (in order) to see the new performance.

With Class 6 verbs we must use the reflexive clitic **u** 'self'. Notice the contraction of **t'u**.

Do të shkoj në Sarandë për t'u larë në det.

I will go to Saranda to bathe in the ocean.

As with the reflexive clitic **u** 'self', other clitic pronouns will follow the particle **të**.

Ajo erdhi për të më dhënë librin.

She came to give me the book.

Ai erdhi për të më thënë diçka.

He came to tell me something.

In order to express a negative purpose, use **mos** rather than **nuk**.

Duhet të zgjohem herët për të mos e humbur autobusin.

I have to get up early in order not to miss the bus.

Po iki për të mos u takuar me ata.

I am leaving so as not to meet them.

To express obligation

To express obligation, use **kam për të** + past participle.

Kam për të punuar.

I have to work.

⁵ Some grammarians and linguists refer to this construction as 'supine'.

Kemi për të lexuar një roman.

We have to read a novel.

To express simultaneous actions

To express a simultaneous action that modifies another action, use **duke** + past participle.

E gjeta Gëzimin duke punuar.

I found Gëzim working.

Ajo shkoi në shtëpi duke kënduar.

She went home singing.

Artani u lodh duke lexuar gjithë ditën.

Artani got tired reading all day.

Again, with Class 6 verbs, don't forget to use the reflexive clitic **u** 'self'.

E gjeta Gëzimin duke u veshur. I found Gëzim getting dressed.

E gjeta Teutën duke u larë. I found Teuta taking a bath.

For negative progressive forms, use **mos** after **duke**.

E takoi duke mos e njohur kush ishte.

He/she met him/her without knowing who he/she was.

This construction can also be used to express the present progressive in English (be + V-ing), the form that expresses an action occurring at the moment of speaking.

Unë jam duke lexuar një libër.

I am reading a book.

Ajo është duke bërë një dush tani.

She is taking a shower now.

To express lack of action

To express the equivalent of 'without + V-ing', use **pa** + past participle. In traditional grammars, this is called the privative construction.

E kalova ditën pa bërë asgjë. I spent the day not doing anything.

Ajo hyri në dhomë pa trokitur. She came into the room
without knocking.

With Class 6 verbs you must use the reflexive clitic pronoun **u** 'self'.

Punojnë pa u lodhur **shumë**. They work without getting
too tired.

Pse erdhe pa u përgatitur? Why did you come without
preparing yourself?

Exercise 1

Put the verbs in parentheses in the present perfect.

- 1 **Pacientja** ka pasur (has had) **dhimbje koke**.
- 2 **Mjeku e** _____ (has checked) **pacienten**.
- 3 **Pacientja** _____ (has been checked) **tek mjeku**.
- 4 **Babai dhe nëna** _____ (have got a cold).
- 5 **Ata** _____ (have taken) **aspirina**.
- 6 **Ne** _____ (have met) **me disa miq**.
- 7 **Mira nuk** _____ (has slept) **gjithë natën**.
- 8 **Ti** _____ (have opened) **dritaren**.
- 9 **Ne** _____ (have seen) **një film të ri**.
- 10 **Ata** _____ (have gone out) **nga shtëpia**.
- 11 **Sot** _____ (we have eaten) **shumë**.
- 12 **Ato** _____ (have become sad) **shumë**.
- 13 **Ti nuk** _____ (have done) **shumë punë**.
- 14 **Ato** _____ (have been involved) **me sport**.

Exercise 2

Use the prompts below to talk about your health problems.

- ✓ **dhimbje fyti**
- × **temperaturë**
- ✓ **shqetësime**
- × **nuk fle mirë**

Exercise 3

Explain what kind of pains you have, by using the expressions below.

më dhemb/dhembin or **kam dhembje**⁶

koka	head	mesi (beli)	waist	fytyra	face
flokët	hair	bërryli	elbow	qafa	neck
syri	eye	veshi	ear	hunda	nose
goja	mouth	mjekrra	chin	krahu	arm
shpatulla	shoulder	dora	hand	gjuri	knee
këmba	leg	gishti (gishtat, gishtërinjtë)	finger		

Exercise 4

Translate the following sentences.

- I have been sick.
- She has worked hard.
- You have stayed at home.
- We have spoken with you.
- He went to the library.
- We have to go to the market to buy fruit.
- They watch TV without speaking to each other.
- They went into the room without seeing anything.
- I spent the whole day studying verbs and doing exercises.
- They arrived waving (greeting with) their hands.
- I rest so as not to get tired.
- Dhurata opened the door brushing her hair.

Dialogue 2

Në klinikë (CD2; 29)

Një pacient shkon në klinikë për analizat e gjakut.

PACIENTI Mirëdita, dua të bëj analizat e gjakut.

SEKRETARJA Keni rekomandim nga mjeku?

⁶ Remember that **kam dhembje** is followed by a noun in the ablative indefinite.

- PACIENTI Po, kam një rekomandim nga mjeku i familjes.
 SEKRETARJA Në rregull. Mund të vini nesër në mëngjes, në orën 8:00. Duhet të mos hani mëngjes.
 PACIENTI Kur merren përgjigjet e analizave?
 SEKRETARJA Përgjigjet e analizave merren brenda pak ditëve.

Dialogue 3

Në farmaci (CD2; 30)

Pacienti blen ilaçet në farmaci.

- PACIENTI Mirëdita. Dua të blej ilaçet e tensionit. Kam një recetë nga mjeku.
 FARMACISTJA Mund të ma jepni, ju lutem. Në rregull. I kemi të gjitha.
 PACIENTI Më falni, si t'i pi ilaçet?
 FARMACISTJA Duhet të merrni tri tableta në ditë: një në mëngjes, një në drekë dhe një në darkë.
 PACIENTI Para buke apo pas buke?
 FARMACISTJA Pas buke. Kura zgjat një muaj.

Vocabulary

analiz/ë, -a, -a	analysis, test
analizë gjaku	blood test
brenda	within, inside
brenda pak ditëve	within a few days
buk/ë, -a, -ë	bread, meal
pas buke	after the meal
gjak, -u	blood
ha, hëngra, ngrënë	to eat
ha mëngjes	to have breakfast
ilaç,⁷ -i, -e	medicine
pi ilaçet	to take the medicine

⁷ Also: **barna**. In Kosovo, the word used for **farmaci** is **barnatore**.

klini k/ë, -a, -a	outpatient hospital
ku r/ë, -a, -a	cure
mje ku i familjes	family doctor
pa ra	before
pa ra buke	before the meal
pa s	after
pë rgjigj/e, -ja, -e	answers, results
re cet/ë, -a, -a	prescription
re komandim, -i, -e	recommendation, order
ta blet/ë, -a, -a	pill, tablet
ten sion, -i, -e	blood pressure, pressure
zgj a/s, -ta, -tur	to last

Language points

Genitive case: Using the genitive after nominative forms

In Dialogues 2 and 3 you saw the following forms:

mjeku i familjes

the family doctor (literally: the doctor of the family)

receta e mjekut

the doctor's prescription

analizat e gjakut

blood tests (literally: the analyses of the blood)

ilaçet e tensionit

blood pressure medicine (literally: the medicine of the blood pressure)

përgjigjet e analizave

the test results (literally: the results of the analyses)

Notice that possessive constructions in Albanian have three parts: a **possessee** (**mje**ku, **re**ceta, **pë**rgjigjet, etc.), a **possessive linker** (**i**, **e**) and the **possessor** itself (**famil**jes, **mje**kut, **ana**lizave, etc.).

Let's concentrate on the form of the possessor first. The possessor must always appear in the genitive case. You already know these forms since genitives and datives share the same forms in Albanian, but here's a quick review!⁸

In general, singular masculine possessors will add a **-t** to the **definite** nominative form (**mjeku** → **mjekut**, **pacienti** → **pacientit**). Singular feminine nouns will add **-së** to the **indefinite** form of the noun if the noun ends in a stressed vowel (**shtëpi** → **shtëpisë**, **farmaci** → **farmacisë**) or they will add **-s** otherwise (**ambulancë** → **ambulancës**, **recetë** → **recetës**).

Plural nouns add **-ve** to the **indefinite** form: (**analiza** → **analizave**, **ilaçe** → **ilaçeve**)

And you also already know the form of the genitive linker since it is the same as the adjectival article that you studied in Unit 4!

Since the possessee is nominative, these forms are typically used as subjects:

Chili/Kush është mjeku i familjes?

Who is the (your) family doctor?

Ku është receta e mjekut?

Where is the doctor's prescription?

Ku janë analizat e gjakut?

Where are the blood tests?

Genitive case: Using the genitive after accusative forms

If the possessive construction appears as a direct object, then the possessee must appear in the accusative case, but the forms of the possessive linker and of the possessor remain unchanged.

Kjo është receta e mjekut.

This is the doctor's prescription.

A mund ta shoh recetën e mjekut?

Can I see the doctor's prescription?

⁸ You may want to review Unit 10 if you don't remember how to form dative nouns.

Ai është mjeku i familjes.

He is the family doctor.

A mund ta takoj mjekun e familjes?

Can I meet the family doctor?

Këtu janë përgjigjet e analizave.

Here are the results of the tests.

Kur mund t'i marr përgjigjet e analizave?

Where can I get the results of the tests?

Genitive versus attributive ablative

In Unit 7 we studied the attributive ablative case.

vaj ulliri	olive oil (literally: oil of the olive)
dhimbja koke	headache (literally: pain of the head)
furçë dhëmbësh	toothbrush (literally: brush for the teeth)

In the examples above, the first noun is **indefinite**. If the first noun is made **definite**, then the modifier must take the **genitive case**.

vaji i ullirit	the olive oil
dhimbja e kokës	the headache
furça e dhëmbëve	the toothbrush

How to ask for the possessor

Use **i/e kujt** 'whose' to ask about the possessor.

Mjeku i kujt është ai?	Whose doctor (masc) is he?
Mjekja e kujt është ajo?	Whose doctor (fem) is she?
Mjekët e kujt janë ata?	Whose doctors (masc) are they?
Mjeket e kujt janë ato?	Whose doctors (fem) are they?
Mjekun e kujt do të takoni?	Whose doctor (masc) would you like to meet?

Exercise 5

Put the nouns in parentheses in the genitive case. Pay attention to the form of the possessive linker.

- 1 **Ky është** _____ mjeku i Davidit _____ (David's doctor).
- 2 **Po blej** _____ (blood pressure medicine).
- 3 **Këtu kam** _____ (the doctor's prescription).
- 4 _____ (The results of the analysis) **dolën mirë.**
- 5 _____ (Ema's son) **është mësues.**
- 6 **Kam biseduar me** _____ (the family doctor).
- 7 _____ (The doctor's recommendations) **janë të mira.**
- 8 **Po shkoj në** _____ (Erik's house).
- 9 **Jam takuar me** _____ (some school friends).
- 10 **Ata po organizojnë** _____ (the weekly meeting).

Exercise 6

Translate the following sentences. The words in parentheses indicate the words/construction you should use in Albanian.

- 1 I would like to do (some) blood tests.
- 2 This is the order from the doctor.
- 3 When can I get the results of the analyses?
- 4 What symptoms do you have?
- 5 I have had strong headaches.
- 6 The results of the analysis can be obtained in a few days.
- 7 I want to buy some medicine for my blood pressure.
- 8 I have taken aspirin but it hasn't had (given) any effect on me.
- 9 I have also had a cough. I have coughed all day.
- 10 These are the pills for (of) the blood pressure and these are the pills for the cough.

Exercise 7

Complete the following chart with the appropriate form of the verb in the present, past and present perfect indicative. Then write the equivalent infinitive in English.

	<i>Present</i>	<i>Past</i>	<i>Present perfect</i>	<i>English infinitive</i>
bëj/unë	bëj	bëra	kam bërë	to do
blej/ti				
dal/ajo				
di/ai				
dua/ne				
flas/ju				
fle/ata				
ha/ai				
hyj/unë				
kam/ti				
luaj/ju				
shkruaj/ata				
them/ne				
vesh/ti				
vij/unë				
hipi/ju				
jam/ti				
marr/ajo				
sjell/unë				

Exercise 8

Use the reading below to answer the following questions:

- Cilat janë ushqimet që kontribuojnë në higjienën e gojës?**
- Cilat janë frutat që ndihmojnë në zbardhjen e dhëmbëve?**
- Çfarë duhet të hani herë pas here?**
- Çfarë nuk duhet të përjashtoni nga dieta?**
- Çfarë bëjnë arrat dhe drithërat?**
- Çfarë duhet të përdorni në vend të sheqerit? Pse?**
- Çfarë duhet të përdorni për gatim?**
- Me se është i pasur vaji i ullirit?**

(CD2; 33)

Për shëndetin e dhëmbëve

Pasta e dhëmbëve, fijet pastruese dhe furça e dhëmbëve nuk janë instrumentet e vetme për të pasur dhëmbë të shëndetshëm dhe të bukur.

Dhe ushqimet kanë një rol të rëndësishëm për të luftuar kariesin, për të pasur frymëmarrje sa më të këndshme. Disa ushqime, në veçanti ato që janë të pasura me fibra, vitamina dhe kripëra minerale mund të kontribuojnë në higjienën e gojës, si dhe në ndalimin e kariesit. Shumë të mira janë sallata, mollët, portokallet që janë të pasura me fibra dhe ndihmojnë në zbardhjen e dhëmbëve tuaj. Hani herë pas here domate apo kivi që janë të pasura me fluor. Mos përjashtoni nga dieta: qumështin, djathërat e freskët dhe thjerrëzat që përmbajnë fosfor, shumë i rëndësishëm për smaltin e dhëmbëve. Arrat dhe drithërat forcojnë kalciumin e dhëmbëve. Përdorni mjaltin në vend të sheqerit; përmban vitamina dhe kripëra minerale të çmuara për shëndetin e gojës dhe të dhëmbëve.

Shumë të rëndësishme janë dhe perimet dhe frutat e freskëta. Përdorni vaj ulliri për gatim. Është i pasur me vitaminë E që mbron mukozën e gojës. Pini dhe sa më shumë lëng limoni dhe portokalli.

Vocabulary

arr/ë, -a, -a	walnut
i,e çmuar	valuable, precious
diet/ë, -a, -a	diet
djath/ë, -i, -ëra	cheese
domat/e, -ja, -e	tomato
drith/ë, -i, -ëra	cereal
dhëmb, -i, -ë	tooth
fib/ër, -ra, -ra	fibre
fij/e, -a, -e	thread
fije pastruese	dental floss

fluor , -i	fluoride
forc / <u>o</u> j, - <u>o</u> va, - <u>u</u> ar	to strengthen
fosfor , -i	phosphorous
frymëmarrj /e, -a, -e	breathing, respiration
furç /ë, -a, -a	brush
furçë dhëmbësh	toothbrush
goj /ë, -a, -ë	mouth
herë pas here	time after time
higjien /ë, -a	hygiene
instrument , -i, -e	instrument, tool
karies , -i	cavity
ki vi	kiwi
kontrib / <u>u</u> oj, - <u>u</u> ova, - <u>u</u> ar	to contribute
krip /ë, -a, -ëra	salt
lën /g, -gu, -gje	juice
limon , -i	lemon
luft / <u>o</u> j, - <u>o</u> va, - <u>u</u> ar	to fight
mbr oj, -ta, -tur	to protect, to defend
mineral , -i, -e	mineral
mjal t/ë, -i	honey
moll /ë, -a, -ë	apple
mukoz /ë, -a, -a	mucous membrane
ndalim , -i, -e	prevention, ceasing
ndihm / <u>o</u> j, - <u>o</u> va, - <u>u</u> ar	to help
në vend të	instead of
past /ë, -a, -a	paste, custard
pasta e dhëmbëve	toothpaste
pastr ues, -e	cleaning
i,e pasur	rich
përdor , -a, -ur	to use
përrjasht / <u>o</u> j, - <u>o</u> va, - <u>u</u> ar	to exclude
përmbaj , -ta, -tur	to contain
portokall /e, ⁹ -ja, -e	orange

⁹ Another form used is **portokall**, -i, -j.

qumësht , -i	milk
sa me shumë	as much as possible
smalt , -i	enamel
i shëndetsh/ëm , e -me	healthy
thjerrëz , -a, -a	lentil
ushqim , -i, -e	food
vend , -i, -e	area, place
në vend të	instead of
i vet/ëm , e -me	only
veçanti , -a, -	peculiarity
në veçanti	in particular
vitamin/ë , -a, -a	vitamin
zbardhje , -a, -e	whitening

Unit Fourteen

Intervistë për punë

A job interview

In this unit you will learn about:

- job interviews
- the imperfect indicative
- the imperfect subjunctive
- different bank services
- basic conditional sentences
- expressing obligation and ability in the past
- using possessive adjectives with accusative nouns

Dialogue 1

Intervistë për punë (CD2; 34)

Alberti po jep një intervistë për punë.

INTERVISTUESI Zoti Albert, a keni punuar më parë në Shqipëri?

ALBERTI Po. Kam punuar për disa vite si konsulent për një organizatë ndërkombëtare që merrej me problemet e mjedisit.

INTERVISTUESI Cila ishte më konkretisht puna juaj?

ALBERTI Unë punoja në terren. Identifikoja problemet dhe hartoja raportet shkencore. Para se të përgatisja raportet, problemet i diskutoja edhe me specialistët vendas.

- INTERVISTUESI Ju pëlqente puna që bënit?
- ALBERTI Po. Ishte një punë e bukur që më krijonte mundësinë të udhëtoja shumë nëpër Shqipëri dhe ta njihja më mirë vendin.
- INTERVISTUESI Po vështirësi, a keni hasur?
- ALBERTI Puna nuk ishte e lehtë, sepse siç ju thashë duhet të udhëtoja shumë, shpeshherë dhe në zona të thella malore, në kushte të vështira moti. Megjithatë, u përpoqa të përshtatesha me kushtet e punës dhe të përfitoja nga kjo përvojë.
- INTERVISTUESI A mund të na thoni, pse dëshironi të punoni sërish në Shqipëri?
- ALBERTI Unë kam një përvojë pune shumë të mirë nga Shqipëria. Them se e njoh mirë kulturën shqiptare dhe jetën në Shqipëri. Atje kam shumë miq dhe ndihem si në shtëpi.
- INTERVISTUESI Zoti Albert, ju falenderojmë për intervistën. Do të mbetemi në kontakt.
- ALBERTI Faleminderit juve!

Vocabulary

diskut /oj, - <u>o</u> va, - <u>u</u> ar	to discuss
du het	must, should
du het të udhëtoja	I had to travel
hart /oj, - <u>o</u> va, - <u>u</u> ar	to compile
has , -a, -ur	to encounter
identifik /oj, - <u>o</u> va, - <u>u</u> ar	to identify
intervist /ë, -a, -a	interview
intervistues , -i, -	interviewer
konkret isht	concretely
në konkret isht	in concrete
kontak t, -i, -e	contact
konsulent , -i, -ë	consultant
krij /oj, - <u>o</u> va, - <u>u</u> ar	to create
më krij onte mundësinë	it allowed me
ku sht, -i, -e	condition

i,e lehtë	light, easy
malor, -e	mountainous
mbet/em, -a, -ur	to remain
megjithatë	nevertheless
merrej	dealt with
më parë	before
mjedis, -i, -e	environment
mot, -i	weather
ndërkombëtar, -e	international
nëpër	around
njihem, njoha, njohur	to acquaint oneself, to know
organizat/ë, -a, -a	organization
para se	before
më parë	a little while ago
pëlq/ej, -eva, -yer	to like
Ju pëlqente puna?	Did you like the job/work?
përfit/oj, -ova, -uar	to benefit, profit
përgati/s, -ta, -tur	to prepare
përpiq/em, u përpoqa, përpjekur	to try
përshtat/em, u -a, -ur	to adapt oneself
përvoj/ë, -a, -ë	experience
raport, -i, -e	report
sërish	again
siç	as
siç ju thashë	as I told you
specialist, -i, -ë	specialist
shkencor, -e	scientific
shpeshherë	often
teren, -i, -e	terrain, ground
thellë, i, e	deep, remote
vendas, -e	local
i,e vështirë	difficult
vështirësi, -a, -	difficulty
zon/ë, -a, -a	area, zone

Language points

Imperfect indicative

The imperfect indicative is typically used when we want to indicate that an action is repeated in the past. We also use it to describe a condition or state in the past. The imperfect indicative is formed by using the stem of the second person plural of the present tense of the verb. Then you add the endings for the imperfect, as shown below.

Class 1 verbs

	udhëtoj 'to travel' (udhëto-ni)	shkruaj 'to write' (shkrua-ni)	bëj 'to do' (bë-ni)	laj 'to wash' (la-ni)
unë	udhëto-ja	shkrua-ja	bë-ja	la-ja
ti	udhëto-je	shkrua-je	bë-je	la-je
ai, ajo	udhëto-nte	shkrua-nte	bë-nte	la-nte
ne	udhëto-nim	shkrua-nim	bë-nim	la-nim
ju	udhëto-nit	shkrua-nit	bë-nit	la-nit
ata, ato	udhëto-nin	shkrua-nin	bë-nin	la-nin

Class 2 verbs

In Class 2 verbs we observe a lot of stem changes in the present indicative. When there is a stem change in the second person plural, the same irregular stem must be used in the imperfect indicative.

	mbyll 'to do' (mbyll-ni)	marr 'to take' (merr-ni)	dal 'to go out' (dil-ni)	shoh 'to see' (shih-ni)	jap 'to take' (jep-ni)
unë	mbyll-ja	merr-ja	dil-ja	shih-ja	jep-ja
ti	mbyll-je	merr-je	dil-je	shih-je	jep-je
ai, ajo	mbyll-te	merr-te	dil-te	shih-te	jep-te
ne	mbyll-nim	merr-nim	dil-nim	shih-nim	jep-nim
ju	mbyll-nit	merr-nit	dil-nit	shih-nit	jep-nit
ata, ato	mbyll-nin	merr-nin	dil-nin	shih-nin	jep-nin

As you can see, the forms for **ai/ajo** end in **-te** rather than in **-nte**. Basically use **-te** if the stem ends in a consonant and **-nte** if the stem ends in a vowel. The same behaviour is seen with Class 3 verbs.

Class 3 verbs

	pi 'to drink' (pi-ni)	di 'to know' (di-ni)	dua 'to want' (do-ni)	fle 'to sleep' (fli-ni)
unë	pi-ja	di-ja	do-ja	fli-ja
ti	pi-je	di-je	do-je	fli-je
ai, ajo	pi-nte	di-nte	do-nte	fli-nte
ne	pi-nim	di-nim	do-nim	fli-nim
ju	pi-nit	di-nit	do-nit	fli-nit
ata, ato	pi-nin	di-nin	do-nin	fli-nin

Class 4 verbs

The three Class 4 verbs in Albanian are completely regular when it comes to the imperfect tense. Since their stems end in a consonant, then the endings will be similar to those of Class 2 verbs.

	iki 'to go' (ik-ni)	eci 'to walk' (ec-ni)	hipi 'to get on' (hip-ni)
unë	ik-ja	ec-ja	hip-ja
ti	ik-je	ec-je	hip-je
ai, ajo	ik-te	ec-te	hip-te
ne	ik-nim	ec-nim	hip-nim
ju	ik-nit	ec-nit	hip-nit
ata, ato	ik-nin	ec-nin	hip-nin

Irregular forms

Of course there will be irregular forms, but luckily there are only three irregular verbs in the imperfect. As you can see, the imperfect stem has little or no relation to the stem of the second person plural in the present tense.

	jam 'to be' (je-ni)	kam 'to have' (ke-ni)	them 'to say' (tho-ni)
unë	ish-a	kish-a	thosh-a
ti	ish-e	kish-e	thosh-e
ai, ajo	ish-te	kish-te	thosh-te
ne	ish-im	kish-im	thosh-im
ju	ish-it	kish-it	thosh-it
ata, ato	ish-in	kish-in	thosh-in

Class 6 verbs

Class 6 verbs basically take two sorts of endings in the imperfect indicative. The two types of endings are essentially the same, the difference being that one of them has an extra **-h-**. This happens to avoid the vowel of the stem and the vowel of the ending coming together, as we have already encountered in other tenses (see Unit 11).

	vishem 'to dress oneself'	lahem 'to wash oneself'
unë	vish-esha	la-h-esha
ti	vish-eshe	la-h-eshe
ai, ajo	vish-ej	la-h-ej
ne	vish-eshim	la-h-eshim
ju	vish-eshit	la-h-eshit
ata, ato	vish-eshin	la-h-eshin

Imperfect subjunctive

To form the imperfect subjunctive, simply add **-të** in front of the forms of the imperfect indicative.

	udhëtoj 'to travel'		marr 'to take'	di 'to know'
	<i>Indicative</i>	<i>Subjunctive</i>	<i>Subjunctive</i>	<i>Subjunctive</i>
unë	udhëtoja	të udhëtoja	të merrja	të dija
ti	udhëtoje	të udhëtoje	të merrje	të dije
ai, ajo	udhëtonte	të udhëtonte	të merrte	të dinte

	udhëtoj 'to travel'		marr 'to take'	di 'to know'
	Indicative	Subjunctive	Subjunctive	Subjunctive
ne	udhëtonim	të udhëtonim	të merrnim	të dinim
ju	udhëtonit	të udhëtonit	të merrnit	të dinit
ata, ato	udhëtonin	të udhëtonin	të merrnin	të dinin

Class 6 verbs

lahem 'to wash oneself'

unë	të lahesha
ti	të laheshe
ai, ajo	të lahej
ne	të laheshim
ju	të laheshit
ata, ato	të laheshin

Use of the imperfect subjunctive

Observe the following pairs of sentences below:

Dua të ha **diçka**. I want to eat something.

Doja të haja **diçka**. I wanted to eat something.

Përpiqem të përfitoj **nga kjo përvojë**.

I try to benefit from this experience.

U përpoqa të përfitoja **nga kjo përvojë**.

I tried to benefit from this experience.

Përpiqem të përshtatem **me kushtet e punës**.

I try to adapt to the work conditions.

U përpoqa të përshtatesha **me kushtet e punës**.

I tried to adapt to the work conditions.

Notice that if the main verb is in the present tense, then the subjunctive form that follows is also in the present. On the other hand, if the main verb is in the past (whether in the imperfect **doja** 'wanted' or in the preterite **u përpoja** 'tried'), then the subjunctive must appear in the imperfect form. This phenomenon is known as 'sequence of tenses'.

Expressing obligation in the past

Notice the effect of the imperfect subjunctive with the modal verb **duhet** 'must'.

Duhet të udhëtoj shumë. I **must** travel a lot.
 Duhet të udhëtoja shumë. I **had to** travel a lot.

As you can see in the examples above, the modal verb **duhet** 'must' remains invariable when we want to express obligation in the present or in the past. The embedded verb, on the other hand, must agree with the subject. To express obligation in the present, use the embedded verb in the present subjunctive (see Unit 10). To express obligation in the past, we use the embedded verb in the imperfect subjunctive.

Expressing ability in the past

Remember that we use the modal **mund** 'can' to express ability (see Unit 10). Use the present subjunctive to express ability in the present and the imperfect subjunctive to express ability in the past. The modal **mund** remains unchanged.

Unë mund të flas greqisht. I can speak Greek.
 Unë mund të flisja greqisht. I could speak Greek.

Exercise 1

Complete the following sentences with the correct form of the present subjunctive. Then change the entire sentence to the past. Be careful with the sequence of tenses.

- Vajza do** _____ të pijë _____ (**pi**) një gotë ujë.
 Vajza donte të pinte një gotë ujë _____.
- Arbeni fillon** _____ (**lexoj**) mësimin.
 _____.
- (Ne) duhet** _____ (**vishem**) ngrohtë.
 _____.
- Është mirë** _____ (**notoj, ne**) çdo ditë.
 _____.
- Pse nuk mund** _____ (**eci, ju**) menjëherë?
 _____.

- 6 Gëzimi nuk mund _____ (fle) herët.
_____.
- 7 Iliri duhet _____ (kthehem) në shtëpi.
_____.
- 8 Ju doni _____ (shoh) një film në televizor?
_____.
- 9 Sokoli duhet _____ (bëhem) gati për shkollë.
_____.
- 10 Ata duan _____ (dal) nga shtëpia në orën 7.
_____.

Exercise 2

Complete the sentences with the imperfect tense of the verbs in brackets.

- 1 Kur isha (jam, unë) në shkollë, _____ (punoj, unë) vetëm në fundjavë. Duhet _____ (shkruaj) dhe _____ (lexoj) shumë.
- 2 Në Shqipëri _____ (shkoj, ata) gjithmonë pushime në verë.
- 3 Kur e mora në telefon, ajo po _____ (lahem).
- 4 _____ (Rri, ai) në shtëpi, kur koha nuk _____ (jam) e mirë.
- 5 Më _____ (pëlqej) të _____ (luaj) futboll kur kisha kohë të lirë.
- 6 Ata _____ (udhëtoj) shumë, sepse _____ (jam) biznesmenë.
- 7 Në atë kohë, ju mund të _____ (studioj) anglisht mirë, sepse _____ (kam, ju) mësuese angleze.
- 8 Ajo _____ (merrem) shumë me sport, kur _____ (jam) në universitet.
- 9 Ata _____ (dua) të _____ (punoj) sërish në Shqipëri.
- 10 Ne u përpoqëm të _____ (përshtatem) me motin e vështirë.

Exercise 3

Translate the following sentences.

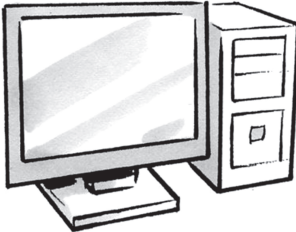
- 1 When I was young, I used to watch a lot of TV.
- 2 When my brother was at school, he used to like to play chess (shah).

- 3 When I arrived home, my mother was preparing dinner.
- 4 Alana used to work for an international company that dealt with health problems.
- 5 We had to prepare the reports and discuss them with the local experts.
- 6 It was a very good job that gave me the opportunity to travel around Europe and to meet very interesting people.
- 7 As I told you, we had to work under very difficult conditions in the mountains of Albania.
- 8 I liked the job and I used to feel at home in spite of (**pavarësisht nga**) the weather. I had to take advantage of the experience.
- 9 John said that he knew (the) Albanian culture and (about the) life in Albania very well.
- 10 She said she wanted to return to Albania to work at a hospital that was near her university.

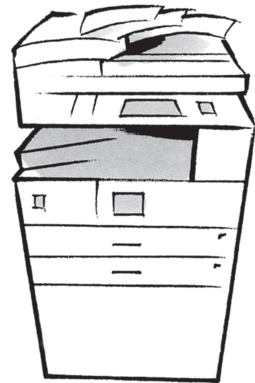

Exercise 4

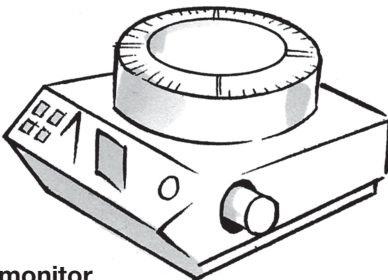
Talk about your daily routine in your previous job. Some words that you might need are:

kompjuter

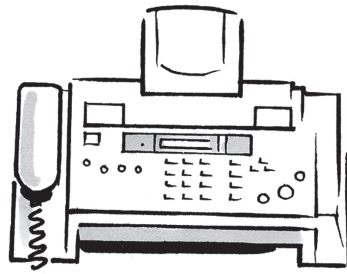
fotokopjuese¹

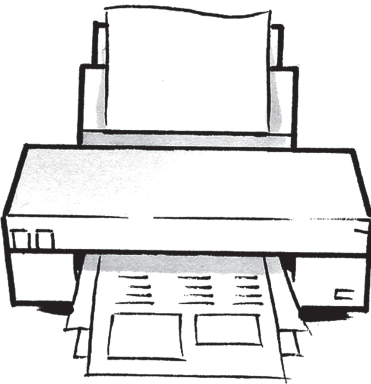
monitor

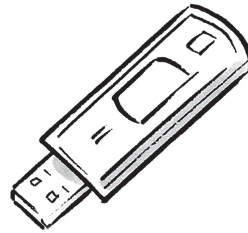
skaner

faks

printer

USB²

skanoj	to scan
dërgoj faks	to send a fax
printoj	to print
përgjigjem në telefon	to answer the phone
marr një e-mail	to receive an e-mail
mbaj shënim	to take notes
projektoj	to project
marr faks	to get a fax
fotokopjoj	to photocopy
bëj kafe	to make coffee
bisedoj me klientët	to talk to customers
shkruaj shënimet³	to type the notes

¹ You will also hear **fotokopjatriçe** or **makinë fotokopjimi**.

² Also: **fleshi**.

³ Also: **hedh shënimet (në kompjuter)**.

Dialogue 2

Në bankë (CD2; 36)

Agroni është i interesuar për një shërbim on line që ofron banka e tij. Ai po bisedon me një punonjëse.

PUNONJËSJA Mirëdita zotëri! Si mund t'ju ndihmoj?

AGRONI Mirëdita zonjë, do të doja t'ju pyesja për shërbimin bankar on-line që ofron banka juaj. Unë kam një llogari rrjedhëse në bankën tuaj dhe do të doja të dija se cilat do të ishin përfitimet prej shërbimit bankar on-line, në rast se do të abonohesha në të.

PUNONJËSJA Shërbimi on-line është një shërbim i ri për klientët. Po të abonoheshit në këtë shërbim, ju do të kishit mundësinë të verifikonit dhe të printonit llogarinë tuaj. Gjithashtu, do të ishit në gjendje të bënit pagesa faturash për tatim-taksat, për sigurimet shoqërore, doganat etj.

AGRONI A do të ishte e mundur të bëja transferime fondesh me anë të shërbimit on line?

PUNONJËSJA Po. Me anë të shërbimit on-line, ju do të mund të transferonit para brenda dhe jashtë Shqipërisë, si dhe do të mund të vinit para në depozitën me afat.

AGRONI Shumë faleminderit për informacionin.

PUNONJËSJA Do t'ju sugjeroja që të merrnit dhe broshurat me ofertat e reja. Atje keni edhe më shumë informacione.

AGRONI Faleminderit. Kam edhe një pyetje të fundit. Më ka skaduar karta dhe do të doja të dija se ku duhet të interesohe⁴ për të marrë kartën e re.

PUNONJËSJA Mund të pyesni në sportelin e parë. Atje do t'ju japin të gjithë informacionin e nevojshëm.

⁴ In this context **interesohe** means 'where I should ask'.

Vocabulary

abon <u>o</u> hem u - <u>o</u> va, - <u>u</u> ar	to subscribe
af <u>a</u> t, -i, -e	term
an/ <u>e</u> , -a, -ë	side
me an <u>e</u> të	through
brosh <u>u</u> r/ <u>e</u> , -a, -a	brochure
do të do <u>ja</u>	I would like
do të do <u>ja</u> të di <u>ja</u>	I would like to know
dog <u>a</u> n/ <u>e</u> , -a, -a	customs, duty
depozit/ <u>e</u> , -a, -a	deposit
depozit <u>e</u> me af <u>a</u> t	share term certificate
fatur/ <u>e</u> , -a, -a	bill
i,e fundit	final, last
gjendj/e, -a, -e	situation, condition
jam në gjendje	to be able to
gjithashtu	besides, also
interes/ <u>o</u> hem, u - <u>o</u> va, - <u>u</u> ar	to be interested in
llogar <u>i</u> , -a, -	account
llogar <u>i</u> rrjedh <u>e</u> se	checking account
i,e mundur	possible
i nevojsh/ <u>e</u> m, e -me	necessary
ofert/ <u>e</u> , -a, -a	offer
pag <u>e</u> s/ <u>e</u> , -a, -a	payment
përfit <u>i</u> m, -i, -e	profit, benefit
print/ <u>o</u> j, - <u>o</u> va, - <u>u</u> ar	to print
punonj <u>e</u> s, -i, -	employee, worker
pye/s, -ta, -tur	to ask
rast, -i, -e	case
në rast se	in case, if
rrjedh <u>e</u> s, -e	running
sigurim, -i, -e	insurance
sigurim shendet <u>e</u> sor	health insurance
sigurim shoq <u>e</u> ror	social security

skad/oj, -ova, -uar	to expire
më ka skaduar . . .	my . . . has expired
sportel, -i, -e	window (of a bank, etc.)
shërbim, -i, -e	service
shërbim bankar	banking service
shoqëror, -e	social
tatim-taksa	taxation
transferim, -i, -e	transfer
transfer/oj, -ova, -uar	to transfer
tuj	your (acc)
verifik/oj, -ova, -uar	to verify

Language points

Conditional tense

To form the conditional tense, simply add **do** to the forms of the imperfect subjunctive. Thus **do të udhëtoja** 'I would travel', **do të merrja** 'I would take' and **do të dija** 'I would know'. The full paradigm for these three verbs is given below:

	udhëtoj 'to travel'	marr 'to take'	di 'to know'
unë	do të udhëtoja	do të merrja	do të dija
ti	do të udhëtoje	do të merrje	do të dije
ai, ajo	do të udhëtonte	do të merrte	do të dinte
ne	do të udhëtonim	do të merrnim	do të dinim
ju	do të udhëtonit	do të merrnit	do të dinit
ata, ato	do të udhëtonin	do të merrnin	do të dinin

Class 6 verbs

	lahem 'to wash oneself'	merrem 'to get involved'
unë	do të lahesha	do të merresha
ti	do të laheshe	do të merreshe
ai, ajo	do të lahej	do të merrej

	lahem 'to wash oneself'	merrem 'to get involved'
ne	do të laheshim	do të merreshim
ju	do të laheshit	do të merreshit
ata, ato	do të laheshin	do të merreshin

Basic uses of the conditional

The conditional (sometimes also called 'present conditional') is used to refer to the 'future in the past'. This is another case of sequence of tenses. A future form becomes conditional if the main verb changes from the present to the past.

Gëzimi thotë **se** do të shkojë **në Shqipëri këtë verë.**

Gëzim **says** that he **will go** to Albania this summer.

Gëzimi tha **se** do të shkonte **në Shqipëri këtë verë.**

Gëzim **said** that he **would go** to Albania this summer.

The conditional is also used in hypothetical constructions. These clauses can be introduced by expressions with the imperfect subjunctive.

Të isha **si ti, nuk** do të thosha/bëja **këtë.**

If I were you, I wouldn't say/do that.

The conditional is also used to express conditions that start with **po/sikur** 'if'. Notice that the conditional clause itself (that which starts with **po/sikur**) appears in the imperfect indicative.

Po/sikur të kisha **kohë,** do të shkoja **në teatër më shpesh.**

If I had time, I would go to the theatre more often.

The conditional in Albanian is used pretty much as it is used in English, mainly to indicate hypothetical situations.

Do të më pëlqente **të haja darkë në këtë restorant.**

I would like to eat dinner in this restaurant.

Çfarë do të haje **më me qejf, mish viçi apo mish pule?**

What would you prefer to eat: beef or chicken?

Possessive adjectives, Part III: Accusative forms

In Units 7 and 10 you learned the possessive forms in the nominative. In this lesson we will learn the possessive forms in the accusative.

When comparing the corresponding nominative and accusative forms of possessive adjectives, we observe that the accusative forms have a **t-** (with the exception of **i saj**). Then there are the vowel changes in the forms of **yt** → **tënd** and **ynë** → **tonë**. The singular feminine forms are the same, but **time** and **tënde** have a final **-e**.

Singular forms

<i>Masculine</i>		<i>Feminine</i>	
<i>Nominative</i>	<i>Accusative</i>	<i>Nominative</i>	<i>Accusative</i>
shoku im	shokun tim	llogaria ime	llogarinë time
shoku yt	shokun tënd	llogaria jote	llogarinë tënde
shoku i tij	shokun e tij	llogaria e tij	llogarinë e tij
shoku i saj	shokun e saj	llogaria e saj	llogarinë e saj
shoku ynë	shokun tonë	llogaria jonë	llogarinë tonë
shoku juaj	shokun tuaj	llogaria juaj	llogarinë tuaj
shoku i tyre	shokun e tyre	llogaria e tyre	llogarinë e tyre

If you mastered the plural nominative forms, you have no new forms to learn for the accusative as the forms are the same.

Plural forms

<i>Masculine</i>		<i>Feminine</i>	
<i>Nominative</i>	<i>Accusative</i>	<i>Nominative</i>	<i>Accusative</i>
shokët e mi	shokët e mi	llogaritë e mia	llogaritë e mia
shokët e tu	shokët e tu	llogaritë e tua	llogaritë e tua
shokët e tij	shokët e tij	llogaritë e tij	llogaritë e tij
shokët e saj	shokët e saj	llogaritë e saj	llogaritë e saj
shokët tanë	shokët tanë	llogaritë tona	llogaritë tona
shokët tuaj	shokët tuaj	llogaritë tuaja	llogaritë tuaja
shokët e tyre	shokët e tyre	llogaritë e tyre	llogaritë e tyre

Exercise 5

Complete the following sentences with the correct form of the present conditional and imperfect subjunctive.

- 1 Klientja _____ do të donte _____ (do) _____ të hapte _____ (hap) një llogari bankare.
- 2 Në rast se _____ (abonohem, ne) në shërbimin on-line, _____ (kam, ne) shumë përfitime.
- 3 Ti _____ (kam) mundësinë _____ (verifikoj) llogarinë tënde on line.
- 4 _____ (dua) _____ (transferoj) para në llogarinë time në euro.
- 5 Po _____ (dëgjoj, ju) mua, _____ (sugjeroj) _____ (marr) një kartë të re bankare.
- 6 _____ (Jam) mirë _____ (shkoj, ata) edhe ata atje.
- 7 Po _____ (pyes, ajo), _____ (marr, ajo) informacionin e nevojshëm.
- 8 Në rast se _____ (kam, unë) kohë, _____ (udhëtoj, unë) më shumë.
- 9 _____ (Jap, ata) çdo gjë që _____ (di, ata) më shumë për këtë histori.
- 10 Ai tha se _____ (kërkoj, ai) më shumë informacione.

Exercise 6

Complete the following sentences with the correct forms of the pronouns.

- 1 Punonjësja po bisedon me _____ klienten e saj _____ (klientja e saj).
- 2 Klienti interesohet për _____ (llogaria e tij).
- 3 Ata po flasin me _____ (miqtë e tyre).
- 4 Unë po bisedoj për _____ (shoqet tuaja).
- 5 Më pëlqejnë _____ (pyetjet e tua).
- 6 _____ (Miqtë e tu) janë njerëz shumë të mirë.
- 7 _____ (Sugjerimi yt) është shumë i mirë.
- 8 Unë bisedoj me _____ (motra ime).
- 9 Në _____ (zyra jote) ka shumë piktura.
- 10 _____ (Qyteti juaj) duket shumë interesant.

- 11 **Ata nuk janë dakord me _____ (mendimet tona).**
 12 **Keni një transfertë në _____ (llogaria juaj).**
 13 _____ **(Takimi ynë) është shumë i rëndësishëm.**
 14 **I falenderojmë për _____ (informacionet e tyre).**
 15 **Po shkoj të marr _____ (karta ime) në bankë.**

Exercise 7

Translate the following sentences.

- We would like to ask you about the bank services that your bank offers online.
- My husband would like to know what the advantages of your bank services are online.
- If you (informal) subscribed to our service, you would be able to check your account online.
- I would recommend you take our brochures with our new bank services.
- My credit card has expired and I would like to know what I should do to get a new one.

Exercise 8

Complete the following chart with the correct form of the present, past, imperfect and present perfect. Then write the corresponding English infinitive.

	<i>Present</i>	<i>Past</i>	<i>Imperfect</i>	<i>Present perfect</i>	<i>English infinitive</i>
bëj/unë	bëj	bëra	bëja	kam bërë	to do
bëhem/ti					
shoh/ajo					
shihem/ne					
them/ai					
vij/ju					
nisem/ne					
përgjigjem/ti					
rri/ata					
fle/ajo					
ha/unë					
njoh/ti					

Present Past Imperfect Present perfect English infinitive

pyes/ai
pres/ju
hyj/ato
marr/ai
merrem/ajo
sjell/ato
flas/ju

Exercise 9

Use the reading below to answer the following questions:

- 1 Për çfarë bën fjalë raporti i Bankës Europiane për Rindërtim dhe Zhvillim?
- 2 Pse përmendet Shqipëria në këtë raport?
- 3 Si vlerësohet ajo?
- 4 Cila është mesatarja e rritjes ekonomike për Europën Juglindore? Po për Shqipërinë?
- 5 Si do të jetë rimëkëmbja e vendeve që janë goditur nga kriza?
- 6 Si do të variojë rimëkëmbja e këtyre vendeve?
- 7 Cili është parashikimi i Bankës Botërore për Shqipërinë, për vitin 2011?

(CD2; 38)

Rritja ekonomike në Shqipëri

Sipas një artikulli të Wall Street Journal, Banka Europiane për Rindërtim dhe Zhvillim (BERZH) në raportin e saj të përditësuar mbi rritjen ekonomike të Europës Lindore dhe të ish-republikave sovjetike kishte deklaruar se Shqipëria do të vazhdonte të kishte një rritje ekonomike edhe në vitin 2011.

Në këtë raport, Shqipëria përmendej si një nga performueset më të mira ekonomike të rajonit të Europës Juglindore dhe një nga vendet me një sistem të mirë bankar. Në parashikimesh e saj, BERZH-i shpjegonte se për vitin 2009, rritja e prodhimit të brendshëm bruto në vend ishte 4.3 për qind, ndërkohë që rajoni i Europës Juglindore pati një rënie mesatare prej 5.4 per qind.

Banka Europiane për Rindërtim dhe Zhvillim tha se rritja ekonomike për vitin 2010 ishte 2%, një ndër tre më të mirat në rajonin e Europës Juglindore ndërkohë që mesatarja e tij është 1.2 për qind. Parashikimi i BERZH-it për vitin 2011 ishte i qartë: rimëkëmbja për vendet që janë goditur nga kriza ekonomike do të mbetet e brishtë dhe do të varionte në bazë të sfidave rajonale.

Po ashtu, vetëm pak ditë më parë në raportin vjetor për parashikimin ekonomik të globit, Banka Botërore tha se në vitin 2011 Shqipëria do të ketë një rritje ekonomike një nga më të lartat në rajon.⁵

Vocabulary

asht <u>u</u>	thus
po asht <u>u</u>	furthermore
baz/ë, -a, -a	base
në bazë të	based on
i brendsh/ëm, e -me	internal, inner
i,e brishtë	fragile, brittle
br <u>u</u> to	gross
i,e cit <u>u</u> ar	quoted
glob, -i	globe, world
godit/em, u -a, -ur	to be hit
ish-	former, ex-
juglindor, -e	southeastern
lindor, -e	eastern
mbe/tem, -ta, -tur	to remain, be left
mesat <u>a</u> r, -e	average (adj)
mesat <u>a</u> r/e, -ja, -e	average (noun)
... më parë	... ago
ndër	among, between
ndërkohë që	while

⁵ Adapted from: www.kohajone.com.

parashikim , -i, -e	forecast, prediction
parashik / <u>oj</u> , - <u>ova</u> , - <u>uar</u>	to foresee, to predict
performues / <u>e</u> , - <u>ja</u> , - <u>e</u>	performer
përditës / <u>oj</u> , - <u>ova</u> , - <u>uar</u>	to update
i, e përditësuar	updated
përmendem	to be mentioned
për qind	per cent
po ashtu	furthermore
prodhim , -i, -e	production
i, e qartë	clear
rajon , -i, -e	region
raport , -i, -e	report
rëni / <u>e</u> , - <u>a</u> , - <u>e</u>	drop, fall
rimëkëmbj / <u>e</u> , - <u>a</u> , - <u>e</u>	recovery, rebuilding
rindërtim , -i, -e	reconstruction
rritj / <u>e</u> , - <u>a</u> , - <u>e</u>	growth
sipas	according to
sfid / <u>ë</u> , - <u>a</u> , - <u>a</u>	challenge
sovjetik , -e	Soviet
vari / <u>oj</u> , - <u>ova</u> , - <u>uar</u>	to fluctuate, vary
vjetor , -e	annual
zhvillim , -i, -e	development

Unit Fifteen

Ismail Kadare

In this unit you will learn about:

- genitive constructions after a genitive or ablative noun
- Class 2 adjectives after a genitive or ablative noun
- the admirative mood
- the optative mood

Biografi (CD2; 39)

Ismail Kadare lindi në qytetin e Gjirokastrës. Atje ai kaloi fëmijërinë dhe kjo la gjurmë të thella në gjithë jetën dhe krijimtarinë e tij. Studimet e larta i kreu në Fakultetin e Historisë e të Filologjisë në Universitetin e Tiranës dhe më pas në Institutin “Gorki” të Letërsisë Botërore në Moskë. Këto studime iu ndërpre në për shkak të krizës politike ndërmjet Shqipërisë dhe ish-Bashkimit Sovjetik. Kadareja ka punuar për gazetën “Drita”,¹ pastaj drejtoi revistën “Les letres albanaises”. Së fundi, ka punuar në profesion të lirë.

Ismail Kadare ka qenë dhe është protagonist i jetës politike dhe i mendimit të vendit qysh prej viteve ‘60. Në fund të vitit 1990, dy muaj para rënies së shtetit diktatorial, Kadareja u largua së bashku me familjen në Paris. Pas vendosjes së demokracisë dhe në Shqipëri, Kadareja jeton mes Shqipërisë dhe Francës. Ismail Kadare është një nga personalitetet më të shquara të kulturës shqiptare, ambasador i saj në botë.

¹ Gazeta “Drita” is a literary magazine.

Vepra e Kadaresë ka ndihmuar në emancipimin e vetëdijes shqiptare si dhe i ka dhënë mundësi lexuesit që të përjetojë historinë dhe problemet ekzistenciale me të cilat ndeshen shqiptarët në historinë e tyre individuale dhe sociale. Gjuha artistike e Kadaresë konkurroi gjuhën totalitare, propagandistike të shtetit të diktaturës. Vetë Kadare është shprehur shpesh se në diktaturë gjuha kishte marrë rolin e një shpëtuesi, për t'i prirë daljes së këtyre mendimeve njerëzore gjatë izolimit të shprehjes së lirë.

Ismail Kadare është autor i shumë veprave në poezi e prozë, laureat i shumë çmimeve kombëtare, kandidat i çmimit Nobel për shumë vite me radhë, anëtar i Akademisë së Shkencave të Shqipërisë dhe Anëtar i Akademisë Franceze të Shkencave Morale. Vepra e Ismail Kadaresë është përkthyer në mbi 40 gjuhë të huaja duke arritur kështu një numër rekord të përhapjes në botë.

Vocabulary

ambasador, -i, -ë	ambassador
anëtar, -i, -ë	member
Bashkimi Sovjetik	the Soviet Union
botëror, -e	world
çmim-i, -e . . .	prize
dalj/e, -a, -e	exit, way out
demokraci, -a, -	democracy
drejt/oj, -ova, -uar	to direct, to head
diktatorial, -e	dictatorial
duke arritur	arriving
ekzistencial, -e	existential
emancipim, -i, -e	emancipation
fakultet, -i, -e	faculty
Fakulteti i Historisë dhe i Filologjisë	Faculty of History and Philology
fëmijëri, -a	childhood
fund, -i, -e	end, bottom

së fundi	lastly
gjatë	in the course of
gjurm/ë, -a, -ë	trace
histori, -a, -	history
institut, -i, -e	institute
izolim, -i, -e	isolation
kandidat, -i, -ë	candidate
konkurr/oj, -ova, -uar	to dispute
krijimtari, -a, -	creativity
kriz/ë, -a, -a	crisis
kr/yej, -eva, -yer	to accomplish
larg/ohem, u -ova, -uar	to move away
laureat, -i, -ë	laureate, prize winner
letërsi, -a, -	literature
lind, -a, -ur	to be born
mendim, -i, -e	thought
jetë e mendimit	intellectual life
moral, -e	moral, ethical
Mosk/ë, -a	Moscow
ndesh/em, u -a, -ur	to encounter, meet
ndërpr/es, -eva, -erë	to cease
ndërmjet	between, among
ndihm/oj, -ova, -uar	to help
njerëzor, -e	human
personalitet, -i, -e	character, figure
përhapj/e, -a, -e	spread, dissemination
përjet/oj, -ova, -uar	to experience
përkth/ej, -eva, -yer	to translate
poezi, -a, -	poetry, poem
pri/j, -va, -rë	to lead, guide
propagandistik, -e	propagandist
protagonist, -i, -ë	protagonist
proz/ë, -a	prose
qysh	since

r adh/ë, -a, -ë	row
me r adhë	in a row
rek o rd, -i, -e	record
rë n i/e, -a, -e	fall, drop
shk a /k, -ku, -qe	cause
për shk a k të	due to
shk e nc/ë, -a, -a	science
sh p esh	often, frequently
shp ë tues, -i, -	saviour
sh p reh/em, u -a, -ur	to express oneself
sh p rehj/e, -a, -e	expression
i,e sh q ar	distinguished
stud i m, -i, -e	study
total i tar, -e	totalitarian
i,e the l lë	deep
ve p /ër, -ra, -ra	work
vend o sje, -a, -e	establishment
vetë d ij/e, -a, -e	awareness, consciousness

Language points

Genitive constructions after a genitive or ablative noun

In Unit 13 you learned how to add a genitive noun (usually to indicate possession) to a nominative and an accusative noun. The following charts summarize those forms:

Definite nominative/accusative singular possessee

Nominative	libri	i mësuesit/mësueses	shtëpia e mësuesit/ mësueses
Accusative	librin	e mësuesit/mësueses	shtëpinë e mësuesit/ mësueses

Definite nominative/accusative plural possessee

Nominative	librat e mësuesit/mësueses	shtëpitë e mësuesit/mësueses
Accusative	librat e mësuesit/mësueses	shtëpitë e mësuesit/mësueses

Notice that the genitive forms of the possessor do not change. The only thing that changes, apart from the possessee being nominative or accusative, is the form of the linking article.

In this unit, we will learn how to add a genitive or possessor to a genitive or ablative possessee. As we will see below, genitive and ablative nouns exhibit the same behaviour. You encountered a few examples in Kadare's biography.

Kadareja është protagonist i jetës dhe i mendimit të vendit.

Kadare is a protagonist of the intellectual life of the country.

(literally: Kadare is protagonist of the life of the thought of the country.)

Kadareja është anëtar i Akademisë së Shkencave të Shqipërisë.

Kadare is a member of the Academy of Sciences of Albania.

Kadareja është anëtar i Akademisë Franceze të Shkencave Morale.

Kadare is a member of the French Academy of Ethical Sciences.

Dy muaj para rënies së shtetit diktatorial, Kadareja u largua në Paris.

Two months after the fall of the dictatorial state, Kadare moved to Paris.

... daljes së këtyre mendimeve njerëzore gjatë izolimit të shprehjes së lirë.

... coming out of these human thoughts during the isolation of the freedom of expression.

Notice that when the genitive modifies a genitive singular feminine noun such as **Akademisë** (of the Academy), then the linking article is **së**. Otherwise we use **të**. As you can see in the last example, if the definite genitive feminine noun **Akademisë** is separated from the

linking article, then the linking article becomes **të**. **Së** is used only when the second genitive appears right next to the definite genitive noun. Notice also that adjectives (**morale** ‘ethical’) are not marked for the genitive.

Definite genitive possessee

Singular	i librit të mësuesit/ mësueses	i shtëpisë së mësuesit/ mësueses
Plural	i librave të mësuesit/ mësueses	i shtëpive të mësuesit/ mësueses

Class 2 adjectives after a genitive or ablative noun

Remember that Class 2 adjectives also require a linking (or adjectival) article. The forms of this linking or adjectival article are the same as those used with genitives, as described above:

	<i>Masculine</i>		<i>Feminine</i>	
Nominative	libri	i njohur	vepra	e njohur
Accusative	librin	e njohur	veprën	e njohur
Genitive	i/e librit	të njohur	i/e veprës	së njohur
Dative	librit	të njohur	veprës	së njohur
Ablative	(prej) librit	të njohur	(prej) veprës	së njohur

	<i>Masculine</i>		<i>Feminine</i>	
Nominative	librat	e njohur	veprat	e njohura
Accusative	librat	e njohur	veprat	e njohura
Genitive	i/e librave	të njohur	i/e veprave	të njohura
Dative	librave	të njohur	veprave	të njohura
Ablative	(prej) librave	të njohur	(prej) veprave	të njohura

Exercise 1

Put the words in parentheses in the correct form.

- 1 **Pas vendosjes** _____ së demokracisë _____ (of democracy), **Kadareja jeton mes** _____ (Albania) **dhe** _____ (France).
- 2 **Ky shkrimtar është protagonist** _____ (of the life) **politike** _____ (of the country).
- 3 **Para rënies** _____ (of the dictatorship) **ai u largua nga** _____ (Albania).
- 4 _____ (Kadare's work) **ka ndikuar në emancipimin** _____ (of the conscience) _____ (of the Albanians).
- 5 _____ (Kadare's artistic language) **konkurroi** _____ (the totalitarian language), **propagandistike** _____ (of the dictatorial state).

Exercise 2

Use the correct article for the genitive forms in the following structures.

- 1 **Ata po diskutojnë për veprat** _____ e _____ **shkrimtarëve** _____ **Rilindjes.**²
- 2 **Po bëhen shumë studime në fushën** _____ **letërsisë** _____ **huaj.**
- 3 **Takimi u mbyll pas diskutimeve** _____ **studiuesve shqiptarë.**
- 4 **Pas fjalës** _____ **hapjes (opening speech), u këndua himni** _____ **flamurit.**
- 5 **Anëtarja** _____ **Akademisë** _____ **Shkencave** _____ **Shqipërisë foli për situatën politike.**

Exercise 3

Translate the following sentences.

- 1 He studied at the Faculty of History and Philology at the University of Tirana.
- 2 Later he studied at the Gorki Institute of World Literature in Moscow.
- 3 Due to the political crisis between Albania and the ex-Soviet Union, he stopped his studies and returned to Albania.
- 4 In the late 90s, two months before the fall of the dictatorship, he moved to France together with his family.
- 5 After the establishment of Albania's democracy, he lives between France and Albania.
- 6 Kadare is one of the most distinguished figures of the literature of Albania.

² Renaissance.

- 7 Kadare's work helped with the liberation (emancipation) of the conscience of the Albanians.
- 8 Kadare's work has allowed the foreign reader to experience the history and the social problems of the Albanians.

Dialogue 1

Një artikull për Kadarenë (CD2; 40)

Earta dhe Ilir po diskutojnë për një artikull me shumë informacione për shkrimtarin Ismail Kadare.

EARTA Ilir, çfarë po lexon?

ILIRI Po lexoj një artikull për shkrimtarin Ismail Kadare. Nuk e dija që paska fituar edhe çmimin “Princi i Asturias për Letërsinë”. Kadareja qenka shpallur fitues mes 31 kandidaturave nga 25 vende të botës, mes të cilëve dhe Milan Kundera. Ceremonia është organizuar në Ovideo të Spanjës dhe paskan marrë pjesë personalitetet më të mëdha të Spanjës si dhe të botës së artit dhe të kulturës nga shumë shtete të botës.

EARTA M'u bëka qejfi shumë!³ Me këtë çmim, Kadareja po e sillka dhe njëherë letërsinë shqipe në vëmendje të lexuesve të huaj. Mbaj mend sa bujë bëri në vitin 2005 marrja e çmimit “Man Booker Prize”, që u jepet autorëve që kanë dhënë kontribut të shquar në letërsinë botërore.

ILIRI Po, më kujtohet dhe mua që media e huaj i dha nje rëndësi të madhe.

EARTA Çfarë shkruhet tjetër në artikull për Kadarenë?

ILIRI Në artikull shkruhet se Kadareja është dekoruar nga Presidenti i Republikës së Shqipërisë me Urdhrin “Nderi i Kombit” dhe nga shteti francez me urdhrat “Kryqi i Legjionit të Nderit” e “Oficer i Legjionit të Nderit”. Është një artikull informues me rastin e ditëlindjes së tij që është më datë 28 janar.

EARTA U bëftë edhe 100 vjeç! Pastë jetë të gjatë dhe krijimtari të pasur!

³ Mostly used in colloquial speech, ‘it gives me a lot of pleasure!’.

**A
CB**
Vocabulary

buj <u>ë</u> , -a	sensation
dekor <u>o</u> hem, u - <u>o</u> va, - <u>u</u> ar	to be awarded a medal
fito <u>j</u> , - <u>o</u> va, - <u>u</u> ar	to win
fitu <u>e</u> s, -i, -	winner
kandidat <u>u</u> r ^ë , -a, -a	candidacy
komb , -i, -e	nation
kontrib <u>u</u> t, -i, -e	contribution
krijim <u>t</u> ari, -a	creativity
kryq , -i, -e	cross, crucifix
kujt <u>o</u> hem, u - <u>o</u> va, - <u>u</u> ar	to recollect
më kujt <u>o</u> het	to remember
legjion , -i, -e	legion
Legjioni i Nderit	Legion of Honour
marrj <u>e</u> , -a, -e	taking, winning
mbaj , -ta, -tur	to keep, maintain
mbaj m <u>en</u> d	to remember
mes të cilave	among which
nder , -i, -e	honour, credit
Nderi i Kombit	pride of the nation
njëherë	once
dhe njëherë	once more
oficer , -i, -ë	officer
Pastë jetë të gjatë!	May he/she have a long life!
personalitet , -i, -e	personality, figure
princ , -i, -ër	prince
qejf , -i, -e	fun, pleasure, desire
më bëhet qejfi	to be pleased
rast , -i	occasion
rëndësi , -a, -	importance
sjell , solla , sjellë	to bring
shkrimtar , -i, -ë	writer
shpall , -a, -ur	to declare

shpall/em, u, -a, -ur	to be announced, to be proclaimed
i, e shquar	distinguished
U bëftë edhe 100 vjeç!	May he/she become 100 years old!
urdhër, -ri, -ra	order
vëmendj/e, -a	attention

Language points

Admirative mood: Present and imperfect tense

Albanian is peculiar when compared with other languages because it has a special mood, apart from the indicative and subjunctive, just to express surprise, irony, enthusiasm, disappointment, fear, concern and other feelings. This mood is called the **admirative mood**. There are four tenses in the admirative mood: present, imperfect, present perfect and pluperfect. Of these four tenses, however, only the first two are commonly used, but we will discuss all four in case you find them in your readings. You encountered a few of these constructions in the previous dialogue:

M'u bëka qejfi shumë!

I am very pleased!

... **që** paska fituar **çmimin** ...

... that he had won the prize ...!

The admirative mood of the present and the imperfect tense is formed by using the stem of the past participle (see Unit 13) with the endings of the verb **kam** 'to have' in the present or imperfect, respectively. For the present and the imperfect admirative, use the following endings:

<i>Present</i>	<i>Imperfect</i>
-kam	-kësha
-ke	-këshe
-ka	-kësh/kej
-kemi	-këshim
-keni	-këshit
-kan	-këshin

To form the stem for the admirative, take away the endings from the corresponding past participles and then add the endings above.

	<i>Past participle</i>	<i>Present admirative</i>	<i>Imperfect admirative</i>
hap	hap-ur	hapkam, hapke, ...	hapkështa, hapkështe, ...
kam	pas-ur	paskam, paske, ...	paskështa, paskështe, ...
rri	ndenj-ur	ndenjkam, ndenjke, ...	ndenjkështa, ndenj-kështe, ...
shes	shit-ur	shitkam, shitke, ...	shitkështa, shitkështe, ...
fle	fjet-ur	fjetkam, fjetke, ...	fjetkështa, fjetkështe, ...
punoj	punu-a-r	punuakam, punuake, ...	punuakështa, punuakështe, ...
shkoj	shku-a-r	shkuakam, shkuake, ...	shkuakështa, shkuakështe, ...
them	thën-ë	thënkam, thënke, ...	thënkështa, thënkështe, ...
ha	ngrën-ë	ngrënkam, ngrënke, ...	ngrënkështa, ngrënkështe, ...
jam	qen-ë	qenkam, qenke, ...	qenkështa, qenkështe, ...
laj	la-rë	lakam, lake, ...	lakështa, lakështe, ...
bëj	bë-rë	bëkam, bëke, ...	bëkështa, bëkështe, ...

Po punuake **në shtëpi!**

You are working at home!

Sa bukur qenka **veshur!**

How nicely she's dressed!

Më pëlqyeka **shumë ky film!**

I really liked this film!

Shumë shtrenjtë e shitke!

You are selling it for a lot of money! (ironic)

To form a negative admirative, use **nuk** or **s'** 'not'.

Nuk **po punuake në zyrë!**

You are not working in the office!

S' **shkruakështe asgjë!**

You were not writing anything!

Admirative mood: Present perfect and pluperfect

To form the present perfect and the pluperfect admirative, simply use the corresponding admirative forms of **kam** followed by the past participle. The perfective admirative forms for the verb **punoj** 'to work' are shown below:

Present perfect

Pluperfect

paskam punuar

paskështa punuar

paske punuar

paskështe punuar

paska punuar

paskësh punuar

Present perfect *Pluperfect*

paskemi punuar **paskëshim punuar**
paskeni punuar **paskëshit punuar**
paskan punuar **paskëshin punuar**

E paske ngrënë të gjithë akulloren!

You ate all the ice cream!

E paskësh lexuar të gjithë librin!

He had read the whole book!

Admirative mood: Class 6 verbs

Class 6 verbs appear with the reflexive clitic **u** in the non-perfect forms and they take the verb **jam** 'to be' in the perfect form to form the present perfect and the pluperfect.

lahem 'to wash, bathe'

	<i>Present</i>	<i>Imperfect</i>	<i>Present perfect</i>	<i>Pluperfect</i>
unë	u lakam	u lakështa	qenkam larë	qenkështa larë
ty	u lake	u lakështe	qenke larë	qenkështe larë
ai, ajo	u laka	u lakësh	qenka larë	qenkësh larë
ne	u lakemi	u lakëshim	qenkemi larë	qenkëshim larë
ju	u lakeni	u lakëshit	qenkeni larë	qenkëshit larë
ato, ata	u lakan	u lakëshin	qenkan larë	qenkëshin larë

Optative mood

In addition to the admirative mood, Albanian also has an **optative mood**, which is usually used to express the speaker's wishes. It only has two tenses: the present and the present perfect.

Optative mood: Present tense

To form the present optative, add the following endings:

for verb stems ending in a vowel

for verb stems ending in a consonant

–fsha
–fsh
–ftë
–fshim
–fshi
–fshin

–sha
–sh
–të
–shim
–shi
–shin

For verbs whose form in the simple past tense ends in **–va**, **–ta**, **–ra** or **–a**, use the stem of the simple past tense.

	<i>Simple past tense</i>	<i>Present optative</i>	
punoj	puno-va	punofsha, punofsh, . . .	that I may work, . . .
shkruaj	shkro-va	shkrofsha, shkrofsh, . . .	that I may write, . . .
përkthej	përkthe-va	përthefsha, përkthefsh, . . .	that I may translate, . . .
luaj	luaj-ta	luajtsha, luajtsh, . . .	that I may play, . . .
arrij	arri-ta	arritsha, arritsh, . . .	that I may arrive, . . .
fle	fje-ta	fjetsha, fjetsh, . . .	that I may sleep, . . .
pres	pri-ta	pritsha, pritsh, . . .	that I may wait, . . . ⁴
bëj	bë-ra	bëfsha, bëfsh, . . .	that I may do, . . .
hyj	hy-ra	hyfsha, hyfsh, . . .	that I may go in, . . .
hap	hap-a	hapsha, hapsh, . . .	that I may open, . . .
mbyll	mbyll-a	mbyllsha, mbyllsh, . . .	that I may close, . . .
eci	ec-a	ecsha, ecsh, . . .	that I may walk, . . .

Class 2 and Class 3 verbs that undergo vowel or stem changes in the simple past tense form the present optative with the stem of the past participle.

⁴ Since the past tense of **pres** ‘to cut’ is **pre-va**, the present optative is **prefsha**, **prefsh, . . .**

	<i>Past/Past participle</i>	<i>Present optative</i>	
dal	dola , <u>dal</u> -ë	dalsha , dalsh , ...	that I may go out, ...
marr	mora , <u>marr</u> -ë	marrsha , marrsh , ...	that I may take, ...
bie	rashë , <u>rën</u> -ë	rënça , rënç , ...	that I may fall, ...
shoh	pashë , <u>pa</u> -rë	pafsha , pafsh , ...	that I may see, ...
sjell	solla , <u>sjell</u> -ë	sjellsha , sjellsh , ...	that I may bring, ...
vij	erdha , <u>ardh</u> -ur	ardhsha , ardhsh , ...	that I may come, ...
vdes	vdiqa , <u>vdek</u> -ur	vdeksha , vdeksh , ...	that I may die, ...
flas	fola , <u>fol</u> -ur	folsha , folsh , ...	that I may sleep, ...

Verbs whose past participle stems end in **-n**, **-nj** or **-sh** take the following endings in the present optative; for example, the verbs **jap**, **rri** and **qesh**:

jap 'to take'	rri 'to stay'	qesh 'to laugh'
(dhashë , dhën-ë)	(ndenja , ndenj-ur)	(qesha , qesh-ur)
dhën-ça	ndenj-ça	qesh-ça
dhën-ç	ndenj-ç	qesh-ç
dhën-të	ndenj-të	qesh-të
dhën-çim	ndenj-çim	qesh-çim
dhën-çi	ndenj-çi	qesh-çi
dhën-çin	ndenj-çin	qesh-çin

Other verbs that take **-ça** are:

	<i>Past/Past participle</i>	<i>Present optative</i>	
them	thashë , <u>thën</u> -ë	thënça , thënç , ...	that I may say, ...
lë	lashë , <u>lën</u> -ë	lënça , lënç , ...	that I may let, ...
zë	zura , <u>zën</u> -ë	zënça , zënç , ...	that I may catch/ hold, ...

bie	rashë, rën-ë	rënça, rënç, . . .	that I may fall, . . .
ha	hëngra, ngrën-ë	ngrënça,	that I may eat, . . . ⁵
		ngrënç, . . .	

Optative mood: Irregular forms in the present optative

jam	kam	dua
(qeshë, qenë)	(pata, pasur)	(desha, dashur)
qofsha	paça	daça
qofsh	paç	daç
qoftë	pastë	dashtë
qofshim	paçim	daçim
qofshi	paçi	daçi
qofshin	paçin	daçin

You will hear the optative in many common Albanian wishes.

Paç fat në provim!	Good luck on your test! (literally: may you have luck!)
Dalsh faqebardhë!	May you be successful!
U trashëgofshi!	May you live happily together! (literally: may you have children!)
Kalofshi mirë!	Have a good time! (literally: may you pass well!)
Ju bëftë mirë!	Bon appétit! (literally: may it do well to you!)
E gëzofsh!	May you enjoy it! ⁶
Shkofsh në djall!	Get lost! (literally: may you go to the devil!)
Rroftë Shqipëria!	Long live Albania!

Negative optative

We may also have negative wishes. To express a negative wish use the negative adverb **mos** 'not'. Sometimes the negative optative is used to express a positive wish.

⁵ You will also see the forms **hëngërsha, hëngërsh, . . .**

⁶ Used when somebody buys something new.

Mos vdeksh kurrë!	May you never die!
Mos u plaksh kurrë!	May you never get old!
Mos paçi kurrë të këqija!	May you never suffer (have) anything bad!
Mos paç më të këqija!	May bad things not happen any more!

Present optative for Class 6 verbs

Class 6 verbs will bear the reflexive clitic **u** and the corresponding forms described above.

lahem 'to wash, bathe'

u lafsha

u lafsh

u laftë

u lafshim

u lafshi

u lafshin

U bëfsh dhe njëqind vjeç! May you live to (become)
100 years old!

U bëfsh mbret! May you become king!

Optative mood: Present perfect tense

To form the present perfect optative, simply use the verb **kam** 'to have' in the present optative followed by the respective past participle verb. For Class 6 verbs, use the present optative of the verb **jam** 'to be'.

laj		lahem	
paça	larë	qofsha	larë
paç	larë	qofsh	larë
pastë	larë	qoftë	larë
paçim	larë	qofshim	larë
paçi	larë	qofshi	larë
paçin	larë	qofshin	larë

The present perfect optative is not used on its own. It typically appears inside conditional clauses.

Në pastë mësuar ndonjë gjë, nuk e di.

If he learned anything, I don't know!

Në qoftë nisur për t'u bërë, do të bëhet.

If it has come to be, it will be so!

Exercise 4

Put the verbs in parentheses in the present admirative.

- 1 **Media e huaj u _____ paska dhënë _____ (jap) një rëndësi të madhe çmimeve të letërsisë.**
- 2 **Artikulli _____ (jam) shumë interesant.**
- 3 **Sot ai _____ (kam) ditëlindjen.**
- 4 **Në diktaturë, gjuha _____ (marr) rolin e një shpëtuesi.**
- 5 **Kadareja _____ (jeton) mes Shqipërisë dhe Francës.**

Exercise 5

Put the verbs in parentheses in the present perfect admirative.

- 1 **Nuk e dija që _____ paska fituar _____ (fitoj) edhe çmimin “Princi i Asturias për Letërsinë.”**
- 2 **Iliri _____ (lexoj) një artikull.**
- 3 **Kadareja _____ (shpallej) fitues mes 31 kandidaturave nga 25 vende të botës.**
- 4 **Ceremonia _____ (organizohet) në Ovideo të Spanjës dhe _____ (marr) pjesë personalitetet më të mëdha të Spanjës.**
- 5 **Ismail Kadare _____ (jap) një kontribut të shquar në letërsinë botërore.**

Exercise 6

Put the verbs in parentheses in the present optative.

- 1 **Në _____ ardhhtë _____ (vij) ai, nuk di çfarë t'i them.**
- 2 _____ (bëhem, ti) dhe 100 vjeç!
- 3 **Mos _____ (vdes, ju) kurrë!**
- 4 **Mos _____ (kam, ti) kurrë të këqija!**
- 5 _____ (kaloj, ai) mirë!

Exercise 7

Put the verbs in parentheses in the present perfect optative.

- 1 **Në e** pastë menduar (**mendoj, ajo**) **kështu, nuk është mirë.**
- 2 _____ (**mbaroj, ato**) **problemet tuaja!**
- 3 **Në** _____ (**krijoj, ai**) **probleme, do të më vinte keq.**
- 4 **Mos** _____ (**jam, ajo**) **për keq!**

Exercise 8

Complete the following chart with the appropriate forms of the past, the present perfect, the present admirative and the present optative. Then write the equivalent English infinitive.

	<i>Past</i>	<i>Present perfect</i>	<i>Present admirative</i>	<i>Present optative</i>	<i>English infinitive</i>
bëj/unë	bëra	kam bërë	bëkam	bëfsha	to do
jam/ti					
kam/ajo					
dua/ne					
dal/ju					
sjell/ato					
shoh/ti					
ha/unë					
fle/ai					
laj/ti					
lahem/ti					
marr/ai					
merrem/ai					
flas/ata					
çlodhem/unë					
çuditëm/ti					
vij/ajo					
hap/ne					
eci/ju					

Exercise 9 (CD2; 43)

With the help of the vocabulary given, translate the following poem by Naim Frashëri (1846–1900). This text is written in the Tosk dialect.⁷

⁷ For a brief introduction to the Tosk dialect see the Preface.

Ti o bukuroshja ime
 të ritë ma paç përjetë
 Kurrë mos pafsh hidhërim!
 Të dashtë zot' i vërtetë!
 Syri yt mos u venittë!
 Si hëna u përtërittë!

Vocabulary

bukurosh/e, -ja, -e	beautiful girl or woman
hën/ë, -a	moon
hidhërim, -i, -e	sorrow
përjetë	forever
përtërit/em, u, -a, -ur	to rejuvenate
të ritë ⁸	youth
venitem, u, -a, -ur	to wither
zot, -i, -ër	God

Exercise 10 (CD2; 44)

Below is the first stanza of a famous poem by Pashko Vasa written in the Gheg dialect.⁹ You should be able to recognize many words. Can you detect some differences from Standard Albanian?

O moj Shqipni

**O moj Shqipni, e mjera
 Shqipni**

**kush të ka qitë me krye
 në hi?**

**Ti ke pas kenë një zonjë
 e randë**

**burrat e dheut të thirshin
 nanë**

Oh Albania¹⁰

Oh Albania, poor Albania,

Who has shoved your head in
 ashes?

Once you were a fine, great lady,

All the world's men called you
 mother.

⁸ Dialectal form for *rini* 'youth'.

⁹ See the Introduction for a brief discussion of the Gheg dialect.

¹⁰ See www.elsie.de, also http://en.wikipedia.org/wiki/O_moj_Shqipni#cite_note-0.

Ke pasë shumë t'mira e begati	Once you had such wealth and goodness,
me vajza t'bukra, me djem t'ri	With fair maidens, strapping young lads,
Gja e vend shumë, ara e bashtina	Herds and land, rich fields and produce,
me armë të bardha e pushkë ltina	With flashing guns, Italian weapons,
me burra trima, me gra të dlira	With heroic fellows and pure women,
ti ndër gjithë shoqet ke kenë ma e mira.	You reigned as their best companion.

Exercise 11

Use the reading below (fragments from 'Aksidenti', I. Kadare) to answer the following questions:

- 1 **Çfarë i kishte thënë ajo në telefon?**
- 2 **Me çfarë zëri i kishte folur ai?**
- 3 **Sa herë e kishte kërkuar në telefon?**
- 4 **Çfarë i kishte thirrur ajo?**
- 5 **Çfarë e kishte pyetur ai?**
- 6 **Çfarë kishte bërë ai?**
- 7 **Si ishte në ballkon?**
- 8 **Çfarë donte t'i klithte?**
- 9 **Çfarë i kishte thënë ajo?**
- 10 **Cilën pyetje kishte pritur ajo?**

(CD2; 45)

1.

Ishte fjala e parë që i tha në telefon, pas acarimit. Ti më pengon të jetoj. Si? Kishte thënë ai me zë të akullt. Unë të penguakam? Pikërisht, ishte përgjigjur ajo. Më the se me kë kërkuar mbrëmë dy herë në telefon. E ç'del nga kjo? –kishte thënë ai. Ajo ia ndjeu shpërfilljen në zë dhe, në vend që të zemërohej me veten për gafën që kishte bërë, kishte thirrur: ti më mban peng. Aha, kishte thënë ai.

2.

Ashtu siç e priste, ai bëri një shenjë mahnitjeje kur e pa. Tani e mori vesh pse vonohej kaq.

Ke kohë që më pret?

Ai pa orën. Kishte rreth njëzet minuta.

Ah, ashtu?

Kishte pirë një kafe poshtë, pastaj ishte ngjitur, por ajo ishte në dush. Në ballkon qenkësh shumë bukur. Po ti ç'ke?

3.

Mezi e kishte mbajtur veten t'i klithte: po atëherë, ç'dreqin ke që merr në telefon? Dhe përse pyet: a do të shihemi?

Dëgjo, kishte vazhduar ajo. Unë dua të takohemi, si më parë, por nuk dua të jem e pasinqertë me ty . . . Diçka ka ndodhur, ndërkaq . . .

Ja, pra, ç'paskësh qenë. Në heshtjen e gjatë, ajo e kishte pritur, me sa dukej, pyetjen, së cilës, më në fund, i kishte ardhur koha të bëhej.

Vocabulary

acarim, -i, -e	worsening
i,e akullt	glacial
dreq, -i, -ër	devil, satan
Ç'dreqin ke?	what the hell is wrong?
dush, -i	shower
gaf/ë, -a, -a	blunder
klith, -a, -ur	scream
heshtje, -ja, -e	silence
mahnitje, -a, -e	amazement
marr, mora, marrë	to take
marr vesh	to understand

mbaj, -ta, -tur	to keep, hold
me sa d<u>u</u>kej	apparently
nd<u>ë</u>rkaq	in the meantime
nd/<u>i</u>ej, -<u>j</u>eva, -<u>i</u>er	to feel
nd<u>o</u>dh/em, u -a, -ur	to be, lie down
ngjit/em u -a, -ur	to come up, to climb
i,e pasinqert<u>ë</u>	insincere
peng, -u, -gje	hostage, pawn
peng/<u>o</u>j, -<u>o</u>va, -<u>u</u>ar	to hinder, to impede
p<u>ë</u>rgjigj/em, u -a, -ur	to answer
p<u>ë</u>rse	what for
pik<u>ë</u>risht	exactly, precisely
po<u>s</u>ht<u>ë</u>	down(stairs)
pra	so, then
shp<u>ë</u>rfillj/e, -a, -e	disregard
th<u>ë</u>rr/es, th<u>i</u>rra, th<u>i</u>rrur, -<u>i</u>ta, -<u>i</u>tur	to call
z<u>ë</u>, -ri, -ra	voice
zem<u>ë</u>r/<u>o</u>hem, u -<u>o</u>va, -<u>u</u>ar	to get mad

Appendix 1

Auxiliary verbs

jam 'to be'

Present indicative:	jam, je, është, jemi, jeni, janë
Present subjunctive:	të jem, të jesh, të jetë, të jemi, të jeni, të jenë
Future:	do të jem, do të jesh, do të jetë, do të jemi, do të jeni, do të jenë
Imperfect indicative:	isha, ishe, ishte, ishim, ishit, ishin
Conditional:	do të isha, do të ishe, do të ishte, do të ishim, do të ishit, do të ishin
Simple past:	qeshë, qe, qe, qemë, qetë, qenë
Present perfect:	kam qenë, ke qenë, ka qenë, kemi qenë, keni qenë, kanë qenë
Pluperfect:	kisha qenë, kishe qenë, kishte qenë, kishim qenë, kishit qenë, kishin qenë
Present optative:	qofsha, qofsh, qoftë, qofshim, qofshi, qofshin
Perfect optative:	paça qenë, paç qenë, pastë qenë, paçim qenë, paçi qenë, paçin qenë
Present admirative:	qenkam, qenke, qenka, qenkemi, qenkeni, qenkan
Imperfect admirative:	qenkështa, qenkëshe, qenkësh/qenkej, qenkëshim, qenkëshit, qenkëshin
Perfect admirative:	paskam qenë, paske qenë, paska qenë, paskemi qenë, paskeni qenë, paskan qenë
Imperative:	ji, jini

kam 'to have'

Present indicative:	kam, ke, ka, kemi, keni, kanëë
Present subjunctive:	të kem, të kesh, të ketë, të kemi, të keni, të kanëë
Future:	do të kem, do të kesh, do të ketë, do të kemi, do të keni, do të kanëë
Imperfect indicative:	kisha, kishe, kishte, kishim, kishit, kishin
Conditional:	do të kisha, do të kishe, do të kishte, do të kishim, do të kishit, do të kishin
Simple past:	pata, pate, pati, patëm, patët, patën
Present perfect:	kam pasur, ke pasur, ka pasur, kemi pasur, keni pasur, kanëë pasur
Pluperfect:	kisha pasur, kishe pasur, kishte pasur, kishim pasur, kishit pasur, kishin pasur
Present optative:	paça, paç, pastë, paçim, paçi, paçin
Perfect optative:	paça pasur, paç pasur, pastë pasur, paçim pasur, paçi pasur, paçin pasur
Present admirative:	paskam, paske, paska, paskemi, paskeni, paskan
Imperfect admirative:	paskështa, paskëshe, paskësh/paskej, paskëshim, paskëshit, paskëshin
Perfect admirative:	paskam pasur, paske pasur, paska pasur, paskemi pasur, paskeni pasur, paskan pasur
Imperative:	ki, kini

Appendix 2

Main verb classes

Class 1

shkoj 'to go'

Present indicative:	shkoj, shkon, shkon, shkojmë, shkoni, shkojnë
Present subjunctive:	të shkoj, të shkosh, të shkojë, të shkojmë, të shkoni, të shkojnë
Future:	do të shkoj, do të shkosh, do të shkojë, do të shkojmë, do të shkoni, do të shkojnë
Imperfect indicative:	shkoja, shkoje, shkonte, shkonim, shkonit, shkonin
Conditional:	do të shkoja, do të shkoje, do të shkonte, do të shkonim, do të shkonit, do të shkonin
Simple past:	shkova, shkove, shkoi, shkuam, shkuat, shkuan
Present perfect:	kam shkuar, ke shkuar, ka shkuar, kemi shkuar, keni shkuar, kanë shkuar
Pluperfect:	kisha shkuar, kishe shkuar, kishte shkuar, kishim shkuar, kishit shkuar, kishin shkuar
Present optative:	shkofsha, shkofsh, shkoftë, shkofshim, shkofshi, shkofshin
Perfect optative:	paça shkuar, paç shkuar, pastë shkuar, paçim shkuar, paçi shkuar, paçin shkuar
Present admirative:	shkuakam, shkuake, shkuaka, shkuakemi, shkuakeni, shkuakan
Imperfect admirative:	shkuakësha, shkuakëshe, shkuakësh/shkuakej, shkuakëshim, shkuakëshit, shkuakëshin
Perfect admirative:	paskam shkuar, paske shkuar, paska shkuar, paskemi shkuar, paskeni shkuar, paskan shkuar
Imperative:	shko, shkoni

Class 2

hap 'to open'

Present indicative:	hap, hap, hap, hapim, hapni, hapin
Present subjunctive:	të hap, të hapësh, të hapë, të hapim, të hapni, të hapin
Future:	do të hap, do të hapësh, do të hapë, do të hapim, do të hapni, do të hapin
Imperfect indicative:	hapja, hapje, hapte, hapnim, hapnit, hapnin
Conditional:	do të hapja, do të hapje, do të hapte, do të hapnim, do të hapnit, do të hapnin
Simple past:	hapa, hape, hapi, hapëm, hapët, hapën
Present perfect:	kam hapur, ke hapur, ka hapur, kemi hapur, keni hapur, kanë hapur
Pluperfect:	kisha hapur, kishe hapur, kishte hapur, kishim hapur, kishit hapur, kishin hapur
Present optative:	hapsha, hapsh, haptë, hapshim, hapshi, hapshin
Perfect optative:	paça hapur, paç hapur, pastë hapur, paçim hapur, paçi hapur, paçin hapur
Present admirative:	hapkam, hapke, hapka, hapkemi, hapkeni, hapkan
Imperfect admirative:	hapkështa, hapkështe, hapkësh/hapkej, hapkëshim, hapkëshit, hapkëshin
Perfect admirative:	paskam hapur, paske hapur, paska hapur, paskemi hapur, paskeni hapur, paskan hapur
Imperative:	hap, hapni

Class 3

pi 'to drink'

Present indicative:	pi, pi, pi, pimë, pini, pinë
Present subjunctive:	të pi, të pish, të pijë, të pimë, të pini, të pinë
Future:	do të pi, do të pish, do të pijë, do të pimë, do të pini, do të pinë
Imperfect indicative:	pija, pije, pinte, pinim, pinit, pinin
Conditional:	do të pija, do të pije, do të pinte, do të pinim, do të pinit, do të pinin

pi 'to drink'

Simple past:	piva, pive, piu, pimë, pitë, pinë
Present perfect:	kam pirë, ke pirë, ka pirë, kemi pirë, keni pirë, kanë pirë
Pluperfect:	kisha pirë, kishe pirë, kishte pirë, kishim pirë, kishit pirë, kishin pirë
Present optative:	pifsha, pifsh, piftë, pifshim, pifshi, pifshin
Perfect optative:	paça pirë, paç pirë, pastë pirë, paçim pirë, paçi pirë, paçin pirë
Present admirative:	pikam, pike, pika, pikemi, pikeni, pikan
Imperfect admirative:	pikështa, pikështe, pikësh/pikej, pikëshim, pikëshit, pikëshin
Perfect admirative:	paskam pirë, paske pirë paska pirë, paskemi pirë, paskeni pirë, paskan pirë
Imperative:	pi, pini

Class 4

eci 'to go, walk'

Present indicative:	eci, ecën, ecën, ecim, ecni, ecin
Present subjunctive:	të eci, të ecësh, të ecë, të ecim, të ecni, të ecin
Future:	do të eci, do të ecësh, do të ecë, do të ecim, do të ecni, do të ecin
Imperfect indicative:	ecja, ecje, ecte, ecnim, ecnit, ecnin
Conditional:	do të ecja, do të ecje, do të ecte, do të ecnim, do të ecnit, do të ecnin
Simple past:	eca, ece, eci, ecëm, ecët, ecën
Present perfect:	kam ecur, ke ecur, ka ecur, kemi ecur, keni ecur, kanë ecur
Pluperfect:	kisha ecur, kishe ecur, kishte ecur, kishim ecur, kishit ecur, kishin ecur
Present optative:	ecsha, ecsh, ectë, ecshim, ecshi, ecshin
Perfect optative:	paça ecur, paç ecur, pastë ecur, paçim ecur, paçi ecur, paçin ecur
Present admirative:	eckam, ecke, ecka, eckemi, eckeni, eckan
Imperfect admirative:	eckështa, eckështe, eckësh/eckej, eckëshim, eckëshit, eckëshin

eci 'to go, walk'

Perfect admirative:	paskam ecur, paske ecur, paska ecur, paskemi ecur, paskeni ecur, paskan ecur
Imperative:	ec, ecni

Class 6

takohem 'to meet'

Present indicative:	takohem, takohesh, takohet, takohemi, takoheni, takohen
Present subjunctive:	të takohem, të takohesh, të takohet, të takohemi, të takoheni, të takohen
Future:	do të takohem, do të takohesh, do të takohet, do të takohemi, do të takoheni, do të takohen
Imperfect indicative:	takohesha, takoheshe, takohesh, takoheshim, takoheshit, takoheshin
Conditional:	do të takohesha, do të takoheshe, do të takohesh, do të takoheshim, do të takoheshit, do të takoheshin
Simple past:	u takova, u takove, u takua, u takuam, u takuat, u takuan
Present perfect:	jam takuar, je takuar, është takuar, jemi takuar, jeni takuar, janë takuar
Pluperfect:	isha takuar, ishe takuar, ishte takuar, ishim takuar, ishit takuar, ishin takuar
Present optative:	u takofsha, u takofsh, u takoftë, u takofshim, u takofshi, u takofshin
Perfect optative:	qofsha takuar, qofsh takuar, qoftë takuar, qofshim takuar, qofshi takuar, qofshin takuar
Present admirative:	u takuakam, u takuake, u takuaka, u takuakemi, u takuakeni, u takuakan
Imperfect admirative:	u takuakështa, u takuakëshe, u takuakësh/ u takuakej, u takuakëshim, u takuakëshit, u takuakëshin
Perfect admirative:	qenkam takuar, qenke takuar, qenka takuar, qenkemi takuar, qenkeni takuar, qenkan takuar
Imperative:	takohu, takohuni

Appendix 3

Most common and stem-changing verbs

The verbs in the list below are given in **present tense**: first and third person singular and second person plural; in **simple past tense**: first person and third person singular; in **imperfect tense**: first and third person singular; **past participle**.

běj	to do	běn, bëni; bëra, bëri; bëja, bënte; bërë
bie	to fall	bie, bini; rashë, ra; bija, binte; rënë
bisedoj	to talk, converse	bisedon, bisedoni, bisedova, bisedoi; bisedoja, bisedonte; biseduar
blej	to buy	ble, blini; bleva, bleu; blija, blinte; blerë
dal	to go out	del, dilni; dola, doli; dilja, dilte; dalë
di	to know	di, dini; dita, diti; dija, dinte; ditur
dua	to want	do, doni; desha, deshi; doja, donte; dashur
eci	to walk	ecën, ecni; eca, eci; ecja, ecte; ecur
flas	to speak	flet, flisni; fola, foli; flisja, fliste; folur
fle	to sleep	fle, flini; fjeta, fjeti; flija, flinte; fjetur
fut	to put in	fut, futni; futa, futi; futja, fuste; futur
gatuaj	to cook	gatuan, gatuani; gatova, gatoi; gatuaja, gatuante, gatuar
gjej	to find	gjen, gjeni; gjeta, gjeti; gjeja, gjente; gjetur
ha	to eat	ha, hani; hëngra, hëngri; haja, hante; ngrënë
hap	to open	hap, hapni; hapa, hapi; hapja, hapte; hapur
heq	to take off	heq, hiqni; hoqa, hoqi; hiqja, hiqte; hequr
hipi	to get on	hipën, hipni; hipa, hipi; hipja, hipte; hipur

hyj	to enter	hyn, hyni; hyra, hyri; hyja, hynte; hyrë
iki	to go away	ikën, ikni; ika, iku; ikja, ikte; ikur
jap	to give	jep, jepni; dhashë, dha; jepja, jepte; dhënë
jetoj	to live	jeton, jetoni; jetova, jetoj; jetoja, jetonte; jetuar
kaloj	to pass	kalon, kaloni; kalova, kaloi; kaloja, kalonte; kaluar
këndoj	to sing	këndon, këndoni; këndova, këndoi; këndoja, këndonte; kënduar
kërcej	to jump, dance	kërçen, kërceni; kërcëva, kërcëu; kërcëja, kërcente; kërcyer
kërkoj	to look for	kërkon, kërkoni; kërkova, kërkoi; kërkvoja, kërkonte; kërkuar
kthej	to return something	kthen, ktheni; ktheva, ktheu; ktheja, kthente; kthyer
kuitoj	to remember	kujton, kujtoni; kujtova, kujtoi; kujtoja, kujtonte; kujtuar
laj	to wash	lan, lani; lava, lau; laja, lante; larë
lë	to leave, let	lë, lini; lashë, la; lija, linte; lënë
luaj	to play	luan, luani; luajta, luajti; luaja, luante; luajtur
marr	to take	merr, merrni; mora, mori; merrja, merrte; marrë
mbaroj	to finish	mbaron, mbaroni; mbarova, mbaroi; mbaroja, mbaronte; mbaruar
mbyll	to close	mbyll, mbyllni; mbylla, mbylli; mbyllja, mbyllte; mbyllur
mendoj	to think	mendon, mendoni; mendova, mendoi; mendoja, mendonte; menduar
mësoj	to learn	mëson, mësoni; mësova, mësoi; mësoja, mësonte, mësuar
ngas	to drive	nget, ngisni; ngava, ngau; ngisja, ngiste; ngarë
ngre	to lift, raise	ngre, ngrini; ngrita, ngriti; ngrija, ngrinte; ngritur
njoh	to know	njuh, njihni; njoha, njohu; njihja, njihje; njohur
paguaj	to pay	paguan, paguani; pagova, pagoi; paguaja, paguante; paguar
pëlqej	to like	pëlqen, pëlqeni; pëlqeva, pëlqeu; pëlqeja, pëlqente; pëlqyer

pi	to drink	pi, pini; piva, piu; pija, pinte; pirë
pres	to wait	pret, prisni; prita, priti; pritja, priste; pritur
pres	to cut	pret, prisni; preva, preu; pritja, priste; prerë
punoj	to work	punon, punoni; punova, punoi; punoja, punonte; punuar
pyes	to ask	pyet, pyesni; pyeta, pyeti; pyesja, pyeste; pyetur
qaj	to cry	qan, qani; qava, qau; qaja, qante; qarë
qesh	to laugh	qesh, qeshni; qesha, qeshi; qeshja, qeshte; qeshur
rri	to stay	rri, rrini; ndenja, ndenji; rrija, rrinte; ndenjur
sjell	to bring	sjell, sillni; solla, solli; sillja, sillte; sjellë
studioj	to study	studion, studioni; studiova, studioi; studioja, studionte; studiuar
shes	to sell	shet, shisni; shita, shiti; shisja, shiste; shitur
shkoj	to go	shkon, shkoni; shkova, shkoi; shkoja, shkonte; shkuar
shkruaj	to write	shkruan, shkruani; shkrova, shkroi; shkruaja, shkruante; shkruar
shoh	to see	sheh, shihni; pashë, pa; shihja, shihte; parë
takoj	to meet someone	takon, takoni; takova, takoi; takoja, takonte; takuar
trokas	to knock	troket, trokisni; trokita, trokiti; trokisja, trokiste; trokitur
thaj	to dry	than, thani; thava, thau; thaja, thante; tharë
them	to say	thotë, thoni; thashë, tha; thosha, thoshte; thënë
udhëtoj	to travel	udhëton, udhëtoni; udhëtova, udhëtoi; udhëtoja, udhëtonte; udhëtuar
vdes	to die	vdes, vdisni; vdiqa, vdiq; vdisja, vdiste; vdekur
vesh	to put on, wear	vesh, vishni; veshja, veshi; vishja, vishte; veshur
vete	to go	vete, vini; vajta, vajti; vija, vinte; vajtur
vë	to put	vë, vini; vura, vuri; vija, vinte; vënë
vij	to come	vjen, vini; erdha, erdhi; vija, vinte; ardhur

vras	to kill	vret, vrisni; vrava, vrau; vrisja, vriste; vraë
zbres	to get off	zbret, zbrisni; zbrita, zbriti; zbrisja, zbriste; zbritur
zë	to catch, hold	zë, zini; zura, zuri; zija, zinte; zënë
zgjedh	to choose	zgjedh, zgjidhni; zgjedha, zgjedhi; zgjidhja, zgjidhte; zgjedhur

Appendix 4

Most common Class 6 verbs

These verbs are listed in the **present indicative**: first person; **simple past tense**: first and third person singular; **past participle**.

afrohem	to approach	u afrova, u afrua; afruar
ankohem	to complain	u ankova, u ankua; ankuar
bëhem	to become	u bëra, u bë; bërë
bindem	to obey	u binda, u bind; bindur
caktohem	to be appointed	u caktova, u caktua; caktuar
çlodhem	to rest	u çlodha, u çlodh; çlodhur
çohem	to stand up, get up	u çova, u çua; çuar
çuditem	to be surprised	u çudita, u çudit; çuditur
dashurohem	to be/fall in love	u dashurova, u dashurua; dashuruar
digjem	to get burned	u dogja, u dogj; djegur
drejtohem	to be directed	u drejtova, u drejtua; drejtuar
duhem	to love/be in love	u desha, u desh; dashur
dukem	to seem, to be seen	u duka, u duk; dukur
fejohem	to get engaged	u fejova, u fejua; fejuar
fshihem	to hide oneself	u fsheha, u fsheh; fshehur
ftohem	to be invited	u ftova, u ftua; ftuar
ftohem	to get a cold	u ftoha, u ftoh; ftohur
futem	to get into, intrude	u futa, u fut; futur
goditem	to collide, hit oneself	u godita, u godit; goditur
grindem	to quarrel	u grinda, u grind; grindur
habitem	to be surprised	u habita, u habit; habitur
hiqem	to move (aside)	u hoqa, u hoq; hequr
hidhem	to jump, be thrown	u hodha, u hodh; hedhur
informohem	to be informed	u informova, u informua; informuar
interesohe	to be interested	u interesova, u interesua; interesuar

jepem	to devote oneself	u dhashë, u dha; dhënë
kujtohem	to remember	u kujtova, u kujtua; kujtua
kënaqem	to enjoy, be satisfied	u kënaqa, u kënaq; kënaqur
kollitem	to cough	u kollita, u kollit; kollitur
krihem	to comb oneself	u kreha, u kreh; krehur
kthehem	to return	u ktheva, u kthye; kthyer
kujdesem	to take care of	u kujdesa, u kujdes; kujdesur
lagem	to get wet	u laga, u lag; lagur
largohem	to depart	u largova, u largua; larguar
lindem	to be born	u linda, u lind; lindur
lodhem	to get tired	u lodha, u lodh; lodhur
lutem	to beg, pray	u luta, u lut; lutur
mahnitem	to be amazed	u mahnita, u mahnit; mahnitur
merrem	to deal with	u mora, u mor; marrë
martohem	to get married	u martova, u martua; martuar
mendohem	to think (about)	u mendova, u mendua; menduar
mërzitem	to get bored	u mërzita, u mërzit; mërzitur
mësohem	to get used, be taught	u mësova, u mësoa; mësuar
ndalem	to stop	u ndala, u ndal; ndalur
ndihem	to feel, be heard	u ndjeva, u ndje; ndier
ndodhem	to be situated, present	u ndodha, u ndodh; ndodhur
ngrihem	to stand up, get up	u ngrita, u ngrit; ngritur
ngjitem	to climb, go up	u ngjita, u ngjit; ngjitur
nisem	to depart, set out	u nisa, u nis; nisur
njihem	to acquaint oneself	u njoha, u njoh; njohur
ofendohem	to be offended	u ofendova, u ofendua; ofenduar
paguhem	to be paid	u pagova, u paga; paguar
pastrohem	to clean	u pastrova, u pastrua; pastruar
pendohem	to regret	u pendova, u pendua; penduar
përballem	to face, confront	u përballa, u përball; përballur
përdorem	to be used, utilized	u përdora, u përdor; përdorur
përfshihem	to be included	u përfshiva, u përfshi; përfshirë
përgatitem	to be prepared	u përgatita, u përgatit; përgatitur
përgjigjem	to answer	u përgjigja, u përgjigj; përgjigjur
përpiqem	to try	u përpoqa, u përpoq; përpjekur
përqendrohem	to concentrate	u përqendrova, u përqendrua; përqendruar
përshtatem	to adapt to	u përshtata, u përshtat; përshtatur
përzihem	to mix, be implicated	u përzjeva, u përzje; përzier
plagosem	to get wounded	u plagosa, u plagos; plagosur
pranohem	to get accepted	u pranova, u pranua; pranuar

prekem	to be touched, moved	u preka, u prek; prekur
puthem	to kiss	u putha, u puth; puthur
qepem	to sew	u qepa, u qep; qepur
qethem	to get a hair cut	u qetha, u qeth; qethur
quhem	to be called	u quajta, u quajt; quajtur
ruhem	to guard, watch	u ruajta, u ruajt; ruajtur
rritem	to grow up, go up	u rrita, u rrit; rritur
rruhem	to shave, be shaved	u rrova, u rrua, rruar
sëmurem	to get sick	u sëmura, u sëmur; sëmurë
sillem	to behave	u solla, u soll; sjellë
shihem	to be seen	u pashë, u pa; parë
shqetësohem	to worry about	u shqetësova, u shqetësua; shqetësuar
shtrihem	to lie down	u shtriva, u shtri; shtrirë
takohem	to meet	u takova, u takua; takuar
trishtohem	to get sad	u trishtova, u trishtua; trishtuar
tronditem	to be shocked	u trondita, u trondit; tronditur
thirrem	to be called (out)	u thirra, u thirr; thirrur
udhëhiqem	to be led	u udhëhoqa, u udhëhoq; udhëhequr
ulem	to sit down	u ula, u ul; ulur
vishem	to get dressed	u veshja, u vesh; veshur
vihem	to be placed	u vura, u vu; vënë
vonohem	to be late	u vonova, u vonua; vonuar
vritem	to be killed	u vrava, u vra; vrarë
zbehem	to get pale	u zbeha, u zbeh; zbehur
zemërohem	to get angry	u zemërova, u zemërua; zemëruar
zgjidhem	to be elected	u zgjodha, u zgjodh; zgjedhur
zgjohem	to wake up	u zgjova, u zgjua; zgjuar
zihem	to fight, quarrel	u zura, u zu; zënë
zhdukem	to disappear	u zhduka, u zhduk; zhdukur
zhgënjehem	to get disappointed	u zhgënjeva, u zhgënjye; zhgënjyer
zhvillohem	to be developed	u zhvillova, u zhvillua; zhvilluar
zhvishem	to take off (clothes)	u zhvesha, u zhvesh; zhveshur

Appendix 5

Personal pronouns and clitics

(A) Singular pronouns

	<i>I (sing)</i>	<i>II (sing)</i>	<i>III (masc, sing)</i>	<i>III (fem, sing)</i>
Nominative	unë	ti	ai	ajo
Accusative	mua, më	ty, të	atë, e	atë, e
Dative	mua, më	ty, të	atij, i	asaj, i
Genitive			i,e atij	i,e asaj
Ablative	(prej) meje	(prej) teje	(prej) atij	(prej) asaj

(B) Plural pronouns

	<i>I (pl)</i>	<i>II (pl)</i>	<i>III (masc, pl)</i>	<i>III (fem, pl)</i>
Nominative	ne	ju	ata	ato
Accusative	ne, na	ju, ju	ata, i	ato, i
Dative	neve, na	juve, ju	atyre, u	atyre, u
Genitive			i,e atyre	i,e atyre
Ablative	(prej) nesh	(prej) jush	(prej) atyre	(prej) atyre

Appendix 6

Demonstrative pronouns and adjectives

Near the speaker ('this, these')

	<i>(masc, sing)</i>	<i>(fem, sing)</i>	<i>(masc, pl)</i>	<i>(fem, pl)</i>
Nominative	ky	kjo	këta	këto
Accusative	këtë	këtë	këta	këto
Dative	këtij	kësaj	këtyre	këtyre
Genitive	i,e këtij	i,e kësaj	i,e këtyre	i,e këtyre
Ablative	(prej) këtij	(prej) kësaj	(prej) këtyre	(prej) këtyre

Far from the speaker ('that, those')

	<i>(masc, sing)</i>	<i>(fem, sing)</i>	<i>(masc, pl)</i>	<i>(fem, pl)</i>
Nominative	ai	ajo	ata	ato
Accusative	atë	atë	ata	ato
Dative	atij	asaj	atyre	atyre
Genitive	i,e atij	i,e asaj	i,e atyre	i,e atyre
Ablative	(prej) atij	(prej) asaj	(prej) atyre	(prej) atyre

Appendix 7

Possessive adjectives

my

	<i>(masc, sing)</i>	<i>(fem, sing)</i>	<i>(masc, pl)</i>	<i>(fem, pl)</i>
Nominative	im	ime	e mi	e mia
Accusative	tim	time	e mi	e mia
Dat/Gen/Abl	tim	sime	të mi	të mia

your (sing)

	<i>(masc, sing)</i>	<i>(fem, sing)</i>	<i>(masc, pl)</i>	<i>(fem, pl)</i>
Nominative	yt	jote	e tu	e tua
Accusative	tënd	tënde	e tu	e tua
Dat/Gen/Abl	tënd	sate	të tu	të tua

his

	<i>(masc, sing)</i>	<i>(fem, sing)</i>	<i>(masc, pl)</i>	<i>(fem, pl)</i>
Nominative	i tij	e tij	e tij	e tij
Accusative	e tij	e tij	e tij	e tij
Dat/Gen/Abl	të tij	së tij	të tij	të tij

her

	<i>(masc, sing)</i>	<i>(fem, sing)</i>	<i>(masc, pl)</i>	<i>(fem, pl)</i>
Nominative	i saj	e saj	e saj	e saj
Accusative	e saj	e saj	e saj	e saj
Dat/Gen/Abl	të saj	së saj	të saj	të saj

our

	<i>(masc, sing)</i>	<i>(fem, sing)</i>	<i>(masc, pl)</i>	<i>(fem, pl)</i>
Nominative	ynë	jonë	tanë	tona
Accusative	tonë	tonë	tanë	tona
Dat/Gen/Abl	tonë	sonë	tanë	tona

your (pl)

	<i>(masc, sing)</i>	<i>(fem, sing)</i>	<i>(masc, pl)</i>	<i>(fem, pl)</i>
Nominative	juaj	juaj	tuaj	tuaja
Accusative	tuaj	tuaj	tuaj	tuaja
Dat/Gen/Abl	tuaj	suaj	tuaj	tuaja

their

	<i>(masc, sing)</i>	<i>(fem, sing)</i>	<i>(masc, pl)</i>	<i>(fem, pl)</i>
Nominative	i tyre	e tyre	e tyre	e tyre
Accusative	e tyre	e tyre	e tyre	e tyre
Dat/Gen/Abl	të tyre	së tyre	të tyre	të tyre

Appendix 8

Masculine nouns

Masculine nouns ending in **-k, -g, -h**

Indefinite form

	<i>Singular</i>	<i>Plural</i>
Nominative	(një) shok	(disa) shok-ë
Accusative	(një) shok	(disa) shok-ë
Dative	(një) shok-u	(disa) shok-ë-ve
Genitive	i,e (një) shok-u	i,e (disa) shok-ë-ve
Ablative	(prej) (një) shok-u	(prej) (disa) shok-ë-sh

Definite form

	<i>Singular</i>	<i>Plural</i>
Nominative	shok-u	shok-ë-t
Accusative	shok-u-n	shok-ë-t
Dative	shok-u-t	shok-ë-ve
Genitive	i,e shok-u-t	i,e shok-ë-ve
Ablative	(prej) shok-u-t	(prej) shok-ë-ve

Masculine nouns ending in **-ër**

Indefinite form

	<i>Singular</i>	<i>Plural</i>
Nominative	(një) libër	(disa) libr-a
Accusative	(një) libër	(disa) libr-a
Dative	(një) libr-i	(disa) libr-a-ve
Genitive	i,e (një) libr-i	i,e (disa) libr-a-ve
Ablative	(prej) (një) libr-i	(prej) (disa) libr-a-sh

Definite form

	<i>Singular</i>	<i>Plural</i>
Nominative	libr-i	libr-a-t
Accusative	libr-i-n	libr-a-t
Dative	libr-i-t	libr-a-ve
Genitive	i,e libr-i-t	i,e libr-a-ve
Ablative	(prej) libr-i-t	(prej) libr-a-ve

Masculine nouns ending in a consonant other than **-k**, **-g**, **-h** or **-ër**

Indefinite form

	<i>Singular</i>	<i>Plural</i>
Nominative	(një) student	(disa) student-ë
Accusative	(një) student	(disa) student-ë
Dative	(një) student-i	(disa) student-ë-ve
Genitive	i,e (një) student-i	i,e (disa) student-ë-ve
Ablative	(prej) (një) student-i	(prej) (disa) student-ë-sh

Definite form

	<i>Singular</i>	<i>Plural</i>
Nominative	student-i	student-ë-t
Accusative	student-i-n	student-ë-t
Dative	student-i-t	student-ë-ve
Genitive	i,e student-i-t	i,e student-ë-ve
Ablative	(prej) student-i-t	(prej) student-ë-ve

Appendix 9

Feminine nouns

Feminine nouns ending in **-ë**

Indefinite form

	<i>Singular</i>	<i>Plural</i>
Nominative	(një) çantë	(disa) çant-a
Accusative	(një) çantë	(disa) çant-a
Dative	(një) çante	(disa) çant-a-ve
Genitive	i,e (një) çante	i,e (disa) çant-a-ve
Ablative	(prej) (një) çante	(prej) (disa) çant-a-sh

Definite form

	<i>Singular</i>	<i>Plural</i>
Nominative	çant-a	çant-a-t
Accusative	çantë-n	çant-a-t
Dative	çantë-s	çant-a-ve
Genitive	i,e çantë-s	i,e çant-a-ve
Ablative	(prej) çantë-s	(prej) çant-a-ve

Feminine nouns ending in **-e**

Indefinite form

	<i>Singular</i>	<i>Plural</i>
Nominative	(një) studente	(disa) studente
Accusative	(një) studente	(disa) studente
Dative	(një) studente-je	(disa) studente-ve
Genitive	i,e (një) studente-je	i,e (disa) studente-ve
Ablative	(prej) (një) studente-je	(prej) (disa) studente-sh

Definite form

	<i>Singular</i>	<i>Plural</i>
Nominative	student-ja	studente-t
Accusative	studente-n	studente-t
Dative	studente-s	studente-ve
Genitive	i,e studente-s	i,e studente-ve
Ablative	(prej) studente-s	(prej) studente-ve

Feminine nouns ending in stressed **-i**

Indefinite form

	<i>Singular</i>	<i>Plural</i>
Nominative	(një) shtëpi	(disa) shtëpi
Accusative	(një) shtëpi	(disa) shtëpi
Dative	(një) shtëpi-e	(disa) shtëpi-ve
Genitive	i,e (një) shtëpi-e	i,e (disa) shtëpi-ve
Ablative	(prej) (një) shtëpi-e	(prej) (disa) shtëpi-sh

Definite form

	<i>Singular</i>	<i>Plural</i>
Nominative	shtëpi-a	shtëpi-të
Accusative	shtëpi-në	shtëpi-të
Dative	shtëpi-së	shtëpi-ve
Genitive	i,e shtëpi-së	i,e shtëpi-ve
Ablative	(prej) shtëpi-së	(prej) shtëpi-ve

Feminine nouns ending in **-ër, -ël, -ëll, -ërr**

Indefinite form

	<i>Singular</i>	<i>Plural</i>
Nominative	(një) motër	(disa) motr-a
Accusative	(një) motër	(disa) motr-a
Dative	(një) motr-e	(disa) motr-a-ve
Genitive	i,e (një) motr-e	i,e (disa) motr-a-ve
Ablative	(prej) (një) motr-e	(prej) (disa) motr-a-sh

Definite form

	<i>Singular</i>	<i>Plural</i>
Nominative	motr-a	motr-a-t
Accusative	motr-ën	motr-a-t
Dative	motr-ës	motr-a-ve
Genitive	i,e motr-ës	i,e motr-a-ve
Ablative	(prej) motr-ës	(prej) motr-a-ve

Appendix 10

Linking article with Class 2 adjectives

Masculine nouns

Definite form

	<i>Singular</i>	<i>Plural</i>
Nominative	djali i bukur	djemtë e bukur
Accusative	djalin e bukur	djemtë e bukur
Dative	djalit të bukur	djemve të bukur
Genitive	i,e djalit të bukur	djemve të bukur
Ablative	(prej) djalit të bukur	(prej) djemve të bukur

Indefinite form

	<i>Singular</i>	<i>Plural</i>
Nominative	(një) djalë i bukur	(disa) djem të bukur
Accusative	(një) djalë të bukur	(disa) djem të bukur
Dative	(një) djali të bukur	(disa) djemve të bukur
Genitive	i,e (një) djali të bukur	(disa) djemve të bukur
Ablative	(prej) (një) djali të bukur	(prej) (disa) djemsh të bukur

Feminine nouns

Definite form

	<i>Singular</i>	<i>Plural</i>
Nominative	vajza e bukur	vajzat e bukura
Accusative	vajzën e bukur	vajzat e bukura
Dative	vajzës së bukur	vajzave të bukura
Genitive	i,e vajzës së bukur	vajzave të bukura
Ablative	(prej) vajzës së bukur	(prej) vajzave të bukura

Indefinite form

	<i>Singular</i>	<i>Plural</i>
Nominative	(një) vajzë e bukur	(disa) vajza të bukura
Accusative	(një) vajzë të bukur	(disa) vajza të bukura
Dative	(një) vajze të bukur	(disa) vajzave të bukura
Genitive	i,e (një) vajze të bukur	(disa) vajzave të bukura
Ablative	(prej) (një) vajze të bukur	(prej) (disa) vajzash të bukura

Key to selected exercises

Unit 1

Exercise 1

1 **(Unë)** quhem **Barbara**. 2 **Si jeni (ju)?/Si je (ti)?** 3 **Jam mirë, faleminderit, po ju/ti?** 4 **Shumë mirë.** 5 **Mirëmbërëma.** 6 **Mirupafshim.**

Exercise 2

1 **Si je? – Mirë, faleminderit.** 2 **Si quheni? – Quhem Mira.** 3 **Kush është ajo? – Ajo është Ana.** 4 **Si jeni? – Jemi shumë mirë, faleminderit.** 5 **Ata janë Peteri dhe Lura.**

Exercise 3

1 **Unë jam Adriana.** 2 **Ajo është Alberta.** 3 **Ata janë Peteri dhe Danieli.** 4 **Ai është Adriani.** 5 **Ti je Klaudia.** 6 **Ne jemi Peteri dhe Klaudia.** 7 **Ato janë Adriana dhe Alberta.** 8 **Ju jeni Lura dhe Dea.**

Exercise 4

1 **Unë kam një vëlla.** 2 **Ti ke një motër.** 3 **Ne kemi një shok.** 4 **Ai ka një shoqe.** 5 **Adriana dhe ti keni një qen.** 6 **Lura dhe unë kemi një mace.** 7 **Ti dhe unë kemi një makinë.** 8 **Ata kanë një vëlla.** 9 **Ju keni një shok dhe një shoqe.** 10 **Ajo ka një motër dhe një vëlla.** 11 **Ata kanë një mace dhe një qen.** 12 **Ajo ka makinë.**

Exercise 5

1 **Unë jam austriak/austriake.** 2 **Ajo është italiane.** 3 **Ai është anglez.** 4 **Unë jam shqiptar/shqiptare.** 5 **Ti je francez/franceze.**

Exercise 6

1 **Gëzimi është nga** Shqipëria. 2 **Iliri është nga** Kosova. 3 **Tomi është nga** Shtetet e Bashkuara. 4 **Zoti Smith është nga** Anglia. 5 **Zonja Julia dhe zoti Adrien janë nga** Franca.

Exercise 7

1 **Po, Shekspiri është anglez.** 2 **Jo, Marilyn Monroe nuk është franceze. Është amerikane.** 3 **Jo, Moxarti nuk është gjerman. Është austriak.** 4 **Jo, Elvis Presley nuk është italian. Është amerikan.** 5 **Po, Salvador Dalí është spanjoll.** 6 **Jo, Armani nuk është francez. Është italian.**

Exercise 8

1 **Unë nuk jam amerikan(e). Unë jam shqiptar(e).** 2 **Anton, jeni ju/je ti nga Spanja? Anton, je ti nga Spanja?** 3 **Ne jemi nga Anglia.** 4 **Antonia është italiane.** 5 **Maria nuk është italiane. Ajo është spanjolle.** 6 **Zonja Ana, jeni ju nga Kosova?** 7 **Tansu është nga Turqia.**

Unit 2

Exercise 1

1 **Ne banojmë/jetojmë në Paris.** 2 **Ku punoni ju?/Ku punon ti?** 3 **Unë punoj në Shqipëri. Po ju?/Po ti?** 4 **Gruaja ime është amerikane.** 5 **Ju flisni shqip shumë mirë./Ti flet shqip shumë mirë.** 6 **Vëllai im punon në Londër.** 7 **Unë kam një djalë.** 8 **A keni vajzë?/A ke vajzë?** 9 **Ajo banon në Tiranë.** 10 **Shkodra është në Shqipëri.**

Exercise 2

1 **Mirëdita, si quheni? – Quhem Silvia.** 2 **Ku punoni? – Punoj në Bremen.** 3 **Çfarë pune bëni? – Jam mjek.** 4 **Banoni në Shqipëri? – Jo, nuk banoj në Shqipëri.** 5 **Nga jeni ju? – Jam nga Roma.**

Exercise 3

1 **Unë banoj/jetoj/punoj në Nju-Jork.** 2 **Ajo vjen nga Anglia.** 3 **Ata punojnë/banojnë/jetojnë në Tiranë.** 4 **Ai banon/punon/jeton në Athinë.**

5 **Ti** vjen nga Athina. 6 **Ne** vijmë nga Tirana. 7 **Ato** punojnë në spital. 8 **Çfarë** pune bëni ju?

Exercise 4

1 Ku **banoni** ju?/Ku **banon** ti? 2 Çfarë pune **bëni/bën**? 3 Ku **studioni/studion**? 4 Pse **mësoni/mëson** shqip? 5 Nga **është** ai/ajo? 6 Me se vini/vjen **në universitet**? 7 Kur **shkoni** në shkollë? 8 Kush **është** mjek?

Exercise 6

Jam **shqiptar**. Jam nga **Tirana**. Jam **ekonomist** dhe punoj në një **bankë** në Tiranë. Banoj në **Tiranë**. Jam **i martuar**. Kam një **vajzë** dhe një **djalë**. Djali quhet **Arbi**, kurse vajza quhet **Ema**. **Arbi** është **i rritur**. **Ai** shkon në shkollë. **Ema** është shumë e vogël. Gruaja ime, **Afërdita**, është **mësuese**. **Ajo** punon në një shkollë në Tiranë. **Unë** kam edhe një **motër**. **Ajo** quhet **Vera**. **Vera** është e re. **Ajo** është **studente** dhe është e pamartuar.

Exercise 7

Dea është shqiptare. **Ajo** jeton në Vlorë. **Dea** është infermiere dhe punon në spital. **Ajo** është e martuar dhe ka një djalë. Djali quhet **Indrit**. **Indriti** është shumë i vogël.

Exercise 8

1 **Ana** është e re. **Arditi** është i ri. 2 **Ai** është i vogël. **Ajo** është e vogël. 3 **Vajza** është e martuar. **Djali** është i pamartuar. 4 **Djali** është i rritur. **Edhe** vajza është e rritur. 5 **Drini** është i martuar. **Bora** është e martuar.

Exercise 9

1 **Jo**, **Dhurata** nuk është e sëmurë. Është e shëndetshme. 2 **Jo**, **mësimi** nuk është i vështirë. Është i lehtë. 3 **Jo**, **Gëzimi** nuk është i lumtur. Është i trishtuar. 4 **Jo**, **dyqani** nuk është i hapur. Është i mbyllur. 5 **Jo**, nuk jam e zënë. Jam e lirë. 6 **Jo**, **libri** nuk është i shtrenjtë. Është i lirë. 7 **Jo**, **bora** nuk është e zezë. **Bora** është e bardhë. 8 **Jo**, **Teuta** nuk është e martuar. Është e pamartuar. 9 **Jo**, **shtëpia** nuk është e madhe. Është e vogël. 10 **Jo**, **libri** nuk është i vjetër. **Libri** është i ri.

Exercise 11

1 **Zoti Adi është inxhinier.** 2 **Klara është shtëpiake.** 3 **Unë jam mjeke.** 4 **Diana është infermiere.** 5 **Ju jeni mësuese/mësues.**

Exercise 12

1 **Hansi është gjerman. Është nga Frankfurti. Është i martuar dhe punon në bankë.** 2 **Andrea është italian; është nga Roma. Andrea është inxhinier dhe ka një djalë dhe një vajzë.** 3 **Helga është austriake. Banon në Vjenë. Është shtëpiake.** 4 **Neva është franceze, por banon/jeton në Tiranë. Neva është e martuar dhe ka një vajzë. Është mësuese.** 5 **Denisi është nga Turqia. Është student. Studion në Gjermani.**

Unit 3

Exercise 1

1 **mësuesja** 2 **mësuesi** 3 **inxhinieri** 4 **inxhinierja** 5 **mjeku** 6 **shitësi**
7 **motra** 8 **vëllai.**

Exercise 2

1 **Kafeja/Kafja është e mirë.** 2 **Uji është me gaz.** 3 **Shishja është e vogël.** 4 **Çaji është jeshil.** 5 **Birra është e mirë.**

Exercise 3

1 **Unë dua një kafe dhe një gotë ujë.** 2 **Më falni, a keni çaj?**
3 **Çfarë çaji doni?** 4 **A keni birrë?** 5 **Si është birra “Tirana”?**

Exercise 4

1 **Klara po ha një sanduiç.** 2 **Unë po pi një gotë ujë.** 3 **Ata duan një sallatë.** 4 **Klara pi ujë tonik.** 5 **Ju flini shumë.**

Exercise 5

banka, banka, bankat; mësuesi, mësues, mësuesit; motra, motra, motrat; infermiere, infermierë, infermierët; dhoma, dhoma, dhomat; inxhinieri, inxhinierë, inxhinierët.

Exercise 6

1 **Banka është atje. Bankat janë atje.** 2 **Shtëpia është në Tiranë. Shtëpitë janë në Tiranë.** 3 **Inxhinieri punon në Shqipëri. Inxhinierët punojnë në Shqipëri.** 4 **Ekonomistja punon në bankë. Ekonomistet punojnë në bankë.** 5 **Vajza mëson shumë. Vajzat mësojnë shumë.**

Exercise 7

1 **Dhomat janë në katin e tretë.** 2 **Shtëpitë janë atje.** 3 **Ne kemi vajza.** 4 **Vajzat janë në dhomë.** 5 **Duam disa dhoma.**

Exercise 8

1 **Ne duam një dhomë dyshe.** 2 **Dy dhoma teke kushtojnë 100 euro.** 3 **Mëngjesi është i përfshirë në çmim.** 4 **Dhomat janë në katin e tretë.** 5 **Në të majtë ka dy ashensorë.**

Unit 4

Exercise 3

1 **Filmi fillon në orën tetë e gjysmë.** 2 **Filmi mbaron në orën njëmbëdhjetë pa dhjetë.** 3 **Unë vij në orën dymbëdhjetë e një çerek.** 4 **Unë shkoj në kinema në orën njëzet.** 5 **Shkojmë në hotel në hotel në orën gjashtë e njëzet e pesë.**

Exercise 4

1 **Kam tri bileta për në kinema.** 2 **A vjen me ne?** 3 **Në çfarë ore fillon filmi? Sa është ora tani?** 4 **Po shkoj në kinema.** 5 **Luan një aktor i ri shqiptar.**

Exercise 5

1 **Ekonomisti i mirë punon shumë. Ekonomistët e mirë punojnë shumë.** 2 **Vëllai i vogël jeton në Itali. Vëllezërit e vegjël jetojnë në Itali.** 3 **Studenti i keq nuk mëson shumë. Studentët e këqij nuk mësojnë shumë.** 4 **Vajza e madhe banon në Angli. Vajzat e mëdha banojnë në Angli.** 5 **Studentja e re është e mirë. Studentet e reja janë të mira.**

Exercise 6

1 **Çmimet janë të arsyeshme.** 2 **Varëset janë të bukura.** 3 **Qilimat janë të shtrenjtë.** 4 **Unazat janë të veçanta.** 5 **Byzylykët janë të mirë.** 6 **Shtëpitë janë të mëdha.** 7 **Makinat janë të zeza.** 8 **Djemtë e vegjël janë të këqij.** 9 **Shtëpitë e kuqe janë të mëdha.** 10 **Librat e kuq janë të mëdhenj.**

Exercise 7

1 **Kemi unaza dhe varëse të bukura.** 2 **Sa kushton unaza?** 3 **Unazat kanë çmime të ndryshme.** 4 **Qilimat janë të shtrenjtë.** 5 **Veshjet tradicionale janë të bukura.** 6 **Sa kushtojnë unazat e zeza?**

Unit 5

Exercise 1

1 **Ti ke** një apartament të vogël. **Ti ke** dy apartamente të vogla. 2 **Këtu ke** një tavolinë të kuqe. **Këtu ke** dy tavolina të kuqe. 3 **Ai ka** një divan të zi. **Ai ka** dy divane të zinj. 4 **Ajo do** një shtëpi të madhe. **Ajo do** dy shtëpi të mëdha. 5 **Vajza shikon** një apartament komod. **Vajza shikon** dy apartamente komode.

Exercise 3

1 **Apartamenti është i vogël, por komod.** 2 **Mua më pëlqejnë mësueset. Nuk më pëlqejnë mësuesit.** 3 **Më pëlqen koridori. Është funksional dhe plot me dritë.** 4 **Ne kemi një tavolinë të vogël me katër karrige të vogla.** 5 **Ne kemi dy dhoma gjumi të mëdha.**

Exercise 4

1 **Po shikoj** djalin e vogël. 2 **Ata kanë** dy djem. 3 **Unë banoj në** pallatin e ri. 4 **Ajo shikon** shtëpinë e bukur. 5 **Kam disa** apartamente të reja.

Exercise 5

1 **Ata banojnë në** katin e parë. 2 **Ne jemi në** katin e tretë. 3 **Ky është** kati i pesëmbëdhjetë. 4 **Atje ka** pesë apartamente me qira.

5 Apartamentet e reja janë të pamobiluara. 6 Teuta po vjen nga kati i parë.

Unit 6

Exercise 1

1 E keni gazetën “Panorama”? 2 Po, i kemi gazetat e sotme. 3 Ata i shikojnë shokët. 4 E doni gazetën “Shqip”? E duam.

Exercise 2

1 Vajzat po flasin me atë. 2 Djali bisedon për ne. 3 Ajo rri në shtëpi pa ata. 4 Unë po mendoj për ty. 5 Ai po blen një gazetë për mua.

Exercise 3

1 Nuk e kemi gazetën e sotme. 2 Dua numrin e fundit. 3 Ata po flasin për studentin e mirë. 4 Nuk i kemi gazetat e sotme. 5 Po bisedoj me studentet e mira.

Exercise 4

1 A e keni gazetën e sotme? 2 Dua gazetën “Mapo”. 3 A e keni? 4 Ai ka numrin e kaluar. 5 Cilën gazetë doni?

Exercise 5

1 Ai po sheh një shok. 2 Vajza po merr një kilogram domate. 3 Ti përgatit një darkë të mirë. 4 Çfarë po thua? 5 Kush po hap dritaren?

Exercise 6

1 Kemi specat të kuq. 2 Po marr dy kilogramë specat jeshilë. 3 Kemi domate shumë të mira. 4 Dua tre kilogramë patëllxhanë. 5 Keni vezë? Dua dhjetë (kokrra) vezë.

Exercise 7

1 A keni patate? 2 Sa kilogramë domate doni? 3 A është e freskët sallata jeshile? 4 Një kilogram domate kushton 80 lekë. 5 Unë dua edhe një kilogram qepë.

Unit 7

Exercise 1

1 **Unë dua gjysmë** kilogrami **djathë**. 2 **Ata marrin qumësht** lope. 3 **Blejmë reçel** portokalli. 4 **Çfarë** profesioni **keni?** 5 **Ata duan vaj** ulliri. 6 **A keni djathë** vendi? 7 **Doni reçel** pjeshke? 8 **Çfarë** makaronash **keni?** 9 **Çfarë** djathi **doni?** 10 **Ai blen një çerek** litri **vaj**.

Exercise 2

1 **Keni** djathë vendi. 2 **Dua** dy kilogramë **djathë**. 3 **A mbani** vaj ulliri? 4 **Çfarë** makaronash **keni?** 5 **Dua** gjysmë litri **vaj** ulliri. 6 **A keni** qumësht lope? 7 **Duam** një shishe qumësht **dhe** një çerek kilogram **reçel** fiku. 8 **Kemi** reçel fiku, reçel pjeshke, **dhe** reçel portokalli.

Exercise 3

1 **A keni vaj** ulliri? 2 **Dua** gjalpë. 3 **Dua një gjysmë** litri **vaj** ulliri. 4 **Kemi djathë të bardhë shumë të mirë**. 5 **Çfarë** reçeli **doni?**

Exercise 4

1 **Vajza është** më e vogël **se djali**. 2 **Studentët mësojnë** më shumë **se nxënësit**. 3 **Vajzat flasin** më bukur **se djemtë**. 4 **Dhoma teke është** më e madhe **se dhoma dopio**. 5 **Vajzat flasin** më keq **se djemtë**. 6 **Qilimi është** më i shtrenjtë **se unaza**. 7 **Ajo ha** më shumë **akullore se torta**. 8 **Shtëpitë në Durrës janë** më të lira **se në Tiranë**. 9 **Filmi i ri është** më i bukur. 10 **Ti punon** më mirë **se unë**.

Exercise 5

1 Djali im **është i vogël**. 2 Shtëpia ime **është e vogël**. 3 Apartamenti juaj **është i bukur**. 4 Studentja e tyre **është më e mirë sesa** studentit i tyre. 5 Apartamenti yt **është më i mirë**. 6 Studenti i tij **është i mirë**. 7 Libri i saj **është më i mirë sesa** libri im. 8 Mësuesja jonë **është nga Shqipëria, kurse** mësuesja e tyre **është nga Kosova**. 9 Babai ynë **është më i ri sesa** nëna jonë. 10 Mësimi ynë **është më i vështirë se** mësimi juaj. 11 Motra jote **është më e zgjuar sesa** vëllai yt.

Unit 8

Exercise 1

1 Unë dua të flas anglisht. 2 Ajo duhet të vijë në shtëpi. 3 Mund të rezervosh një biletë? 4 Kur doni të shkoni në Romë? 5 Është e rëndësishme të flasim me ju. 6 Ata po fillojnë të studiojnë. 7 Të këshilloj të mësosh shqip. 8 Është e domosdoshme të punoni shumë. 9 Ti nuk mund të shkosh atje. 10 Unë mund të pres biletën në agjenci.

Exercise 2

1 Dua të bëj një rezervim bilete për në Romë. 2 A do të udhëtoj më datë 15 shtator? 3 Në çfarë ore dëshironi të udhëtoni? 4 A mund të bëjë një rezervim për një datë tjetër? 5 Duhet të vij në Tiranë më datë 19 shtator.

Exercise 3

1 A mund të bëj një rezervim bilete? 2 Dua të udhëtoj të martën. 3 Dua që të udhëtosh/të udhëtoni të premten. 4 Kur doni të udhëtoni? 5 Është e rëndësishme që ju të shkoni atje. 6 A mund të vini/të vish? 7 Gëzimi mendon se ai mund të vijë të dielën. 8 Është më mirë që ju të mos udhëtoni/ti të mos udhëtosh nesër.

Exercise 4

1 Ku do të shkoni/shkosh këtë vit me pushime? 2 Sa do të rrimi/rrish atje? 3 Ne do të rrimë në Sarandë një javë në korrik. 4 Miqtë tanë do të vizitojnë Butrintin në gusht. 5 Ku do të rrimi atje? 6 Çfarë mendoni se do të thotë ai? 7 Teuta nuk do të jetë në shtëpi të shtunën. 8 Është e rëndësishme që të mos flisni/të mos flasësh asgjë.

Exercise 5

1 Ai do të shkojë në Butrint. Ai shkon në Butrint. 2 Ne do të bëjmë plazh në Sarandë. Ne bëjmë plazh në Sarandë. 3 Amelia do të shkojë në jug me pushime. Amelia shkon në Jug me pushime. 4 Unë do të rri në Shqipëri. Unë rri në Shqipëri. 5 Sa ditë do të rrimë në Dhërm? Sa ditë rrimë në Dhërm? 6 Ti do të jesh në hotel

në orën 9? Ti je në hotel në orën 9? 7 Filmi do të fillojë në orën 18:00 Filmi fillon në orën 18:00 8 Do të ketë Teuta kohë të lirë? Ka Teuta kohë të lirë?

Exercise 6

1 Amelia, ku do të shkosh me pushime? 2 Do të shkoj në Jug me disa miq të huaj. 3 Do të shkoni edhe në Tiranë? 4 Jo, nuk do të shkojmë në Tiranë. 5 Sa ditë do të rrinë në Sarandë vitin që vjen? 6 Do të rrish një javë në Sarandë dhe një javë në Dhërmi. 7 Po në Butrint do të shkojnë?

Unit 9

Exercise 1

1 Unë jam afër vajzës. 2 Banka është larg urës. 3 Pranë agjencisë ka një automat. 4 Po shkoj drejt shkollës. 5 Rreth shtëpisë ka shumë fëmijë. 6 Afër hotelit ka një bankë. 7 Marr informacione prej studenteve. 8 Prapa bankës ka një agjenci turistike. 9 Ecni rreth 50 metra drejt urës. 10 Banka është larg shkollës. 11 Banka është afër agjencisë turistike. 12 Afër hoteleve ka zyra të këmbimit valutor. 13 Automati ndodhet jashtë zyrave të këmbimit valuator.

Exercise 2

1 Djali po shikon këtë shtëpi. 2 Po flas me atë vajzë. 3 Këta djem po shkojnë në bankë. 4 Ato shtëpi janë larg. 5 Unë shikoj këtë dyqan. 6 Dua këtë. 7 Nuk më pëlqejnë ato.

Exercise 3

1 Më falni, a mund të më ndihmoni? 2 A e dini ku ka një bankë këtu afër? 3 Banka është prapa shkollës, afër agjencisë turistike. 4 Në këtë zonë ka dy zyra të këmbimit valutor. 5 Pranë hotelit ka një urë.

Exercise 5

1 Fol/flisni! 2 Zër/zini! 3 Ec/ecni! 4 Telefono/telefononi! 5 Merr/merrni! 6 Vër/vini! 7 Prit/prisni! 8 Dil/dilni! 9 Eja/ejani! 10 Ji/jini!

Exercise 6

1 Merr/merrni më mirë një taksì. 2 Ku mund të marr taksì? 3 Kalo/kaloni rrugën dhe ec/ecni 50 metra. 4 Po nëse nuk gjej taksì atje? 5 Telefono/telefononi në numrin 2377777. 6 Kam nevojë për një taksì për në aeroport. 7 Cila është adresa jote/juaj? 8 Taksia do të jetë atje për 10 minuta. 9 Të lutem, prit jashtë./Ju lutem, prisni jashtë. 10 Shkruaj numrin.

Unit 10

Exercise 1

1 Punonjësja i thotë se letra shkon për 5 ditë. 2 Unë ju garantoj se shërbimi është i sigurt. 3 Na pëlqen filmi. 4 Djali të jep një letër. 5 I sugjerojmë të shkojë në postë.

Exercise 2

1 Mua më pëlqen filmi. 2 Asaj i pëlqejnë kartolinat. 3 Neve na pëlqen Shqipëria. 4 Atyre u pëlqejnë pushimet. 5 Ty të pëlqen muzika.

Exercise 3

1 Dua të postoj një letër për në Angli. 2 Unë kam një dokument shumë të rëndësishëm. 3 Çfarë më sugjeroni të bëj? 4 Ju sugjeroj të përdorni shërbimin e shpejtë EMS. 5 Ju lutem, nënshkruani këtu!

Exercise 4

1. Më duket kartolinë e bukur. 2 Më shkon kjo bluzë. 3 Më vjen keq për ju. 4 Më vjen turp që nuk do të vij me ju. 5 Më intereson që të mësoj më shumë për Shqipërinë.

Exercise 5

1 Këta janë shokët e mi. 2 Shtëpitë e mia janë larg. 3 Shokët e tu janë mjekë. 4 Vëllezërit tanë janë mësues. 5 Motrat e tua janë mësuese. 6 Letrat e tua janë shumë të bukura. 7 Bankat e saj

janë larg. 8 Po shkoj te shoqet e tyre. 9 Studentët e tyre janë të mirë. 10 Kartolinat e tij janë interesante.

Exercise 6

1 A mund t'i thoni zotit Andrea se kemi një takim? 2 A mund t'i dërgoni një letër motrës? 3 Ata do ta shohin filmin e ri. 4 Djali do t'ju lërë (juve) një mesazh në telefon. 5 Do t'u sugjeroj vëllezërve që të vijnë nesër. 6 Mësuesja do ta informojë atë për takimin. 7 Unë dua ta blej librin. 8 Kur mund t'i telefonoj (atij) sërish? 9 Mund t'i takoj shokët. 10 Do t'i flas shoqes.

Exercise 7

1 Erika po më telefonon mua. 2 Po të flas ty. 3 Sara u telefonon atyre. 4 Po më dërgojnë mua një letër. 5 Po i shikoj ata/ato. 6 Mira po i shkruan atij/asaj. 7 Mund të na lini neve një numër telefoni? 8 Po të shikoj ty. 9 Z. Adam po e dëgjon atë.

Exercise 8

1 Ai po ma dërgon letrën mua. 2 Z. Adam po jua shkruan e-mail-et juve. 3 Sekretarja po ua jep numrin atyre. 4 Ajo po ua lë atyre mesazhet në celular. 5 Erika po ia shpjegon problemet asaj.

Exercise 9

1 A mund të bisedoj me zotin Adam, ju lutem? 2 Zoti Adam është i zënë. 3 A doni që t'ju lërë një mesazh? 4 Ne do t'i informojmë ata/ato. 5 Do t'i jap asaj një numër celulari.

Unit 11

Exercise 1

1 Ajo merret me sport kur ka kohë. 2 Ne lahemi. 3 Ju përshëndeteni me një shok. 4 Beni po rruhet. 5 Alma po vishet sepse do të shkojë në punë. 6 Ata zgjohen nga gjumi në orën. 7 Anita martohet në tetor. 8 Eraldi mërzhitet në shtëpi, sepse është vetëm. 9 Ata përqafohen me mall. 10 Unë mërzhitem/trishtohem.

Exercise 3

1 **Vajza duhet** të vishet **shpejt**. 2 **Ata mund** të merren **me sport**.
3 **Ai** do të vishet. 4 **Ata duan** të lahen/të bëjnë dush **shpejt**. 5 **Ti** do
të merresh **me politikë**. 6 **Era duhet** të krihet. 7 **Ne** do të shihemi **të**
hënën. 8 **Ata** do të zgjohen **nga gjumi së shpejti**.

Exercise 4

1 **Si i kalon/kaloni ditët?** 2 **Zgjohem në mëngjes, ha mëngjes dhe**
dal për vrap. 3 **Takohem me ca shokë/takoj ca shokë në kafe**.
4 **Ulemi dhe pimë kafe**. 5 **Shpresoj të shihemi së shpejti**.

Exercise 5

1 **Ajo nuk** ndihet **mirë**. 2 **Ne do** të takohemi **me disa miq të vjetër**.
3 **Po** përpiqem **të flas me Tinën**. 4 **Ai mund** të fejohet **të dielën**.
5 **Unë po** përshëndetem **me një shoqe**. 6 **Ai po** kënaqet **këtu**. 7 **Ju**
mërziteni. 8 **Vajza** martohet **në verë**. 9 **Shokët** përqafohen **me mall**.
10 **Djali po** vishet **shpejt**.

Exercise 6

vishu/mos u vish/vishuni/mos u vishni; mërzitu/mos u mërzit/
mërzituni/mos u mërzitni; gëzohu/mos u gëzo/gëzohuni/mos
u gëzoni; përshëndetu/mos u përshëndet/përshëndetuni/mos u
përshëndetni; ulu/mos u ul/uluni/mos u ulni; nisu/mos u nis/
nisuni/mos u nisni; ndihu/mos u ndiej/ndihuni/mos u ndieni;
shqetësohu/mos u shqetëso/shqetësohuni/mos u shqetësoni.

Exercise 7

1 **A** ndihen **mirë?** 2 **Mos u shqetësoni!** 3 **Të shtunën, do të**
takohem me disa kushërinj. 4 **Ai po** përpiqet **të flasë me Ditën**.
5 **Takohemi të dielën në orën 8:00**. 6 **Pse po** përqafohen
ata/ato?

Unit 12

Exercise 1

jam/qeshë, jemi/qemë, je/qe, jeni/qetë, është/qe, janë/qenë; kam/pata, kemi/patëm, ke/pate, keni/patët, ka/pati, kanë/patët; flas/fole, flasim/folëm, flet/fole, flisni/folët, flet/fole, flasin/folën; ha/ hëngra, hamë/hëngrëm, ha/hëngre, hani/hëngrët, ha/hëngri, hanë/hëngrën; pi/piva, pimë/pimë, pi, pive, pini/pitë, pi/piu, pinë/pinë; them/thashë, themi/thamë, thua/the, thoni/thatë, thotë/ta, thonë/thanë; shoh/pashë, shohim/pamë, sheh/pe, shihni/patë, sheh/pa, shohin/panë; blej/bleva, blejmë/blemë, blen/bleve, blini/bletë, blen/bleu, blejnë/blenë; vë/vura, vëmë/vumë, vë/vure, vini/vutë, vë/vuri, vënë/vunë; lë/lashë, lëmë/lamë, lë/le, lini/latë, lë/la, lënë/lanë; laj/lava, lajmë/lamë, lan/lave, lani/latë, lan/lau, lajnë/lanë; vij/erdha, vijmë/erdhëm, vjen/erdhe, vini/erdhët, vjen/erdhi, vijnë/erdhën; shkoj/shkova, shkojmë/shkuam, shkon/shkove, shkoni/shkuat, shkon/shkoi, shkojnë/shkuan; rri/ndenja, rrimë/ndenjëm, rri/ndenje, rri/ndenjët, rri/ndenji, rrinë/ndenjën; bëj/bëra, bëjmë/bëmë, bën/bëre, bëni/bëtë, bën/bëri, bëjnë/bënë; di/dita, dimë/ditëm, di/dite, dini/ditët, di/diti, dinë/ditën; fle/fjeta, flemë/fjetëm, fle/fjete, flini/fjetët, fle/fjeti, flenë/fjetën; përkthej/përktheva, përkthejmë/përkthjem, përkthen/përktheve, përktheni/përkthyet, përkthen/përktheu, përkthejnë/përkthyen; dua/desha, duam/deshëm, do/deshe, doni/deshët, do/deshi, duan/deshën

Exercise 2

1 Ajo shkoi në shkollë në orën 8:00. 2 Si e kaluat fundjavën? 3 Të shtunën ndenjën në shtëpi. 4 Ti lexove një libër të bukur. 5 Ajo doli shëtitje buzë detit. 6 Ata luajtën me top. 7 Unë hëngra peshk të freskët. 8 Ti shkove në zyrë. 9 Unë punova në fundjavë. 10 Ti kishe shumë punë.

Exercise 5

1 Kur u kthyen ata nga Italia? 2 Avioni u nis në orën 10:00. 3 Prita në aeroport. 4 Ky ishte një udhëtim i lodhshëm. 5 Prita një mik. 6 Valixhja erdhi tani. 7 Mora një taksì. 8 U mora me sport. 9 Ti u përgatite për udhëtim. 10 Vajza u takua me një shoqe.

Exercise 6

1 Ajo u kthye dje nga Italia. 2 Ne u takuam para muzeut. 3 Prita 6 orë në aeroport. 4 Ne arritëm në Tiranë në orën 12:00. 5 Ishte vonë në mbrëmje. 6 Ato këngë u kënduan nga Frank Sinatra. 7 Kur Ema dhe Andja panë njëra-tjetrën/u panë me njëra-tjetrën, u përqafuan me dashuri.

Exercise 7

bëj/bëra/to do, është/qe/to be, thua/the/to say, rrimë/ndenjëm/to stay, vete/vajtët/to go, pinë/pinë/to drink, vë/vuri/to put, nxë/nxuri/to hold, vjen/erdhe/to come, shet/shiti/to sell, flasim/folëm/to speak, lahet/u la/to bathe, takohesh/u takove/to meet, bëhem/u bëra/to become, zhvisheni/u zhveshët/to take off (clothes), ulen/u ulën/to sit, shihemi/u pamë/to see oneself/each other, sëmuret/u sëmur/to get sick, ngrihem/u ngrita/to get up.

Unit 13

Exercise 1

1 Pacientja ka pasur dhimbje koke. 2 Mjeku e ka vizituar pacienten. 3 Pacientja është vizituar tek mjeku. 4 Babai dhe nëna janë ftohur. 5 Ata kanë pirë aspirina. 6 Ne jemi takuar me disa miq. 7 Mira nuk ka fjetur gjithë natën. 8 Ti ke hapur dritaren. 9 Ne kemi parë një film të ri. 10 Ata kanë dalë nga shtëpia. 11 Sot kemi ngrënë shumë. 12 Ato janë mërzitur shumë. 13 Ti nuk ke pasur shumë punë. 14 Ato janë marrë me sport.

Exercise 4

1 Unë kam qenë sëmurë. 2 Ajo ka punuar shumë. 3 Ju keni ndenjtur në shtëpi./Ti ke ndenjtur në shtëpi. 4 Ne kemi folur me ju/me ty. 5 Ai shkoi në bibliotekë. 6 Ne duhet të shkojmë në dyqan, që të blejmë fruta. 7 Ata shohin TV pa folur me njëri-tjetrin. 8 Ata shkuan në dhomë pa parë asgjë. 9 E kalova gjithë ditën duke studiuar foljet dhe duke bërë ushtrime. 10 Ata erdhën duke përshëndetur me dorë. 11 Po pushoj që të mos lodhem. 12 Dhurata hapi derën, duke krehur flokët.

Exercise 5

1 **Ky është** mjeku i Davidit. 2 **Po blej** ilaçet e tensionit. 3 **Këtu kam** recetën e mjekut. 4 Rezultatet e analizës **dolën mirë**. 5 Djali i Emës **është mësues**. 6 **Kam biseduar me** mjekun/mjekën e familjes. 7 Rekomandimet e mjekut **janë të mira**. 8 **Po shkoj në** shtëpinë e Erikut. 9 **Jam takuar me** disa miq të shkollës. 10 **Ata po organizojnë** takimin javor/takimin e javës.

Exercise 6

1 **Dua të bëj analizat e gjakut**. 2 **Ky është rekomandimi i mjekut**. 3 **Kur mund t'i marr përgjigjet e analizave?** 4 **Çfarë simptomash keni?** 5 **Kam pasur dhimbje të forta koke**. 6 **Përgjigjet/rezultatet e analizës mund të merren brenda pak ditëve**. 7 **Dua të blej ilaçe për tensionin**. 8 **Kam pirë aspirina, por nuk më kanë dhënë ndonjë efekt**. 9 **Kam pasur dhe kollë. Kam kollitur gjithë ditën**. 10 **Këto janë ilaçet e tensionit dhe këto janë ilaçet për kollën**.

Exercise 7

bëj/bëra/kam bërë/to do, **blen/bleve/ke blerë**/to buy, **del/doli/ka dalë**/to go out, **di/diti, ka ditur**/to know, **duam/deshëm/kemi dashur**/to want, **flisni/folët/keni folur**/to speak, **flenë/fjetën/kanë fjetur**/to sleep, **ha/hëngri/ka ngrënë**/to eat, **hyj/hyra/kam hyrë**/to go in, **ke/pate/ke pasur**/to have, **luani/luajtët/keni luajtur**/to play, **shkruajnë/shkruan/kanë shkruar**/to write, **themi/thamë/kemi thënë**/to say, **vesh/veshe/ke veshur**/to dress, **vij/erdha/kam ardhur**/to come, **hipni/hipët/keni hipur**/to climb, **je/qe/ke qenë**/to be, **merr/mori/ka marrë**/to take, **sjell/solla/kam sjellë**/to bring.

Unit 14

Exercise 1

1 **Vajza do të pijë një gotë ujë. Vajza donte të pinte një gotë ujë.**
 2 **Arbeni fillon të lexojë mësimin. Arbeni filloi të lexonte mësimin.**
 3 **(Ne) duhet të vishemi ngrohtë. (Ne) duhet të visheshim ngrohtë.**
 4 **Është mirë të notojmë çdo ditë. Ishte mirë të notonim çdo ditë.**
 5 **Pse nuk mund të ecni menjëherë? Pse nuk mund të ecnit**

menjëherë? 6 Gëzimi nuk mund të flejë herët. Gëzimi nuk mund të flinte herët. 7 Iliri duhet të kthehet në shtëpi. Iliri duhet/duhej të kthehet në shtëpi. 8 Ju doni të shihni një film në televizor? Ju donit të shihnit një film në televizor. 9 Sokoli duhet të bëhet gati për në shkollë. Sokoli duhej të bëhej gati për në shkollë. 10 Ata duan të dalin nga shtëpia në orën 7 Ata donin të dilnin nga shtëpia në orën 7.

Exercise 2

1 Kur isha në shkollë, punoja vetëm në fundjavë. Duhej të shkruaja dhe të lexoja shumë. 2 Në Shqipëri shkonin gjithmonë me pushime në verë. 3 Kur e mora në telefon, ajo po lahej. 4 Ai rrinte në shtëpi, kur koha nuk ishte e mirë. 5 Më pëlqente të luaja futboll kur kisha kohë të lirë. 6 Ata udhëtonin shumë, sepse ishin biznesmenë. 7 Në atë kohë, ju mund të studionit anglisht mirë, sepse kishit mësuese angleze. 8 Ajo merrej shumë me sport, kur ishte në universitet. 9 Ata donin të punonin sërish në Shqipëri. 10 Ne u përpoqëm të përshtateshim me motin e vështirë.

Exercise 3

1 Kur isha i vogël, shihja shumë televizor. 2 Kur vëllai im ishte në shkollë, i pëlqente të luante shah. 3 Kur erdha në shtëpi, nëna ime po përgatiste darkën. 4 Alana punonte për një kompani ndërkombëtare që merrej me problemet e shëndetit. 5 Ne duhet/duhej të përgatisnim raportet dhe t'i diskutonim ato me ekspertët vendas. 6 Ishte një punë shumë e mirë që më dha mundësinë të udhëtoja nëpër Europë dhe të takoja njerëz shumë interesantë. 7 Siç ju/të thashë, ne duhet/duhej të punonim në kushte shumë të vështira në malet e Shqipërisë. 8 Më pëlqente puna dhe ndihesha si në shtëpi pavarësisht nga koha. Duhet të përfitoja nga përvoja. 9 Xhoni tha se e njihte shumë mirë jetën në Shqipëri dhe kulturën shqiptare. 10 Ajo tha se donte të kthehej në Shqipëri që të punonte në një spital afër universitetit të saj.

Exercise 5

1 Klientja donte të hapte/do të donte të hapte një llogari bankare. 2 Në rast se do të abonoheshim në shërbimin on-line, do të kishim

shumë përfitime. 3 **Ti** do të kishe **mundësinë** të verifikojë **llogarinë tënde on-line.** 4 Do të doja të transferoja **para në llogarinë time në euro.** 5 **Po** të më dëgjoni **dua**, do t'ju sugjeroja të merrnit **një kartë të re bankare.** 6 Do të ishte **mirë të shkonin edhe ata atje.** 7 **Po** të pyeste, do të merrte **informacionin e nevojshëm.** 8 **Në rast se** do të kisha **kohë**, do të udhëtoja **më shumë.** 9 Do të jepnin **çdo gjë që** të dinin **më shumë për këtë histori.** 10 **Ai tha se** do të kërkonte **më shumë informacione.**

Exercise 6

1 **Punonjësja po bisedon me** klienten e saj. 2 **Klienti interesohet për** llogarinë e tij. 3 **Ata po flasin me** miqtë e tyre. 4 **Unë po bisedoj për** shoqet tuaja. 5 **Më pëlqejnë** pyetjet e tua. 6 Miqtë e tu **janë njerëz shumë të mirë.** 7 Sugjerimi yt **është shumë i mirë.** 8 **Unë bisedoj me** motrën time. 9 **Në zyrën tënde ka shumë** piktura. 10 Qyteti juaj **duket shumë interesant.** 11 **Ata nuk janë dakord me** mendimet tona. 12 **Keni një transfertë në** llogarinë juaj. 13 Takimi ynë **është shumë i rëndësishëm.** 14 **I falenderojmë për** informacionet e tyre. 15 **Po shkoj të marr** kartën time **në bankë.**

Exercise 7

1 **Ne do të donim t'ju pyesnim për** shërbimet bankare që ofron banka juaj. 2 **Burri im do të donte të dinte se cilat janë** përfitimet prej shërbimit bankar on-line. 3 **Po të abonoheshit në këtë shërbim,** ju do të kishit **mundësinë të kontrollonit llogarinë tuaj on-line.** 4 **Do t'ju rekomandoja të merrnit broshurat tona me shërbimet e reja.** 5 **Më ka skaduar karta dhe të doja të dija ku mund të marr një kartë të re.**

Exercise 8

bëj/bëra/bëja/kam bërë/to do, bëhesh/u bëre/bëheshe/je bërë/to become, sheh/pa/shihet/ka parë/to see, shihemi/u pamë/shiheshim/jemi parë/to see each other, thotë/tha/thoshte/ka thënë/to say, vini/erdhët/vinit/keni ardhur/to come, nisemi/u nisëm/niseshim/jemi nisur/to leave, përgjigjesh/u përgjigje/përgjigjeshe/je përgjigjur/to answer, rrinë/ndenjën/rrinin/kanë ndenjtur/to stay, fle/fjeti/flinte/ka fjetur/to sleep, ha/hëngr/haja/kam ngrënë/to eat,

njuh/njohje/njihje/ke njohur/to know, **pyet/pyeti/pyeste/ka pyetur**/to ask, **prisni/pritët/prisnit/keni pritur**/to wait, **hyn/hyri/hynte/ka hyrë**/to enter, **merr/mori, merрте/ka marrë**/to take, **merret/u more/merrej/është marrë**/to be involved, **sjell/solli/sillte/ka sjellë**/to bring, **flisni/folët/flisnit/keni folur**/to speak

Unit 15

Exercise 1

1 **Pas vendosjes** së demokracisë, **Kadareja jeton mes** Shqipërisë dhe Francës. 2 **Ky shkrimtar është protagonist** i jetës politike të vendit. 3 **Para rënies** së diktaturës, **ai u largua nga** Shqipëria. 4 Vepra e Kadaresë **ka ndikuar në emancipimin** e vetëdijes së shqiptarëve. 5 Gjuha artistike e Kadaresë **konkurroi** gjuhën totalitare, **propagandistike** të shtetit të diktaturës.

Exercise 2

1 **Ata po diskutojnë për veprat e shkrimtarëve të Rilindjes.** 2 **Po bëhen shumë studime në fushën e letërsisë së huaj.** 3 **Takimi u mbyll pas diskutimeve të studiuesve shqiptarë.** 4 **Pas fjalës së hapjes, u këndua himni i flamurit.** 5 **Anëtarja e Akademisë së Shkencave të Shqipërisë foli për situatën politike.**

Exercise 3

1 Ai studioi në Fakultetin e Historisë dhe të Filologjisë, në Universitetin e Tiranës./Ai i kreu studimet e larta në Fakultetin e Historisë e të Filologjisë në Universitetin e Tiranës. 2 Më pas studioi në Institutin "Gorki" të Letërsisë Botërore në Moskë. 3 Për shkak të krizës politike ndërmjet Shqipërisë dhe ish-Bashkimit Sovjetik, ai i ndërpreu studimet dhe u kthye në Shqipëri. 4 Në fund të vitit 1990, dy muaj para rënies së shtetit diktatorial, Kadareja u largua së bashku me familjen në Paris. 5 Pas vendosjes së demokracisë dhe në Shqipëri, Kadareja jeton mes Shqipërisë dhe Francës. 6 Kadare është një nga personalitetet më të shquara të letërsisë së Shqipërisë. 7 Vepra e Kadaresë ndihmoi në emancipimin e vetëdijes së shqiptarëve. 8 Vepra e Kadaresë dhe i ka dhënë mundësi lexuesit të huaj që të përjetojë historinë dhe problemet sociale të shqiptarëve.

Exercise 4

1 **Media e huaj i** paska dhënë **nje rëndësi të madhe çmimeve të letërsisë.** 2 **Artikulli** qenka **shumë interesant.** 3 **Sot ai** paska **ditëlindjen.** 4 **Në diktaturë,** **gjuha** marrka **rolin e një shpëtuesi.** 5 **Kadareja** jetuaka **mes Shqipërisë dhe Francës.**

Exercise 5

1 **Nuk e dija që** paska fituar **edhe çmimin “Princi i Asturias për Letërsinë”.** 2 **Iliri** paska lexuar **një artikull.** 3 **Kadareja** qenka shpallur **fitues mes 31 kandidatave nga 25 vende të botës.** 4 **Ceremonia** qenka organizuar **në Ovideo të Spanjës dhe** paskan marrë **pjesë personalitetet më të mëdha të Spanjës.** 5 **Ismail Kadare** paska dhënë **një kontribut të shquar në letërsinë botërore.**

Exercise 6

1 **Në ardh të ai,** **nuk di çfarë t’i them.** 2 **U bëfsh dhe 100 vjeç!** 3 **Mos vdekshi kurrë!** 4 **Mos paç kurrë të këqija!** 5 **Kaloftë mirë!**

Exercise 7

1 **Në e pastë menduar kështu,** **nuk është mirë.** 2 **Paçin mbaruar problemet tuaja!** 3 **Në pastë krijuar probleme, do të më vinte keq.** 4 **Mos qoftë thënë për keq!**

Exercise 8

Bëra/kam bërë/bëkam/bëfsha/to do, qe/ke qenë/qenke/qofsh/to be, pati/ka pasur/paska/pastë/to have, deshëm/kemi dashkemi/daçim/to want, daçemi, dolët/keni dalë/dalkeni/dalçi/to go out, solli/ka sjellë/sjellka/sjelltë/to bring, pe/ke parë/pake/pafsh/to see, hëngra/kam ngrënë/ngrënkam/ngrënça/to eat, fjeti/ka fjetur/fjetka/fjettë/to sleep, lave/ke larë/lake/lafsh/to wash, u lave/je larë/u lake/u lafsh/to wash oneself, mori/ka marrë/marrka/marrtë/to take, u mor/është marrë/u marrka/u marrtë/to be involved, folën/kanë folur/folkan/folshin/to speak, u çlodha/jam çlodhur/u çlodhkam, u çlodhsha/to rest, u çudite/je çuditur/u çuditke/u çuditsh/to wonder, erdhi/ka ardhur/ardhka/ardhtë/to come.

Albanian–English glossary

abl = ablative	fem = feminine
acc = accusative	gen = genitive
adj = adjective	masc = masculine
adv = adverb	pl = plural
dat = dative	sing = singular

A

abazhur, -i, -ë	lampshade	alpiniz/ëm, -mi	mountain climbing
abon/ohem, u	to subscribe	ambasad/ë, -a,	embassy
-ova, -uar		-a	
abonim, -i, -e	subscription	ambasador, -i,	ambassador
acarim, -i, -e	worsening	-ë	
adres/ë, -a, -a	address	amerikan, -e	American
adresa e	sender's address	an/ë, -a, -ë	side
dërguesit		analiz/ë, -a, -a	analysis
adresa e	receiver's address	analizë gjaku	blood test
marrësit		anëtar, -i, -ë	member
aeroport, -i, -e	airport	anglez, -e	British, English
afat, -i, -e	term	Angli, -a	England
afër (+abl)	near	anglisht	the English
agjenci, -a, -	agency	anglisht/e, -ja	the English language
agjenci	travel agency	apartament, -i,	apartment
turistike		-e	
ai	he, that (masc, nom)	apo	or (used mostly in interrogative sentences)
ajo	she, that (fem, nom)	i arsyesh/ëm,	reasonable
aktor/e, -ja, -e	actress	e -me	
aktualisht	right now	arr/ë, -a, -a	walnut
akullor/e, -ja, -e	ice cream	arri/j, -ta, -tur	to arrive
i,e akullt	glacial	asaj	her (fem, dat/gen/abl)
alpinist, -i, -ë	mountain climber		

asgjë	nothing	në bazë të	based on
ashensor, -i, -ë	elevator	bel, -i	waist
ashtu	thus	bes/oj, -ova,	to believe
aspirin/ë, -a, -a	aspirin	-uar	
ata	they, those (masc, nom/acc)	besoj se	to believe that
atë	that (masc/fem, acc)	Besoj se po!	I hope so!
atij	him, his, that (masc, dat/gen/ abl)	bë/hem, u -ra,	to become
atje	there	-rë	
ato	they, those (fem, nom/acc)	bë/j, -ra, -rë	to do, to make
atmosfer/ë, -a	air, atmosphere	bëj pazar	to shop
atyre	them, those (masc/fem, dat/ gen/abl)	bëj plazh	to sunbathe
Austri, -a	Austria	bëj fjalë për	to talk about
austriak, -e	Austrian	Ju bëftë mirë!	Bon appétit!
automat, -i, -e	ATM machine	bërt/as, -ita,	to shout
autobus, -i, -ë	bus	-itur	
autor, -i, -ë	author	bërryl, -i, -a	elbow
avokat, -i, -ë	lawyer	biçiklet/ë, -a,	bicycle
avion, -i, -ë	plane	-a	
B		bie, rashë, rënë	to fall
bakllava, -ja, -	baklava	bie shi	to rain
ballkon, -i, -e	balcony	bie, prura, prurë	to bring
bankar, -e	related to a bank	biftek, -u, -ë	steak
bank/ë, -a, -a	bank	bilet/ë, -a, -a	ticket
ban/oj, -ova,	to live, to reside	biletë vajtje-	round-trip ticket
-uar		ardhje	
banor, -i, -ë	inhabitant	birr/ë, -a, -a	beer
banj/ë, -a, -a	bathroom, restroom	bised/oj, -ova,	to talk
i, e bardhë	white	-uar	
bar/k, -ku, -qe	abdomen, belly	ble/j, -va, -rë	to buy
bashkë me	together with	bluz/ë, -a, -a	blouse
Bashkimi	the Soviet Union	borzilok, -u, -ë	basil
Sovjetik		bosh, -e	empty
baz/ë, -a, -a	base	bot/ë, -a, -ë	world
		botëror, -e	world
		botues, -e	publishing
		Brazil, -i	Brazil
		brenda	within, inside
		brenda pak	within a few days
		ditëve	
		i brendsh/ëm,	internal, inner
		e -me	
		i, e brishtë	fragile, brittle

broshur/ë, -a,	brochure	çdo vit	every year
-a		çerek, -u, -ë	quarter
brum/ë, -i, -ra	dough	çfarë (+abl)	what
bruto	gross	çfarë gjellësh	what meals
buf/e, -ja, -e	cupboard	Çfarë pune	What do you do
buj/ë, -a	sensation	bëni?	for a living?
buk/ë, -a, -ë	bread, meal	çiklist, -i, -ë	bicycle rider
i,e bukur	beautiful	çikliz/ëm, -mi	cycling
bukurosh/e,	beautiful girl	çiklizëm malor	mountain biking
-ja, -e		çmim, -i, -e	price, prize
burr/ë, -i, -a	man, husband	i,e çmuar	valuable, precious
buzë	on the edge, by	çokollat/ë, -a,	chocolate
buzë detit	by the sea	-a	
byrek, -u, -ë	pie	D	
byzylyk, -u, -ë	bracelet	dakord	agreed, in agreement
C			
cila	which (sing, fem)	dal, dola, dalë	to go out
e cila	which (fem)	dal për vrap	to go for a run
cilën	which (fem, acc)	dalj/e, -a, -e	exit, way out
cili	which (masc, nom)	dark/ë, -a, -a	evening, dinner
cilin	which (masc, acc)	e darkës	of the evening
cilës/oj, -ova,	to describe,		(in the evening)
-uar	qualify, call	i,e dashur	dear
cilësor, -e	of quality	dat/ë, -a, -a	date
cit/oj, -ova,	to quote	data e kthimit	the return date
-uar		del/e, -ja, -e	sheep; ewe
i,e cituar	quoted	dekor/ohem, u	to be awarded
		-ova, -uar	
Ç		demokraci, -a, -	democracy
Ç'	What	dentist, -i, -ë	dentist (masc)
Ç'kemi?	What's up?	depo, -ja, -	storage room, depot
ç' thonë	What about (your	depozit/ë, -a, -a	deposit
(pushimet)	holiday)?	depozitë me	Time Share
Ç'dreqin ke?	what the hell	afat	Certificate
çaj, -i, -ra	tea	destinacion, -i,	destination
çaj jeshil	green tea	-e	
çaj limoni	lemon tea	det, -i, -e	sea
çaj trëndafili	rose tea	dëgj/oj, -ova,	to listen to
çati, -a, -	roof	-uar	
çdo	every, each	dëgjo!	listen (imperative)
çdo ditë	every day		

dërg/oj, -ova,	to send	do të	will, would
-uar		do të doja	I would like
dërgoj faks	to send a fax	do të doja të	I would like to
dërgues, -i, -	sender	dija	know
deri	until	do të jetë	he, she, it will be
deri kur	until when	do të rri	I will stay
dëshir/oj, -ova,	to want	dogan/ë, -a, -a	customs, duty
-uar		doktor, -i, -ë	doctor
di, -ta, -tur	to know	domat/e, -ja, -e	tomato
diçka	something	i,e domodosh/	necessary
e diel, -a	Sunday	ëm, e -me	
të dielën	on Sunday	doni të udhëtoni	you want to travel
die/ll, -lli, -j	sun	dor/ë, -a, duar	hand
diet/ë, -a, -a	diet	dot	at all
diktatorial, -e	dictatorial	drejt (+abl)	toward
diktatur/ë, -a, -a	dictatorship	drejt/oj, -ova,	to direct, to head
disa	some	-uar	
diskutim, -i, -e	discussion	drek/ë, -a, -a	lunch
diskut/oj, -ova,	to discuss	dreq, -i, -ër	devil, satan
-uar		drit/ë, -a, -ë	light
dit/ë, -a, -ë	day	dritar/e, -ja, -e	window
Dita e Verës	Spring Day (literally: day of the summer)	drith/ë, -i, -ëra	cereal
ditën	during the day	dru, -ja, -të	wood
divan, -i, -e	sofa	dua, desha,	to want
djal/ë, -i, djem	son, boy, guy	dashur	
djath/ë, -i, -ëra	cheese	dua të bëj	I want to make
djathë i	feta cheese	duhet	must, should
bardhë	(literally: white cheese)	duhet të	I had to travel
djathë	fat cheese	udhëtoja	
kaçkavall		duke + past	gerund (-ing)
djathë vendi	local cheese	participle	
djathtas	on the right	duke arritur	arriving
në të djathtë	on the right	duke shtuar	adding
dje	yesterday	duk/em, u -a,	to seem
djeg, dogja,	to burn	-ur	
djegur		më duket	it seems to me
djegës, -e	hot, burning	dush, -i, -e	shower
i djesh/ëm, e	yesterday's, of the	dy	two
-me	previous day	dyqan, -i, -e	store
		dysh, -e	double
		i,e dytë	second (adj)
		dyzet	forty

DH

dhe	and
dhe njëherë	once more
dhemb, -a, -ur	to hurt
më dhemb...	my...hurts
dhëmb, -i, -ë	tooth
dhëmball/ë, -a, -ë	molar tooth
dhimbj/e, -a, -e	pain, ache
dhimbje koke	headache
dhjetë	ten
dhjetor, -i	December
dhom/ë, -a, -a	room
dhomë dyshe	double room
dhomë gjumi	bedroom
dhomë teke	single room
dhurat/ë, -a, -a	gift, present

E

e	him, her (acc)
eci, eca, ecur	to walk
ecni	you go, you walk
edhe njëherë	once more
edhe	also
edicion, -i, -e	version, edition
efekt, -i, -e	effect
efektiv, -e	effective
Egjipt, -i	Egypt
ekonomik, -e	economic
ekonomist, -i, -ë	economist
ekspert, -i, -ë	expert
ekzistencial, -e	existential
em/ër, -ri, -ra	name
e-mail, -i, -e	e-mail
emancipim, -i, -e	emancipation
emigracion, -i, -e	emigration
enciklopedi, -a, -	encyclopaedia
ende	still, yet

e enjt/e -ja	Thursday
të enjten	on Thursday
eskallop derri	pork
etj/e, -a, -e	thirst

Ë

ëmbëlsir/ë, -a, -a	dessert
---------------------------	---------

F

faks, -i, -e	fax machine, fax
fakultet, -i, -e	faculty
Fakulteti i Historisë dhe i Filologjisë	Faculty of History and Philology
falas	(for) free
faleminderit	thank you
falënder/oj, -ova, -uar	to thank
faqëbardhë	successful
Dalsh	May you be successful!
fat, -i, -e	luck
Paç fat në provim!	Good luck on your test!
fatur/ë, -a, -a	bill
faun/ë, -a	fauna
fej/ohem, u -ova, -uar	to get engaged
fëmij/ë, -a, -ë	child, children
fëmijëri, -a	childhood
fërges/ë, -a, -a	(typical Albanian dish)
fi/k, -ku, -q	fig
fib/ër, -ra, -ra	fibre
fij/e, -a, -e	thread
fije pastruese	dental floss
filet/ë, -a, -a	fillet, tenderloin
filetë viçi	veal fillet
filigram, -i, -e	filigree

film, -i, -a	film, movie	furç/ë, -a, -a	brush
fill/oj, -ova, -uar	to begin, to start	furçë	toothbrush
firm/ë, -a, -a	signature	dhëmbësh	
i fis/ëm, e -me	noble	furr/ë, -a, -a	oven
fit/oj, -ova, -uar	to win	fush/ë, -a, -a	field, area
fitues, -i, -	winner	fyej, feva, fyer	to insult
fjal/ë, -a, -e	word	fy/hem, u -eva,	to get insulted
bëj fjalë për	to talk about	-er	
flamur, -i, -ë	flag	fyt, -i	throat
flas, fola, folur	to speak	fytyr/ë, -a, -a	face
fle, fjeta, fjetur	to sleep	G	
flok, -u, -ë	hair	gaf/ë, -a, -a	blunder, mistake
flor/ë, -a	flora	garant/oj, -ova,	to guarantee
fluor, -i	fluoride	-uar	
forc/oj, -ova,	to strengthen	garazh, -i, -e	parking
-uar		gatim, -i, -e	cooking
i,e fortë	strong	gat/uaaj, -ova,	to cook
fosfor, -i, -e	phosphorous	-uar	
fotokopjatriç/e,	photocopier	gazetashitës,	newspaper seller
-ja, -e		-i, -	
fotokopj/oj,	to photocopy	gazet/ë, -a, -a	newspaper
-ova, -uar		gështenj/ë, -a,	chestnut
fotokopjues/e,	photocopier	-a	
-ja, -e		gëz/ohem, u	to be glad/happy
Franc/ë, -a	France	-ova, -uar	
francez, -e	French (adj)	E gëzofsh!	Enjoy it!
i,e freskët	fresh	Gëzohem që	Glad to meet you!
frëngjisht	the French	ju njoh!	
	language	gisht, -i, -a	finger
frëngjisht/e, -ja	the French	i,e grirë	minced/ground
	language		(adj)
frymëmarrj/e,	breathing,	glob, -i, -e	globe, world
-a, -e	respiration	godit/em, u -a,	to be hit
fshi/j, -va, -rë	to sweep	-ur	
ft/ohem, u -oha,	to catch a cold	goj/ë, -a, -ë	mouth
-ohur		got/ë, -a, -a	glass
ftohtë	cold (adv)	grek, -e	Greek (adj)
i,e ftohtë	cold (adj)	Greqi, -a	Greece
fund, -i, -e	end, bottom	greqisht	the Greek language
i,e fundit	final, last	greqisht/e, -ja	the Greek language
fundjav/ë, -a, -a	weekend	gusht, -i	August
funksional, -e	functional		

grua, -ja, gra	woman, wife	ha mëngjes	to eat breakfast
gruaja ime	my wife	Hajde	Come (on)! let's...
Gj		hapj/e, -a, -e	opening, inauguration
gja/k, -ku, qe	blood	i,e hapur	open
gjalp/ë, -i	butter	hart/ë, -a, -a	map
gjalpë me pako	a pack of butter	hart/oj, -ova, -uar	to compile
gjashtë	six	has, -a, -ur	to encounter
gjatë (+abl)	along, during	hedh, hodha, hedhur	to throw, add
i,e gjatë	long	heq, hoqa, hequr	to remove
gjerman, -e	German (adj)	herë, -a, -ë	time
Gjermani, -a	Germany	herë pas here	time after time
gjermanisht	the German language	herët	early
gjermanisht/e, -ja	the German language	heshtj/e, -a, -e	silence
gje/j -ta, -tur	to find	hën/ë, -a	moon
i,e gjelbër	green	e hën/ë, -a	Monday
gjell/ë, -a, -ë	cooked meal	të hënën	on Monday
gjendj/e, -a, -e	situation, condition	hidhërim, -i, -e	sorrow
gjeografik, -e	geographical	higjien/ë, -a	hygiene
gjë, -ja, -ra	thing	himn, -i, -e	hymn
gjithashtu	besides, also	hip/i, -a, -ur	to get on, climb
gjithë	all	hiqem, u hoqa, hequr	to pretend
gjithë natën	all night	histori, -a, -	history
gjithmonë	always	historik, -e	historic
gjithnjë	always	hotel, -i, -e	hotel
gjithnjë e më shumë	even more	i,e huaj	foreign
gjiz/ë, -a	cottage cheese	hudh/ër, -ra, -ra	garlic
gju, -ri, -një	knee	humb, -a, -ur	to lose, miss
gjum/ë, -i	sleep	hund/ë, -a, -ë	nose
gjurm/ë, -a, -ë	trace	hy/j, -ra, -rë	to go in
gjysm/ë, -a, -ë	half	I	
gjysmë litri	half a litre	i	to him/her (dat)
gjysh, -i, -ër	grandfather	i	them (masc/fem, acc)
H		identifik/oj, -ova, -uar	to identify
ha, hëngra, ngrënë	to eat	ik/i, -a, -ur	to go

ilaç, -i, -e	medicine	jap, dhashë,	to give
im, ime	my	dhënë	
individ, -i, -ë	individual	jashtë (+abl)	outside
infirmier, -i, -ë	nurse	jashtë	outside Albania
informacion, -i,	information	Shqipërisë	
-e		jav/ë, -a, -ë	week
informatik, -e	informatics	javën e	next week
instalim, -i, -e	installation	ardhshme	
institut, -i, -e	institute	javën e kaluar	last week
instrument, -i,	instrument, tool	javën që shkoi	last week
-e		para një jave	a week ago
interes, -i, -a	interests	je	you are
interes/oj, -ova,	to interest	jemi	we are
-uar		jeni	you (2nd pl) are
më intereson	to be of interest for	jepem, u	to devote oneself
interes/ohem, u	to be interested	dhashë,	
-ova, -uar	in	dhënë	
internet, -i	Internet	jeshil, -e	green
intervist/ë, -a,	interview	jet/ë, -a, -ë	life
-a		jetë e	intellectual life
intervistues,	interviewer	mendimit	
-i, -		jet/oj, -ova, -uar	to live
inxhinier, -i, -ë	engineer	jonë	our
ish-	ex-, former	jote	your (2nd sing)
ishte	he/she/it was (imperfect)	ju	you (2nd pl)
Itali, -a	Italy	Ju bëftë mirë!	Bon appétit!
italisht	the Italian language	Ju pëlqente	Did you like the job?
italisht/e, -ja	the Italian language	puna?	
italian, -e	Italian (adj)	juaj	your (2nd pl)
izolim, -i, -e	isolation	jug, -u	south
		juglindor, -e	southeastern
		jush	you (abl)
		juve	to you (dat)
		K	
J		ka	he/she/it has; there is/are
ja	look	kabinet, -i, -e	section
jam, qeshë,	to be	kaf/e, -ja, -e	coffee
qenë		kalldrëm, -i, -e	cobblestone
jam në	to be able to	kal/oj, -ova,	to spend, to
gjendje		-uar	cross
janar, -i	January		

Kalofshi mirë!	Have a good time!	zyrë e	money exchange
kaloj rrugën	to cross the street	këmbimit	office
i,e kaltër	sky blue	valutor	
i,e kaluar	last, previous	kënaq, -a, -ur	to please
kam, pata,	to have	kënaq/em, u	to enjoy oneself
pasur		-a, -ur	
kam	I have	kënaqësi, -a, -	pleasure
kam etje	to be thirsty	kënd/oj, -ova,	to sing
kam nevojë	to need	-uar	
për		i këndshëm,	pleasant
kam për të +	to have to	e -me	
part		këpurdh/ë, -a,	mushroom
kam uri	to be hungry	-a	
kamomil, -i	chamomile	kërk/oj, -ova,	to search, look
kandidat, -i, -ë	candidate	-uar	for
kandidatur/ë,	candidacy	kërc/ej, -eva,	to dance
-a, -a		-yer	
kanë	they have	kësaj	this (fem, dat/gen/abl)
kanion, -i, -e	canyon	këshill/oj, -ova,	to advise
kaq	so	-uar	
karies, -i	cavity	këta	these (masc, nom/acc)
kart/ë, -a, -a	(credit) card	këtej	here, this
kartolin/ë, -a,	postcard	këtë	this (masc/fem, acc)
-a		këtij	this (masc, dat/gen/abl)
karrig/e, -ia, -e	chair	këto	these (fem, nom/acc)
kastravec, -i,	cucumber	këtu	here
-a		këtyre	those (masc/fem, dat/gen/abl)
kat, -i, -e	floor	kilogram, -i, -ë	kilogram
katër	four	kinema, -ja, -	movie theatre
i,e katërt	fourth	kisha	I had (imperfect)
ke	you (2nd sing)	kivi	kiwi
	have	kjo	this (fem, nom)
kemi	we have	klith, -a, -ur	scream
keni	you (2nd pl) have	koh/ë, -a, -ë	time, weather
e keqe, të/e	bad (fem)	kok/ë, -a, -a	head
këqija			
i keq, të/e këqij	bad (masc)		
kë	whom		
këmb/ë, -a, -ë	leg, foot		
këmbim, -i, -e	exchange, conversion		

kok/ërr, -rra,	piece	krem, -i, -ra	cream
-rra		krem karamel	custard
kola (Koka-Kola)	coke, Coca-Cola	krij/oj, -ova,	to create
koll/ë, -a	cough	-uar	
kollit/em, u -a,	to cough	krijimtari, -a, -	creativity
-ur		krip/ë, -a, -ëra	salt
komb, -i, -e	nation	kriz/ë, -a, -a	crisis
kombësi, -a	nationality	kr/yej, -eva,	to finish,
komod, -e	comfortable	-yer	complete
komodin/ë, -a,	night table	kryesor, -e	main
-a		kryq, -i, -e	cross, crucifix
komo, -ja, -	dresser	kth/ej, -eva,	to return
kompani, -a, -	company	-yer	(something)
kompjuter, -i, -a	computer	kth/ehem, u	to return
komunikim, -i,	communication	-eva, -yer	
-e		kthim, -i, -e	return
komunik/oj,	to communicate	ku	where
-ova, -uar		i,e kujt	whose
konkretisht	concretely	kujt/ohem, u	to recollect
konkurr/oj,	to dispute	-ova, -uar	
-ova, -uar		kultur/ë, -a, -a	culture, civilization
konkurrues, -e	competitive	kulturor, -e	cultural
konsulent, -i,	consultant	kupt/oj, -ova,	to understand
-ë		-uar	
kontakt, -i, -e	contact	i kuq, të kuq	red (masc)
kontakt/oj,	to contact	e kuqe, të kuqe	red (fem)
-ova, -uar		kur	when
kontrat/ë, -a, -a	contract	kur/ë, -a, -a	cure
kontrib/uoj,	to contribute	kurse	while, whereas
-uova, -uar		kurs/ej, -eva,	to save
kontribut, -i, -e	contribution	-yer	
kontroll, -i, -e	control	kurrë	never
korridor, -i, -e	hall, hallway	kush	who
korrik, -u	July	kushëri, -ri, -nj	cousin (masc)
kos, -i	yoghurt	kusht, -i, -e	condition
Kosov/ë, -a	Kosovo	kusht/oj, -ova,	to cost
krah, -u, -ë	arm	-uar	
krahas/oj, -ova,	to compare	kuti, -a, -	box
-uar		një kuti	a carton of milk
kreh, -a, -ur	to comb (someone)	qumësht	
krih/em, u -a,	to comb one's	një kuti kos	a carton of
ur, -ur	hair		yoghurt

kuzhin/ë, -a, -a	cuisine, sitting room, kitchen	limon, -i, -a	lemon
kuzhinë	kitchen	lind, -a, -ur	to be born
gatimi		lindor, -e	eastern
ky	this (masc, nom)	linj/ë, -a, -a	line, connection
L		liqen, -i, -e	lake
la/hem, u -va, -rë	to wash oneself, take a bath	i,e lirë	free, cheap
la/j, -va, -rë	to wash	lit/ër, -ri, -ra	litre
larg (+abl)	far	i lodhsh/ëm, e -me	tiring, exhausting
larg nga	far from	Lond/ër, -ra	London
larg/ohem, u -ova, -uar	to move	i,e lumtur	happy
i,e lartë	high	lop/ë, -a, -ë	cow
laureat, -i, -ë	laureate,	lokal, -i, -e	local
legjion, -i, -e	legion	luaj, -ta, -tur	to play
Legjioni i Nderit	Legion of Honour	luft/oj, -ova, -uar	to fight
lehtë	easily	Luksemburg, -u	Luxembourg
i,e lehtë	light, easy	luleshtrydh/e, -ja, -e	strawberry
lek, -u, -ë	lek, Albanian currency	LL	
lekë të reja	new lek	llogari, -a, -llogari	account
lekë të vjetra	old lek	rrjedhëse	checking account
let/ër, -ra, -ra	letter	M	
letër e porositur	registered letter	m² (metra katrorë)	square metres
letër e thjeshtë	regular letter	mac/e, -ja, -e	cat
letërsi, -a, -lex/oj, -ova, -uar	literature	e madhe, të/e mëdha	big (fem)
lë, lashë, lënë	to leave	i madh, të/e mëdhenj	big (masc)
lë një mesazh	to leave a message	mahnitj/e, -a, -e	amazement
lë pas	to leave behind	maj, -i	May
lën/g, -gu, -gje	juice	majtas	on/to the left
lëng portokalli	orange juice	në të majtë	on the left
lëviz, -a, -ur	to move	i,e majtë	right
i,e lidhur	connected	makarona, -t	pasta
lidhj/e, -a, -e	connection	makaronash	pasta (ablative case)

makin/ë, -a, -a	car	mbrëmje, -a,	evening
mal, -i, -e	mountain	-e	
mall, -i	longing	mbrëmjen e	yesterday evening
mall, -i, -ra	ware, goods	djeshme	
malor, -e	mountainous	Mirëmbërë!	Good evening!
markat/ë, -a, -a	market	në mbrëmje	in the evening
mars, -i	March	mbroj, -ta, -tur	to protect, to defend
e mart/ë, -a	Tuesday	mbules/ë, -a, -a	cover
të martën	on Tuesday	mbulesë	tablecloth
mart/ohem, u	to get married	tavoline	
-ova, -uar		i,e mbushur	filled, stuffed
i,e martuar	married	i,e mbyllur	closed
marr, mora,	to take, to pick	me (+acc)	with
marrë		me anë të	through
marr faks	to get a fax	me disa miq	with some foreign
marr një	to receive an	të huaj	friends
e-mail	e-mail	me ne	with us
marr vesh	to understand	me pushime	on vacation
më merren	to feel dizzy	me qira	for rent
mendtë		me radhë	in a row
marrës, -i, -	recipient	me shumë	very interesting
marrj/e, -a, -e	taking, winning	interes	
mat, -a, -ur	to measure	me sa duket/	apparently
mbaj, -ta, -tur	to keep, to carry, to hold, to maintain	dukej	
mbaj mend	to remember	megjithatë	nevertheless
mbaj shënim	to take notes	meje	me (abl)
mbar/oj, -ova,	to end, to finish	mendim, -i, -e	thought
-uar		mend/oj, -ova,	to think
mbase	maybe, perhaps	-uar	
mbe/tem, -ta,	to remain, be left	mendohet se	it is thought that
-tur		meny, -ja, -	menu
mbërrij, -ta,	to arrive	menjëherë	immediately
-tur		merr/em, u	to be engaged
mbi (+acc)	on	mora, marrë	with, to
mbiem/ër, -ri,	surname	merrej	dealt with
-ra		mes	among
mbledhj/e, -a,	meeting	mes të cilave	among which
-e		mes, -i, -e	waist, centre
mbrapa	above	mesatar, -e	average (adj)
mbrëmë	last night	mesatar/e, -ja,	average (noun)
		-e	

mesazh, -i, -e	message	mësues, -i, -	(male) teacher
mesdit/ë, -a	noon	mësues/e, -ja,	(female) teacher
në mesditë	at noon	-e	
mesdhetar, -e	Mediterranean	e mi	my (masc, pl, nom/acc)
mesnat/ë, -a	midnight	të mi	my (masc, pl, gen/dat/abl)
në mesnatë	at midnight	e mia	my (fem, pl, nom, acc)
mesazh, -i, -e	message	të mia	my (fem, pl, gen/ dat/abl)
më	me (to me)	miell, -i, -ra	flour
më bëhet qejfi	to be pleased	miell misri	corn flour
më bie në sy	it catches my eye	mi/k, -ku, -q	friend (masc)
më falni	excuse me	miqtë tanë	our friends
më ka	my...has expired	mineral, -i, -e	mineral
skaduar...		ministri, -a, -	ministry
më krijonte	it allowed me	mirë	well
mundësinë		mirë e ke	(literally: you have it right)
më kujtohet	to remember/to remind (me)	Mirëdita	Good afternoon! Good day!
më merr malli	to miss (literally: the longing takes me)	Mirëbrëma	Good evening!
më pëlqen	I like it	Mirëmëngjes	Good morning!
më	-er than (comparative)	mish, -i, -ra	meat
më mirë	better	mjaft	enough, many
më parë	before, a little while ago	mjalt/ë, -i	honey
më pas	afterward	mjedis, -i, -e	environment
më shumë	more	mjek, -u, -ë	doctor
më	on	mjeku i	family doctor
më këmbë	on foot	familjes	
më 13 korrik	on July 13	mjek/ër, -ra,	chin
mëlçi, -a, -	liver	-ra	
mëngjes, -i, -	breakfast, morning	mjekim, -i, -e	medication
në mëngjes	in the morning	moll/ë, -a, -ë	apple
e mëngjesit	of the morning	moment, -i, -e	moment
e mërkur/ë, -a	Wednesday	monitor, -i, -ë	slide projector
të mërkurën	on Wednesday	moral, -e	moral, ethical
mërzi/s, -ta, -tur	to bore, annoy	mos	don't (negative form)
mërzit/em, u	to get bored	Mos u	Don't worry!
-a, -ur		shqetëso!	
mës/oj, -ova,	to teach		
-uar			

Mosk/ë, -a	Moscow	ndërkaq	then, meanwhile
mot, -i	weather	ndërkohë	interval
mot/ër, -ra, -ra	sister	ndërkohë që	while
motiv, -i, -e	motif	ndërkombëtar,	international
i mrekulluesh/ ëm, e -me	marvellous	-e	
mua	(to) me (acc, dat)	ndërmjet	between, among
muaj, -i, -	month	ndërpr/es,	to cease
muajin e	last month	-eva, -erë	
kaluar		nd/iej, -jeva,	to feel
para një	a month ago	-ier	
muaji		ndi/hem, u	to feel
mukoz/ë, -a,	mucous	ndjeva,	
-a	membrane	ndier	
mund	can	ndihm/ë, -a, -a	help
Mund të	Can you make...?	ndihm/oj, -ova,	to help
bëni...?		-uar	
mundem	can, be able	ndodh/em, u	to be, lie
mundësi, -a, -	possibility	-a, -ur	
mundës/oj,	to make possible	ndodhen	they are located
-ova, -uar		ndodhet	it is located
i,e mundur	possible	ndonjë	any
munges/ë, -a,	absence	Ndonjë gjë	Anything else?
-a		tjetër?	
muzik/ë, -a	music	i ndrysh/ëm,	different
		e -me	
N		ne	we, us (nom, acc)
na	(to) us (acc, dat)	nesër	tomorrow
nat/ë, -a, net	night	nesh	us (abl)
natën	at night	neve	to us (dat)
Natën e mirë	Good night!	nevoj/ë, -a, -a	need
natyror, -e	natural	i nevojsh/ëm, e	necessary
nda/j, -va, -rë	to separate, select	-me	
ndalim, -i, -e	prevention, ceasing	në (+acc)	in
nder, -i, -e	honour, credit	në anën	on the other side
Nderi i	the pride of the	tjetër	
Kombit	nation	në bazë të	based on
ndesh/em, u	to encounter,	Në ç'orë?	at what time
-a, -ur	meet	Në çfarë ore?	at what time
ndër	among, between	në çmim	in the price
		në fund	at the end
		në katin e	on the third floor
		tretë	

në qetësi	at rest	NJ	
në qoftë se	if	njerëzor, -e	human
në rast se	in case, if	njeri, -u, njerëz	person, people
në rregull	all right	një	one
në të majtë	on the right	një nga një	one by one
në veçanti	in particular	njëherë	once
në vend të	instead of	njoh, -a, -ur	to know
nën (+acc)	under	i,e njëjtë	identical, same
nënshkr/uj,	to sign	njëra	someone, one (fem)
-ova, -uar		njëri	someone, one (masc)
nëntë	nine	njëzet	twenty
nëntor, -i	November	njihem, njoha,	to acquaint
nëpër	around	njohur	
nëse	in case, if	i,e njohur	well known
nga	from, where... from	O	
Nga jeni ju?	Where are you from?	ofert/ë, -a, -a	offer
Jam nga	I am from	oficer, -i, -ë	officer
Shqipëria.	Albania.	ofr/oj, -ova,	to offer
i ngadalsh/ëm,	slow	-uar	
e -me		orë, -a	hour, time
ngarkes/ë, -a,	load, workload	organizat/ë, -a,	organization
-a		-a	
ngjarj/e, -a, -e	event	organiz/oj,	to organize
ngjit/em, u -a,	to come up, to climb	-ova, -uar	
-ur		organizohet	it is organized
i,e ngushtë	narrow	oriz, -i	rice
nis/em, u -a,	to depart	ose	or
-ur		oxha/k, -ku,	chimney
nivel, -i, -e	level	-qe	
nuk	not	P	
num/ër, -ri, -ra	number, issue	pa (+acc)	without, to (telling time)
numër	mobile phone	pages/ë, -a, -a	payment
celulari	number	pag/uaj, -ova,	to pay
numër	phone number	-uar	
telefoni		pak	little, a bit
nxë, nxura,	to learn, acquire	pak a shumë	more or less
nxënë		pako, -ja, -	pack, package
nxënës, -i, -	pupil		
nxjerr, nxora,	to take, pull out		
nxjerrë			

pallat, -i, -e	building, palace, block of flats, condominium	past/ë, -a, -a	paste, custard
pamj/e, -a, -e	view	pasta e	toothpaste
i,e pamartuar	single, not married	dhëmbëve	
i,e pamobiluar	unfurnished	Pastë jetë të	May he/she live
panair, -i, -e	fair	gjatë!	long!
panairi i librit	book fair	pastiçeri, -a, -	confectionery
par/k, -ku, -qe	park	pastrues, -e	cleaning
para, para se	before	i,e pasur	rich
para buke	before the meal	pata (see kam)	I had
para një jave	a week ago	patat/e, -ja, -e	potato
para, -ja, -	money	patate të	potatoes cooked
parashik/oj,	to foresee, to	furrës	in the oven
-ova, -uar	forecast	patate të reja	new potatoes
parashikim, -i,	forecast	patëllxhan, -i,	aubergine,
-e		-ë	eggplant
pardje	the day before	peizazh, -i, -e	scenery, view
	yesterday	pen/g, -gu,	hostage
i,e parë	first	-gje	
Paris, -i	Paris	peng/oj, -ova,	to hinder
parkim, -i, -e	parking	-uar	
pas	after	perd/e, -ja, -e	curtain
pas buke	after the meal	performues/e,	performer
pas dy orësh	in two hours	-ja, -e	
pas një jave	next week	perim/e, -ja, -e	vegetable
pas një muaji	next month	perime të	grilled vegetables
pas një viti	next year	skarës	
pasaport/ë, -a,	passport	periudh/ë, -a, -a	period
-a		periudha	Ottoman period
pasditeve	on the afternoons	osmane	
pasi	because, after	person, -i, -a	person
i,e pasinqertë	insincere	personalitet, -i,	character, figure,
paske	you have!	-e	personality
	(expressing	pesë	five
	surprise)	i,e pestë	fifth
paskeni	you have!	pesh/ë, -a, -a	weight
	(admiring form)	pesh/k, -ku, -q	fish
pasnesër	the day after	pëlq/ej, -eva,	to like
	tomorrow	-yer	
pastaj	then, later,	për (+acc)	for
	afterward	për herë të	for the first time
		parë	
		për ju	for you

për më shumë	for more (information)	përjetë	forever
për momentin	for the moment	përkth/ej, -eva, -yer	to translate
për mua	for me	përmbaj, -ta, -tur	to contain
për në	in order to, for	përmendem	to be mentioned
për pushime	for the holidays	përmendet	it is mentioned
për qind	per cent	përpiq/em, u	to try
për rezervime	for reservations	përpoqa, përpjekur	
për sa shkon	how long does it take	përqind/e, -ja, -e	percentage
për shitje	for sale	përse	what for
për shkak të	due to	përsëndet/em u -a, -ur	to greet
përballë	opposite	përsëndetj/e, -a, -e	greetings
përbërës, -i, -përditës/oj, -ova, -uar	ingredient to update	përshtat/em, u -a, -ur	to adapt oneself
i,e përditësuar	updated	përtërit/em, u, -a, -ur	to rejuvenate
përdor, -a, -ur	to use	përvoj/ë, -a, -a	experience
përdorues, -i, -i përdorsh/ëm, e -me	user useful	përz/iej, -jeva, -ier	to mix
përqaq/ohem, u -ova, -uar	to hug	përzierj/e, -a, -e	mixture
përfitim, -i, -e	profit, benefit	pi, piva, pirë	to drink
përfitim/oj, -ova, -uar	to benefit, profit	pi ilaçet	to take medicine
i,e përfshirë	included	pianist/ë, -ja, -e	pianist (fem)
përgati/s, -ta, -tur	to prepare	pik/ë, -a, -a	spot, place
përgatitj/e, -a, -e	preparation	pikë tregtimi	commercial places
përgjigj/e, -ja, -e	answer, result	pikërisht	precisely, exactly
përgjigj/em, u, -a, -ur	to answer	piktur/ë, -a, -a	painting
përgjigjem në telefon	to answer the phone	piper, -i	pepper
përhapj/e, -a, -e	spread	pjat/ë, -a, -a	plate
përfshirë	included	pjek, poqa, pjekur	to bake
përgatitj/e, -a, -e	preparation	pjep/ër, -ri, -ra	melon
përgjigj/e, -ja, -e	answer, result	pjeshk/ë, -a, -ë	peach
përgjigj/em, u, -a, -ur	to answer	plak/em, u -a, -ur	to grow old
përgjigjem në telefon	to answer the phone	plan, -i, -e	plan
përhapj/e, -a, -e	spread	plazh, -i, -e	beach
përfshirë	included		
përgatitj/e, -a, -e	preparation		
përgjigj/e, -ja, -e	answer, result		
përgjigj/em, u, -a, -ur	to answer		
përgjigjem në telefon	to answer the phone		
përhapj/e, -a, -e	spread		
përfshirë	included		
përgatitj/e, -a, -e	preparation		
përgjigj/e, -ja, -e	answer, result		
përgjigj/em, u, -a, -ur	to answer		
përgjigjem në telefon	to answer the phone		
përhapj/e, -a, -e	spread		
përfshirë	included		
përgatitj/e, -a, -e	preparation		
përgjigj/e, -ja, -e	answer, result		
përgjigj/em, u, -a, -ur	to answer		
përgjigjem në telefon	to answer the phone		
përhapj/e, -a, -e	spread		
përfshirë	included		
përgatitj/e, -a, -e	preparation		
përgjigj/e, -ja, -e	answer, result		
përgjigj/em, u, -a, -ur	to answer		
përgjigjem në telefon	to answer the phone		
përhapj/e, -a, -e	spread		
përfshirë	included		
përgatitj/e, -a, -e	preparation		
përgjigj/e, -ja, -e	answer, result		
përgjigj/em, u, -a, -ur	to answer		
përgjigjem në telefon	to answer the phone		
përhapj/e, -a, -e	spread		
përfshirë	included		
përgatitj/e, -a, -e	preparation		
përgjigj/e, -ja, -e	answer, result		
përgjigj/em, u, -a, -ur	to answer		
përgjigjem në telefon	to answer the phone		
përhapj/e, -a, -e	spread		
përfshirë	included		
përgatitj/e, -a, -e	preparation		
përgjigj/e, -ja, -e	answer, result		
përgjigj/em, u, -a, -ur	to answer		
përgjigjem në telefon	to answer the phone		
përhapj/e, -a, -e	spread		
përfshirë	included		
përgatitj/e, -a, -e	preparation		
përgjigj/e, -ja, -e	answer, result		
përgjigj/em, u, -a, -ur	to answer		
përgjigjem në telefon	to answer the phone		
përhapj/e, -a, -e	spread		
përfshirë	included		
përgatitj/e, -a, -e	preparation		
përgjigj/e, -ja, -e	answer, result		
përgjigj/em, u, -a, -ur	to answer		
përgjigjem në telefon	to answer the phone		
përhapj/e, -a, -e	spread		
përfshirë	included		
përgatitj/e, -a, -e	preparation		
përgjigj/e, -ja, -e	answer, result		
përgjigj/em, u, -a, -ur	to answer		
përgjigjem në telefon	to answer the phone		
përhapj/e, -a, -e	spread		
përfshirë	included		
përgatitj/e, -a, -e	preparation		
përgjigj/e, -ja, -e	answer, result		
përgjigj/em, u, -a, -ur	to answer		
përgjigjem në telefon	to answer the phone		
përhapj/e, -a, -e	spread		
përfshirë	included		
përgatitj/e, -a, -e	preparation		
përgjigj/e, -ja, -e	answer, result		
përgjigj/em, u, -a, -ur	to answer		
përgjigjem në telefon	to answer the phone		
përhapj/e, -a, -e	spread		
përfshirë	included		
përgatitj/e, -a, -e	preparation		
përgjigj/e, -ja, -e	answer, result		
përgjigj/em, u, -a, -ur	to answer		
përgjigjem në telefon	to answer the phone		
përhapj/e, -a, -e	spread		
përfshirë	included		
përgatitj/e, -a, -e	preparation		
përgjigj/e, -ja, -e	answer, result		
përgjigj/em, u, -a, -ur	to answer		
përgjigjem në telefon	to answer the phone		
përhapj/e, -a, -e	spread		
përfshirë	included		
përgatitj/e, -a, -e	preparation		
përgjigj/e, -ja, -e	answer, result		
përgjigj/em, u, -a, -ur	to answer		
përgjigjem në telefon	to answer the phone		
përhapj/e, -a, -e	spread		
përfshirë	included		
përgatitj/e, -a, -e	preparation		
përgjigj/e, -ja, -e	answer, result		
përgjigj/em, u, -a, -ur	to answer		
përgjigjem në telefon	to answer the phone		
përhapj/e, -a, -e	spread		
përfshirë	included		
përgatitj/e, -a, -e	preparation		
përgjigj/e, -ja, -e	answer, result		
përgjigj/em, u, -a, -ur	to answer		
përgjigjem në telefon	to answer the phone		
përhapj/e, -a, -e	spread		
përfshirë	included		
përgatitj/e, -a, -e	preparation		
përgjigj/e, -ja, -e	answer, result		
përgjigj/em, u, -a, -ur	to answer		
përgjigjem në telefon	to answer the phone		
përhapj/e, -a, -e	spread		
përfshirë	included		
përgatitj/e, -a, -e	preparation		
përgjigj/e, -ja, -e	answer, result		
përgjigj/em, u, -a, -ur	to answer		
përgjigjem në telefon	to answer the phone		
përhapj/e, -a, -e	spread		
përfshirë	included		
përgatitj/e, -a, -e	preparation		
përgjigj/e, -ja, -e	answer, result		
përgjigj/em, u, -a, -ur	to answer		
përgjigjem në telefon	to answer the phone		
përhapj/e, -a, -e	spread		
përfshirë	included		
përgatitj/e, -a, -e	preparation		
përgjigj/e, -ja, -e	answer, result		
përgjigj/em, u, -a, -ur	to answer		
përgjigjem në telefon	to answer the phone		
përhapj/e, -a, -e	spread		
përfshirë	included		
përgatitj/e, -a, -e	preparation		
përgjigj/e, -ja, -e	answer, result		
përgjigj/em, u, -a, -ur	to answer		
përgjigjem në telefon	to answer the phone		
përhapj/e, -a, -e	spread		
përfshirë	included		
përgatitj/e, -a, -e	preparation		
përgjigj/e, -ja, -e	answer, result		
përgjigj/em, u, -a, -ur	to answer		
përgjigjem në telefon	to answer the phone		
përhapj/e, -a, -e	spread		
përfshirë	included		
përgatitj/e, -a, -e	preparation		
përgjigj/e, -ja, -e	answer, result		
përgjigj/em, u, -a, -ur	to answer		
përgjigjem në telefon	to answer the phone		
përhapj/e, -a, -e	spread		
përfshirë	included		
përgatitj/e, -a, -e	preparation		
përgjigj/e, -ja, -e	answer, result		
përgjigj/em, u, -a, -ur	to answer		
përgjigjem në telefon	to answer the phone		
përhapj/e, -a, -e	spread		
përfshirë	included		
përgatitj/e, -a, -e	preparation		
përgjigj/e, -ja, -e	answer, result		
përgjigj/em, u, -a, -ur	to answer		
përgjigjem në telefon	to answer the phone		
përhapj/e, -a, -e	spread		
përfshirë	included		
përgatitj/e, -a, -e	preparation		
përgjigj/e, -ja, -e	answer, result		
përgjigj/em, u, -a, -ur	to answer		
përgjigjem në telefon	to answer the phone		
përhapj/e, -a, -e	spread		
përfshirë	included		
përgatitj/e, -a, -e	preparation		
përgjigj/e, -ja, -e	answer, result		
përgjigj/em, u, -a, -ur	to answer		
përgjigjem në telefon	to answer the phone		
përhapj/e, -a, -e	spread		
përfshirë	included		
përgatitj/e, -a, -e	preparation		
përgjigj/e, -ja, -e	answer, result		
përgjigj/em, u, -a, -ur	to answer		
përgjigjem në telefon	to answer the phone		
përhapj/e, -a, -e	spread		
përfshirë	included		
përgatitj/e, -a, -e	preparation		
përgjigj/e, -ja, -e	answer, result		
përgjigj/em, u, -a, -ur	to answer		
përgjigjem në telefon	to answer the phone		
përhapj/e, -a, -e	spread		
përfshirë	included		
përgatitj/e, -a, -e	preparation		
përgjigj/e, -ja, -e	answer, result		
përgjigj/em, u, -a, -ur	to answer		
përgjigjem në telefon	to answer the phone		
përhapj/e, -a, -e	spread		
përfshirë	included		
përgatitj/e, -a, -e	preparation		
përgjigj/e, -ja, -e	answer, result		
përgjigj/em, u, -a, -ur	to answer		
përgjigjem në telefon	to answer the phone		
përhapj/e, -a, -e	spread		
përfshirë	included		
përgatitj/e, -a, -e	preparation		
përgjigj/e, -ja, -e	answer, result		
përgjigj/em, u, -a, -ur	to answer		
përgjigjem në telefon	to answer the phone		
përhapj/e, -a, -e	spread		
përfshirë	included		
përgatitj/e, -a, -e	preparation		
përgjigj/e, -ja, -e	answer, result		
përgjigj/em, u, -a, -ur	to answer		
përgjigjem në telefon	to answer the phone		
përhapj/e, -a, -e	spread		
përfshirë	included		
përgatitj/e, -a, -e	preparation		
përgjigj/e, -ja, -e	answer, result		
përgjigj/em, u, -a, -ur	to answer		
përgjigjem në telefon	to answer the phone		
përhapj/e, -a, -e	spread		
përfshirë	included		
përgatitj/e, -a, -e	preparation		
përgjigj/e, -ja, -e	answer, result		
përgjigj/em, u, -a, -ur	to answer		
përgjigjem në telefon	to answer the phone		
përhapj/e, -a, -e	spread		
përfshirë	included		
përgatitj/e, -a, -e	preparation		
përgjigj/e, -ja, -e	answer, result		
përgjigj/em, u, -a, -ur	to answer		
përgjigjem në telefon	to answer the phone		
përhapj/e, -a, -e	spread		
përfshirë	included		
përgatitj/e, -a, -e	preparation		
përgjigj/e, -ja, -e	answer, result		
përgjigj/em, u, -a, -ur	to answer		
përgjigjem në telefon	to answer the phone		
përhapj/e, -a, -e	spread		
përfshirë	included		
përgatitj/e, -a, -e	preparation		</

po	yes, and	promovim, -i, -e	promotion
po ashtu	furthermore	promovohet	it is promoted
po ju?	and you?	propagandistik,	propagandist
poezi, -a, -	poetry, poem	-e	
porosi/s, -ta,	to order	proshut/ë, -a,	ham
-tur		-a	
portoka/lli, -i, -j	orange	proshutë	raw ham
portokall/e, -ja,	orange	krudo	
-e		protagonist, -i,	protagonist
portugalisht	the Portuguese	-ë	
	language	proz/ë, -a, -a	prose
portugalisht/e,	the Portuguese	pse	why, because
-ja	language	publik/oj, -ova,	to publish
post/oj, -ova,	to post	-uar	
-uar		pul/ë, -a, -a	hen, chicken
poshtë	down (stairs)	pulë e pjekur	roasted chicken
pothuaj	almost	pun/ë, -a, -ë	work, something
pra	so, then		to do
pranë (+abl)	near	punë tjetër	another work
prapa (+abl)	behind	punim, -i, -e	work
prapë	again	punime druri	wooden work
pr/es, -ita, -itur	to wait	pun/oj, -ova,	to work
prefer/oj, -ova,	to prefer	-uar	
-uar		punonjës, -i, -	employee, worker
prej (+abl)	from	pushim, -i, -e	holiday, vacation,
e premt/e, -ja	Friday		break
të premtën	on Friday	push/oj, -ova,	to rest, fire
pre/s, -va, -rë	to cut, to wait	-uar	(someone)
pres biletën	to buy the ticket	puth, -a, -ur	to kiss (someone)
pri/j, -va, -rë	to lead, guide	puth/em, u -a,	to kiss (each
prill, -i	April	-ur	other)
princ, -i, -ër	prince	pye/s, -ta, -tur	to ask
printer, -i, -a	printer		
print/oj, -ova,	to print	Q	
-uar		qaf/ë, -a, -a	neck
prisni	wait, imperative	i,e qartë	clear
prodhim, -i, -e	production	qejf, -i, -e	fun, pleasure,
profesion, -i, -e	profession		desire
profesional, -e	professional	qen, -i, -	dog
profesor, -i, -ë	Professor	qend/ër, -ra, -ra	centre
projekt/oj,	to project	qendra	archaeological
-ova, -uar		arkeologjike	centre

qendra	historical centre	rezervim	ticket reservation
historike		bilete	
qep/ë, -a, -ë	onion	rezerv/oj, -ova,	to reserve, to
qershí, -a, -	cherry	-uar	make a
qershor, -i	June		reservation
qetësi, -a, -	tranquillity, serenity	rëndësi, -a, -	importance
që	that	i rëndësish/ëm,	important
që këtej	from here	e -me	
që këtu	from here	rëni/e, -a, -e	drop, fall
qeveri, -a	government	i ri, të/e rinj	new, young
qilim, -i, -a	carpet		(masc)
qira, -ja, -	rent	rimëkëmbj/e,	recovery
qu/hem, u	to be called	-a, -e	
-ajta, -ajtur		rindërtim, -i, -e	reconstruction
qumësht, -i	milk	rini, -a	youth
qumësht lope	cow milk	ripar/oj, -ova,	to repair
qumësht me	carton of milk	-uar	
kuti		Rom/ë, -a	Rome
qysh	since		
qytetar, -i, -ë	citizen	RR	
R		rrah, -a, -ur	to beat
radio, -ja, -	radio	i,e rrahur	much-travelled
radh/ë, -a, -ë	row	rregull, -i	order
rajon, -i, -e	region	në rregull	all right
raport, -i, -e	report	i,e rregullt	regular
rast, -i, -e	case, occasion	rreth (+abl)	around
në rast se	if, in case	rri, ndenja,	to stay
e re, të/e reja	new, young (fem)	ndenjur	
reçel, -i, -e	jam	më rri mirë	to fit, suit well
reçel fiku	fig jam	i,e rritur	grown up
reçel pjeshke	peach jam	rritj/e, -a, -e	increase, growth
reçel	marmalade	rrjedhës, -e	running
portokalli		rrjet, -i, -e	network, web
recet/ë, -a, -a	prescription	rroj, -ta, -tur	to live
redaktor, -i, -ë	editor	rrotull (+abl)	around
rekomandim,	recommendation,	rruaj, rrova,	to shave
-i, -e	order	rruar	(someone)
rekord, -i, -e	record	rrug/ë, -a, -ë	street, way, route
rendi/s, -ta,	to rank	rrugë të	the beaten track
-tur		rrahura	
rezervim, -i, -e	reservation	rruhem, u	to shave (oneself),
		rrova, rruar	get shaved

S		i,e sëmurë	sick
s'	not	sërish	again
Sa...	What, how! (exclamative)	sfid/ë, -a, -a	challenge
Sa mirë!	Good!	si	how
sa	how many, how much	si dhe	as well as
Sa do të rrini?	How long will you stay?	Si ia bëre?	How did you do it?
Sa është ora?	What time is it? (literally: How much is the time)	si je	how are you (2nd sg)?
Sa kushtojnë të gjitha?	How much for everything?	si jeni	how are you (2nd pl)?
Sa larg është?	How far is it?	Si po i kalon ditët?	How are you spending your days?
sa	as, as soon as	Si quheni?	What is your name? (2nd pl)
sa më shumë	as much as possible	Si të shkoi/ shkuan...	How was/were your...?
sa u ul, filloi nga puna	as soon as he sat down, he started to work	Si thoni	What do you say?
i/e/së/të saj	her	siç	as
salc/ë, -a, -ë	sauce	siç ju thashë	as I told you
salcë pikante	hot sauce	sigurim, -i, -e	insurance
sallat/ë, -a, -a	salad	sigurim	health insurance
sallatë jeshile	green salad	shëndetësor	
sanduiç, -i, -ë	sandwich	sigurim	social security
sapo	as soon as	shoqëror	
sate	your (fem, sing, gen/dat/abl)	i,e sigurt	secure
se	that (conjunction), because	sillem, u solla,	to behave
se, sesa	than	sjellë	
sekretar, -i, -ë	secretary	sime	your (fem, sing, gen/dat/abl)
sepse	because	sinonim, -i, -e	synonym
sesa, se	than	sipas	according to
sesi	how	situat/ë, -a, -a	situation, condition
sezon, -i, -e	season	sivjet	this year
së fundi	lastly	sjell, solla,	to bring
së shpejti	soon	sjellë	
		skad/oj, -ova,	to expire
		-uar	
		skan/oj, -ova,	to scan
		-uar	

smalt, -i	enamel	supë me	vegetable soup
sob/ë, -a, -a	stove	perime	
sonë	our (dat, gen, abl)	supermarket/ë,	supermarket
sonte	tonight	-a, -a	
sot	today	sy, -ri, -	eye
i sot/ëm, e -me	today's		
sovjetik, -e	Soviet	SH	
soxhorno, -ja, -	living room	sheqer, -i	sugar
Spanj/ë, -a	Spain	shes, shita,	to sell
spanisht	the Spanish	shitur	
	language	i shëndetsh/ëm,	healthy
spanjisht/e, -ja	the Spanish	e -me	
	language	shërbim, -i, -e	service
spanjoll, -e	Spanish (adj)	shërbim	banking service
spec, -i, -a	pepper	bankar	
spec djegës	hot pepper	shërbimi i	express mail
specja jeshilë	green peppers	shpejtë	
specja të kuq	red peppers	shëtitj/e, -a, -e	stroll
specialist, -i, -ë	specialist	shfaqet	it is shown
specializ/ohem,	to specialize	shfaqet një	to show a play
u -ova, -uar		teatër	
spital, -i, -e	hospital	shih/em, u	to be seen
sponsorizohet	it is sponsored	pashë, parë	
sport, -i, -e	sport	shij/e, -a, -e	taste
sportel, -i, -e	window (of a bank, etc.)	shija juaj	your taste
		shij/oj, -ova,	to taste
stadium, -i, -e	stadium	-uar	
student/e, -ja,	student	më shijon	the food tastes
-e		gjella	good (to me)
studim, -i, -e	study	i shijsh/ëm, e	tasty, savoury
studiues, -i, -	researcher	-me	
suaj	your (2nd pl)	shik/oj, -ova,	to see, watch,
suedez, -e	Swedish (adj)	-uar	look at
Suedi, -a	Sweden	shish/e, -ja, -e	bottle
suedisht	the Swedish	një shishe	a bottle of
	language	kos	yoghurt
suedisht/e, -ja	the Swedish	një shishe	a bottle of milk
	language	qumësht	
sugjerim, -i, -e	suggestion	shishqebap, -i,	shishkebab
sugjer/oj, -ova,	to suggest	-ë	
-uar		shitës, -i, -	seller
sup/ë, -a, -a	soup	shitet	it is sold

shitj/e, -a, -e	sale, selling	shpërfillj/e, -a, -e	disregard
shka/k, -ku, -qe	cause	shpesh	often, frequently
për shkak se	because	shpeshherë	often
shkëlqyeshëm	brilliantly	shpëtues, -i, -e	saviour
shkenc/ë, -a, -a	science	shpie, shpura, shpënë	to take to
shkencor, -e	scientific	shpreh/em, u -a, -ur	to express oneself
Shkodër, Shkodra	Shkodra	shprehj/e, -a, -e	expression
shkodran, -e	inhabitant of Shkodra	shpres/oj, -ova, -uar	to hope
shk/oj, -ova, -uar	to go	shqetësim, -i, -e	worry, trouble, concern
më shkon	it looks good on me, it suits me	shqetës/ohem, u -ova, -uar	to be worried
Shkofsh në djall!	Get lost! (literally: may you go to the devil!)	shqip	the Albanian language
shkoll/ë, -a, -a	school	shqip/e, -ja	the Albanian language
shkrimtar, -i, -ë	writer	Shqipëri, -a	Albania
shkr/uj, -ova, -uar	to write	shqiponj/ë, -a, -a	eagle
shkruaj shënimet	to type the notes	shqiptar, -e	Albanian
shkurt, -i	February	i, e shquar	distinguished
shofer, -i, -ë	driver	shtatë	seven
shoh, pashë, parë	to see, to watch	shtator, -i	September
shok, -u, -ë	male friend	shtëpi, -a, -e	house
shoq/e, -ja, -e	female friend	shtëpi botuese	publishing house
shoqëror, -e	social	shtëpiak/e, -ja, -e	housewife
shpall, -a, -ur	to declare	shtet, -i, -e	state
shpall/em, u -a, -ur	to be announced	Shtetet e Bashkuara	The United States
shpatull, -a, -a	shoulder	sht/oj, -ova, -uar	to add
shpejt	early, quick, fast (adv)	e shtun/ë, -a të shtunën	Saturday on Saturday
i, e shpejtë	fast (adj)	shtrat, -i, shtretër	bed
shpell/ë, -a, -a	cave		

i,e shtrenjtë	expensive	të (t')	(subjunctive marker)
shtrirj/e, -a, -e	extent, range	T'ju rrojnë!	Lit. May they live (long)!
shumë	very	të them të drejtën	to tell the truth
shumë i/e vogël	very small	të	you (acc, dat)
i,e shumtë	most, numerous	të bie në sy	strikes you
T		të	article
tablet/ë, -a, -a	pill, tablet	të fala	greetings
takim, -i, -e	meeting	Të fala nga shtëpia!	Greetings to your family
tak/ohem, u -ova, -uar	to meet, to get together	të gjitha	all together
taksi, -a, -	taxi	të martën	on Tuesday
tanë	our	të mi	my (gen, dat, abl)
tani	now	të reja	young women
tarif/ë, -a, -a	fee	të rinj	young men, young people
tatim-taksat	taxation	të ritë	youth
tavë kosi	Elbasan tava (a traditional Albanian dish)	tënd, tënde	your (2nd sing)
tavolin/ë, -a, -a	table	tërh/eq, -oqa, ecur	to withdraw
teat/ër, -ri, -ro	theatre, play	tërheq para	to withdraw money
Teatri	National Theatre	ti	you (2nd sing, nom)
Kombëtar		i/e/së/të tij	his
teje	you (abl)	tigan, -i, -ë	frying pan
te(k)	to, at	tim, time	my
tek, -e	single	Tiran/ë, -a	Tirana
telefon, -i, -a	telephone	Tirol, -i	Tyrol
telefon/oj, -ova, -uar	to call	tjetër, të tjerë, të tjera	other, another; next
televiziv, -e	related to television (adj)	tetorin tjetër	next October
temperatur/ë, -a, -a	fever, temperature	tona	our
tension, -i, -e	blood pressure, pressure	tonë	our
tepsi, -a, -	flat pan	top, -i, -a	ball
tetë	eight	tort/ë, -a, -a	cake
tetor, -i	October	totalitar, -e	totalitarian
tetorin tjetër	next October	tradicional, -e	traditional
teren, -i, -e	terrain, ground	trafik, -u, -qe	traffic
		trajnim, -i, -e	training
		trangu/ll, -lli, -j	cucumber

transferim, -i, -e	transfer	thelb, -i, -inj	clove
transfer/oj,	to transfer	i,e thellë	deep
-ova, -uar		them, thashë,	to say
transform/oj,	to transform	thënë	
-ova, -uar		themi	we say
trashëgimi, -a, -	heritage	thërras, thirra,	to call
trashëgimi	world heritage	thirrur	
botërore		thërr/es, -ita,	to call
trashëg/ohem,	to live happily	-itur	
u -ova, -uar	together	thjerrëz, -a, -a	lentil
tre/tri	three	thjesht	simply
treg/oj, -ova,	to tell, to show	i,e thjeshtë	simple
-uar		thotë	he, she, it says
tregtim, -i, -e	trading, marketing	thonë	they say
tre/s, -ta, -tur	to dissolve	thoni	you (2nd pl) say
i,e tretë	third	thua	you say
trev/ë, -a, -a	region	thuhet se	it is said that
trim, -e	brave	thyej, theva,	to break
trishto/hem, u	to get sad	thyer	
-ova, -uar		thyhem, u	to get broken, to
trisht/oj, -ova,	to make	theva, thyer	suffer a break
-uar	(someone) sad	U	
i,e trishtuar	sad	u	to them (masc/ fem, dat)
e/të tu, e/të tua	your	u	mark for Class 6 verbs
tuaj, tuaja	your (2nd pl)	U bëftë edhe	May he/she
turistik, -e	touristic	100 vjeç!	become 100 years old!
turk, -e	Turkish (adj)	udhët/oj, -ova,	to travel
Turqi, -a	Turkey	-uar	
turqisht	the Turkish language	uj/ë, -i, -ra	water
turqisht/e, -ja	the Turkish language	ujë me gaz	sparkling water
ty	(to) you (acc, dat)	ujë tonik	mineral water
i/e/së/të tyre	their	ul/em, u -a, -ur	to sit down
TH		ulli, -ri, -nj	olive
tha	he/she/it said	unaz/ë, -a, -a	ring
thashë	I said	unë	I
the	you said	universitet, -i,	university
theks, -i, -a	stress, accent	-e	
theks/oj, -ova,	to emphasize, to	urdh/ër, -ri, -ra	order
-uar	stress		

Urdhëroni!	Please!, May I help you?	vesh, -i, -ë	ear
Urdhëroni lekët!	Here's the money!	veshj/e, -a, -e	clothes
ur/ë, -a, -a	bridge	vete, vajta,	to go
uri, -a	hunger	vajtur	
V		i vet/ëm, e -me	only
vaj, -i, -ra	oil	vetë(m)	alone, by myself
vaj ulliri	olive oil	vetëdij/e, -a, -e	awareness
vaj vegjetal	vegetable oil	vez/ë, -a, -ë	egg
vajz/ë, -a, -a	daughter, girl	vë, vura, vënë	to put
valixh/e, -ja, -e	suitcase, luggage	vë theksin	to emphasize
valutor, -e	monetary, related to money	vëlla, -i,	brother
vanilj/e, -a	vanilla	-vëllezër	
varës/e, -ja, -e	necklace	vëllai im	my brother
varet	it depends	vëmendj/e, -a,	attention
varet nga	it depends on the	-e	
pesha	weight	i,e vërtetë	true
vari/oj, -ova,	to fluctuate, vary	vështirësi, -a, -	difficulty
-uar		i,e vështirë	difficult
vazhd/oj, -ova,	to continue	vihem, u vura,	to be put
-uar		vurë	
vdes, vdiqa,	to die	vij, erdha, ardhur	to come
vdekur		më vjen keq	to be sorry for
i,e veçantë	important, special	për	(someone)
veçanti, -a, -	peculiarity	më vjen mirë	to be happy for
vend, -i, -e	area, place	për	(someone)
vendas, -e	local	më vjen turp	to be ashamed of
vendosj/e, -a,	establishment	prej	
-e		vil/ë, -a, -a	villa
vendtakim, -i, -e	meeting place	vishem, u vesh,	to dress (oneself)
venit/em, u, -a,	to wither	veshur	
-ur		vit, -i, -e	year
vep/ër, -ra, -ra	work	vitin e	next year
i,e verdhë	yellow	ardhshëm	
ver/ë, -a	wine, summer	vitin që vjen	next year
verifik/oj, -ova,	to verify	vitamin/ë, -a, -a	vitamin
-uar		Viti i Ri	New Year
vesh, -a, -ur	to dress (someone), wear	para një viti	a year ago
		vitin e kaluar	last month
		vitin tjetër	next year
		vizit/ë, -a, -a	visit
		vizit/oj, -ova,	to visit
		-uar	

Vjen/ë, -a	Vienna	i, e zënë	busy
i, e vjetër	old	zëvendëspresident, -i, -ë	vice-president
vjetor, -e	annual	zgja/s, -ta, -tur	to last
i vlefshëm, e -me	valid	zgjedh, -odha, -edhur	to select, choose
vlerës/ohem, u -ova, -uar	to be valued, evaluated	zgj/oj, -ova, -uar	to wake (someone) up
i vogël, të/e vegjël	small (masc)	zgjo/hem, u -ova, -uar	to wake up
e vogël, të/e vogla	small (fem)	zgjohem nga gjumi	(literally: to wake up from the sleep)
vonë	late	i, e zgjuar	smart
vones/ë, -a, -a	delay	i zi, e zinj	black (masc)
vrap, -i	run	ziej, zjeva, zier	to boil
XH		i, e zier	boiled
xhaxha, -i, -llarë	uncle	zo/g, -gu, -gj	bird
Y		zon/ë, -a, -a	area, zone
ynë	our	zonj/ë, -a, -a	Madam
yt	your (2nd sing)	zot, -i, -ër	God
Z		zotëri, -a, -nj	Sir
zakonisht	usually	zoti	Mister
i zakonshëm, e -me	usual	zyr/ë, -a, -a	office
zarf, -i, -e	envelope	zyra të këmbimit	exchange offices
zbardhje, -a, -e	whitening	valutor	
zbr/es, -ita, -itur	to get off, descend	ZH	
e zezë, të zeza	black (fem)	zhurm/ë, -a, -a	noise
zemër/ohem, u -ova, -uar	to get mad	zhvesh, -a, -ur	to undress (someone)
zero	zero	zhvill/oj, -ova, -uar	to develop
zë, -ri, -ra	voice	zhvishem, u zhvesha, zhveshur	to undress (oneself)
zë, zura, zënë	to take, catch, hold	zhvillim, -i, -e	development

Grammatical index

The numbers after the different entries refer to the chapters where the topics are discussed.

Articles (see also App. 8, 9)

- ablative 9
- accusative 5
- dative 10
- genitive 13, 15
- indefinite 3
- nominative 1, 3

Adjectives

- attributive 4
- attributive vs. predicative 4
- Class 1 1
- Class 2
 - ablative 15, App. 10
 - accusative 5, App. 10
 - nominative 2, 4, App. 10
 - genitive 15, App. 10
- comparative 7
- demonstrative 9, App. 6
- irregular 4
- possessive 7, 10, 14, App. 7
- predicative use 2, 4

Case

- accusative 5, 6
- ablative 7, 9
- dative 10
- genitive 15
- genitive vs. ablative 13
- nominative 1, 3
- vocative 1

Clitic pronouns (see also App. 5)

- accusative 6
- dative 10
- direct and indirect 10
- object 10
- doubling 10
- të + clitic 10

Negation

- admirative 15
- indicative 1
- imperative 9
- optative 15
- subjunctive 8

Nouns

- accusative 5, App. 8, 9
- dative 10, App. 8, 9
- gender change 4
- genitive 13, App. 8, 9
- nominative 1, 3, App. 8, 9

Numbers

- cardinal 4
- ordinal 5
- telling the time 4

Past participle 13

- constructions with pë të 13
- kam pë të 13
- pa 13

Prepositions

afër 9
 drejt 9
 gjatë 9
 jashtë 9
 larg 9
 mbi 5
 me 5
 në 2, 5
 nën 5
 nga 1
 pa 5
 pas 9
 për 5
 pranë 9
 prapa 9
 prej 9
 rreth 9
 te(k) 5, 9, 10

Pronouns

accusative 6, App. 5
 cili 5
 dative 10, App. 5
 demonstrative 9, App. 6
 interrogative 1, 2
 nominative 1, App. 5

Questions

simple 1
 specific 2

Tenses/Moods

admirative 15
 conditional 14

future 8

imperative 9

imperfect indicative 14,
 App. 3, 4

imperfect subjunctive 14,
 App. 3, 4

optative 15

past participle 13, App. 3, 4

past perfect 13, App. 3, 4

past tense 12, App. 3, 4

present perfect 13, App. 3, 4

present indicative 2, 3,
 App. 1, 2

present progressive 3

present subjunctive 8

Verbs

classes 2

Class 1 2, 12, 13, 14, 15,
 App. 2, 3

Class 2 6, 12, 13, 14, 15,
 App. 2, 3

Class 3 3, 12, 13, 14, 15,
 App. 2, 3

Class 4 9, 12, 13, 14, 15,
 App. 2, 3

Class 5 1, 2, 3, 12, 13, 14, 15,
 App. 2, 3

Class 6 11, 12, 14, 15,
 App. 4

impersonal passive 11

passive 11

pëlqen 5, 10

present indicative 1, 2, 3

reciprocal 11

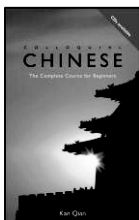

www.routledge.com/colloquials

Also available...

Routledge Colloquials

Complete Language Courses for Beginners

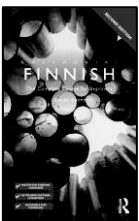

'Undoubtedly the best series of in-depth language courses on the market.' –

Waterstones Booksellers

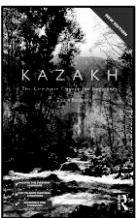
'The Colloquials series fills the ever increasing market for language guides.' –

Blackwell's University Bookshop

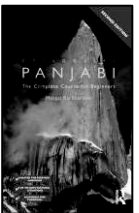

- available in over 70 languages
- clear, easy to follow self study courses
- audio material recorded by native speakers.

What makes *Routledge Colloquials* series the best choice in personal language learning?

- Interactive – lots of exercises for regular practice.
- Clear – concise grammar notes.
- Practical – useful vocabulary and pronunciation guide.
- Complete – includes answer key and reference section.

By the end of a *Colloquials* course you will be able to communicate confidently and effectively in your chosen language in a broad range of everyday situations. Did you know that *Routledge Colloquials* are available as great value packs featuring book and CD?

Accompanying audio material is available to purchase in MP3 format from www.ebookstore.tandf.co.uk.

For more information and to order visit www.routledge.com/colloquials

Available from all good bookshops

